GECE OTURUMLARI

KEN MACLEOD

"Modern Zamanlar George Orwell'i" SFX

GECE OTURUMLARI

Ken MacLeod

2008 Britanya En İyi Bilimkurgu Romanı Ödülü

Steve Cullen’a

Amerika Birleşik Devletleri hükümeti hiçbir anlamda Hıristiyanlık ya da bir başka din üzerine kurulmamıştır.

Birleşik Devletler Anayasası, 31. Zeyil

GİRİŞ

BİR YIL ÖNCE

“Bilimkurgu,” dedi robot, “*gerçeğe dönüştü*!”

John Richard Campbell rahatsız, yarım yamalak uykusundan uyandırılmasına klişe lafa kızdığı kadar kızarak homurdandı. Döndü, battaniyesini yüzünden çekti, kulaklığını düzeltti ve doğruldu. Koltuğunu dikey konuma getirirken pek az yolcunun kımıldandığı dikkatini çekti. Çoğunluk hâlâ uyuyordu ve uyumayanlar bomboş bakışlarla kulaklıklarında çalanları dinliyordu. Campbell’ın ekvatora yaklaşırken uyandırılmayı talep etmesinin nedeni, pencere yanı koltuğu seçmesininkiyle aynıydı: Pasifik Uzay Asansörü’nü görme fırsatını kaçırmak istememişti. Atlantik’teki karşıtıyla —ya da rakibiyle— birlikte asansör, insan elinden çıkma yapıların muhtemelen en etkileyicisi ve kesinlikle en büyüğüydü. Bir defasında yeni Babil Kulesi diye aşağılamıştı Campbell ya, kendi gözleriyle görmesi şarttı.

“Asansör şu anda sağ tarafımızda görülebilmektedir,” diye mırıldandı robotun sesi kulaklığında. “Sol taraftaki yolcularımız ise birkaç dakika sonra, girilmez bölgeden kaçınma amaçlı hafif dönüşümüzü yaptığımızda görebilecekler.”

Campbell yanağını cama, çenesini omzuna dayadı ve soluk kabin ışıklarının yansımasını engellemek adına sol elini şakağına siper ederek ileri, sancak tarafına baktı. Aşağıdaki karanlıkta dönerek yükselen minik parıltılar gördü. Sarmalın tepesinden aşağı, kısaymış gibi görünen bir mesafe boyunca dimdik, parlak bir hat iniyordu. Campbell dikkatle hattı izleyerek sarmalın hemen üzerinde, hava aracının görüş alanının tam sınırında kalan minnacık parlak ışıklar kümesini buldu. Kümenin dikey hareketini, uçağın burnu yavaşça dönüşe başlarken son anda görebildi. Uçak yan yatarken Campbell var gücüyle cama yaslandı.

“Artık görmezsiniz,” dedi robotun sesi, “ancak daha yukarı, göğe doğru bakarsanız asansörü uzayda görme şansınız var. Bu açıdan beklediğinizden daha kısa bir hat gibi ama yıldız kadar parlak görünecektir.”

Öyleydi. Campbell karanlık gökteki incecik çatlağa görüş alanından çıkana dek baktı. Hattın ta ucuna yakın bir yerlerde ufacık, ipinden düşmeye hazırlanan tek bir tespih tanesini andıran bir parıltı gördüğünü sandı ama emin olamadı: 35.786 kilometre (eksi uçağın uçtuğu 12 kilometrelik yükseklik) uzağındaki Jeo-İstasyon mini minnacıktı ve hattının diğer ucundaki devasa karşı-ağırlık parçası bile zor bela görünüyordu.

Campbell ardına yaslandı. Manzara görmeye değerdi, evet ama uçuş müdavimlerinin neden zahmet edip uyanarak bakmadıklarını anlayabiliyordu. Koridorun kokpit tarafındaki kabin görevlisi robot sabit bakışlarını sol taraftaki pencerelere çevirmişti ve boyunlarını uzatarak manzarayı görmeye çalışanların kulaklıklarına kuşkusuz aynı sözleri mırıldanıyordu. Campbell o taraftaki yolcuların manzarayı daha iyi gördüklerini tahmin etti. Dönüşte diğer taraftan yer almaya karar verdi; dönüş yolunun uçuş koridoru asansörün batısından geçiyordu.

Pencereye döndü ve gözlerini karanlığa alıştırmaya koyuldu. Görüş şartları hiç iyi değildi ama en parlak yıldızlar seçilebiliyordu. Birkaç dakika seyrettikten sonra parlak portakal rengi ışıklarıyla yanan bir göktaşı gördü. Ardından bir tane daha… Her görüşünde duyduğu ses kendi soluğuydu ama göktaşları öyle yakın gözüküyorlardı ki geçişlerinin uğultusunu duyduğunu sandı.

Duruşu bir süre sonra rahatsız geldi. Robot anlatım kanalını kapadı, koltuğunu becerebildiğince yatırdı, battaniyesini kafasına kadar çekti ve uyumaya çalıştı. Uyuyamayacağından emindi ya, gözlerini tekrar açtığında battaniyesinin dizlerine düştüğünü ve pencereden ışığın girdiğini gördü. Şafak, Hindu resimlerinin arka planları misali limoniden yosun yeşiline kadar türlü renkle doluydu ve izleyen on dakika boyunca yavaşça masmavileşti. Bir daha içi geçti Campbell'ın.

Kabin sinyali çınladı. Robot kanalı tekrar devreye girdi. Önündeki koltuğun sırt ekranı açılarak uçağın ABD Batı sahillerine yaklaştığını ve yerel saatin öğleden sonra ikiye geldiğini gösterdi. Camdan bakan Campbell, lacivert denizde göktaşlarının izleri misali uzanan bembeyaz hatları, yıpranmış çatıların tepelerini andıran dalga başlarını gördü. Bacakları ağrıyordu. Kalktı, yanındaki iki yolcuyu özür dileyerek aştı ve uçağın orta bölümündeki tuvalete gitti. Geri döndüğünde robot servis arabaları iki sıra ötesindeydi. Yerine oturdu.

Servis arabası durdu. Robotun mercek gözlere ve gülümseme şekli verilmiş ızgaralı bir ağza sahip oval bir kafası, aşağı yukarı dişi oranlarla biçimlendirilmiş bir gövdesi ve belinden aşağı genişleyerek uzun etek havası veren konik bir alt kısmı vardı.

"Şekersiz ve sade, lütfen," dedi Campbell.

Makinenin kolu, gövdesinde hiçbir öne eğilme göstermeden uzadı ve Campbell'a üzerinde kahve, kivi suyu ve bir tane tahıl gofreti bulunan ufak tepsiyi verdi.

"Teşekkürler."

"Rica ederim," dedi robot.

Yanında oturan orta yaşlı hanım ise kahvaltısını, “Sütlü, iki şekerli,” dışında herhangi bir şey demeden aldı.

Robot uzaklaşırken, “Lütfen veya teşekkürler gibi şeyler söylemenize gerek yok,” dedi kadın. “Para otomatlarından daha akıllı değil bu robotlar.”

Campbell gofretini açarak kadına gülümsedi.

“Otomatlara da teşekkür ediyorum ben.”

Uçak Los Angeles’ı aşarken Campbell robot kanalını tekrar açtı. Gözlerini manzaradan alamıyordu. Kapkara düzlükler, gri, kurdelemsi yollar, eskiden sokakların bulunduğu yerlerdeki soluk hatlar…

“…Hıristiyan güçler burada on kilotonluk bir nükleer savaş başlığıyla karşılık verdiler…”

Campbell kızgınlıkla kanalı kapadı ve arkasına yaslandı. Yanında oturan ve manzarayı görmek için öne eğilen kadın sinirlendiğini fark etmişti.

“Ne oldu?” dedi.

Yüzünü ekşitti Campbell. “İsyancılara ‘Hıristiyan Güçler’ diyorlar. Hükümet tarafında da aynı miktarda Hıristiyan vardı.” Özür dilercesine gülümseyerek kafa salladı. “Takılıyorum bazen böyle şeylere.”

“Öyle ama Yeni Zelanda’da bize bela açanlar hükümet tarafı değildi,” dedi kadın. Peçetesini katlayarak bembeyaz, iri dişleri arasına sıkışmış bir ayçiçeği kırıntısıyla uğraşmaya başladı. “Kökü kuruyasıca Hıristiyanlardı.”

“Ben de o kö… Köktenci bir Hıristiyan’ım ben,” dedi Campbell sertçe.

“Kendi aptallığın, delikanlı,” dedi kadın. Dilini dişlerinde gezdirdi, emme sesi çıkardı ve yutkundu. “Senin yaşındayken ben de kiliseye giderdim. Ufacık, çok hoş bir kilisemiz vardı. Ahşap oymalar, vesaire. Marae[1] gibiydi hatta. Sonra Amerikan Hıristiyanları geldi ve Maori[2] işi kilisemiz yüzünden kâfirsiniz diye bağırıp çağırmaya başladılar. O zaman hepinizin canı cehenneme dedim. Gittim, en yakın kaori ağacını buldum, atalarımla konuştum ve bir daha asla arkama bakmadım.”

“Üzüldüm doğrusu,” dedi Campbell. “Bahsettiğiniz Amerikalı sürgünlerin çoğu gerçek Hıristiyan değildir. Hatta olanların da bazıları zorbadır. Yani başınıza geleni onaylamam mümkün değil elbette.”

“Sağ olasın!” Alaycıydı kadının tonu. “Peki, ‘gerçek’ Hıristiyanlar ne yaparlardı diyorsun?”

“E,” dedi Campbell, “her şeyden önce size İncil’i anlatırlardı ve kilise dekorasyonu konusunu ancak siz veya sizden birilerinin cidden ve içtenlikle İsa’ya ve tabii havarisel kilise idaresine imana hazır olduğunu kesinkes

gördükten sonra açarlardı.”

“İsa aşkına!” dedi kadın küfreder bir vurguyla. “Yani diyorsun ki siz de aynısını yapardınız ama daha diplomatça davranırdınız.”

Campbell gerginliği azaltmak adına gülümsedi. “Bana diplomat diyen pek çıkmaz.”

“Orası belli. Peki, geçelim onu: Ne iş yapıyorsun sen?”

“Robotik mühendisiyim,” dedi Campbell.

“Oğlum onun okulunda,” dedi kadın biraz daha sıcak bir vurguyla. “Nerede çalışıyorsun peki?”

“Waimangu Bilim Parkı.”

“Demek öyle,” dedi kadın kafa sallayarak. Sesi yine düşmanlaşmıştı. “Kökü kuruyasıca Yanki sürgünlerin en bozulduğum taraflarından biri, yaradılışçı zırvalarıyla Yeni Zelanda’mın doğal güzelliklerinin içine etmeleri zaten.” Sert bir bakış attı Campbell’a. “Robotik mühendisisin demek. Herhalde animatronik Âdem ile Havva’yla, dinozorlarla ve diğer tüm zırvanın bakımıyla falan uğraşıyorsundur.”

Kadın konuşurken elindeki boş kahve bardağını, göründüğü kadarıyla refleks kabilinden buruşturarak yere fırlatmıştı. Campbell kadının öfkesi karşısında irkildi.

“Canlandırmalar doğaya düşündüğünüz kadar müdahale etmiyorlar,” dedi. “Hepi topu birkaç animatronik ile bir avuç robot. Gösterilerin çoğu, ziyaretçilerin gözlüklerine indirebilecekleri sanal görüntülerden ibaret.”

Kadın dudaklarını büzdü, kafa salladı, döndü ve gözlüğünü taktı. Campbell omuz silkerek pencereden dışarı bakmaya başladı. Öğlen güneşi yüksek platoları, kayalıkları ve dev hendekleri aydınlatıyordu. Çok geçmeden muazzam manzara ortaya çıktı. Campbell yanındaki kadının yine eğildiğini fark edince daha iyi görebilmesi için biraz geri çekildi. Kadın, gözlükleri alnında, Büyük Kanyon gözden yitene dek seyre devam etti.

“Waimangu’ya benzemiyor pek,” dedi.

Campbell suç ortaklarına has sırıtışını fark ederek, “Haklısınız,” dedi. “Tufan jeolojisine inanmam ben.”

“Neye *inanırsın* peki?”

“İncil’e,” dedi Campbell. “Ki o da Yaradılış ve Tufan’a ve bu olayların gerçekleşme tarihlerine inanıyorum demek. *Kanıt* aramak küstahlık geliyor bana. Tanrı’nın sözü yetmeli.”

“Yani sana göre fosiller Tufan’dan kalma, öyle mi?”

“Hayır.”

“E, nasıl açıklıyorsun fosilleri o zaman?”

“Açıklamam *gerekmiyor*,” dedi Campbell. “Ama hayvanların kalıntıları olduklarını söylemek *haddini bilmezliğe* giriyor bence. Kayalarda *bulduklarımız* kemik şeklinde taşlardan ibaret.”

Kadın şaşkınca gülümseyerek baktı. “Ayrıca tüy şeklinde, deri şeklinde, ayak izi şeklinde taşlar mı var yani?”

“Dediğiniz gibi; taş hepsi.”

“Tanrı onları imanımızı sınamak için mi bıraktı diyorsun?”

“Yo, hayır! Öyle bir şey diyemeyiz. İnsanlar bu taşların *kalıntı* olduklarına inanmaya başlamadan önce yaratılmış taş biçimleri olduklarına inanıyorlardı. İmanlarını hiçbir şekilde sarsmıyordu bu durum.”

Kadın dehşete kapılmışçasına elini alnında şaklattı. “Peki, milyonlarca ışık yılı mesafedeki yıldızları nasıl açıklıyorsun?”

“Milyonlarca ışık yılı mesafede bulunduklarını nasıl bilebiliyorsunuz?”

“Paralaks[3] ölçümüyle,” dedi kadın.

“Güzel,” dedi Campbell. “Çoğu kişi bunu bilmez; sadece öyle söylendiği için inanır. Ama astronomların yıldız paralakslarını ölçerken esasen ölçtükleri, ışık ışınları arasındaki açılardır. Bunun ardından bu ışınların Güneş gibi kütlelerden geldiklerini *varsayarlar* ki aslında ellerinde bunu gösterecek hiçbir delil yoktur.”

“Ama var! Yıldızların bileşimlerini gösteren tayf-ölçerler var bir kere!”

“Işık ışını ölçüyorlar, evet.”

“Uzay teleskoplarımız var; gezegenleri hatta Dünya ebadındaki gezegenlerdeki bulutları ve kıtaları bile görebiliyoruz. Şu formasyonda uçan sondalarla… Neydi adı?”

“Hoyle Teleskopu. Ki o da esasen ışık ışınlarını toplamaktadır.”

“O ışınların da yıldız ve gezegen imgeleri oluşturacağı tutuyor, öyle mi?”

“Hayır, hayır. Tanrı onları öyle tasarlamıştır. Bizi kandırmak için değil, elbette değil… Bize gücünü, sonsuz yaratıcılığını göstermek için. Tanrı bize gökte ışıklar yaptığını *söylemiştir*. Tanrı’nın bize haklarında hiçbir şey söylemediği yıldız ve güneşleri varsayma küstahlığı tamamen bizim sorumluluğumuzdadır.”

“Yani evrenin tümü, güneş sisteminin dışı sadece bir çeşit ışık gösterisinden ibaret, öyle mi?”

“Eldeki kanıtlar şimdilik bunu gösteriyor,” dedi Campbell. “Ayrıca kanıt lafı geçmişken size şunu hatırlatayım: bu sözde galaksiler sahiden milyarlarca yaşındaki kütleler olsalardı kütle çekimsel açıdan var olamaz, çok uzun zaman önce dağılırlardı. Astronomların *buna* getirdiği tek açıklamaysa göremedikleri

ve asla bulup tanımlayamadıkları ama gencecik evreni işaret eden kanıtları yok saymak ve hepsini kendi varsayımları temelinde açıklamak için ihtiyaç duydukları karanlık maddedir.”

Kadın gözlerini ovuşturdu. “Kâbus görüyorum sanki… İnandıklarını anlatma artık. Bilmek istemiyorum.”

Campbell’ın bu durumlar için hazırda tuttuğu pek çok yanıtı vardı ama sessizce kafa sallamayı yeğleyerek, “Peki,” dedi ve tekrar pencereye döndü.

Uçuşun kalanında konuşmadılar. Campbell arada uyudu, manzara seyretti ve ancak upuzun iniş başladığında tamamen ayılabildi. Çoktan ilerleyip gitmiş gibi gelen günün sabahı, saat sekiz dolaylarında İrlanda’nın yemyeşil ucunu ve ardından Batı İskoçya’nın yeşilli kahverengili tepelerini gördü. Kemer bağlama ışığı yandı; robotlar çöpleri temizleyip her şeyi toparladılar. Derken ufukta Edinburgh göründü ve uçak sarmal inişine başladı. Araç düşen yaprak misali salınmaya başlayınca kara altlarından peyderpey yavaşlayan, iç kaldırıcı bir hızla geçti. Kadın Campbell’ın sol elini tuttu. Beriki şaşırarak dönüp gülümsedi ya, kadın gözlerini sımsıkı yummuştu. Campbell afallatıcı ölçüde yakın gökdelenleri gördü. İniş jetleri kısa bir sarsıntıyla devreye girdi. Uçak iki yana salındı, hafifçe kaydı ve ikinci bir ileri atılışın ardından inişini gerçekleştirerek parkurdan yavaşça bölmesine girdi.

Kadın gözlerini açıp Campbell’ın elini bıraktı.

“Teşekkürler,” dedi sadece. Campbell tepedeki bölmeden tekerlekli valizini indirip uçaktan çıkarken hâlâ ukalaca sırıtıyordu. Kapıda teşekkür edip hoş vakit geçirmesini dileyen robota gülümseyerek selam verdi. Çıkış kapısından dışarı adım attığı anda sıcak hava yüzüne çarptı. Beklemediği bir durum değildi ama kış ortasındaki Yeni Zelanda’dan kalkıp yirmi saat uçak serinliğinde kaldıktan sonra otuz üç derecelik hava sıcaklığı gözeneklerini derhal açmıştı. Gümrüğü geçti, valizini sürükleyerek alt geçitleri, koridorları aşarak rezervasyonunun daha önceden yapıldığı Eko-Otel’e varıp asansöre atladı. Asansördeki klima için Tanrı’ya şükretti.

Odası gökdelenin köşe odalarındandı ve bir başka gökdelene bakıyordu. Uçak gölgeleri birkaç saniyede bir avcı kuşlar misali geçiyordu. Campbell temiz giysilerini çıkardı, İncil’ini başucuna yerleştirdi ve banyoya daldı. Duş alıp tıraş olduktan sonra giyindi. Artık İskoçya’nın Ağustos sıcağını karşılamaya hazırdı. Beklediği üzere uçuş sersemliği yaşıyordu ama bu gerçek dışılık hissini, bekleyen rahatsız karşılaşmayı aşmada kullanma niyetindeydi. İlaveten biraz kahve ve dua da iş görecekti. Buluşmaya geldiği adamların da dürüst davranması

için aynı yöntemlere başvuracaklarını hissediyordu. Geldiği sabah buluşmakta ısrarlarının altında yatabilecek en makul neden bu görünüyordu.

Verilen talimatlar epey ayrıntılıydı. Toplu taşıma araçlarına veya taksiye binmeyecekti. Telefon etmeyecekti. Haritayı izleyerek yürüyecekti. Katlayıp İncil'inin içine yerleştirdiği harita elle çizilmişti. Çıkardı ve kahvesini yudumlayarak inceledi. Gözlük veya herhangi bir elektronik aygıta yüklememesi özellikle vurgulanmıştı. Dert değildi Campbell için. Çocukluğundaki Katolik eğitimi ve İncil çalışmaları sayesinde belleği gayet sağlamdı ve zaten gözlük kullanmıyordu.

Haritayı katladı, gömlek cebine koydu ve çıktı. Kapıda kuzeyin ne yana düştüğünü kestirmek için biraz duraklayıp bakındı.

*

Turnhouse tüm havaalanı semtleri gibi kaba, çiğ bir duygu saçıyordu. Bütün ulaşım çeşitleri —gök-köprüleri, tüneller, monoray, midibüs, bisiklet— arasında en bakımsız bırakılanı yürüyüştü. Campbell gökdelenlerin çevresini dolanıp aralarından geçen ve her yanından otlar fışkıran dar kaldırımlarda yürüyordu şimdi. HSBC, Nissan, Honeywell ve Gazprom gibilerinin binaları, habire değişen Karbon Vadisi girişimleri, gökdelen-çiftlikler, otoparklar, dev bir kılıcın sapını andıran kontrol kulesi, süper-soğutmalı kabloları karbondioksit buzundan sıvı nitrojen damlatan, ağır dönüşlü güneş enerjisi toplayıcıları… Sucuk gibi terleyen Campbell'ı sadece iniş yapan hava araçlarının rüzgârı serinletebiliyordu.

Bu ticari bölgenin ötesindeyse yollar, karbon-nanotüp kâğıdından[4] cepheleri keyfe keder renklere boyanmış, pencereleri bakımlı sebze bahçeleri ve oyun alanlarına bakan prefabrik konutların sokaklarına açılıyordu. Çatılar antenlerle kaplıydı. Her zemin katta bir dükkân ya da *café* vardı. Tamirat ya da uyarlama eşiğindeki vasıtaların sayısı, işleyenlerinkini neredeyse aşmıştı. Her yanda çocuklar koşuşturuyor, gençler dolaşıyordu. Campbell, çocukluğundaki yaz tatillerini hatırlayana kadar sinirlenerek ve şaşarak futbol toplarından ve seksek çizgilerinden uzak durmaya çalıştı. Görebildiği tüm yetişkinler, yaşlılar ve genç ebeveynlerden ibaretti; diğerlerinin gökdelen-çiftlikleri ve fabrikalarda çalıştıklarını ya da ofis binalarını temizlediklerini tahmin etti. İşsizlik sorunu yaşanmadığına dair onca işarete rağmen semtte, kontrolü bambaşka bir yerde bulunan bir planın sonucu göç ve elenmenin getirdiği bir yepyenilik ve iğretilik havası vardı. Yaşlıların yüzlerindeki ifadeler kentliden çok taşralıydı. Campbell

bu insanların çoğunun evlerini denizlerdeki yükselmeye, geçimlerini sağlayan işleriniyse gökdelen-çiftliklerine yitirdiklerini düşündü.

Yol, hızla akan derin bir nehri aşan köprünün hemen ardında, buldozerlerin çalıştığı noktada son buldu. İnşaat alanını geçen dar, toprak patika minik flamalarla işaretlenmişti. Campbell patikadan upuzun otlarla kaplı bir çayırlığa ulaştı. Soğuk suya dalmaktan çekinirmişçesine duraksadı, haritasına ve anahtarlığındaki minik pusulaya baktı ve yürümeye devam etti. Terk edilmiş görünen bir tarlada birkaç yüz metre daha ilerledikten sonra gene terk edilmiş bir grup çiftlik binasına ulaştı. Sağa döndü, bir tren yolu köprüsünün altından geçen yolda yürüdü, köprüyü geçtikten sonra sola döndü ve ağaçlıklı bir yamaçta ilerlemeye koyuldu.

Ağaçlar seyreldi ve yamacın tepesinde, dünyanın bir ucundan kalkıp buluşmaya geldiği adamları gördü.

Rock grubuyuz deseler herkes inanırdı: altı adam tepede manzaraya karşı durmuştu ve upuzun saçları meltemle salınıyordu. Siyah melon şapkaları, upuzun siyah pardösüleri, yakasız beyaz gömlekleri, siyah pantolonları, siyah çizme yahut pabuçları vardı. Campbell kaygıyla gülümseyerek yaklaşırken grubun en yaşlı görüneni karşılamak üzere yanına yaklaştı. Adam kırklarındaydı; ince yapılıydı; yüz hatları derin, gözleri parlak ve grimsiydi.

“Bay Campbell!” diyerek elini uzattı ve tokalaşırlarken Campbell’ı neredeyse çekercesine yukarı yöneltti. “John Livingston. Tanıştığımıza memnun oldum.”

“John Richard Campbell; bilmukabele.”

Livingston’ın resimlerindeki kadar zeki ve sıkı, batak-birliklerinden[5] ve bozkır ejderlerinden[6] kaçıp su ve yulaf lapasıyla idare eden eski bir Ahitçi[7] misali turp sağlamlığında çıkması Campbell’ı hem rahatlattı hem sevindirdi. Çevrimiçi yazışmalarından adam hakkında fazla bir şey öğrenememişti ve iletişimlerinin tümü iş üzerineydi. Livingston, Turnhouse’da, uzay sanayi için karbon-teknolojisi parçaları üreten ufak çaplı bir şirketin sahibiydi. Dinsel işleriniyse tümüyle ağızdan ağza dolaşan laflarla ve Campbell’la iletişimi gibi, e-postayla yürütüyordu anlaşılan.

“Yolculuğunuzun iyi geçtiğini umuyorum,” dedi Livingston.

Campbell bir an yanıt vermedi. “Öyle,” dedi sonunda, “gayet iyi geçti.”

“İyi, iyi.”

Livingston’ın peşinden tepeye vardı, hepsi kendinden yaşlı ama sonuçta hepsi yirmilerinde diğer beş kişinin (George Scott, Archie Riddell, William Paterson, Patrick Walker ve Bob Gordon) elini sıktı.

Hepsi birden, “Bay Campbell” deyince, “John Richard, lütfen,” dedi. Gülümsedi. “Çoğu kişi bana JR der.”

“Güzel, güzel,” dedi Livingston.

Tam o anda üzerlerine bir gölge düştü, hızla geçip gitti.

“Batıl inançlı biri bunu kötüye yorardı,” dedi Campbell.

Güldü Livingston. “Şükür hiçbirimiz öyle değiliz.” Yamayı görebilecekmiş gibi göğe baktı. “Tüm paramı uzaydan kazanmama karşın yukarıda yapılanların doğruluğundan kuşkuluyum açıkçası. Güneşi bloke etmenin küstahlığa kaçtığı kanısındayım. Derlemecinin dediği gibi, ‘Gökler Efendimizindir ama O, Dünya’yı insanoğluna vermiştir.’ Gökleri kurcalamakla iyi etmediğimizden endişeleniyorum.”

“Eh,” dedi Campbell, “geçmişte Dünya’ya yapılanları düzeltmeye çalışıyorlar.”

“O da var,” dedi Livingston. “Gene de bize düşmemeli. Neyse, şimdi Efendimizin işlerine bakmalıyız. Gelin.”

Campbell tepenin diğer yanında, yaklaşık otuz metre aşağılarında bulunan bir ocağın üzerinde durduklarını fark etti. Derken Livingston bir anda ileri atıldı ve kenarda gözden yitiverdi. Campbell, ardında diğerleriyle ilerledi ve baktığında bir metre aşağıda dar bir çıkıntı gördü. Hemen altında bir tane daha vardı ve Livingston ondan bir alttaki diğerine atlıyordu. Campbell önünde zıplayıp inen melon şapkanın peşinden art arda gelen basamağımsı çıkıntılara atlamaya başladı. Mıcırlı ocak zemini üç yandan yamaçlarla kapalıydı. Zeminde büyük su birikintileri, kayalık çıkıntılar, çalılıklar, paslı makine kalıntıları ve bir-iki taşıma vagonu vardı.

Livingston ardına bakmadan zeminin ortasındaki açıklığa ilerledi, durdu ve grup etrafına toplanırken çevresini süzdü.

Konuğunun şaşkınlığını fark eden Livingston, “Duvarlarda pencereler var, Bay Campbell,” dedi. Arkadaşlarına baktı. “Efendimizden toplantımızı kutsamasını dileyelim.” Başını öne eğdi. Diğerleri de aynını yaptılar ve kısa bir dua okudular. “Âmin” lafıyla Campbell gözlerini açıp doğruldu. Dizleri titremeye başlamıştı.

Livingston, resmi bir sesle, “Bu toplantı,” dedi, “Batı Lothian Özgür Cemaati Kilisesi İhtiyarlar Meclisi’nin[8] gayri resmi bir toplantısıdır. Not alınmayacaktır. Katılımcılardan, kardeşlerimizden talep gelmesi halinde bu toplantıyı gerçeklere sadık kalarak anlatacaklarına dair yemin etmelerini talep ediyorum.”

Campbell, kendi “yemin ediyorum”unu diğerlerininkine katmadan önce kısa bir tereddüt geçirdi.

“Pekâlâ,” dedi Livingston. “Burada dostumuz John Richard Campbell’ı karşılamak ve kendisini Cemaat kardeşliğimize kabul etmeden önce imanını sınamak üzere toplandık. Şimdi, John Richard, senden isteneni anlıyor musun?”

“Anlıyorum,” dedi Campbell.

“Hiçbir şey saklamadan, doğruyu söyleyerek yanıt verecek misin?”

“Vereceğim.”

“Kurtarıcı bilginin toplamından[9] anladığın nedir, John Richard?”

Campbell’ın yanıtı tatmin ediciydi.

“Ve bu bilginin sana ruhunun kurtuluşu için bahşedildiğinin farkında mısın?”

“Farkındayım.” Yanıtlamakta tereddüt etmeyeceği türdendi soru.

Ayrıntılı, öğretisel ve kurnaz sorular devam etti. Campbell telaşlandı ama belleği beklediğinden iyi çıktı. Soruların sonunda Livingston ciddiyetle baş onayını verdi.

“Pekâlâ, John Richard, konuya dair temelin sağlam. Vaazlarını dinlediğimizde biz de zaten böyle düşünmüştük. Hepsi gayet güçlü, ruhani ve deneyseldi.”

Campbell ağzının kuruduğunu fark etti. Vaazlarının Waimangu korularındaki dinleyici kitlesinin ötesine çıkmasını hiç amaçlamamıştı. Ama çıkmışlardı anlaşılan. İskoçya’daki bu minik kilise cemaatinin dikkatini çekmişlerdi ve cemaatin kıdemlileri vaazlarından gidiş-dönüş ücretini ödeyecek denli etkilenmişlerdi. E-bilet kodunu, haritayı, talimatları ve davetiyeyi içeren mektupta bundan başka iletişim kurulmayacağı ve cemaat yaşlılarıyla buluşmada herhangi bir sorun yaşanırsa hiçbir karşılıklı suçlamanın yapılmayacağı ısrarla belirtilmişti. Buna rağmen kendini bir sahtekâr gibi görüyordu.

“Şimdi,” dedi Livingston, “vaazların konusunda bize söylemek istediğin başka şeyler var mı?”

Campbell derin bir nefes aldı. “Size, sizi afallatabileceğinden korktuğum bir hususu açıklamam gerekiyor. Daha önce söyleyecek fırsatı bulamamıştım ve maalesef öğrendiğinizde tüm bu çabanın boşa gittiğini düşüneceksiniz.”

Livingston, ihtiyarlar meclisi üyelerine baktı. “Anlat,” dedi. “Çıkar baklayı ağzından, Bay Campbell.”

“Vaazlarım,” dedi Campbell, “robotlara hitabendi.”

Livingston’ın kaşları çatıldı. “Ne tür robotlara?”

“İnsansı,” dedi Campbell. “İnsanlar rahatsız edici bulduğu için artık üretilmeyenlere… Ki bu robotlar kendilerinin farkındalar. Bilinçleri… Bize söylenene göre, Petrol Savaşlarına katılan çarpışma robotlarında ilk defa ortaya çıkmış… İşte bu robotlardan birkaçı Waimangu’ya sığınmıştı… İçlerinden birkaçı, muhtemelen yaradılış ilmini merak ettiklerinden imanla ilgili

görünüyordu… Ben de onlara… İmanı anlatıyordum.”

“Peki, Bay Campbell, Kelâm’ı makinelerin önüne koyuşunuzu nasıl meşru kılıyorsunuz?”

“Talep ettiler,” dedi Campbell. Daha iyi bir yanıtı yoktu ve aklına çok daha kötüleri geliyordu.

“Bizlere,” dedi Livingston, “domuzun önüne inci koymayın, kutsal olanı köpeklere vermeyin, denmedi mi?”

Campbell başını öne eğdi, tekrar kaldırdı. “Ben… Ergenliğimde bir takım aceleci ve haddini aşan teolojik görüşler yayınladığımı kabul ediyorum. Bugün hepsini tekzip ediyorum. Size tek söyleyebileceğim, makinelerin benden gayet dürüstçe talepte bulundukları… Anlattım, ilgilendiler; daha fazlasını öğrenmek istediler ve dinlemek için etrafıma toplanmayı alışkanlık haline getirdiler… Makinelerin ruhları bulunduğu iddiasında değilim elbette ama rasyonel akılları olduğu kesin. Bundan bir şeyler öğrenilebileceğini düşünüyorum. Umuyorum.”

“Ne öğrenilebilir peki?”

“Yapay zekânın üretilmesi laiklerin en övündükleri başarılarıdır,” dedi Campbell. “Yapay yaşamla birlikte maddeciliklerinin en büyük zaferi sayıyorlar. Hatta daha da büyük… Hıristiyanların sadece Tanrı tarafından yapılabileceğini söyledikleri şeyi yaptıklarını, rasyonel bir ruh yarattıklarını iddia ediyorlar. Peki, sizce bu zaferleri, kendi yarattıkları yaratıklar gerçek Yaratıcı’ya biat ederlerse yıkılmaz mı?”

“Efendimiz Bilam’ın[10] eşeğinin ağzından konuşabiliyorsa,” dedi Livingston, “aynı amaçla bir robotu kullanması da mümkündür elbette. Robotların ruhu meselesinden çok farklı. Bu mudur söylediğin?”

“Evet,” dedi Campbell rahatlayarak. “Tamamen.”

“John Richard,” dedi Livingston, “söylediklerine çok sevindik. Vaazlarını nasıl duyduğumuzu öğrenmek ister miydin?”

Ağzını açmaya cesaret edemeden başıyla evetledi Campbell.

Livingston dört parmağını ağzına sokarak ocağı çınlatan bir ıslık öttürdü. Ardından çöken sessizlik mıcırları takırdatan ayak sesleriyle bozuldu ve elli metre kadar ilerideki kayalığın ardından çıkan bir adam gruba doğru ilerlemeye başladı. Yakası açık, kısa kollu bir gömleği vardı. Göğsü geniş, kolları boğum boğumdu. Beline bir süveter bağlamıştı. Campbell adamın tenindeki anormalliği ve kaslarının sıra dışı belirginliğini ancak birkaç adım kala fark etti.

Adam elini uzattı ve Campbell’ın elini sertçe sıktı.

“Günaydın, Bay Campbell,” dedi. “Bendeniz, Graham Orr. Vaazlarınızı büyük ilgiyle takip etmiştim. Nihayet sizle tanışabildiğime çok sevindim, beyefendi.”

“A-ama siz… Siz?”

Orr, yüzünde Livingston’ınkinden bile daha kasvetli bir gülümsemeyle bir adım geri çekildi.

“Sizi daha fazla mahcup etmeyeyim, Bay Campbell,” dedi, “robot değilim.” Yüzünü buruşturdu. “Uzuvlarımı ve daha birçok şeyimi İman Savaşları’nda yitirdim.”

“Ha,” dedi Campbell, “kusuruma bakmayın, lütfen.”

Biz onlara İman Savaşları demiyoruz lafı dilinin ucuna kadar gelmişti ama yapay adamın yüzüne karşı diplomatça düzeltmeye kalkışmak ayıp kaçacaktı. Adam Campbell’la yaşıt görünüyordu; sentetik yüzü, gerçek yüzünün yok edildiği yaştaydı.

Robotlara tam değil, yaklaşık insan görüntüsü sağlayan teknolojiyle uzuvlarını yitirmiş bir insana işlevsel ve kozmetik açıdan kusursuza yakın yapay uzuvlar sunan teknoloji aynıydı. Campbell hangisinin öteki amaca uyarlandığından dahi emin değildi; Petrol Savaşları’nı izleyen teknolojik yenilikler arasında aynı dönemde ortaya çıkmışlardı. Her iki uygulama da tarihe karışmıştı. Campbell’ın gayet iyi bildiği nedenlerle insansı robotlar artık üretilmiyordu ve organ ile doku yenileme teknolojisi sayesinde beyin hasarları haricinde her türlü yara ve sakatlık kolayca tedavi edilebiliyordu. Graham Orr’a neden bu seçeneği tercih etmediğini soramayacak kadar kabahatine odaklanmıştı ya, sormasına gerek yoktu. Doku yenilenmesi, gerçek Hıristiyanlarca (ve Katoliklerce) cinayete eşdeğer sayılan embriyo kök hücrelerinin kullanımıyla ilgiliydi.

Omuz silkti Orr. “Bazen işime gelen bir hata,” dedi. “Ayrıca tümüyle hata denemez.” Kafasını çevirdi saçlarını ayırarak yapay kafa derisini gösterdi. “Kafatasımı eski yoldaşımla paylaşıyorum. Robot ortağımla… Zihin-yongası tam kulağımın arkasında. Vaazlarınızı robotlar vasıtasıyla ilk o duymuştu.”

Campbell yamaçların döndüğünü gördü; bir anlığına gözlerini yumdu.

“Robotlar mı?” dedi. “*Benim* robotlarım mı? Anlattıklarımı başka robotlara mı aktarıyorlarmış?”

Orr başıyla evetledi. “Kafamdaki yoldaşım bana, ben de John Livingston’a aktardım.”

“Ben de,” dedi John Livingston, “kayıtları biraderlerime gösterdim ve cemaate aktarmadan önce sizle tanışmaya, sizden emin olmaya karar verdik.”

Campbell’ın aklına sorular yağıyordu ama ağzından ilkin, “Neden?” sorusu çıktı. “Neden vaazlarımı cemaatinize izletmek istediniz?”

Livingston iç çekti. “Bizler Kelâm’ın vaaz edilmesi konusunda pek şanslı değiliz, John Richard. Atanmış bir papazımız bile yok. Ben sadece İhtiyar

Meclisi'nin başkanıyım. Yaşlılar sıfatıyla hepimiz öğretebilir, vaaz verebiliriz ve çalışmak için elimizde geçmişin büyük eserleri mevcut ama bugüne dek sen hariç modern, ödüncü ve dönek Hıristiyanlığın dilinden konuşacak kimseyi bulamadık. Senin kadar sağlam ve içten konuşabilen birini bulmak büyük kısmet bizim için."

"Ama dünyada vaazlarını dinleyebileceğiniz yetkin papazlar yok mu hiç?" diye itiraz etti Campbell. "Üstelik burası İskoçya! Mutlaka birileri kalmıştır eskilerden!"

Livingston dimdik baktı Campbell'a. "Buradaki tüm kiliseler ödüncü!" diye bağırdı. "Burada ve her yerde!" Lafına devam ederken sesine melodik bir tını yerleşti. "Ödün, ödün, ödün! Bir yanda laik devlet, bir yanda Papacılar, bir yanda meraklılar ve Cemaatçiler ve modernciler ve muhafiyetçiler ve"—sesi iyice sertleşti—"*mezhepçiler*! Islah Görmüş ve Gerçek Ahit'e Bağlı İskoçya Kilisesi'nden geriye kalan tek gerçek cemaat biziz! Ne papazımız var ne papazlık öğrencimiz ne de başka şeyimiz… Sadece üyelerimiz ve bu meclis var… Eskilerden kalanlar bizleriz."

Cemaat üyeleri tekrar Campbell'ın elini sıktıktan sonra ocağı ayrı yönlere dağılarak terk ettiler. Graham Orr tek laf etmeden, geldiği gibi aniden ortadan kayboldu. Campbell artık tepeye erişmiş güneşin altında tek başına, kafasında sorulamayan ve yanıtlanmayan bir soru seliyle kalakaldı. Güneş gökte yanlış yöne gidiyordu sanki. Beyni kaldırmayacağı sayıda uygulamayı aynı anda halletmeye çalışır gibiydi. Robotların aynı hisse kapılıp kapılmadıklarını merak etti Campbell. Bilmesi gereken bir meseleydi: bilinç sahibi insansı robotları dünyadaki herkesten daha iyi tanıyordu. Belki Sony'den emekli mühendisler bu tür robotlara ait meseleleri daha iyi bilirdi ama Campbell hiç kimsenin robotları kendinden fazla *şahsen* tanımadığından emindi. Robotlardan hâlâ şaşabileceği şeyler gelebilmesi şaşırtıcıydı sahiden.

Özgür Cemaat'in yaşlıları da şaşırtmıştı Campbell'ı. En azından birinin evine yemeğe davet edileceğini sanmıştı. Cemaatin ayin ve toplantılarına katılmak için sabırsızlanıyordu. Başka inananlarla çok uzun süredir bir arada bulunmamıştı çünkü. Ama yaşlılar Campbell'ı biraderliğe kabul ettikten, uzun ve verimli bir işbirliği beklediklerini ve Waimangu'daki vaazlarını robot gözlerinden aktarılan bir televizyon ekranından izlediklerini belirttikten sonra neredeyse kabalığa varan bir aceleyle yanından ayrılmışlardı. Kendileriyle temasa geçmemesi uyarısında bulunmuş ve Edinburgh'ta kalan zamanını tarihi Reform ve Ahit binalarını ziyaretle geçirmesini söyledikten sonra iyi uçuşlar dileyip veda

etmişlerdi.

Tuhaf ve epey huzur bozucuydu. Campbell tırmanacağı tepeye sıkıntıyla bakarken kendi kendine yine de yeterince sıcak ve cömert davrandıklarını söyledi. Biletini ve otel parasını ödemişlerdi. Daha önemlisi, bir daha görmemek için makul nedenleri vardı: manen sağlamlığından tatmin olmuşlardı ki Campbell buna müteşekkirdi çünkü kendinden kuşkuya düştüğü an çoktu ve bu ülkede, kendi yurdunun aksine, gerçek hatta sadece ismen Hıristiyanlar bile neredeyse zulme varan 'resmi tanımazlık' gölgesinde yaşıyorlardı.

Yavaş ve zorlu tırmanışına başlarken zamanını gereğince harcamaya karar verdi. Edinburgh'ta kalan haftasını Büyük Ret'i görmüş bir devlette hayatın nasıl yaşandığına tanıklık ederek geçirecekti.

Campbell, George IV Köprüsü'nden Ulusal Müze'ye kadar yürüdü, döndü ve gerisingeri, Ulusal Kütüphane'ye kadar gitti; bir daha döndü ve kaldırımı dolduran kalabalığın arasından ilerleyip kulüp basamaklarında üçüncü kez durakladı. Binanın kubbesi ve kemerli kapısı dışında bir zamanlar kilise olduğunu gösteren hiçbir işaret yoktu. Ön cephesi festival ve gösteri afişleriyle kaplıydı. Akşamki gösterinin duyurusu statik parıltılar saçıyordu. Bir kez daha binadan uzaklaştı, bir kez daha döndü. Kararını vermişti; girecekti. Kendi gözleriyle görmeliydi. Ödevdi. Ahlâki sapkınlıkları bildi bileli lanetlemişti ama hiç yakından görmemişti. Evinden bunca uzaktayken nihayet çevresine kötü örnek teşkil etmeden görme fırsatı yakalamıştı. Kendi gözleriyle görüp çıkacak ve haklılığından emin, bir daha böyle sefil yerlere asla girmeyecekti.

Edinburgh'daki dördüncü gecesiydi. İlk günü ihtiyarlar meclisiyle buluştuktan sonra berbat geçmişti. Otele dönüp yatmış, ancak gece yarısı uyanabilmiş ve karnını Gazprom gökdeleninin arkasındaki, yirmi dört saat açık makarnacıda doyurmuştu. Dönüp tekrar yatmış, öğlene doğru temizlik robotunun kapıyı çalışıyla uyanmıştı.

İzleyen üç gün boyunca sokaklarda dolaşarak Edinburgh sokaklarının laik cumhuriyetçiliğin değil, sarsıcı askeri yenilginin fayda ve zararlarını yansıttığı çıkarımına ulaşmıştı. Campbell Britanya, ABD ve eski müttefiklerinin, diğer herkesin Petrol Savaşları dediği feci döneme neden "İman Savaşları" adını verdiğini artık daha rahat anlıyordu. Yüzyılın ilk yirmi yıllık dilimindeki felaketlere İman Savaşları adını vermek, eski koalisyon ülkelerinin kendilerini kazandıkları yollu kandırmalarının tek çaresiydi. Militan İslam'ı yendikleri kesindi; Ortadoğu artık laik ülkelerle doluydu. İsrail-Filistin sorununaysa, en azından bölgedeki radyasyon toprağı yine üzerine savaşılacak hale getirecek

seviyelere inene kadar çözüldü gözüyle bakmak mümkündü.

Ama ABD ve Britanya diğer her açıdan yenilmişti; orduları mahvolmuş, ekonomileri çökmüştü. Egemenlik kurmak uğruna savaştıkları bölgeler artık rakiplerinin enerjiye aç güçleriyle iş yapmayı yeğliyordu. Bunca kargaşadan tek elde ettikleri, koalisyon gazilerine sosyal yardım sağlayan "Kana Karşılık Petrol Programı"ydı. Savaşın ana politik sonucuysa savaşı kışkırtan dinsel grupların, savaştan dönen gazilerin gözlerinde "sıra sizde" diyen pırıltıları gördükleri Büyük Ret'ti.

Campbell yenilginin uzun vadeli ve daha sonra ortaya çıkan sonuçlarının çok daha derine uzandığı görüşündeydi. Britanya, ABD'nin askeri egemenliğine ve ABD'yle petrol, silah satışı ve finansta kurduğu ortaklığa bel bağlarken üretim ve tarımını başıboş bırakmıştı. Ayrıcalıklı konumunun kaybı, yerini alan devletleri, tıpkı ABD'deki gibi kendilerini korumaya zorlamıştı. Yaşananların politik sonuçları Britanya'da ABD iç savaşı kadar feci yerlere varmamıştı ama etkileri her yerde, mazgallardan yükselip festival kalabalıklarının gece yarısı atıştırmalarını sarmalayan iğrenç kokularda, ıslak sokaklardan tıslayarak geçen böcek kılıklı "sıkıştırılmış hava" arabalarında, arabaların arasında dolanan bisikletlerde, eski binaların yıkıntıları arasından yükselen yenilerinin neon tabelalarında ve sarmal iniş yapan uçaklarda görülüyordu.

Campbell nihayet Kartacalı'nın girişine varmıştı. Etrafta dolaşanların kaçının adın, binanın kilise olduğu zamanlara atıfta bulunduğunu bildiğini merak etti. Aziz Augustine[11] Kilisesi… Giriş karanlıktı ve ışıklı gişe, sol taraftaydı. Campbell dizleri titreyerek, ikircikli bakışlarla parayı ödedi, eline basılan bilet-mührü turnikenin tarayıcısına tuttu ve ana salona girdi.

Salon loştu ve dans eden, yüksek sesle konuşan insanlarla doluydu. Düşük yoğunluklu lazerler ve döner spotlar havaya yükselen duman kıvrımlarını aydınlatıyordu. Salonun diğer ucundaki minberde siyahlara bürünmüş, beyaz rahip yakası takmış uzun boylu bir adam önündeki aygıtları çalıştırıyordu. Girişten sonra solda masaları ve tabureleriyle bar vardı. Campbell salonda biraz dolanıp ardından barda bir içki içerek biraz daha gözlem yaptıktan sonra çıkmaya karar verdi.

Herkes aynı ritimle kıvrılıp bükülüyor ve konuşurken birbirinin kulağına eğilip bağırıyordu ama müzik sesi duyulmuyordu. Baktığı tüm yüzler kendi göremediği aynı sahneyi seyredercesine tepki veriyor, gözler kapanıyor, gülümsemeler kahkahalara dönüşüyordu. Campbell birden gösterinin afişinde yazan "sessiz sahne"nin anlamını kavradı. Gözlüğü yoktu ama tele-kulaklığı vardı. Aygıtı ortam taramaya ayarlayıp kulağına taktı. Kısık seste bile müzik

gürültülü, ritim şiddetliydi. Salonun yan tarafına ilerlerken ayaklarının ritme kapıldığını, omuzlarının salınmaya başladıklarını fark etti. Müziğin sarıp sarmalayışında sinsice bir şeyler vardı ama en azından herkesten sandığı kadar farklı görünmediği anlamına geliyordu.

Hayatında hiç girmemişti böyle bir yere. Okulda bile dans etmemişti pek. Birkaç dans adımı öğrenmişti ama onlar beden dersindeydi. Yetiştiği kilise dansa hoş gözle bakmazdı. Şimdiye kadar nedenini anlayamamıştı. İçki ve uyuşturucu dışında ette gördüğü en feci şehvet ifadesiydi bu! Kimileri aynı cinsiyetten çiftler ve gruplar kıvrıla büküle birbirlerine sürtünüyorlardı! Yüzleri ve çıplak tenleri ter boncuklarıyla kaplıydı. Hava ter, parfüm, afrodizyak, tütün ve marihuana ve sadece yanından geçmenin bile baş döndürdüğü, uçuş sersemliğine benzeyen ama çok daha zevkli bir his yaşatan başka uyuşturucuların kokularıyla ağırlaşmıştı.

Rezaletin son perdesiyse kıyafetlerdi. Campbell girmeden önce Kartacalı'nın bir fetiş kulübü olmadığını öğrenmişti ama genel görüntü gözüne normalden çok uzak görünüyordu şimdi. Kendi gibi bir avuç normal giyimli insan vardı ki bu, kadınlarda tevazudan uzak ölçüde açıklık anlamına geliyordu. Kalanların kıyafetleriyse çeşit çeşitti. Victoria veya Edward dönemlerinden uyarlama veya ikisinin karışımı parıltılı çeşitlemeler, fazla ten göstermeyen ama bolca kıvrım, girinti, çıkıntı, meme, boyun ve kalçayı göze sokan elbiseler… Normal halleri gayet mazbut durabilecek, kırmızı yahut siyah PVC hatta deri parçalarla erotik elektrik yüklenmiş uzun gece elbiseleri… Kıyafetlerden ve makyajlardan bazıları doğrudan karanlık güçlere adanmış gibiydi. Uzun köpek dişleri… Vampirizm, cadılık, Satanizm… Küçük kızlarda hoş görünebilecek ama kadınlarda son derece ahlâka aykırı duran fırfırlı, kurdeleli, dantelli giysiler… Sapkınca ve çirkin… Moda artık resmen parodi sınırına dayanmıştı. Auckland'da bu tür giysiler giyen Japon kızları gördüğünde —"Gotik Lolita" deniyordu bu modaya— hoş ve zararsız bulmuştu ama buradakiler kasıtlı, rahatsız edici etkilerinin fazlasıyla farkında görünüyorlardı.

Kutsal ne varsa hepsine birden hakaret eden kalabalığın arasından, basan sıcağı azaltacak soğuk bira için diğer yöndeki bara ilerlemeye girişti. Birden gözüne tek başına dans eden sahte-masum elbiseli, el çantası babet pabuçlarıyla aynı parlak malzemeden üretilmiş, uzun boylu ve kıvrak bir kadın takıldı.

Kadın Campbell'ın baktığını gördü; gülümsedi ve dansa davet edercesine azıcık geri çekildi. Campbell birden, neden kısmından emin değildi, kadının kadın olmadığını fark etti. Küçük kız elbiseli bir adamdı karşısındaki.

Çekingen bir gülümsemeyle kafa salladı ve ardına bakmadan tekrar bara

yöneldi. Kalabalığın arasında yolunu açmaya uğraşırken karşılaştığı tipin dans edenler arasındaki tek travesti olmadığını fark etti. Bara ulaşana kadar üç tane daha gördü; sanki travestileri birden bire fark etmeye başlamıştı ve ötesi, fark edişi de fark edilmişti. Çapkın bakışlara kaçamak gülümsemeler sunmaya devam etti. Kendileriyle ilgilendiğini sanmaları feciydi ve barın önündeki kalabalığa karışınca rahatladı. Bira ısmarlarken sesi titriyordu.

Barmen kız şişeyi önüne koyarken, “Başka bir şey?” dedi.

Tek biranın susuzluğuna yetmeyeceğini hisseden Campbell, “Şey, bir tane daha,” dedi. Barmen kız sabırsız bir bakış atarak bir bira daha uzattı. Campbell şişeleri alıp oturacak bir yer bakınmaya başladı. Şansı yoktu; tüm masalar doluydu. Bardaki tabureler de… Bakınırken barın en ucunda oturan bir kadınla göz göze geldi. İçkisi vardı ama bara sırtı dönük oturuyordu. Uzun, kızıl saçları, boyun kısmı altın işlemeli, upuzun, yeşil bir kadife elbisesi vardı. Kadın Campbell’a baktı, ardından kadehini aldı ve işaret parmağını kıvırarak yanına çağırdı. Gülümsemesinde hiçbir art niyet, hiçbir baştan çıkarma amacı yok gibiydi. Şaşkın, gergin ama konuşacak birini bulmanın ve ayakta tek başına dikilmekten kurtulmanın verdiği rahatlamayla görünmez bir misinayla çekilirmişçesine ilerledi Campbell.

“Yeni misin buralarda?” dedi kadın.

Campbell başıyla evetlerken kulaklığını kapadı.

“Hı-hı,” dedi kadın. İçkisini yudumladı ve Campbell’ı boydan boya süzdü. “Dave erkek arkadaşımdır,” dedi.

“Dave?”

Kadın salonun diğer ucunu işaret etti. “VJ… Dave Varşova.”

Campbell tanırmış gibi, “Tabii ya, Dave Varşova!” dedi. Sesindeki neşe kadının bir erkek arkadaşı bulunduğunu öğrenmekten kaynaklanıyordu. Rahatlayabilirdi artık.

Kadın, yine bilmesi gereken bir şeymiş gibi, “Jessica’yım ben,” dedi.

“Memnun oldum,” dedi Campbell. “Ben de John… John Richard.”

“Biranı soğutma John-John.”

Campbell birasından koca bir yudum aldı, serinlik içine yayılırken iç çekti.

“Tam yerine vuruyor, ha?”

“Ya,” dedi Campbell.

“Diğeri kime?”

Campbell azıcık kızardı. “Ha,” dedi, “o da bana. Bir daha kuyruğa girmeyeyim dedim.”

“Demişsindir,” dedi Jessica tartan bakışlarla. “Senin gibilere pek rastlanmaz

buralarda.”

Campbell nüktedan yanıt çabasıyla, “Yeni Zelandalılara mı?” dedi.

“Hayır,” dedi Jessica. “Homofoblara.”

“Ama ben—”

“Nonoş vatandaştan hoşlanmıyorsun,” dedi Jessica ifadesiz bir tonla. “Epey de kabasın.”

“Kaba mı? Senden başka kimseyle konuşmadım daha.”

“Aynen. Sevgili dostum Arlene’e bir teşekkür bile etmedin; sahte gülümsemeni takınmayı akıl edene kadar gözüne çarpan herkese şaşkın bakışlar attın. Önüne çıkan eşcinsel çiftlere nasıl baktığını saymıyorum bile.”

Campbell’ın elleri titremeye başladı. Utanmıştı. “Beni mi *izliyordun*?”

“Dave izliyordu,” dedi Jessica. Kulaklığına dokunarak nereden bildiğini işaret etti. “Bela çıkarabilecek tipleri saptamada pek beceriklidir.”

“Bela çıkarmaya gelmedim ben,” dedi Campbell. “Sadece… Sadece bakmaya geldim.”

“Ya,” dedi Jessica. Yine gülümsedi ama bu seferki nihayet bir şey anlamanın memnuniyetini yansıtıyordu. “Merak ettin demek.”

“Merak, evet,” dedi Campbell bir daha rahatlayarak.

“Düşman değilsin yani?”

Kaşları çatıldı Campbell’ın. Yalan söyleyemezdi ama kötü görünmek de istemiyordu.

“Öyle değil,” dedi. “Yani sadece eşcinsellere karşı değil…”

Dudakları büküldü Jessica’nın. “Hepimize mi?”

“Yok, yok,” dedi Campbell, “Sizler şeyden daha kötü değilsiniz, şeyden…” Ne diyeceğini bilemedi ya, birden yeterince söylediğini kavradı.

“Fedaiyi çağırmayabilirim,” dedi Jessica, “bu hedefi belirsiz düşmanlık meselesini kanıtlayabilirsen.”

“Kanıtlamak mı? Nasıl?”

Arkasından bir ses, “Mesela ikinci biranı bana verebilirsin,” dedi. “Bir de dans lütfedersin.”

Campbell döndü ve az evvel kaçtığı adamla yüz yüze geldi.

“John-John, Arlene’le tanış,” dedi Jessica. Arlene’e başıyla onay verdikten sonra yandaki taburelerde oturan çifte bir bakış attı. Çiftin derhal kalkıp piste gidişiyle tabureler boşaldı. Arlene hemen yanındakine oturunca ortadaki tabure Campbell’a kaldı. Berbat bir üçgenin tepe noktasındaydı artık.

Arlene şişeyi alırken Campbell’a kuru bir gülümseme sundu, kırmızı-beyaz çizgili çantasından bir İsviçre çakısı çıkardı ve biranın kapağını kanırttı.

“Şerefe,” dedi.

Campbell uysalca şişesini tokuşturdu. Arlene çakıyı çantasına attı, bir paket sigara çıkardı, bir tane yaktı ve öne doğru eğildi.

“E, John-John,” dedi, “neye borçluyuz bu gece burayı teşrifini?”

“Benim adım John Richard,” dedi Campbell.

“Kesin öyledir, John-John,” dedi Jessica. “Şimdi hanımın sorusunu yanıtla.”

Arlene gözlerini kocaman açmış, hafifçe gülümseyerek bekliyordu yanıtı. Birinci Dünya Savaşı modasını andıran kısa saçları maviydi —Campbell peruk taktığını düşündü— ve göründüğü kadarıyla kafasına minik kâğıt çiçek ve kurdelelerle sabitlenmişti. Makyajı olmasa suratı gayet çocuksu görünürdü ya, makyajla kesinlikle kız tipliydi. Campbell, Arlene’in kendinden bir-iki yaş küçük olduğunu düşündü ve şanssız delikanlıyı bu duruma hangi trajedilerin yahut günahların düşürdüğünü merak etti.

“Pekâlâ,” dedi. Cesaret için bir yudum daha çekti. “İşin gerçeği, ben bir Hıristiyan vaizim. Hayatımda hiç böyle bir yere girmemiştim. Ergenliğimde ailem izin vermezdi. Bizim oralarda birileri görebilir diye gidemezdim. Ama kısa süreliğine İskoçya’dayım ve beni tanıyan yok. Dediğim gibi, insanların dans kulüplerinde ne yaptığını merak ediyordum. Hepsi bu.”

Arlene kıkırdadı, Jessica kahkahayı bastı.

“Ne var?” dedi Campbell. “Gerçeği söyledim işte!”

Arlene, “Çok maval dinledim,” diyerek dumanını savurdu. “Ama böylesini hiç duymamıştım. Bir vaiz ha!”

Campbell yüzündeki kızarıklığın hızla geçmesini dileyerek, “Anlamadım,” dedi.

“Yani,” dedi Jessica, “bize ne dersen de, kendine ne dersen de, işin aslı buraya gelmek istediğin için geldin ve gelmek istedin çünkü ister kabullen ister kabullenme, buraya dair bir fikrin vardı ve o fikir hoşuna gidiyordu demek istiyor.”

“Bence sen, *benim* varlığım fikrinden hoşlanıyorsun,” dedi Arlene.

Söylenen karşısında afallayan Campbell bomboş bakışlarla ikisini birden süzdü. Sinirlenmemiş hatta utanmamıştı bile. Aklına böyle bir açıklama hiç gelmemişti.

“Yok, öyle değil,” dedi. “Sizlerin kendi psikolojik kuramlarınız var, biliyorum ve kimi durumda”—sözünü ettiği durumları bildiğini vurgulayan acı bir gülümseme sundu—“kuramlarınız isabetli ama bana ve benim kafamdakilere uymazlar. Bizim kendi görüşlerimiz var; sizinkilerle aynı değiller ve hepsi bundan ibaret.”

“E, mesela,” dedi Arlene, “bana dair görüşün ne?”

Campbell, Jessica’ya baktı.

“Alınmayız,” dedi Jessica. “Fedaiyi çağırmam. Arlene de ağlamaz ayrıca.”

Arlene’e döndü Campbell. “Size üzülüyorum.”

“Ühü-ühü,” dedi Arlene. “Niye?”

“Çünkü…” Durakladı. Levililer’den alıntı yapmak işine yaramayacaktı. Karşısındakine makul gelecek yoldan açıklamalıydı. Toparlandı, bir daha, “Çünkü” dedi, “hayatını eksik yaşıyor, gerçek kendin olmuyorsun. Senin gerçek kendin bir erkek… Ve cüretimi mazur görürsen Tanrı seni erkek *yarattı* ve erkek yaşamanı istiyor.”

Arlene, kabarık yenini sıyırarak pazısını şişirdi. “Erkek yaşıyorum ben zaten. Turnhouse’da çöp kamyonu sürüyorum. Kız arkadaşlarım kadar”—Jessica’ya gülümsedi—“*kız arkadaşlarım* da oldu ve hiçbir eksiklik hissetmiyorum.”

“Ama tüm bunlar!” diye bağırdı Campbell, “bunlar Tanrı’nın ya da Tanrı’ya inanmıyorsanız, mesela *doğanın* diyelim, esasen senin için istediği veya hazırladığı şeyler değil!”

Arlene bir sigara daha yaktı. “Tanrı veya doğa bana dair bir takım planlar yapmışlarsa kesinlikle, ‘Kadın giysileri giyecek, barlarda takılacak’ diye yazmışlardır bir yerine.”

Cümlesinin sonunu belli bir melodiyle söylemişti; muhtemelen Campbell’ın tanımadığı kültürel bir referanstı. Jessica’yla Arlene kahkahayı patlatıverdiler.

“Hem,” dedi Arlene, “yaptığımdan hoşlanıyorum ben. Boş vaktim işte… Eğlenceli… Kimseye zarar vermiyorum. Nesi yanlış? Yani seni niye geriyor?”

“Doğrudan bir derdim yok,” dedi Campbell. “Dediğim gibi, kişisel bir mesele değil. Ama doğaya aykırı kaçmasa eminim Tanrı yasaklamazdı. Bu tür dürtülere neden sahipsin bilemem ama onlarla doğmadığın kesin.” Kaşlarını çattı. “Çocukken kız elbiseleri falan mı giydirmişlerdi sana?”

Arlene şehvetli bir titremeyle, “Nerede bende o şans?” dedi.

İç çekti Campbell. Doğa yasalarından bir yere varamayacaktı. “Sana sadece İncil okumanı önerebilirim,” dedi. Arlene pek niyetli görünmüyordu.

“Pekâlâ,” dedi Jessica. “Karşı cinsin giysilerine bürünmenin garabetliğini anlatma zahmetine hiç girme… Onca bahane aramanın sonunda bu noktaya varacaktın ki karides kokteyli tıkınıp polyester alaşım çorap giymeseydin cidden içten konuştuğunu düşünebilirdim o zaman. Daha az evvel özellikle nonoşlara karşı değilim, buradaki her şeye karşıyım demiştin. Değil mi?”

“Öyle,” dedi Campbell. Boşalan şişesini tezgâha bıraktı. Jessica’nın ısmarladığını görmemişti ya, önüne yenisi geldi. “Teşekkürler,” dedi.

“İç bakalım, vaiz,” dedi Jessica. “Boğazın ıslansın ve tüm bunların nesi fena, anlat bize.”

“Şehveti körüklüyor,” dedi Campbell.

“Kötü bir şeymiş gibi söyledin,” dedi Jessica. Omuz silkti. “İnsanların ihtiyaçları var sonuçta.”

“Ama ihtiyaçlarının makul ölçüde kontrol edilebilecekten ötede alevlenmesi gerekmiyor,” dedi Campbell.

“Benimkilerin gerekiyor,” dedi Jessica gülerek. “Seninkilerin gerekmiyor, öyle mi?”

“Aynen öyle diyorum.”

Jessica dudak bükerek kafa salladı. “Peki. Yani bu yüzden insanların dans salonlarına gelmesini coşkuyla yasaklıyor veya hor görüyorsun. Herkesin arzularını senin kadar kolay bastırması gerektiği fikrindesin. Öyle değil ama ve hayır, kolaydır diyeceksen ya kendini arzularını hissetmekten men etmişsin ya da başka türde arzuların var demektir.”

“Kolay demedim hiç,” dedi Campbell.

“Sana kolay ama?”

“Bu dediğin,” dedi Campbell, “az evvel söylediğinle, *aslında* buraya, *aslında* burası bana çekici geldiğinden ya da *aslında* Arlene bana çekici geldiğinden geldiğimi söylemenle çelişiyor.”

Ukala göründüğünün farkında, arkasına yaslandı. Haklıydı ve haklılığından emindi. Bir bakıma doğru söylemişti Jessica; Campbell için kolaydı. Kadınlarla iyi geçinirdi. Yaşlı kadınlarla, evli kadınlarla… Ergen kızlarla veya daha küçükleriyle… Kendi yaşında ve yalnız olmayan tüm kadınlarla… Ki zaten Jessica’nın erkek arkadaşının varlığını öğrendiğinde bu yüzden rahatlamıştı. Arlene ise kadın değildi; dolayısıyla anlaşması zaten kolaydı. Campbell birden boğazındaki kuruluğu fark etti, öksürdü.

“Kusura bakmayın,” dedi birasından upuzun bir yudum aldıktan sonra. “Kapalı mekânda dumana alışık değilim… Yeni Zelanda’da hâlâ yasak.”

“Yasak mı?” dedi Jessica. “Soziliğe bak!”

“Sozi?”

Omuz silkti Jessica. “Eski politikalar,” dedi. “Savaştan sonra ve Cumhuriyetten önceki son İskoç hükümeti Sosyalist-Nasyonalist-Yeşilci koalisyonuydu. O zamanlar kuyruklar ve karartmalar dışında pek bir şey fark etmeyecek kadar küçüktüm ama ebeveynime bakılırsa sizin şu Azizler Dönemi gibi bir şeymiş.”

Campbell gözlerini yumdu, gülümseyerek kafa salladı. “Bizim Azizler

Dönemi mi?”

“1650’lerdeki Püriten Parlamento,” dedi Jessica. “Hatırlayacağın üzere ardından halkın Püritenlerin yasakladığı her şeyi zevkle yaptığı Restorasyon gelmişti. Aynısı işte.”

Sohbetin İskoçya ile Yeni Zelanda arasındaki farklara dönmesi Campbell’ı rahatlattı. Konuya dair hepsinin, herhangi bir huzursuzluk çıkarmadan söyleyebilecek bir sürü lafı vardı. Yaklaşık bir saat sonra Campbell ayrılmak istedi ama Arlene verdiği sözü tutması gerektiğini bildirdi.

Dansları on dakika sürdü. Campbell’a daha uzun geldi ya, sonunda bitti.

Arlene sırıtık bir cilveyle, “Teşekkür ederim,” dedi.

Campbell gülümsemeye karşılık verdi, kibarca teşekkürünü sundu ve vedalaştılar. Jessica’ya baktı, başıyla selamladı ve aceleyle çıkışa yöneldi. Çıkışa varmadan hemen önce kapıda kollarını kavuşturmuş dikilen iri kıyım fedaiyi gördü.

Graham Orr…

Sıcak, rutubetli geceye dalarken Campbell’ın tek tesellisi Orr’un yapay gözlerinde onu tanıdığına dair hiçbir parıltı görmemesiydi.

---

1 Polinezya’da dinsel ve sosyal amaçlarla yapılan, taşlarla çevrili alanlar. (ç.n.)

2 Yeni Zelanda’nın yerli halkı (ç.n.)

3 Gök cisimlerinin farklı noktalardan bakıldığında ortaya çıkan zahiri konum farklılıkları (ç.n.)

4 Buckypaper: Çelik sacın onda biri inceliğinde ancak çelikten 500 kat sert, karbon nanotüplerinin kullanımı için düşünülmüş ancak son yıllarda yapılan araştırma ve deneylerde zırhlı araçlardan elektroniğe pek çok alanda kullanımının büyük gelecek vaat ettiği ortaya çıkmış madde. Adı, Amerikalı sistem kuramcısı, mimar, tasarımcı ve fütürist Buckminster Fuller’a ithaf babında “buckyballs” olarak bilinen, benzer bağlaşımlı 60 Karbon Fuleren’den gelmektedir. (ç.n.)

5 1639-1651 arasında yaşanan Üç Krallık Savaşları sonrasındaki iç karışıklık döneminde ordudan ayrılan askerlerin kurduğu çeteler. (ç.n.)

6 İskoç atlı muhafız birlikleri (ç.n.)

7 16–17. yüzyıllarda İskoçya’da kurulan bir Presbiteryen örgütü. Adını, Eski Ahit’te Tanrı ile İsrailoğulları arasında yapılan antlaşmadan (Ahit) almıştır. İskoçya tarihindeki iki önemli antlaşmadan biri olan “Yasal Birlik ve Antlaşma” (diğeri, Ulusal Antlaşma) işbu Ahitçilerle İngiliz Parlamento önderleri arasında, İskoçya’nın kilise hükümeti sisteminin İngiltere tarafından benimsenmesine karşılık Presbiteryenlerin Katolik (Papa yanlısı) İrlanda ordusuna karşı yardım sözü vermeleri üzerine imzalanmıştır (ç.n.)

8 İskoçya, Reform hareketinden sonra rahip John Knox’ın Episkopal ve Papalık sistemlerini reddeden Kalvinist Protestan akım etkisinde İskoç Presbiteryen Kilisesi’ni kurmasından bugüne Presbiteryen mezhebindedir. Presbiteryenlerde kilise yönetimi bir “ihtiyarlar meclisi” vasıtasıyla yürütülür. Bu meclise “Kilise Oturumu” veya “Seansı” diye çevrilebilecek “Kirk Session” (Seans [Fr.] ve session [İng.] sözcükleri Latince *sedere*, “oturmak” kökünden gelmektedir) denir. (ç.n.)

9 Hıristiyanlığın temel öğretisi. (ç.n.)

10 Tevrat’ta, Sayılar Kitabı’nın sonunda bahsi geçen bir karakter. (ç.n.)

11 Latin filozof ve teolog Aziz Augustine, bugün Cezayir topraklarında ve Roma’ya yenilerek yıkılmadan önce Kartaca İmparatorluğu sınırları içinde bulunan Hippo Regius’un (Bugünkü Anaba) piskoposuydu.

(ç.n.)

BİR YIL SONRA

1. PASKALYA SOKAĞI

Komiser Adam Ferguson, Paskalya Sokağı'nın kaldırımında yayaları yarıp aralarından sıyrılarak hızla pedal basıyordu. Bahanesi vardı: Leith Yolu'nda trafik tıkanmıştı.

Yavaşladı ve tıkanıklığa elli metre kala bisikletinden indi. Yolun yarısını moloz kaplamıştı. Bir binanın alt kısmı havaya uçmuş, iki kat birden çökmüştü. Araçlardan ezilen yoktu ama çarpışmaların yarattığı enkaz yolun ortasındaydı. Ferguson televizyonda bile iyice seyrelen bu tip olaylara gerçek hayatta çok uzun süredir rastlamamıştı. Bisiklet kulaklıklarını çıkardı, tek eliyle bisikleti yürüterek ilerledi. Birkaç adım sonra sırtındaki ağırlığı hatırladı.

"Kendin yürü," dedi.

Leki eklemli üç bacağını Ferguson'ın göğsünden çözerek kaldırıma indirdi ve komiserin yanında hoş, salıntılı bir yürüyüş tutturdu. Üçayaklı polis robotu, *Dünyalar Savaşı*'ndaki Mars savaş makinelerinin iki metrelik maketi gibi görünüyordu. Zaten aynı mantıkla tasarlanmıştı. Tutuklama yapacak yetkiye sahip değildi ya, ihtiyacı da yoktu.

"Aklıma geçmişten görüntüler geliyor, şef," dedi leki.

"Sonra," dedi Ferguson. "Kenara al şimdilik."

Molozların çevresi kalabalıktı. Ferguson rozetini göstererek dirsekleriyle kendine yol açtı. Lekiye baktı. "Kalabalık dağıtıcı tatsız ses," dedi.

"Görecek bir şey yok burada!" diye cırladı robot. "Dağılalım, lütfen! Dağılalım!"

Ferguson yüzünün, göğsünün ve sırtının ürperişini hissetti. Kulaklarını kapamak istedi. Kalabalık-dağıtıcı-tatsız-ses, karatahtada cayırdayan tırnakların, çekmecede takırdayan plastik ölçüm kaplarının, diş gıcırdatmaya ayarlanmış özel tonuna sahipti.

Ferguson bisikletini bıraktı; mavili-beyazlı polis şeritlerinin altından geçerken leki uzun bacaklarıyla üstünden aştı. Olay yerinde başka lekiler de vardı; çelik dokunaçlarıyla yıkıntıları araştırıyor, delil arıyorlardı. Havadaysa her bir robotu aynı uçuş algoritmasına göre hareket eden bir mini-robot-gözlem bulutu dolanıyordu. Altı-yedi üniformalı memur kordon kurmuştu; diğerleri sokakta geziniyor, lens ve kulaklıklarının yanı sıra yasal açıdan şart koşulan not defterleri ellerinde, tanık ifadelerini alıyorlardı. Bir komiser yardımcısıyla iki kıdemli memur telefonları kulaklarında, lekilerle veri alışverişi yapıyorlardı. Olay

mahalli operasyonu yarım saat kadar önce kurtarmadan kaza soruşturmasına, ardındansa kaza soruşturmasından suç mahalli araştırmasına dönmüştü. Ferguson'ın koşturması bu yüzdendi.

Komiser yardımcısı Hutchins selam vererek, "Bomba Ekibi yolda, amirim," dedi.

"Bomba Ekibi mi? Var mıydı bizde bomba ekibi?"

"Ordudan, efendim. Redford Kışlası'ndan."

"Ha, iyi. Durum sayfamız hazır mı?"

"Elbette, amirim." Elini kaldırdı ve parmaklarını Ferguson'ın gözlerine doğru şaklattı. Komiser gözünü kırparak kontak lenslerindeki "Yeni" ibaresini seçti. Durum sayfası molozların üzerinde capcanlı bir hayal gibi dalgalanmaya başladı. Kolon ve menüleri taradı. Sol alt köşede iki wiki duruyordu. Biri polise özel, diğeri halka açıktı ve ikisi de sürekli güncelleniyordu. Ferguson bunları şimdilik görmezden gelerek akışsız metin ve resimlere odaklandı.

Patlama yaklaşık bir saat önce, 11.05'te gerçekleşmişti. Bu nedenle — çoğunluk işindeydi ve sabah kalabalığı bitmişti— zayiat olabileceğin epey altında kalmıştı. Bodrum katındaki bir adam doğrudan patlama yüzünden can vermişti. Ferguson'ın süssüz anlatıdan kestirebildiği kadarıyla paramparça olmuştu. Üst katların çöküşü yüzünden iki kadın ağır yaralıydı. Kadınlardan biri kırklarındaydı. Diğeriyse çocuklarını semtin anaokuluna bıraktıktan sonra evine henüz dönmüş yirmili yaşlarda bir anneydi. Saçılan cam parçaları ve çarpışan arabalar yüzünden hafif ve orta şiddette daha pek çok yaralı vardı.

Başta patlama gaz kaçağı zannedilmiş, kaza hükmüne varılmıştı. Olay yerine varan ilk memur bu görüşü birkaç dakikada çürütmüştü. Binanın gaz bağlantısı yoktu; olacak türden değildi zaten ama daha ilk bakışta yoktur denemezdi. Kayıtlarda bodrum katında veya diğer katlardan birinde gaz silindirleri kullanıldığına dair bir ibare görünmüyordu. Bina elli senedir tamamen elektriğe bağlıydı. Kalıntılarda RDX[12] izlerinin kokusunu alan ilk leki gidişatı değiştirmişti.

Ferguson kendi lekisine, "RDX kokusu alıyor musun?" dedi.

Robot bir sac parçasını kaldırırken, "Hem de nasıl, şef," dedi.

Ferguson ölenlere çevirdi dikkatini. Liam Murphy. 55 yaşında, bekâr… Üst katındaki kadın acil durumlarda ulaşılacak kişi olarak belirtilmişti. En yakın akrabası Dublin'de oturan erkek kardeşiydi. Haber verilmişti adamcağıza. "Meslek" kısmının altında "Resmi Kabul Görmüş Mesleği Yoktur" yazıyordu. Kaşlarını çattı Ferguson.

"Baksana, Shonagh," dedi komiser yardımcısı Hutchins'e. "Neymiş kurbanın

mesleği?”

“Henüz bilmiyoruz, amirim.”

“E, çevredekilere bir sor, lütfen. Kim buranın toplum memuru?”

“Hemen bakayım, amirim.”

“Ha, bir de yaralanan kadınların çocuklarına bir memur yolla. Hatta memure yollasan daha iyi.”

“Yolladım bile, amirim.”

“İyi.”

Hutchins telefon elde uzaklaştı. Ferguson bakışlarını tekrar durum sayfasına çevirdi ve gözbebeğiyle kamu wikisini seçti. Devlet bilmese bile Murphy’nin mesleğini komşuları arasında bilen birileri illa çıkmalıydı. Fuhuş, uyuşturucu satıcılığı, kaçak psikoterapi gibileri artık polisin değilse bile başkalarının dikkatini hâlâ çeken işlerdi.

Wiki sayfasına eklemeler yavaşlamıştı. Kimi faydalı, kimi faydasız her zamanki bilgi yığını toplanmıştı: görgü tanıklarının ifadeleri, patlamanın lens-video görüntüleri, vitrinlerdeki hasardan yakınmalar, dayanaksız iddialar, yaralı ve ölülere dilekler… Ferguson’ın alışkın gözü aradığını saptamada zorlanmadı: “Peder Liam için kötü laf etmiş kimse yoktur. Ne felaket!”

İrkilen Ferguson, kesin karar verene dek yazıları taradı. Evet, kurban bir Katolik papazıydı.

Hutchins ile kıdemli memurlardan biri yanına geldiğinde, “En baştan bilmeliydik bunu,” dedi.

“Bildiğinizi sanıyordum, amirim,” dedi kıdemli memur. “Peder Murphy’yi herkes tanırdı.”

“Bu sokaktaki herkes demek istiyorsun herhalde,” dedi Ferguson. “Ayrıca kurban bizim için *Bay* Murphy’dir.”

“Vatandaş Murphy,” dedi komiser yardımcısı Hutchins.

Plastik torbalı leki geldi. Üç polis ve Ferguson’ın lekisi, saydam polietilen torbaya bakakaldılar.

Bir el vardı torbada.

“Ölenin bedensel parçası,” dedi leki. “Patlamamış RDX izleri bulundu üstünde.”

“Pe—*Vatandaş* Murphy malzemeyi patlamadan önce tutmuş mu yani?” dedi Ferguson.

“Öyle görünüyor,” dedi leki.

“Hayda,” dedi Ferguson. “Ne işi olur bir papazın RDX’le?”

Ferguson’ın lekisi iki dokunacıyla havaya tırnak işaretleri yaparak nahoş bir

vurguyla, “ ‘Küllerden doğdu Geçiciler,’”[13] dedi.

Ferguson robota döndü. “Ha?”

“Hıristiyan milislerinin sloganı,” dedi leki. “Duvar yazısı, Belfast, Britanya İmparatorluğu. 1973 dolayları.”

Ferguson göz ucuyla olay mahalli şeritlerinin ardına biriken, kayıt aygıtlarını sallayan gazetecileri gördü. Aynı anda tuhaf bir sessizlik çöktü: sesler, kuşlar, araçlar bir anlığına durdular. Çöken sessizliğe her yanı kaplayan bir gölge eşlik etti. Ferguson kafasını kaldırıp güneye doğru baktı. Bakmaması gerekirdi ama baktı: Binlerce kilometre ötede, binlerce kilometre çapında bir daire güneşin önünü kapamıştı. Çember bir anlığına parıldadı ve Yama güneşin önünden çekildi. Kontak lenslerinin kararmasıyla bir anlığına kör kalan Ferguson, lekisini azarladı: “Kes sesini!”

Işık ve renklerin geri gelmesiyle gürültüler, sesler kaldıkları yerden başladı.

“Herhangi bir yorum, komiser?”

Polis şeridinin üzerinden uzanan BBC İskoçya muhabiri Tom Mackay, telefonunu Ferguson’ın yüzüne tutuyor, omuz kamerasını yaklaştırmaya çabalıyordu.

“Yorum yok,” dedi Ferguson. Başparmağıyla olay yerini işaret etti. “Soruşturma daha yeni başlıyor. Basın Sözcümüz yeri geldiğinde açıklama yapacaktır.”

“Ne zaman yani?” dedi Mackay.

Ferguson omuz silkti. “Ona yanıt verebilseydim daha başka pek çok soruya da verebilirdim. Şimdi, geri çekilirseniz müteşekkir kalacağım. Olay yerini bozmak istemeyiz.”

“Yapma, Ferguson,” dedi Mackay, “bir papazı havaya uçurmuşlar. Gaz kaçağı falan değilmiş… Ne peki?”

“Cidden bir şey söyleyemem,” dedi Ferguson.

“Söyleyemez misin, söylemez misin?”

“Söyleyemem. Elimizde kaza ihtimalini eleyecek kadar bile delil yok henüz.”

Trafiğin aksi yönünden —sokağın diğer ucundan akan trafik çabucak açılmıştı — siyah, altı tekerli, zırhlı bir araç geldi ve muhabirlerin dönüp kocaman BOMBA EKİBİ yazısını okuyabileceği açıda durdu. Aracın arkasından beyaz yalıtım tulumlu askerler alelacele indiler. Ellerinde tarayıcılar vardı. Arkalarından dört adet ağır zırhlı çarpışma robotu geldi. Ferguson lekilerin irikıyım makinelere kaçamak bakışlar attıklarını ve süzerken yakalanmışçasına arkalarını döndüklerini gördü.

“Kaza ihtimali henüz elenmedi mi demiştin demin?” dedi Mackay.

“Yorum yok,” dedi Ferguson.

Leith Yolu’nun üst kısmına yakın bulunan Greensides karakolu on beş yaşındaydı; kullanımdan çoktan kalkmış malzemelerle güçlendirilmiş, aynı ölçüde eski silah yuvalarıyla bezenmişti ve hâlâ “yeni karakol” adıyla anılıyordu. Üst katlarından manzaraları gayet hoştu; Kraliçe Caddesi’nden Turnhouse’un gökdelen-çiftliklerine ve kuzeyde Leith Water[14] ve Firth’e kadar epey yer görüyordu bina. En azından Ferguson’a söylenen buydu. Çıkıp hiç bakmamıştı ama söylenenden kuşkulanmasına sebep yoktu. Ferguson’ın ofisi ikinci kattaki uzun koridorun ortasındaydı. Saat 13.30’u gösterirken dirseğiyle tutamağı bastırıp kapıyı omuzladı; elinde kahvesi, sandviçi ve dosyaları vardı. Leki peşinden daldı ofise. Ferguson masasına, robotsa dosya dolabının üstüne oturdu.

Leki kendini prize taktı. Ferguson kahvesinin kapağını açtı, buharı kokladı, yudumladı, yüzünü buruşturdu ve devekuşu etli sandviçinin naylonunu açtı.

Birkaç lokmadan sonra robotuna döndü.

“Ne diyorsun, Kelle?”

“Kelle” robotun kısaltılmış adıydı. Lekinin gerçek adı yahut türünün söylediği üzere, *aldığı adı*, Kellekesen’di. Ne insanlar ne de makineler bu tür adların halk içinde kullanılmasını istiyordu artık ve leki kullanan diğer pek çok polis gibi Ferguson da robotuna, sadece yanlarında siviller yokken kısa adıyla hitap ediyordu.

Kelle’nin alnındaki eliptik yuvaya yerleştirilmiş ve kızgın bakışlar havası vermesi amaçlanmış LED ışıkları parıldadı.

“Bana terör eylemi gibi geliyor, şef.”

“Onu şimdilik bir kenara bırakalım,” dedi Ferguson.

“Kamuya açmayabilirim tabii,” dedi robot. “Ama fikrimi sordun.”

Ferguson dolu ağızla, “İyi, aman,” diye söylendi. “Neden öyle düşündüğünü de anlıyorum. Ama sormak zorundayım: devrelerini mi yedin sen? Bir düşünsene! O… O saçmalığa varana dek daha çok aşama var. Psikoz… Suça eğilim… Kan davası… Hatta belki, müteveffanın şeyi… Örgütü içindeki bir tartışma…”

“1982’den beri Katolik Kilisesi’ndeki iç çatışmalardan kaynaklanan bir cinayet yok kayıtlarda,” dedi Kelle.

“Hangisiydi o?”

“Calvi meselesi, hatırlarsan.”

“Ben doğmadan çok önce… Ama gene de beni destekliyor. Bu tür şeyler

olabiliyor.”

“Ölen vatandaş öyle önemli bir şahıs değil ama.”

“Bildiğimiz kadarıyla. Bu resmi tanımama meselesi çok ötelere gidebilir. Adam hiyerarşide”—durdu, rütbeleri hatırlamaya çalıştı—“ne bileyim, bir Monsenyör, Kardinal falandı belki.”

“Murphy sırdan bir papazdı,” dedi Kelle. “İskoçya Kardinali, Glascow’da oturuyor. Adı da—”

“İyi, iyi,” dedi Ferguson.

“Bay Donald Nardini,” diye devam etti leki. “Kısa sürede arayacaktır seni.”

“Kuşkusuz,” dedi Ferguson. “Hoşuma gider diyemeyeceğim.” Aklına bir fikir geldi. “Murphy’nin patronu, yöneticisi, falan kimmiş?”

“Piskopos Hugh Curley. Ya da istersen Dr. Curley. Kendisine haber verildi elbette.”

Ferguson sandalyesini geri yatırarak bakışlarını tavana dikti. Hükümetin, polisin, sivil hizmetlerin ve kamu sektörünün varlığını tümden görmezden geldiği, varlığına hiç aldırmadığı bir örgütle uğraşmak karmaşık noktalara varabilirdi. Eskiden, Tanrı Bölükleri ülkedeki her kilise, sinagog ve camiyi basarken çok daha kolaydı. Ferguson o dönemlerde yaptıklarını hatırlayarak kızardı. Tanımama yeni politikaydı.

“Kilise yetkilileriyle ilişkiler mayın tarlası gibi,” diye mırıldandı.

“Hiç de bile,” dedi leki.

Ferguson robotun lafını azarlanma gibi algıladı. Farklı bir azar kendi gerçek belleğinde canlanan kısa boylu, gerdanlı, kızıl saçları geri taranmış orta yaşlı bir adam imgesinden geldi; gözlüklerinin ardındaki gözlerinin etrafı kırışıklarla bezeliydi ve yenleri eprimiş, göbek kısmı dar gelen, yakaya kadar ilikli, siyah bir ceketi vardı. Gördüğü adamın parçaları dört kat aşağıda, buz gibi bir odadaydı şimdi. Müteveffa Peder William Murphy… İster başkasının, ister kendi kendinin kurbanı olsun, hayatında en önem verdiği şey yüksek sesle dillendirilmeyi hak ediyordu.

“Aman ya,” dedi Ferguson sandalyesini düzelterek. “İnsanları seçtikleri ad ve unvanlarla çağırmak lazım. Piskoposu ara, saygılarımı ve başsağlığı dileklerimi ilet ve görüşme teklif et. Onun ya da benim yerim, fark etmez.”

“Anlaşıldı, şef,” dedi robot.

Ferguson’ın lensinde bir hatırlatma notu belirdi: *Soruşturma ekip toplantısı, 386 numara, beş dakika*. Yazıyı göz kırparak sildi ve kalktı, “İş başına,” dedi.

Biri elle A4 kâğıdına köşeli, iri harflerle “Paskalya Sokağı Vaka Odası”

yazarak kapıya, aynısını söyleyen sanal görüntüyle hizalamaya özen göstermeden yapıştırdığından ibare, kontak lenslerle bakıldığında göz doktorlarının astigmat muayenesinde kullandıkları tablolar gibi hafif şaşılık etkisi yaratıyordu. Ferguson kâğıdı sanal yazıya hizalama dürtüsünü bastırdı. Vaka odasının bir duvarı durum sayfasının ete kemiğe büründürülmüş hali gibiydi. Bembeyaz pano karalamalar ve oklarla, fotoğraflar ve notlarla, bağlantıları gösteren siyah şeritlerle kaplıydı. Mantığı not defterleri, filmli kameralar ve genel anlamda polis kırtasiyesiyle aynıydı: bu yöntemi kırmak zor, çökertmek daha da zordu. Geçmişte bu tür olaylar yaşanmış, koskoca kanıt dosyaları ve terabaytlarca kayıt, eğlence peşindeki herhangi bir yazılım-maymununca bozulmuş veya etkisi ancak saatlere, telefonlara bakıldığında yahut kulaklıklardaki şarkılar kesildiğinde anlaşılabilen elektromanyetik-atım kamyon-bombaları tarafından hepten silinmişti.

Artık öyle değildi. Adam gibi yazacaktın; elde somut bilgi bulunacaktı. Daha azı mahkemelerde kabul görmüyordu.

Ferguson beyaz panonun önüne geçerek ekibine göz gezdirdi. Komiser yardımcısı Hutchins en öndeki sıraya oturmuştu. Kıdemli memurlar Patel ve Connolly her iki yanına yerleşmişlerdi. Memur Dennis Carr sol taraflarında, ayaktaydı. Adli tıpçı Tony Newman sıralardan birinin üzerine oturmuş, dirseklerini dizlerine dayamıştı. Odanın en dibindeyse ofis kamuflajı diye seçilebilecek renklerdeki pejmürde giysileriyle Başkomiser Muhammed Muhtar oturuyordu. Otuz küsur yıldır teşkilatta görev yapan Özel Şube Şefi Muhtar, eski anti-terörizm muhafızlarının kalan son üyelerindendi. Bu günlerde perişan Sozilerin, Meşrutiyetçilerin ve Sendikacı ayrılıkçı grupların izini sürmekle meşguldü. Nadiren işini bırakıp ortalıkta görünürdü ve görünmesi genellikle kötüye işaret sayılırdı.

Bir de odanın her yanına metalik örümcek istilası misali yayılmış altı leki — hepsinin kendi lekileri— vardı. Ferguson'ınki teleskopik bacaklarını kilitlemiş, yanında dikiliyordu. Kontak lenslerinin tayf taramasını kısınca robotların aralarındaki biteviye iletişimin kızılötesi titreşimlerini gördü. Nahoş bir manzaraydı ve bir fayda sağlamıyordu; göz kırpıştırarak lenslerini tekrar normal renklere ayarladı. Kulaklığını acilleri haricinde tüm aramalara kapadı, hafifçe öksürdü ve sesine yağmurlu bir gecede iç karartıcı bir odaya gönüllü gelmelerine samimiyetle şükran duyduğunu vurgulayan tonu ekleyip "Geldiğiniz için teşekkürler," diyerek lafına başladı. "Komiser yardımcısı Hutchins birazdan özetini geçecek. Şimdilik tek istediğim birkaç kural belirlemek. İlki, karşılaşacağımız, görüşeceğimiz Katolik ve diğer dinlerden din adamlarına

uygun saygıyla hitap edeceğiz. Bundan böyle bu soruşturmada ‘Bay’, ‘Vatandaş’ veya ‘Kült Yöneticisi’ laflarını kullanmayacağız. İkincisi, kamuya açık ortamlarda terörizme dair hiçbir lafta veya atıfta bulunmayacağız ki hanımlar, beyler, bu da terörizm bu soruşturmanın dışındadır anlamına geliyor. Ben aksini söyleyene kadar.” Başkomiser Muhtar’la göz göze geldi. “Anlaşıldı mı?”

Muhtar omuz silkti. “Son söylediğin Özel Şube için geçerli değil tabii.”

“Değil,” dedi Ferguson. “Özel Şube içinde kaldığı sürece. Hatta bu soruşturmaya dâhil Özel Şube üyeleri arasında kaldığı sürece.”

“Ketumluğumuz katidir,” dedi Muhtar. Seslilere basan İngiliz tınılı orta sınıf Edinburgh aksanı belirgindi. “Çocuklara Tanrı-meraklılarına kibar davranmalarını özellikle belirtirim.”

Ferguson ekibinden yükselen alaycı tepkileri bastırmak adına, “Pekâlâ,” dedi ve panonun önünden çekildi. “Hutchins, söz senin.”

Hutchins panoya gelirken Ferguson oturdu. Shonagh Hutchins ofis ortamlarında dikkat çekmeyen tiplerdendi ya, bu ortamda gayet belirgindi varlığı. Panoya ilerlemesiyle lekiler bile dikkat kesilmiş gibi göründüler. Genç kadın, lazer belirteciyle panodaki çeşitli maddeleri işaret ederek lafa girdi:

“Şimdi,” dedi, “durum şöyle: Neyle karşı karşıyayız, henüz bilmiyoruz. Patlamanın nedeni epey açık görünüyor. Birkaç kilo RDX. Ölen adamın bir şekilde söz konusu malzemeyi eline aldığı kesin. Ancak bu, elbette kasten veya kazara patlattığı anlamına gelmiyor. Büyük ihtimalle bir bombalı paket söz konusu; adamcağız açıyor ve bomba, muhtemelen kısa süreli bir gecikmeyle patlıyor. Bomba ekibi paket veya ambalaj arıyor ama şu ana dek bir şey bulunamadı. Üst katlarda yaralanan iki kadın henüz konuşacak durumda değiller ve daha birkaç gün kendilerine gelmeleri beklenmiyor. İşin iyi tarafı, kurtulacaklar; hastaneye kendilerine geldiklerinde ifade almak ve ne olur ne olmaz diye başlarında durmak üzere iki memure yolladık. Başkomiser Muhtar iki memurunu gizli gözetimle görevlendirdi. Silahlılar tabii. Birazdan kendi görüşlerini soracağım ama önce Tony, adli tıp açısından neler var?”

Tony Newman sıradan indi. Kafasını kaşıyarak tavana baktı, gözlerini kırpıştırdı.

“Lekiler olay yerini milimi milimine araştırdılar,” dedi. “Bomba Ekibi, Shonagh’nın dediği gibi, herhangi bir aygıt ya da bombalı paket ambalajı bulamadı. Aramalar devam ediyor ve bu arada kayıtlardaki parmak izlerinden bombanın izini bulmaya uğraşıyorlar. Biz DNA kalıntılarına bakıyoruz; laboratuarda sürüsüne bereket moleküler numune ve eh, patolojide pek nahoş parçalar var. Yani ölüm nedenini belirlemekte zorluk çekmiyoruz ama bir diğer

açıdan elimizde pek fazla bir şey var diyemem. Şimdiye dek, postacı, Murphy ve üst katında oturan ve anlaşıldığı kadarıyla Murphy'nin evinin temizliğiyle, getir-götür işleriyle falan ilgilenen Bernadette White haricinde yirmi iki ayrı kişinin DNA'sını saptadık."

"Kurbanın ziyaretçisi çok muymuş?" dedi Ferguson. "Nasıl?"

"Dairesinde toplanılıyormuş," dedi Hutchins. "Öğrenebildiğimiz kadarıyla dairesini kilise gibi kullanıyormuş. Carr'ın elemanları ifadeler ve DNA numuneleri için kilise müdavimlerinin listesini çıkarmaya çalışıyor."

"Zor olmasa gerek," dedi Ferguson.

"Sandığınızdan daha zor çıkabilir," dedi Carr. "Kilise müdavimleri, şey, yaptıklarını pek ortalığa dökmemeye dikkat ediyorlar. DNA numunesi de talep edemeyiz tabii."

"Ortaya çıkmaları için çağrı yapılsın," dedi Ferguson. Lekisine baktı. "Dediğimi Basın Sözcüsü'ne aktarıver."

"Hemen, şef," dedi leki.

"Kusura bakma, Hutchins. Devam et."

"Patel ve Connolly çevre dükkânların ve sokak kameralarının görüntülerini topluyorlar. Tabii olay anında sokakta ya da civarda bulunan herkesin şahsi kayıtlarını Ulusal Polis Yapay Zekâ Birimi'ne yüklemeleri çağrısı yaptık. Wikide tümü."

"Yeterince var," dedi Patel. "Şimdiye dek bariz bir şey çıkmadı gerçi."

"Bariz mi?" dedi Ferguson omzunun üzerinden bakarak. "*Barizi* aramıyoruz biz. Görüntülerde kurbana paket teslim eden birini bulursan bizle paylaşmanı yeğlerim tabii, o ayrı."

Patel kızararak, "Öyle demek istemedim, amirim," dedi. "Bulduğumuz her şeyi UPYZ arama algoritmasından geçirdik ve hiçbir şey çıkmadı. Öğleden sonra tümünü gözbebeği kullanımına yükleyip sokağa çıkacağız."

"İyi," dedi Ferguson arkasına yaslanarak. "Tekrar kusura bakma, Shonagh."

Hutchins, lafı hiç kesilmemiş gibi devam etti: "Tüm bunlar bizi şüpheliler meselesine getiriyor. Tabii üniformalı memurlar halen komşuların, tanıkların ve bulabilirlerse müdavimlerin ifadelerini almakla meşguller. Komiser Ferguson'ın söylediği gibi, kamuya açık ortamda dillendiremeyiz ama herhalde hepimiz işin içinde adi suç veya şahsi bir meseleden fazlasının olduğunu kabul ederiz. Ve işte, şimdiye dek somut bir şey bulunamadı. Değil mi?"

Patel ve Connolly birlikte kafa salladılar.

"Daha erken," dedi Carr.

"Öyle," dedi Hutchins. "Başkomiserim; sizin de söyleyecekleriniz vardı

yanılmıyorsam.”

Muhtar dayandığı duvardan doğruldu ve panoya geldi.

“İzninle,” dedi.

Hutchins yana çekildi ve Ferguson’ın baş onayı üzerine yerine oturdu.

Muhtar lazer imlecini beyaz panodaki yazılar ve fotoğraflar üzerinde gezdirerek, “Önümüzde birkaç ihtimal var,” dedi. “Öncelikle ilgili sayılabilecek kesim ve kişiler arasında hiçbir ‘görüşmenin,’ hiçbir ön veya art sinyalleşmenin kaydedilmediğini belirteyim. Bildiğiniz gibi hâlâ bir takım tipler mevcut… İhtimal sırasını alttan başlayarak vereceğim. Önce İslamcılar: bu tür gruplardan kalanların bilinenleri ülke dışında ve gene bilindiği kadarıyla yerel birkaç çekişme haricinde Hıristiyanlara karşı kayıtlara geçmiş bir düşmanlık eylemleri yok. Kaldı ki bahsettiğim ufak çatışmalar Katolik Kilisesi’yle pek bağlantılı değil. Şimdilik Batı’yla hiç ilgilenmiyorlar ve tüm dikkatleri Yahudiler, Laik Müslümanlar ve kafadan laik saydıkları Ateistlere yönelik.

“Bunların bir üstünde çeşitli anti-Katolik Hıristiyan gruplar var. Kıyamet-sonrası kültlerini Amerikalıların sorunu sayıyoruz ama Arkada Bırakılanlar[15] tayfasının İskoçya’da bile takipçileri var. Yalnız bu gruplar şiddete yöneldiklerinde bombalı eylemleri değil, toplu katliamları ve kuşatma/rehin alma eylemlerini yeğlerler. Bu da bizi ikinci, yani özgün anti-Katolik Hıristiyan grubuna, Protestanlara getiriyor. Konuya daha sonra bakabilir veya Connolly ile teati yapabilirsiniz, kıdemli memur Patel. Ancak şu an için dikkatinizi bana verirseniz memnun olacağım… Teşekkürler. Şimdi… Protestanlar… Buradaki sıkıntıların İrlanda’yla bağlantıdan ya da isterseniz, bağlantı *yokluğundan* kaynaklandığını söyleyebiliriz. Ama Kuzey İrlandalı tayfanın durumu eski İslamcılar gibi… Sayıları pek azaldı ve kalanların Edinburgh’daki sıradan bir papazdan çok daha başka hedefleri var. Açıkçası yıllardır aşırılıkçı Sadıklar[16] kaynaklı herhangi bir şiddet eylemine rastlamadık. Ne patırtıları kaldı ne de politik gerekçeleri…” Başkomiser durdu, eskiyi özlermişçesine iç çekti. “İskoçya’daki Birlikçi[17] öğelerle dahi somut bağlantı yok. O yönde soruşturma yapacağız ama bir şey bulabileceğimizi zannetmiyorum.

“Kısacası bence suçlularımızı militan din karşıtlarında, dine aldırmamak yerine saldırmayı yeğleyen ufak gruplarda bulacağız. Bunların bazıları İkinci Aydınlanma’da ciddi rol oynayan hiziplerin kalıntıları: Laik cemiyetler, belli baskı türlerine odaklanan kendine özgü gruplar, vesaire… İman Savaşları gazilerini içeren nefret gruplarıyla bağlam bakımından bir parça örtüşmeleri de söz konusu. Diğer faal anti-Hıristiyan gruplarsa gotik-alt-kültüre ait sayılabilecek Gnostikler, Paganlar ve Satanistler… Biz şubece ilkin Katolik

Kilisesi'ne veya ruhban sınıfına şahsi kinlerini ifade etmiş veya tehditte, intikam vaadinde bulunmuş kişilerden başlamaya niyetliyiz."

"İsim var mı elinizde hiç?" dedi Ferguson.

"Birkaç tane," dedi Muhtar.

"Affedersiniz ama sübyancı papaz ve rahibelerin kökü yıllar önce kurumadı mı?" dedi Dennis Carr. "Bugün ruhban sınıfına şahsi kine sahip ve genç birilerinin bulunacağını hiç sanmam açıkçası."

"Gençler demedim zaten," dedi Muhtar. "Bahsettiğim alt-kültürlerin üyeleri genç falan değiller. Hatta benim kadar yaşlı bazıları… Ayrıca ruhban sınıfına karşı çocuk istismarı haricinde nedenlerle pek çok kin tutan var. Kimileri hayatlarındaki her tersliğin kabahatini dinde buluyor. Tabii, genelde işin içinde seks var ama bu, her istismarın ruhban elinden çıktığı anlamına gelmez."

"Herhalde," dedi Ferguson, "birileri Vatikan İşgal Otoritesi'nin veri tabanından Peder Murphy'yi araştırmıştır."

"Elbette," dedi Muhtar. "Tertemiz çıktı adam. Zaten bu yüzden kişiselden ziyade politik veya laiklik yanlısı bir eylemden kuşkulanıyorum."

Ferguson kalıp bir daha panoya ilerleyerek, "Pekâlâ," dedi. "Hepinize teşekkürler. Başkomiser Muhtar haklıysa suçluyu bir an önce bulmalıyız dememe gerek yoktur herhalde. Yanılıyorsa bile aynı durum geçerli. Çalışmalarınıza devam edin; durum sayfasını sürekli güncelleyin, birbirinizle bağlantıda kalın, her şeyi bana bildirin ve bu it her kimse, bir an önce ensesine yapışalım." Ekibine göz gezdirdi. "Sorun mu vardı, Dennis?"

"Acaba diyordum, efendim," dedi Carr, "diğer papazlara polis koruması teklif etsek mi? Yerel anlamda tabii."

"Kesinlikle hayır," dedi Ferguson. "Elimizde kaynak bulunsaydı bile ki yok, ruhban sınıfının kimlerden *oluştuğunu* bilmiyoruz. Resmi tanımama meselesi, malum…"

Carr başıyla evetledi. Muhtar gülümsedi.

"Ayrıca bulmak için koruma duvarı yıkacak değilim," diye ekledi Ferguson. "Basına söyleneceklere gelince…" Durdu, lekisine baktı. "Vakaya cinayet soruşturması açısından baktığımızı, sebebinin çok ufak bir ihtimalle din-karşıtı düşmanlık çıkabileceğini düşündüğümüzü ve haliyle Katolik veya diğer ruhban sınıfları mensuplarının biraz dikkatli davranmaları gerektiğine inandığımızı söyleyelim. Artı her zamanki çağrılar, vesaire."

"Anlaşıldı," dedi leki.

"Diğer soruşturmalar ne olacak?" dedi komiser yardımcısı Hutchins. "Letih Water meselesi?"

“Önceliklerimi bilmem lazım,” diye katıldı Carr.

“Hepinize gerekenleri bildireceğim,” dedi Ferguson. “Şimdilik bu kadar.”

Döndü ve panoyu incelemeye koyuldu. Kelle dışında herkes odadan çıktı.

*

Ferguson Kelle’yle birlikte ofisine üçe doğru döndü. Kulaklığını açınca sesli posta kutusunda sekiz mesaj ve masa tabletinde on beş e-posta biriktiğini gördü. Mesajların yarısı üst kademelerdendi ve Paskalya Sokağı vakasının derhal çözülmesinin önemini vurguluyorlardı. Kalanlarsa alt kademelerdendi ve başka acil konularla ilgililerdi.

Ferguson yerine geçip tablete ve formlara isteksizce bakarak, “Güncelleme ver bana,” dedi. “Öncelik sırasına koyarsak neyi başa alacağız?”

Kelle, Ferguson’ın bilgisayarına güncellenmiş görev listesini yükledi. Komiser taramaya koyuldu. Lothian & Borders Polisi[18] A Bölümü’nün elinde halen açık iki cinayet soruşturması vardı. Biri, bir hafta önce gerçekleşmiş bir sokakta bıçaklama vakasıydı. Diğeriyse bir gece önce işlenmiş bir aile içi cinayetti. Her zamanki trafik kazaları, darp ve hırsızlık vakaları da listedeydi. Ve bir de Hutchins, Patel ve Connolly ile birlikte haftalardır yürüttükleri Gazprom-Kiralık Kaslar çatışmasıyla ilgili soruşturma vardı. Gazprom, yerel güvenlik şirketi Kiralık Kaslar’ı, savunma sanayi şirketi Rosoboroneksport’tan gelip Turnhouse üzerinden Atlantik Uzay Asansörü’ne nakledilecek uzay sanayi malzemelerini çalmak ve sabote etmekle suçlamıştı. Gazprom’un kendi güvenlik personeli söz konusu iş meselesini Rus kapitalizmi tarzıyla, kriko, levye ve benzeri silahlarla çözmeye kalkışmıştı.

Ferguson amiri Başkomiser Frank McAuley’yi arayarak aynı soruyu yöneltti.

“Hepsini,” dedi başkomiser.

*

Profesör Grace Abounding Mazvabo saat tam beşi gösterirken günlük çalışmalarını kayda geçirdi ve masasında gerindi. Günlük işi henüz bitmemişti: önünde daha notlanacak sınav kâğıtları ve incelenip imzalanacak idari belgeler vardı. Kalan vaktiniyse kitabına ayıracaktı ama ritüeli önemliydi. Pervazda duran su ısıtıcısının düğmesine bastı ve suyun kaynamasını beklerken manzarayı seyre daldı. Yeni Mound Üniversitesi’nin en üst katındaki daracık odası Edinburgh’daki en müthiş manzaralardan birine sahipti. İşin iyi tarafları diye

bakınca gayet hoştu ya, işinin tek iyi tarafıydı manzarası.

Su kaynamıştı. Grace kupasına kahve atıp suyu ekledi ve yerine oturarak ekranında *Edinburgh Akşam Haberleri*'ni taramaya koyuldu. Manşeti görmesiyle kahve kupasını masasına şiddetle bırakması bir oldu.

BOMBACI PAPAZ 'CİNAYETİ'

Metni okur, fotoğraflara bakar ve yorumcuları dinlerken eli açık kalan ağzına gitti. Cinayete kurban gitmiş herhangi birine duyduğu üzüntü ve ökeyi pek aşmayan duyguları arasından vicdan azabının baş gösterdiğini fark etti. Manşeti görür görmez aklından tek cümle geçmişti: "Aman Tanrı'm, başladı demek…" Vicdan azabı çekmesinin sebebi başladığını düşündüğü şeyden bir süredir huzursuzluk duyması ama kimseyi uyarmamasıydı. Uyarmamıştı çünkü başkaları bir yana, kendine bile açıklamaya utanıyordu.

Soğuyan kupayı aldı, gözlerini ekrandan ayırmadan dudaklarına götürdü ve yudumlayarak vicdanına odaklandı. Hayır, kuşkularını destekleyecek hiçbir delil yoktu. Polis kimseyi işaret etmemişti. Sorumluluğu üstlenen de çıkmamıştı. Kurban, Katolik hiyerarşisinin en alt tabakasındandı. Pek tanınmayan, masum, sevilen… Hedef seçildiği varsayılırsa daha aptalca bir seçim olamazdı. Eylem diğer zayiat hesaplanmadan yapılmıştı; saldırının ikinci derece kurbanları dünyanın gözünde ölen adamdan bile daha masum tiplerdi. Eğer karşısındaki kuşkulandığı şeyse kurbanın simgesel değeri beklediğinin tamı tamına zıddıydı. Belki de eylemin amacı amaçsızlığındaydı. *Daha dürüstü yok.*…

Bir dakika… Hayır. Yok, canım. O kadar delirmiş olamazlardı. Hayır, hayır, saçmalıyordu. Kalktı, dosya dolabına gitti ve bir dosya aldı. İçindekileri taradı, tekrar yerine koydu ve çekmeceyi iterek kapadı.

Ya, diye geçirdi içinden, *o kadar delirmiş olabilirler*.

Polise gitmeye tereddüt ediyordu hâlâ. Sadece kuşkuyla gidemezdi. Sonuçları Kilise, tüm Kiliseler ve tüm inananlar için bunca feciye çıkabilecekken gidemezdi.

Ama hiçbir şey yapmadan da duramazdı. Biraz daha düşündükten sonra kulağının arkasını iki defa tıklatarak Aziz Andrews Piskoposu'nu aradı.

---

12 Siklotrimetilentrinitramin: II. Dünya Savaşı'nda geniş çapta kullanılmış, TNT'den daha güçlü bir patlayıcı. (ç.n.)

13 Geçici İrlanda Cumhuriyet Ordusu'nun (IRA) 1969'daki kuruluşu, küllerinden doğan anka kuşuyla simgelenmişti. (ç.n.)

14 Leith Waterworld: İskoçya'nın Leith semtindeki yapay su parkı. (ç.n.)

15 İncil'in Selanikliler 1. kitabının 4. Bölümünün 17. Ayetinde geçen ve İsa'nın tekrar gelişiyle dirilecek

ölülerle birlikte inananların göğe, Tanrı’nın yanına yükseltileceğini (Vecit) söyleyen cümleden yola çıkılarak ortaya atılmış, vecde ulaşamayacakları kasteden kavram (ç.n.)

16 Kuzey İrlanda’nın Birleşik Krallık bünyesinde kalmasını isteyen Protestanlar (ç.n.)

17 İrlanda ile Büyük Britanya arasındaki siyasi birliğin korunması taraftarı bir ideoloji (ç.n.)

18 İskoçya polis teşkilatının Edinburgh, Orta, Doğu ve Batı Lothian bölgeleri ve İskoç Sınır bölgesinden sorumlu kolu (ç.n.)

2. TEKİNSİZ VADİ

“Cornelius? Benim erektusa bir el atar mısın?”

Cornelius Vermeulen yanıt vermeden önce güldü.

“Tamam, JR! Hemen!”

Waimangu Konuk Merkezi’nin köşesini dönerek arka taraftaki atölyeye yöneldi. Atölyenin garaj tipi kapısı açıktı ve girişin bir kısmını animatronik bir apatozorun başı ve boynu kapamıştı. Duvarlardaki raflarda türlü alet-edevat diziliydi. John Richard Campbell ortadaki büyük işlik masasının başındaydı. Masadaysa kıllı derisi belinden itibaren kaldırılmış, çelik plakaları çıkarılıp bir yana konmuş insansı bir robot yatıyordu. Campbell’ın elleri açık belin içindeydi. Robotun mikrosefal kafasıysa yandaki raftan işlemi çatık kaşlarla izliyordu. Kafanın yanında gene çatık kaşlı, sivri çeneli ve gayet cansız bir yüz maskı duruyordu. Kafa maska iğreti oturacak şekilde uyarlanmıştı. Yıpranmış ve lekeli tenine karşın yüz hatları insaniydi ama iri kaş çıkıntılı kafatası kemiği insan kafatasının yaklaşık yarı büyüklüğündeydi.

Campbell kafasını kaldırıp baktı. “Bir dakika sürmez,” dedi.

Vermeulen lafına inanmayacak kadar iyi tanıyordu Campbell’ı. İfadesine bakılırsa robot da… Vermeulen, Campbell’ın günışığını kesmemek için yana çekildi ve robota yanaştı.

“Bel problemi mi?” dedi.

Kafa onaylamaya çalışırcasına kımıldadı. “Evet,” dedi. “Bel mafsalımdan bir dişli gitti. Siktiğimin baraminologları.”

“Ne biçim laf o?” dedi Campbell kafasını işinden kaldırmadan.

“İbranice,” dedi robot yanlış anlamış havalarında. “*Bara min*, ‘yaratılmış tür’ anlamına geliyor. Pek esnek bir sınıflandırma tabii.”

“Anlamadım,” dedi Vermeulen. “Yaradılışçı tasnifçilerin senin belinle ne alıp veremedikleri varmış?”

“Birkaç hafta önce,” dedi kafa, “türümün sınıflandırmasını ‘Tufan-sonrası tam insansı yerel tür’den ‘soyu tükenmiş büyük beyinli maymun’a çevirdiler. Enstitüdeki yavşaklardan biri uyduruk bir araştırma yapmış ve ilgili siktirik kazıda bulunan aletlerle numunelerdeki kemik yapısının aynı ufka ait olmadığına karar vermiş. Dahası fosillerin omurga ve kalça yapıları benim dik durmamam gerektiğine işaret ediyormuş. Yani bundan böyle yarı açık bir çakı gibi duracak, kollarımı sallayıp homurdanmaya başlayacağım. Ayıptır yahu! Belimi hallettiler. Herhalde sıra boynumdadır.”

“Boynunda bir şey yok,” dedi Campbell. “WD40’a[19] devam etsek yeter.”

Yağ dolu bir kavanoza uzandı, bir demir bilye aldı ve ağzına atmaya hazırlandığı bir erikmiş gibi bir süre inceledikten sonra gövdedeki bel boşluğuna yerleştirdi.

“Dene bakalım,” dedi.

Kafasız gövde birkaç sıçrama hareketi yaptı.

Kafa, mutsuz bir sesle, “Fena görünmüyor,” dedi.

Campbell levhaları yerlerine taktı, üzerlerine WD40 sıktı ve deriyi düzelterek yerleştirdi. Parçanın uçlarına süper-yapışkanı sürerken dili dışarıdaydı. İşi bitince doğruldu, “Tamamdır,” dedi.

Gövde doğruldu, rafa ilerledi ve başını alıp yerine taktı. Bağlantılar kurulurken gövdeden tıkırtılar yükseldi. Campbell boyun ve ensede birkaç vida sıktı. Robot göze görünür bir hoşnutsuzlukla maskı yüzüne geçirdi. Saçlar ek yerini örttü. Yüzün maskı kontrole alışıyla birlikte maymunsu yüz hatları ortaya çıktı.

“Eyvallah,” dedi robot ve Vermeulen’e dönerek maymun gözlerini kırpıştırdı. “Kusura bakma, doğru dürüst tanıştırılmadık. Hiç kafa kalmadı valla.”

Uzanan eldeki parmaklar upuzun, kıllı ve deri kaplıydı.

“Cornelius Vermeulen, park korucusu.”

“Ben de Çakırkeyif, sahte maymun-adam. Tanıştığımıza sevindim.” Robot etrafına, atölyeyi özleyecekmiş gibi göz gezdirdi. “Neyse, rolüme döneyim ben. Uk-uk-uk!”

Çakırkeyif, öne eğilip kollarını, elleri yere sürünecek ölçüde sarkıtarak kapıya ilerledi, apotozoru aştı ve dönüp iki adama, yürüyüşe çıkarılmayı bekleyen bir köpek gibi baktı. Campbell aletlerini kutusuna yerleştirdi, doğruldu ve ensesini sıvazladı.

“Eh,” dedi, “bizim de rollerimize bürünüp Rimmon[20] hanesi önünde eğilme zamanımız geldi herhalde.”

Vermeulen gülerek kafa salladı. İkisi de parkı işleten yaradılışçıları hor görüyordu. Ama ayrı açılardan. Vermeulen çocukluğundan beri Anglikan ve eli ekmek tutmaya başladığından beri park korucusuydu. Sürgündeki zengin Amerikan işadamlarınca finanse edilen Yaradılış Enstitüsü Waimangu’nun turistik kısmını kiraladığında kırk yaşındaydı. Geçen beş yılda yaradılışçılara zerre ödün vermemişti. Harikulade volkanik vadiyi bir avuç animatronik dinozor ve birkaç mağara adamı sahnesi haricinde kirletmelerini engellemişti. Ayrıca turistlere rehberlik ederken yaradılışçıların bu müthiş ve genç arazinin Dünya’nın 6000 yaşında olduğunu kanıtladığını iddia eden tanıtım metinlerini

okumayı reddediyor ve dengeli arazi ile olgun ekosistem iki asırdan kısa bir sürede oluşsa bile sıkılaşmış volkanik küllerdeki rüzgâr aşındırma etkisi ve yeniden yeşillenmenin magma kayaçlarının jeolojisine kesinlikle model oluşturmadığını vurguluyordu.

Vermeulen bazen John Richard Campbell'ın sırtında çok farklı, kendine ait ve kendi imal ettiği bir çarmıh taşıdığını düşünüyordu. Boylu, zinde, kafalı, kendi kendini yetiştirmiş ve inatçıydı; yirmi birindeydi ve şimdiden kendini iki yerel köktenci mezhepten dışlatmayı becermişti. Birincisi, vaftiz edildiği Yeni Zelanda Reformcu Presbiteryen Kilisesi, bursunu daha on yedi yaşındayken lağvetmişti. Campbell gençlik heyecanıyla Kilise dergisine yazdığı bir makalede Dünya'nın düz olduğunu (İncil'den kusursuz kanıtlarla) ve küresel görünüşünün Tanrı'nın uzayı kavisli yaratmasından kaynaklandığını (anlaşılması güç ama çürütülemeyen matematiksel hesaplamalarla) öne sürmüştü. "Görünen Şeklin Yaradılışı: İncilsel ve Bilimsel Bir Bakış Açısı" başlıklı makalenin dergide yayınlanmadan internete düşmesi Kilise'yi dünya çapında alay konusu edivermişti. Yaşadığı korku ve pişmanlık gerçekti ama makaleyi inkâr etmeyi reddi ve mizahi eleştiri yaptığını inatla kabul etmeyişi (kabul etse sadece uyarı alacaktı) başkaldırı anlamına gelmişti. Aşai Rabbani almadığı için aforoz edilememişti ama kınanmayı ve utancı kaldıramayınca toplantı ve ayinlerini robotik mühendisliği eğitimine başladığı Rotorua'daki teknik üniversiteye yakın bir yerde yapan ufak Aoteoaroa[21] Cemaatsel-Havarisel Baptist Kilisesi'ne geçmişti. Sütten dili yandığı için izleyen birkaç yıl fikirlerini kendine saklamış ama kuramsal teolojinin çekiciliğine dayanamayınca bir kez daha başı derde girmişti. Kişisel web sitesine yazdığı ve Turing testinden[22] geçen robot ve diğer yapay zekâların ruhlarına yönelik evanjelist görüşleri içeren gayet içten makalesi papazın dikkatini çekince işi bitmişti. Bu sefer sapkınlıkla suçlanmış ve karşı çıkmamıştı.

Kendinden emin biri aksileşir, huysuz birine dönüşebilirdi. Campbell ise teolojik tartışmaların anlamsızlığı görüşünü benimsemişti; söylenebilecek her şey Augustine, Calvin ve reformcular tarafından zaten ve çok daha iyi söylenmişti. Üniversiteden kilisesiz ve geleceği belirsiz mezun olmuştu. Yaşadıklarından bilimsel yaradılışçılığın inançsız bir dünyayı kendi yoluna ikna etmede yanılgıya düştüğü çıkarımına varmıştı ama sonunda işini sağlayan Waimangu'daki yaradılışçı bilim parkı olmuştu. İşe mühendislik becerisi yüzünden alınmıştı ya, Tanrı Kelâmı'na kanıt sunma küstahlıkları yüzünden işverenlerine içten içe kızıyordu. Kendi görüşüne sıkı hezeyan kuramı adını vermişti. Bu kurama göre yaradılış zaten dünya üzerinde kendini gösteriyordu ve

daha derinine araştırmalar insanoğlunun ruhundaki karanlık yüzünden çarpıtılmaya mahkûmdu.

Vermeulen parkta işe başladığı sıralarda bu kasvetli görüşün Campbell'ın kişiliğine uyduğunu düşünmüştü. Ancak delikanlı İskoçya'ya bir yıl önce yaptığı geziden bu yana epey değişmiş, canlanıvermişti. Gezisine dair pek bir şey anlatmamıştı ama dikkatle sarf ettiği birkaç cümleden İskoçya'da kendi tuhaf görüşlerini paylaşan birileriyle tanıştığı anlaşılıyordu. Vermeulen bunun uzun vadede iyiye veya kötüye çıkabileceğini düşünüyordu ama mesai arkadaşının doğal neşeliliğinin uçuk teolojisinin gölgesinden kurtulmasından şimdilik memnundu.

Campbell atölyenin kapısını kilitleyip alet kutusunu aldı. Robotla birlikte Vermeulen'in konuk merkezinin yanına park edilmiş cipine yürüdüler. Günün ilk turist grubu gelmiş, vadi manzaralarını, animatronik sahnelerden çok daha ayrıntılı ve şık Nuh ve Cennet Bahçesi dönemlerindeki yaşam görüntüleriyle bezeyecek Video-Kayıt gözlükleri için kuyruğa girmişlerdi. Vermeulen'in bir Endonezya gezi gemisinden geldiklerini tahmin ettiği turistlerden bazıları birbirlerini dürterek, kameralarına poz verdikten sonra cipe giderken dönüp el sallayan Çakırkeyif'i işaret ediyorlardı.

Vermeulen direksiyona geçerken, "Sen de tak kemerini," dedi.

Yeni maymun parmaklarına henüz alışamayan robot zorlanınca Campbell uzanıp kemeri taktı.

Vermeulen aracı ufak bir tepeye doru sürdü. Tepeden vadinin tümü, sabah sisiyle kısmen örtülü ağaçlıklı tepeleri, serin Eylül sabahında sıcak su göllerinden daha belirgin yükselen buharları rahatça görülebiliyordu. Tava Gölü'nün soluk ve Cehennem Krateri'nin cafcaflı mavileri aşağıdaki ağaçların arasından parıldıyordu. Vadinin ardındaysa ufukta, 1886 infilakından kalma büyük yarığı halen görülebilen Tarawera Dağı vardı. Vermeulen cipi yokuş aşağı sürdü ve çok geçmeden göle giden yola girdi. Dokuz haberleri için radyoyu açtı.

İlk haber İskoçya'da havaya uçurulan bir papazla ilgiliydi. İskoç polisi terör lafı etmiyordu. İstasyonun aradığı uzmanlarsa terör konusuna fazlasıyla hevesliydi. Vermeulen beş dakika geçmeden radyoyu kapadı.

"Fena," dedi.

"Öyle," dedi Campbell. "Ama şaşırılacak bir yanı yok. Anti-Hıristiyan fanatikler asla durmayacak. Esas sorun o zaten. Dini terk eden devletler dinin kamusal yaşamdan kovulmasını bile yeterli görmüyor, gizlice ibadet edenlere ve inananlara bile tahammül edemiyor."

Vermeulen arkadaşının her zamanki söylemlerini başlamadan geçiştirme arzusuyla, “Eh,” dedi, “en azından biz özgür bir ülkede yaşıyoruz.”

Son on küsur yılda ABD ve eski Birleşik Krallık’tan Yeni Zelanda’ya gelen köktenci mülteci —kendilerine bu adı veriyorlardı— akını yüzünden epeydir ülkesini özgür görmüyordu gerçi. Parktaki rezillik ve martavallara duyduğu kişisel öfkenin yanında, sürgünlerin Yeni Zelanda politikalarını çarpıtan lobi faaliyetlerine ve eski ülkelerine yönelik saldırganlıklarının hem yerel polise hem de ülkenin başına, küçülmekle birlikte gücünü hâlâ koruyan ABD ile ticari ve diplomatik açıdan bela açmasına da kızıyordu.

“Şimdilik,” dedi Campbell. “Dikkatli davranmalıyız.”

Dikkatini yola veren Vermeulen, “Hı-hı,” demekle yetindi.

Campbell bir süre ses çıkarmadan oturdu ya, sessizliği kalıcı değildi.

“Hâlâ şu Erast’çı[23] kümelenmiş putperest mabedine gidiyor musun?”

Gülmeliydi ya, alındı Vermeulen.

“Gidiyorum,” dedi sertçe. “Hâlâ gidiyorum Aziz İman’a.” Bakışlarını ileri sabitlemiş Campbell’a döndü. “Sen de gelmelisin, JR. Sonuçta hepsi Tanrı yolu.”

Campbell iç çekti. “Kilise üyeliğini özlüyorum, doğru. Ama Efendimiz bize putlardan uzak durmamızı söyler. Bu konuda ödün veremem.”

Vermezsin tabii, diye geçirdi içinden Vermeulen.

Rotorua’nın Anglikan Kilisesi “Aziz İman Kilisesi”ni diğer kiliselerden ayıran, Maori işlemeli sıraları ve minberiyle İsa’yı Maori savaşçı peleriniyle hemen yandaki Rotorua Gölü üstünde yürürken tasvir eden vitraylı penceresiydi. Campbell bunları şiddetle eleştiriyor, sapkın karanlık taşıyan Episkopal Kilise hükümetininkinden büyük bir ihanet olduğunu söylüyor ve Anglikan cemaatine genel itirazının temelinde yatan öğretisel dinsel hoşgörücülüğün parçası sayıyordu.

“Gene de,” diye lafına devam etti Campbell, “Aziz İman bölgenin en göze çarpan kilisesi. Anti-Hıristiyanlar İskoçya’da cinayete kadar gidiyorlarsa bizi kim bilir neler bekliyordur. Burada bile.”

“Bence o meseleler polise ve Tanrı’ya bakıyor.”

“Çok doğru,” dedi Campbell. “Ama polis her şeyi birden kontrol edemez. Cemaatlerdeki yabancıları gözden kaçırmamak iyi olabilir. Onların da tetikte olmalarını tercih ederim.”

“İyi,” dedi Vermeulen. “Cemaatimize sızan gizemli yabancılar görürsem sana haber veririm. Olur mu?”

Campbell alayı anlamadı. “Sağ ol, Cornelius,” dedi. “Senden tek istediğim bu zaten.” Cebinden not defterini çıkardı, sayfalarını taradı.

“Cehennem Krateri sapağında indirebilir misin beni?”

“Tabii,” dedi Vermeulen. “Nedir mesele?”

“Şımarık veledin teki bizim vejetaryen raptorun ağzına taş atmış. Çene mekanizması hasar görmüş.”

“Dişler?”

“Dişlerinde sorun yok. Daha çok hindistancevizi parçalarlar.”

Güldüler. Vermeulen aracı durdurdu, Campbell indi.

“Sağ ol, Cornelius,” dedi. Kapıyı kapadı. “Görüşürüz, Çakırkeyif.”

Campbell göle giden patikada, ağaçlar arasında kaybolurken Vermeulen tekrar yola koyuldu.

“Seni nerede indireyim?”

“Warbrick tarafı iyidir,” dedi robot.

“Orada gösteri düzenlemiyorlar, değil mi?”

“Yok,” dedi Çakırkeyif. “Günlük yolum oradan başlıyor sadece. Patikaya oradan giriyor, arada sırada çalılar arasından görünerek *sapien* çocuklarını neşeyle bağırtıyorum.”

“Üzülüyorum sana,” dedi Vermeulen.

“Üzüldüğünü biliyorum,” dedi Çakırkeyif. Sahte dişlerini takırdattı. “Özetle tek sorunum bu.”

“Diyorsun.”

Robot fazlasıyla insan bir kahkaha attı. “Alaycılık etmiyorum. Esasen biz görsel malzeme görevi yürütenler, diğerlerine örtü sağlıyoruz.”

“Örtü derken?”

“Diğerleri genellikle bir anlığına ya da ağaçlar arasında görünürler. Turistler onları da Tufan-sonrası insanları veya dik duran maymunlar veya nefilimin[24] torunları zannederler.”

“Hım,” dedi Vermeulen. Hiç bu açıdan bakmamıştı. “Park bir gün bu zırvalardan kurtulursa robot nüfusunu başka bir soytarılığa bulaşmadan, kendi gösterisi olarak pazarlayabilir.”

“Düşüncesi bile içimi ürpertiyor,” dedi Çakırkeyif. “Yaradılış Enstitü’sünün başarısının devamına dua ettiriyor hatta.”

Mahcup olmuştu Vermeulen. “Anladım.”

“Utanmaya gerek yok,” dedi Çakırkeyif. “Bana üzülmene de. Günümün çoğunu internette gezinip derin felsefi soruları düşünerek geçiriyorum zaten. Bu gösteriler ufak can sıkıntılarından öte değil bana… Hah, burası iyi.”

Vermeulen cipi yol kenarına çekti. Vadinin tabanına ulaşmışlardı. Uzakta silikat taraçalar görünüyordu artık. Yolun kenarından kabarcıklarıyla fokurdayan

sıcak bir dere akıyordu. Vermeulen robotun emniyet kemerini çözüp kapıyı açmak üzere uzandı. Robot araçtan indi, uzun koluyla kapıyı kaparken Vermeulen, “Felsefi sorularında iyi şanslar sana,” dedi.

“Uk-uk,” diye yanıtladı robot.

Vermeulen birkaç dakika sonra cipi, Rotohamana Gölü’nün felaket öncesi kıyılarına açılan, bol sazlıklı eski göl tabanına park etti ve yaban sıçanlarına karşı kurulan çitin tamiratına girişti. Beyaz gerdan tüyleri aşka gelmiş papazların yakaları misali kabarmış bir tui-tui çalılardan şakıdı. Kazıkları çakıp telleri zımbaladıkça kırmızı paçalı pukekolar havalandı. Tam insansı robotların *yapacağı* türden işler, diye düşündü. Ardından iyi ki yapmıyorlar, dedi.

Waimangu’da robotlar, kangurular kadar sıradan ve kangurulardan çok daha az rahatsız ediciydi. Enstitü’nün gösterilerinde çalışan, doğru tanım buysa tabii, on küsur robot haricinde Vermeulen haftada ancak bir veya iki defa bir robota rastlardı. Campbell’la sohbetlerinden park içinde yüzden fazla robot bulunduğunu biliyordu. Bu sayı üretilmiş tüm insansı robotların onda biri ve halen var olanlarının dörtte biriydi. İman Savaşları’na katılan çarpışma robotlarında bilincin kazara ortaya çıkışından sonra insan görünümlü robot üretimine ilgi ve yatırım artmıştı. Ama kusurlu bir iş modelinden doğan kötü bir yatırımdı bu; Sony’nin o dönemki Pazarlama Müdürü, sadece itibarın bile kâra yeteceğini sanmıştı. Robotlar satılamıyor ya da kiralanamıyordu; bunla ilgili insani haklara sahip değildiler ama kimse özerk varlıklarda mülk sahipliği yasalarına yönelik, açılması kaçınılmaz davaları göze alamıyordu. Ama projeyi batıran bu durum değildi; sırf itibara yönelselerdi muhtemelen Sony’nin gelir dengesine zarar vermeyecekti proje. Esas mesele halkla ilişkiler felaketiydi: makine görüntülü robotlar kimseyi rahatsız etmiyordu; kusursuz Androidler bile kabul görebiliyordu ama tam değilse bile neredeyse tamamen insan zannedilebilecek bir robot ciddi huzursuzluk kaynağıydı. Bu fenomene verilmiş eski bir ad vardı: “Tekinsiz vadi.”[25] İnsansı robotlar kendilerini maalesef bu vadinin dibinde bulmuşlardı.

Robotlar insan yüz ifadeleri ve duygularını okumada insanlardan daha becerikliydiler. Robot bilincinin daha kestirimci, dolayısıyla tutarlı bilincin ortaya çıkışı teorileri yerine savaş ortamında ortaya çıkışı bu yüzdendi. Daha sonraları, savaş şartlarının yarattığı etkiyi tekrarlamanın mümkün ama etkinin sonucunu ayarlayabilmenin mümkün olmadığı sonra ortaya çıkmıştı. İnsanların gösterdiği tepkilere yönelik duygudaşlıkları robotların çoğunda benzer bir negatif kimlik imgesi, kendilerine yönelik ve insanların kendilerine duyduğuna

benzer bir rahatsızlık hissi üretmişti.

Bu hisle mutsuzluğa kapılan bin robotun çoğunluğu kendilerini daha işlevsel gövdelere naklettirmişlerdi. Kalanları içinse bedensel imgeleri, kendi bedenlerini algılayışları ortadan kaldırılamayacak kadar derinlere işlemişti. Bunlardan birkaç yüzü yörüngede çalışmak üzere uzay asansörüne katılmış ve kendilerinden başka herkesi şaşırtarak biçimlerinin söz konusu işe tamı tamına uyduğunu göstermişti. Özellikle insanların yaptığı her şeyi yaptıkları ve insanlara göre tasarlanmış her türlü aleti, radyasyona maruz kalma veya yaşam destek birimi gereksinme endişesi taşımadan kullanabildikleri bakım ve tamirat işlerine uygundular. Birkaç yüz küsur robotsa insan korkutmanın iş tanımında bulunduğu korumalık, fedailik türü mesleklerdeki boşlukları doldurmuşlardı.

Geriye kalan son yüz küsur robotsa anlaşılmaz bir fikir birliği içinde birer ikişer Waimangu'ya göç etmişti. Waimangu insanların nazarında bir doğa harikası, yaradılışçı bir bilim parkı, bir turist atraksiyonuydu.

Robotlar içinse bir sığınaktı; kendi tekinsiz vadileriydi.

---

19 Pas sökücü bir sprey. (ç.n.)

20 İbranice "Nar". Tevrat'ta birden fazla (kişi veya yer) geçen bir özel isim. (ç.n.)

21 Yeni Zelanda'nın yerli Maori dilindeki adı. (ç.n.)

22 Makinelerin zeki davranış gösterme kapasitelerini ölçen bir test. 1950'de ünlü matematikçi, şifre bilimci ve bilgisayarcı Alan Turing tarafından önerilmiştir. (ç.n.)

23 Thomas Erastus (1524–1583): Hıristiyanların işlediği günahların kilise değil, devlet tarafından cezalandırılması gerektiğini savunmuş İsviçreli doktor ve teolog. (ç.n.)

24 Tevrat'a göre "Tanrı'nın oğulları" ve "İnsanoğlunun kızları"nın çocukları veya Kenan ülkesinde yaşayan devler. (ç.n.)

25 İnsanların yapay insan biçimlerini gerçeğinden ayırt edebilme yeteneği sonucu ortaya çıkan duygusal tepkiyi araştıran hipotez. Bu hipoteze göre yapay varlıklarda insana benzeme özelliği arttıkça hoşlanma veya sempati eğrisi alçalan bir kavis çizmektedir. "Vadi" deyişi bu kavisten gelmektedir. (ç.n.)

3. LOLİPOP

Dave Varşova “sessiz sahne”nin kralıydı. Sıvı Cop adlı dans kulübünün minberinde dikilmiş, önünde zıplayıp duran birkaç yüz kafayı seyrediyordu. Bu gece iyi kalabalık vardı. Çoğu sentetik çekiyordu ama kafa bulacak ve barı meşgul edecek sayıda eski moda dumancı mevcuttu. Gecenin gösterisine başlamak üzere kollarını ileri uzattı. Kulübün duvarları sadeydi: iki metreye kadar yükselen ahşap kaplamanın ardından tavanın kıvrımlarına kadar bembeyaz duvarlar uzanıyordu. Her iki yanda sıralı sütunların ayırdığı galeriler, masa ve localar için gayet uygun yerler sağlıyordu. Tek süs, tepeleri sivri pencerelerdeki vitraylardan süzülen ışığın yarattığı görüntülerdi. Dave’in bu tip kulüplerde kullandığı tarz, Katolik barok resimdi. Ama bu gece içinde bir tedirginlik vardı. Bugün bir Katolik papazı öldürülmüştü. Dave’i tereddüde düşüren ölene saygısızlık etme endişesi değildi. Kimse duymazdı o türden bir endişeyi. Ama müşterilerin hepsi kafalarını çevirip soru yüklü bakışlar atmaya başladığı için üzerlerinde oturup düşünecek vakit bulamadığı bir takım nedenler yüzünden yapacağı iş uygun görünmüyordu gözüne.

Sanal menüye odaklandı ve seçenekleri gözünün önünden geçirdi. Seçimini yaptı, kalabalığa manzaralarını temizlemeleri gerektiğini belirtmek üzere sırıttı ve kollarını sanal bir trampet girişi eşliğinde aşağı indirdi. Ardından tekrar kaldırıp sallamaya başlayarak sahneyi yaratmaya girişti. Desenli karolar zemini ve duvarları kapladı; tavan çatırdayarak bakırsı bir göğe açıldı ve ilk notalarla birlikte çatıda askeri bir helikopter belirdi. İlkin birkaç kişi sahneyi kavrayıp melodiyi yakaladı; derken yavaştan, beden dilleri ve hile kodları kalabalığı aynı sanallıkta buluşturdu ve sonunda tüm bedenler aynı ritimle salınmaya başladı.

Dave sanal göğe bir havai fişek patlaması yolladı ve dans edenlerin çoğunun fark edişine sevindi. Yıkık caminin içinde yekvücuttular artık; İman Savaşları’nın hit parçalarından “Hacının İşi Bitti”nin eşliğinde kendilerinden geçiyorlardı. Dave’in önünde yeni parçayı düşünmek için üç buçuk dakikası vardı. Göz kırpıştırarak “İlgililer”e tıkladı, son nesil kısmını dışta bırakacak bir tarih sınırlandırması yaptı ve bir keresinde dinleyip beğendiği Utah Mobiletleri adlı grubun güncel bir hitini seçti. Seçtiği dosyayı yakından tanımıyordu ama aldığı riske değdi. Kalabalık değişen ritme katıldı ve Dave böyle, art arda dosyalar seçmeye, bir yandan göğü peyderpey karartıp yıldızları parlatmaya ve arada sanal havai fişekler fırlatmaya devam etti.

Havaya iyice girmiş, neredeyse otomatiğe bağlamıştı; artık kalabalığı seyredip bir şeylere dikkat etmeye, başka yerlerden tanıdıklarına selam vermeye vakti vardı. Bu geceki gruptaki transseksüel ve zenne sayısı biraz fazlaydı; aralarda pek çok karanlıkçı, koyu-modernci, vampir, kurt adam vesaire ile sütten yeni kesilmiş hayran, meraklı ve çaylak vardı. Biraz bakındıktan sonra dans pistinde hiçbir parçayı yakalayamıyor görünen, belki çaylak, belki meraklı bir tip dikkatini çekti. Dave kalabalığı coşturabilmesiyle gurur duyarken pisttekiler de sanalda buluşabilmeyi, imayı kavrayabilmeyi, rüzgârı yakalayabilmeyi marifet sayardı. Ortalıkta ritmi yakalayamayıp sersemce kıvrılıp bükülen elemanı izlemek canını sıkmamalıydı ama sıktı. Mesleğe hakaret gibiydi izlediği şey. Kraldı oysa Dave.

Jessica Stopford ise kraliçesiydi. Bu gece dans etmiyordu; bir bar taburesine tünemiş içki içiyor ve arkadaşlarıyla konuşuyordu. Dave kişisel kanaldan aradı. Jessica dönüp baktı, kulaklığına dokundu.

“Hey, Dave,” diye fısıldadı, “ne haber?”

“Sağ çaprazındaki çaylak lolipopa bak.”

“Gördüm kızı,” dedi Jessica. “Herifi yani. Şeker.”

Dave lolipopun cinsiyetini çoktan saptamıştı. Güzel yüzlü, narin… Ama elleri uymuyordu.

“Onu diyorum. Sinirime dokundu.”

Jessica sırıttı. “Bakayım bir.” Durdu, etrafına bakındı, tekrar bara döndü. “Anladım ne dediğini,” dedi. “Fazla sistemli kesik atıyor. O yüzden havaya girememiştir.”

“Bir saniye, Jess. Parça değişecek.”

Yeni bir dosya çekti. Cop’a gelenler düşünüldüğünde tuhaf davranışlardan endişelenmek gülünçtü ama ortamın kendi sorun ve gerilimleri, kendi avcı ve avları —tehlike aramaya gelenler— vardı ve sahnede geçirdiği onca yılda satır aralarını sezmeyi öğrenmişti. Gördüğü lolipopta canını sıkan bir şey varsa büyük olasılıkla video-jokeyin sanatını takdir edememekten öte bir şey çıkacaktı.

“Tamamdır,” dedi. “Muhabbete var mısın elemanla?”

“Tabii,” dedi Jessica. “Şeker demiştim demin.”

“Taşkafa’yı uyarayım,” dedi Dave.

Jessica yanındaki arkadaşına eğildi, bir şeyler mırıldandı, doğruldu.

“Gerek yok,” dedi. “Başa çıkarım ben.”

“Neme lazım,” dedi Dave.

Jessica içerlemiş bir tonla, “Sen bilirsin,” dedi ve bağlantıyı kesti.

Dave, Taşkafa’nın kanalına geçti. İrikıyım insansı robot, Dave Varşova’nın

tüm gösterilerinde seçtiği güvenlik görevlisiydi.

“Kayıt durumu?”

“Tamamdır, patron.”

“Yeni mi?”

“Yarım saat önce yedekleme yaptım.”

“İyi. İçeri girip fazla göze batmadan Jess’i gözlemeni istiyorum. Lolipop giyimli bir herifle; pek tekin görünmedi gözüme.”

“Kara ojeli falan mı?” diye homurdandı Taşkafa.

“İğrençlerden değil,” dedi Dave. “Hiçbir şey de çıkmayabilir. Ama bir tuhaflık var gibi.”

“Anlaşıldı, patron. Tamam.”

Dave beş dakika kadar sonra Taşkafa’nın salonun yan tarafından geldiğini gördü. Birkaç saniye sonra kendi gövdesinden dar görünen bir sütunun ardında kayboldu. Şaşıran Dave gözlerini kırpıştırınca Taşkafa’nın sanal manzaraya fazladan sütunlar eklediğini fark etti. Ortak sanal görüntüye dâhil hiç kimse robotu göremezdi şimdi. İyi numara, diye düşündü Dave. Tam çaprazında, pistin diğer yanında Jessica ile lolipop bir locaya oturmuşlardı.

Bir sonraki şarkının ardından Jessica bağlantısını açtı.

“İlginç bir tip çıktı,” dedi. “Uğrasana bir.”

“Her şey yolunda mı?”

“Tabii,” dedi Jessica. “Vakit bulunca gel.”

Zaten mola verecekti. Bir grup dosya seçti, aralarına birkaç tekrar parça yerleştirdi ve otomatik çalışa bağladı. Tişörtünün beyaz yakasını çıkardı, şapkasına koyup koltuğuna bırakarak minberden indi. Kulaklıklarını kapayarak sesi kesti ve uzun siyah deri pardösüsünü bacaklarına dolaştıracak bir hızla bara yöneldi. Salon toptan sessizliğe gömülmemişti ama müziğin ortadan kalkışıyla geriye sadece ritmik ayak sesleri kalmıştı. Bir iki çaylak grubu gereksiz yükseklikte seslerle sohbet ediyordu; kısa süre sonra uygun görgü ve tekniğe ulaşırlardı nasılsa.

Dave kuyruğa girmez, para ödemezdi. Kraldı çünkü. Barmen kız gelişini görür görmez üç şişe soğuk birayı çıkarıp bekleyenlerin üzerinden uzattı. Dave teşekkürlerini mırıldandı ve şişeleri alıp yan tarafa, locaya yürüdü. Jessica ile lolipop karşılıklı, sahne modasının iki zıt kutbu misali oturmuşlardı. Uzun boylu, kızıl saçlıydı Jessica; kolları yırtmaçlı, upuzun, siyah bir kadife elbise giymiş, yüzünü, siyah dudak ve kirpiklerini iyice öne çıkaracak kadar beyaz pudralamıştı. Lolipopsa diz üstü, pembeli-yeşilli gül desenleriyle bezeli, bol fırfırlı beyaz bir elbise giymişti ve makyajından saçına şeftali tonlarındaydı.

Yanında kıyafetine uygun bir şapka, bir oyuncak bebek ve bir el çantası vardı. Dave'in gelişini görünce hepsini kucağına aldı. Dave zaten ani bir kalkışı engellemek adına yanına oturacağından hareket işine geldi. Şişeleri masaya koyup oturdu.

Lolipop, parlak beyaz ağ eldivenli elini uzatarak, "Mikail Aliyef," dedi.

"David Warsawski."

"Meşhur Dave Varşova!" dedi beriki. "Adını çok duydum ama ilk defa gösterilerinden birine geliyorum."

"Onu fark ettik."

"O kadar mı belli ettim?"

"Maalesef," dedi Dave. Birasından bir yudum aldı. "Herhalde Jess'e anlattın vaziyeti."

"Öyle," dedi Aliyef. Birasını bardağa doldurdu ve çay içermiş gibi yudumladı. "Gazeteciyim ben… Yerel serbest muhabirim. *Pravda.ru* adına. Murphy cinayetinin karanlıkçılarla bağlantısı bulunduğuna dair söylentileri araştırmamı istediler."

Dave, Aliyef konuşurken yüzünü Tarama motorunda aratacak kadar incelemişti bile. Makyajsız hali epey farklı görünüyordu ama anlattıkları, ulaştığı bilgilerle tutarlıydı. Ancak Aliyef'in yaptığı haberlerin çoğu, göründüğü kadarıyla dedikodu sütunlarında ve pop-kültürü incelemelerinde yer bulan cinstendi. Gerçi bir-iki skandal yakalamışlığı da vardı ve biri, Leith Water'daki Rus inşaat firmalarının dalaverelerinin ortaya çıkmasıyla ilgiliydi. Aliyef göründüğünden daha çetin cevizdi anlaşılan. Dave kafa sallayarak arama sonuçlarını sildi.

"Suç konularıyla ilgilenir görünmüyorsun," dedi.

"Yok, ilgilenmiyorum zaten," dedi Aliyef. "Ama ortamı bırak, İskoçya'daki tek muhabirleri benim. Bir de papazlı, cinayetli, büyücülü falan işler çıkınca… Eh, işte, malum şeyler."

"Ya," dedi Dave. "Bilirim maalesef. Bir defasında canlı bir tavuğun kafasını koparmamı yakalamışlardı. Fenası, tek kanıtları bir Santeria[26] düğününde VJ'lik yapmamdı."

"Daha on yedisindeydi," dedi Jessica. "Gençlik heyecanları."

Dave ters bir bakış attı.

"Geçelim onu," dedi Aliyef. "Dedikodulara ne diyorsun?"

"Dedikodu?" dedi Dave. "Kulağıma gelmediyse yok demektir. Editörlerin yanlış yeri tırmalıyor bence."

"Ateş olmayan yerden…"

Dave arkasına yaslandı, bakışlarını Jessica'ya dikerek birasını içti. Jessica, neredeyse görülemeyecek kadar belirsizce kafa salıyordu. Dave, aynı ölçüde çaktırmadan onay verdi.

"Karanlıkçıları boş ver," dedi. "Sol el tayfası, 'Zararı yok'tan 'Yapacağını yap'a kadar laftan ibarettir. Gençliğinde mezar başında kedi yavrusu boğazlamış bir tane bile büyücü eleman bulsan kendini şanslı say derim."

"Neo-gnostikler var," dedi Jessica.

"Ha, evet," dedi Aliyef.

"Hiç duymadım onları ben," dedi Dave.

"Çünkü vaktinin tümünü minberde harcıyorsun," dedi Jessica. "Bense barda."

"Peki," dedi Dave. Aliyef'e döndü. "Alt-kültür konularında soracaklarını Jessica'ya sor."

"Alt-kültürden değil onlar," dedi Jessica. "Entelektüel bir akım; din gibi bir şeydenler. Giysilerinden falan tanımak mümkün değil. Fikirlerini de saklı tutuyorlar. Ama bildiğim kadarıyla bir papaz öldürecek kapasiteleri var. En azından bazılarının."

"Delilik bu yahu!" dedi Dave.

"Dünyanın gerçekliğine inanıyorsan hiçbir şey delilik değildir," dedi Jessica.

Dave nihayet bağlantıyı kavramıştı. "Ha, *şu* tayfa…"

"Evet, o tayfa."

"Sivilceli fizik meraklıları. Çoğu."

"Hangi tayfa bu?" dedi Aliyef.

Jessica öne eğildi. "Gnostikleri duymuş muydun hiç?"

Aliyef kafa salladı.

"Eski Gnostikler," dedi Jessica, "evrenin, kimilerin Eski Ahit Tanrısı adını verdiği kötü bir tanrı tarafından yaratıldığına ve İsa'nın bizi ondan kurtarmak için gerçek, esas, iyi Tanrı'dan geldiğine inanırlardı. İşin ayrıntısı çok daha karmaşık ama kabaca böyle bir şey işte. Neo-Gnostikler bu anlayışı tekno-muhabbete güncelliyor ve evrenin göklerdeki büyük bir bilgisayarda çalışan bir benzetim[27] ve iman takıntılılarının Tanrı dediği şeyin de bize gıcık yahut bizle dalga geçen insanüstü bir programcı olduğuna inanıyorlar. Buraya kadarı, ilk yıllarında benzetim savına kafayı takan felsefe öğrencilerinden farksız. Neo-Gnostiklerin farkıysa buna sahiden inanmaları ve geleneksel Tanrı'ya inanan herkesi söz konusu gaddar programcının uşağı ve insanlık düşmanı saymaları."

"Bu gece var mı burada onlardan biri?" dedi Aliyef.

Jessica, "Onlardan olabilecek bir-iki tip var," dedi.

"Göz bebeği kayıtlarımı listeledim," dedi Aliyef. "Rica etsem kimliklerini

üzerlerinde işaretleyebilir misin?”

Durakladı Jessica. “Ne yapacaksın bunları peki?”

“Yanlarına gitmeyeceğim elbette,” dedi Aliyef. “Sağa sola soracağım, hepsi o.”

“İyi,” dedi Jessica.

“Kafa-alanını bulamıyorum,” dedi Aliyef kaş çatarak.

“Kafa-alanım yok benim,” dedi Jessica. “Ekleşme işi bana uymuyor. iThink’ime indirmen gerekecek.” Çantasından ince bir aygıt çıkarıp masaya koydu. Aliyef dudaklarını büzüp tırnaklarından birine odaklandı ve bir saniye sonra titredi.

“Tamamdır,” dedi. Jessica iThink’ine uzandı, Aliyef parmağını aygıtın üstüne koydu. “Bir saniye lütfen,” dedi. “Bir şey göstermem gerek size.” Masanın altında birkaç kere parmak esnetti.

“Tamamdır.”

Jessica minik ekrana baktı.

“Fena değil,” dedi. Aygıtı çevirip Dave’in önüne itti. “Sen ne dersin?”

Dave aygıta baktı. Ekranda, “*Tepki vermeyin. Polisim ben. Var mısınız hâlâ?*” yazıyordu.

“Ha, evet. Güzel çekmişsin,” dedi Dave. “Neyse, benim işe dönmem lazım.”

Kalktı, şişesini dikledi.

“Tanıştığımıza sevindim, Mikail. Çektiğin resme bakılırsa yakında daha karanlık giysiler almaya gideceksin. Ve tam o tür alışverişi yapacak kadınla oturuyorsun.”

Jessica sırıttı. “Görüşürüz, Dave. Kız kıza konuşalım biz biraz daha.”

“Kız değilim ben,” dedi Mikail. “Erkeğim.” Omuzlarını gerdi. “Bir kadın bedeninde mahpus.”

“Hah,” dedi Dave giderken, “tam oldu şimdi.”

Adam Ferguson arkasına yaslandı ve gözlerine sanayi-tipi Optrex’ten ikişer adet damlattı. Gözlerini kırıştırdı, lenslerini taktı ve biraz daha kırpıştırdı. Wiki soruşturması yeniden görüntüye geldi. Acıyordu gözleri. Upuzun bir akşam geçirmişti. Muhtar’ın açık pencerenin dibinde zincirleme sigara içmesi yorgunluğuna tuz-biber ekmişti. Leki soğutucu pervanesini Özel Şube şefine çevirmişti ya, o da pek işe yaramamıştı.

Muhtar’ın adamları yağmurlu Perşembe gecesine, kente dağılmışlardı. Kolbüken McCann, Pilton’daki bir denizciler kulübünde, her yanı dövmeli bir UVF[28] gazisiyle votka dikleme yarışındaydı. Dörtgöz Dilke serbest düşünceye

saygı göstermekten fenalık geçirerek Militan Ateistler ve Laik Hümanistler Cemiyeti'nin toplantı sonrası kokteylinde hazım dostu kanepeler atıştırıyordu. Azgın Kazak, Newington'daki bir gece kulübünde alev saçlı ve bağlantısı bol bir Got'tan sürüyle moda tüyosu ve şüpheli adı almıştı. Turnhouse'un en döküntü meyhanelerinden birinde Kara Angela, huysuz bir Sozi eskisinin ipucu sağlayabilecek hatıralarını dinlerken adamın ellerini kalçalarından çekmeye uğraşıyordu.

UPYZ, Paskalya Sokağı ve çevresinden yüklenen ve arttıkça artan kamera verileri yığınını tarıyor ve çoğu sahte çıktığından beklenenin ötesinde saptama yapıyordu. Sistem programcıları gecenin kör saatinde, Hendon'daki yeraltı birimlerinden birinde, aşırı gelişkin ve tutarsız yapay zekânın saptamalarını ayıklayıp psikanalizle çözümlemeye uğraşıyordu. Vaka odasında Hutchins, Patel ve Connolly gözbebeği ve surat tanımlama aramalarını tekrarlıyorlardı. Carr'ın üniformalı memurları kapıdan kapıya dolaşma işini bırakıp evlerine gitmişlerdi.

Aziz Andrews'taki nöbetçi memurdan çağrı geldiğinde Ferguson da paydos edip eve dönmeyi düşünüyordu.

"Ferguson."

"Memur Singh, amirim. Az evvel Fife Polisi'ne Vatandaş Donald John Black adlı birinden koruma talebi kaydı düştü. Şahıs, Aziz Andrews Piskoposu olduğunu iddia ediyor. Resmen onayamayız elbette ama dediği doğru görünüyor, amirim. Hâlihazırdaki şartlar altında sizin de bilmek isteyeceğinizi düşündüm."

"İyi etmişsin, teşekkürler. Endişeli bir Katolik papazının bulunmasına şaşırdım diyemem."

"Katolik değil, amirim. İskoç Episkopal Kilisesi'nden… Onlarda da piskoposlar var, amirim."

"İyi, peki," dedi Ferguson. "Tehdit mi almış adam?"

"Tam değil," dedi Singh. "Dediğine göre, tehlikede olabileceğine dair bir uyarı almış. Başta fazlasını söylemek istemedi ama sonunda uyarının Edinburgh'daki Yeni Üniversite'nin Kilise Tarihi profesörlerinden Grace Mazvabo adlı bir şahıstan geldiğini itiraf etti. Mazvabo'nun ettiği lafı bilecek konumda bulunduğunu söyledi, Ahitçilerle ilgili bir şeyler geveledi ve ötesine geçmedi. Anlaşıldığı kadarıyla epey düşündükten sonra bizi aramaya karar vermiş. Benden duymuş olmayın ama amirim, bence bizim komiser tavsiyenize müteşekkir kalacaktır."

Ferguson memuru dinlerken masa tabletine "Aziz Andrews Piskoposu" ve "Ahitçiler" kelimelerini girdi. Aramaya tıkladı ve karşısına çıkan ilk satırla irkildi:

“Aziz Andrews Piskoposu öldürüldü.”

Hemen haberi açtı. Piskoposun Ahitçiler tarafından öldürülmesi dört yüzyıl önce gerçekleşmişti.

“Ne oldu, amirim?” dedi Singh.

“Kusura bakma, memur Singh. Fark etmeden küfrettim anlaşılan.”

“Tavsiyeniz, amirim?”

“Benden duymuş olma,” dedi Ferguson, “eğer bana sorsaydı komiserinize piskoposa bir adet silahlı koruma tayin etmesini söylerdim. Bahsettiği profesöre sabah uğrarız biz.”

Singh hattı kapadı. Ferguson konuşulanları Muhtar ve Kelle’ye aktardı.

“Ne diyorsun, Muhammed?”

Muhtar kafa salladı. “Hiç,” dedi. “Ahitçiler bizim takip alanımızda değiller. Mile tarafında aynı adlı bir bar var ve tarihi konuları biliyorum ama hepsi o kadar.”

“Tarihi konuları mı?”

“Reformlardan önce eğitim görmüştüm ben,” dedi Muhtar.

“Eksiklerimi kapayayım bari,” dedi Ferguson.

“Gerekmez,” dedi Muhtar. “Git, biraz uyu. Kelle sabaha gerekenleri aktarır.”

Kelle ile Ferguson karakol binasından birlikte çıktılar. Komiser şemsiyesini açtı ve robota baktı.

“İyi geceler,” dedi.

“İyi geceler, şef,” dedi Kelle. “Sekizde mi?”

“Sekiz buçukta,” dedi Ferguson. “Mound’da.”

Leith Yolu’nu geçip Gül Sokağı’na uzanan ara yollara daldı. Kelle komiseri sokak lambası kameralarından, nihayet Abbotsford’a girene dek izledi. Ferguson eve dönmeden daima önce burada bir bira yuvarlar, ardından Morningside’a giden tramvaya atlardı.

Kelle ise Waterloo Meydanı’na yürümeye koyuldu. Karşıdan karşıya geçti, köşeyi dönerek Kuzey Köprüsü’ne yöneldi. Kuzey Köprüsü’nde evine yalnız dönen yoktu. Leki sarmaş dolaş çiftlerin, tramvay durağına doluşmuş gürültücü ailelerin, topukları zeminde nal misali tıkırdayan bir grup sıska kızın yanından geçti. Köprünün bitiminde atık kanallarıyla meşgul bir temizlik robotuyla sinyal-selamlaştı, Mile tarafına dönüp birkaç yüz metre ilerledikten sonra sola, kapkaranlık Cowgate Caddesi’ni aşan George IV Köprüsü’ne yöneldi. Yarın bu saatlerde yağmur yağsın veya yağmasın cadde tıklım tıkış olacaktı ama Perşembe sefacıları çoğunlukla kulüpleri yeğlediklerinden bu gece bomboştu.

Robot yoluna devam etti; Candlemaker Row'un tepesindeki iki büyük kütüphanenin arasından Greyfriars sokağına daldı ve Greyfriars Kirkyard mezarlığının kapısına vardı. Kiliseyi geçti, Flodden Duvarı'na ilerledi ve yolun Ahitçiler Hapishanesi'ne dönen köşesinde durdu.

Thomas Potter'ın (*Nuper Mercator Edinburgis*) çatısız mozolesinin arkasında bir yerlerde bir çakıl taşı kımıldadı. Yerden bir şekil doğruldu. Kelle şekli önce kızıl, ardından morötesinde ve sonunda görülebilir tayfa geçtiğinde gri gördü. Upuzun boylu, çırılçıplak, her yanı kaba kıllarla örtülü bir adamdı; el ve ayakları pençeliydi. Bacakları ince ve uzundu. Kurtsu yüz hatları kırıştı, sipsivri dişleri gülümsemeye benzer bir ifadeyle parıldadı.

"Hoş geldin, Kellekesen," diye hırıldadı.

"İyi geceler, teğmen," dedi Kelle. "Görüşmemiz gereken konular var."

---

26 Roma-Katolik etkisinde ve Batı Afrika-Karayip kökenli bir yapay din. (ç.n.)

27 Simülasyon (ç.n.)

28 Ulster Volunteer Force: 1965 sonu veya 1966 başlarında kurulmuş, İngiltere yanlısı paramiliter Kuzey İrlanda örgütü. (ç.n.)

4. PROFESÖR

Ferguson, Abottsford'a her zamankinden çok daha geç geldiğinden gözde yerinin kapılmasına şaşırmadı. Şaşırdığı, her akşam oturmayı sevdiği masada karısının oturmasıydı. Isla eşine gülümsedi ve neredeyse boşalmış bardağını işaret etti. Ferguson başıyla evetleyip her zamanki birasının yanında bir kadeh cin-tonik aldı. Isla pardösüsünü çekerek komisere yer açtı.

Isla ufak tefek, kara saçlı bir kadındı; net ve kendine hâkim beden diliyle aşağı yukarı Ferguson'ın zıddı sayılabilirdi. Ferguson yapı itibarıyla dedektiflikten çok devriye polisliğine uygundu; gizli görevlere koşulacak türden biri değildi. Mesleki açıdan da taban tabana zıttılar. Ferguson en baştan beri rütbesini yükseltmeyi hedeflerken Isla yönetmekle, yönlendirmekle, önderlik etmekle hiç ilgilenmemiş, yapmayı sevdiği işte hep daha iyi olmaya uğraşmıştı. Batı Genel Hastanesi hücre biyolojisi biriminde araştırma teknisyenliği göreviyle geçirdiği on yıldan sonra kendi başına doktora tezlerine hocalık edebilecek ya da laboratuarları kolayca yönetebilecek duruma gelmişti ama kendi deyişiyle mutfakta çalışmayı yeğliyordu.

"Sık gelir misin buraya?" Ferguson kadeh kaldırdı.

"Gecikeceğini ama geceyi dışarıda geçirmeyeceğini bildiğimden şansımı deneyeyim dedim. Zamanlamayı da çok fena yapmamışım."

"Gayet iyi," dedi Ferguson. "İyi geldi bu," diyerek elinin tersiyle ağzını sildi. "Nasıldı günün?"

"Her zamanki gibi," dedi Isla. "Ambulans sirenleri, kapılara dikilen polisler ve gelecek hafta için kök hücre siparişleri hariç. Bombalama gibi bir şeydi herhalde." Kocasını dirseğiyle dürttü. "Esas gününü anlatması gereken sensin."

"Haberleri görmüşsündür. Ötesinde *anlatabileceğim* pek bir şey yok."

Isla etrafına bakındı. "Burası yeterince gizli değil mi?"

Güldü Ferguson. "Daha ilk bakışta iki gazeteci ve bir hoolie[29] gördüm bile."

Isla iç çekti. "Adam, lütfen. Ayrıntılarını bilme derdinde değilim. Sadece hissiyatını soruyorum."

"İyi, tamam." İç çekti komiser. Isla'yı gördüğüne sevinmişti ama elde birasıyla yarım saatlik düşünme alışkanlığından mahrum kalmak canını sıkmıştı. Sesli düşünmesi gerekecekti şimdi.

"Olay yeri çok fena değildi. Trafik kazalarında falan kötüsünü, çok daha

beterlerini görmüştüm. Yaralananlar ben vardığımda çoktan hastaneye kaldırılmışlardı. Ama bombalama ve papaz meselesi… Tanrı aşkına!”

“Lafın gelişi tabii.”

Ferguson’ın sığ espriye karşılık gülümseyişi zorlamaydı.

“Affedersin,” dedi Isla. “Ben de ürperdim doğrusu. Kötü günler geri geliyor sanki.”

Ferguson karısının ne kastettiğini biliyordu. Kötü günler, İman Savaşları’nın son yıllarıyla ardından gelen ve krizlerle, Sozi ara-yönetimiyle, restorasyonla ve İkinci Aydınlanma’yla sonlanan çalkantıları kapsıyordu. Isla gibi Ferguson da hepsini birden yaşamış, hepsinden sağ kurtulmuştu. Hatta sonuncusuna katılmıştı. O zamanlar iyi ve doğru gelmişti. Yaptığı kötü şeyler bile. Tanrı-meraklılarını un ufak etmek istemişti; İman Savaşları’na duyulan öfke ve tiksinti, sadece kiliseyi devletten ayırmakla kalmayıp dini politikadan ve toplum yaşantısından hepten koparan İkinci Aydınlanma’yla sonuçlanmıştı.

Büyük dinsel kurumların ve yapıların çöküşü komünizminki kadar hızlı gerçekleşmişti. Yıllarca süren din kaynaklı terörden, köktencilikten, kıyam savaşlarından, yaradılışçılıktan, ilkim değişikliği inkârından, kadınların gördüğü baskılardan, fakirlikten, cahillikten ve salgınlardan sonra ödeşme zamanı gelmişti. Laiklik tüm ileri ülkelerde, çeşitli biçimlerde ortalığı silip süpürmüştü. Genel ve yerel seçimlerde herhangi bir dinsel tınıya sahip politikacıların hiçbir şansı olmamıştı. Din kaynaklı tüm yasaklamalar kaldırılmıştı. Eğitim sistemlerinden tüm dinsel öğeler çıkarılmış ve laik eğitim sistemine seçenek yaratacak hiçbir girişime izin verilmemişti.

İman tayfası bu döneme Büyük Ret adını veriyordu ve Ferguson’a göre yaşanan tamı tamına buydu. Ret… Şahsen hissettiği buydu. Kendini bildi bileli dindar değildi ve yaptıklarında hiçbir şahsi yön yoktu. Sadece reformların gerçekleşmesi için soğuk ve sert bir kararlılık göstermişti, o kadar. Reformlar pasif çoğunluk desteği ve aktif azınlık muhalefeti görmüştü. Muhalefet ruhban okullarında oturmalı protestolardan vahim terör eylemlerine kadar uzanmıştı.

Çatışmaların yapısı devletin dağılışıyla çetrefilleşmişti. Güvenlik ve istihbarat örgütleri gözden düşmüşlerdi ve ortadan kaldırılıyor, dağıtılıyorlardı. İşkence en azından resmen kaldırılmıştı ve herkes tarafından tiksintiyle karşılanıyordu. Yenilgilerle dağılıp sayıca azalmış silahlı kuvvetler iç güvenlikte işe yaramıyordu. Tüm iş normal polise kalmıştı.

Bu dönemde kurulan Tanrı Bölükleri dinsel tepki belasıyla yüzleşmek durumunda kalmışlardı ve genç memur Ferguson olayların tam göbeğine düşmüştü. Kışkırtıcı, fitneci papaz ve mollaları minberlerinden sökmek adına

cemaatlerle yumruk yumruğa kavgalara dalmış, haykıran öğrencileri polis otolarına tıkıştırmış, ardından dönüp copuyla ebeveynlerine girişmiş,onları da içeri atmıştı. Kargaşa döneminin en beter iki yılında üç erkek ve bir kadın vurmuş, hatırlayamayacağı sayıda meydan dayağı çekmişti. Yer aldığı işkenceler İman Savaşları yıllarındaki soğuk, bilimsel işkencelerden değil, öfkeyle ve tutukevlerinde birkaç nesildir düzenli yapılan türden işkencelerdendi. Ama yaptıklarını utanmadan hatırlayamıyordu Ferguson.

"Henüz kötü günlerdeki gibi değil," dedi karısına. "O noktalara gelineceğini sanmıyorum. Beni esas ürküten bu tür olayların onca şeyden sonra hâlâ yaşanabilmesi…"

Isla kocasından bundan fazla laf alamayacağını kavramış görünüyordu. "Eh," dedi, "o kadar da kötü günler değildi sonuçta."

Usta bir manevrayla sohbetin yönünü değiştirdi. Kızlarının küçüğü, Telford'da tasarım okuyan Niamh arkadaşlarının birine nedimelik yapmanın dertleriyle boğuşuyordu. Kendi giysisini arkadaşının ninesinin düğün fotoğrafında, arka planda görünen bir giysiye dayanarak tasarlamak söz konusu dertlerden biriydi. Isla "sütlaç pelteliğinde" ve "ışıltılı halkalar" gibi terimlerle tarif etti; Ferguson sahte bir ilgiyle dinledi. Kendi nikâhları gayet sadeydi; Victoria Sokağı nüfus dairesinde kıyılmıştı. Laikleşme sayesinde artık tüm nikâhların böyle, düğünsüz halledileceğini düşünmüştü o zamanlar. Mümkün değildi anlaşılan.

İçkilerini bitirdiklerinde Isla birer tane daha yuvarlamayı önerdi. Ferguson alışkanlığının dışına çıkarak kabul etti. Son tramvaya yetiştiler.

Komiser Adam Ferguson 06.50'de uyandı. Alarm 07.00'ye kuruluydu. Dokuz dakika daha yataktan çıkmadı. Kolunu doladığında Isla kımıldandı ama uyanmadı. Yediye bir kala döndü, doğruldu ve alarmı 08.00'e kurup yataktan kalktı. Lenslerini takmadan önceki sabah saatlerini hep severdi ama bugün haberleri görmek için sabırsızlanıyordu. Kulaklığını Dünya Haberleri'ne ayarlayarak taktı. Murphy cinayetinin manşetten girilmeyeceğini kesin bildiği tek haber kanalı buydu. Yama hizalamalarında yeni sorunlar… Uzay asansöründe yeni bir arıza; yörünge kargolarının teslimine gecikme… Birleşik Arap Cumhuriyeti'nde elektrik zammı ve sonucunda Tokyo ile Şanghay piyasalarında yaşanan hafif düşüş…

Ferguson lenslerini tıraştan sonra taktı. Kahvaltısını ederken gazeteleri gözden geçirdi. Yüzü, *The Herald* ve *İskoç*'un baş sayfalarındaydı. *İskoç*'taki haber Tom Mackay'in imzasını taşıyordu; Mackay olaya terörizm tehdidi ihtimali üzerinden yaklaşmış ama dalgalanma yaratmamaya özen göstermişti. Haber

Guardian ile *The Times*'ta daha alt sayfalarda yer bulmuştu. *Telegraph*, İskoçya'nın hâlâ ulusal polis kaynaklarına bel bağlamasıyla inceden alay etmişti. Bunu gören Ferguson UPYZ'yi hatırladı. Gece yapılan düzeltme çalışmaları sistemin şüphelenme parametrelerini yeniden ama yanlış yönde düzenlemişti. UPYZ, geçen hafta boyunca Paskalya Sokağı'nda bulunmuş herkes için gözaltı emri talep ettikten sonra bir kez daha sakinleştirilme durumuna gelmişti. Sisteme aralarında Paranoya adını, hem UPYZ'ye başvurmanın insanın *kendi kafasında* sesler duyan birinin sesini kafasına sokmasına benzemesinden hem de varlığının, sistemi olduğundan çok daha zeki zanneden suçlu tayfası ve genel nüfusta yarattığı etkiden dolayı takmışlardı. Ferguson iç çekerek durum sayfasını kontrol etti. Peder Murphy'yi ziyaret edenlerin listesi henüz tamamlanmamıştı. Azgın Kazak'ın muhbiri, garip bir gotik alt-kültüre üye tipleri barındıran kısa bir şüpheli listesi vermişti. Muhtar'ın diğer adamlarındansa önemli bir şey çıkmamıştı. Yaralı iki kadının daha birkaç gün kendilerine gelmeleri beklenmiyordu ve muhtemelen her ihtimale karşı uyutulmaya devam edileceklerdi. Katolik piskopos Dr. Curley'le saat on birde randevusu vardı. Başkomiser McAuley ise öğleden sonra Ferguson'ı görmek istediğini bildirmişti. Randevu alma zahmetine girmedi; McAuley ne zaman isterse o zaman çağırırdı.

Boşalan sütlü mısır gevreği kâsesini evyeye bıraktı, yukarı çıkıp uyuyan Isla'yı öptü ve evden ayrılarak tramvay durağına yürüdü. Durakla evinin arası elli metreydi; tramvayın gelmesine bir dakika kaldığından şemsiyesini açma zahmetine girmedi. Tramvay geldiğinde atılıp askılardan birini yakaladı ve göz kırpıştırarak aracın menüsünden önce Edinburgh Üniversitesi'ni, ardından alt-menüden Yeni Üniversite'yi seçti.

Yeni Üniversite geçmişte İskoçya Kilisesi ve Özgür Kilise papazlarının ana teoloji eğitimi gördükleri yerdi. Gerçi hâlâ aynı görevi görüyordu ama artık fazla öğrencisi yoktu. Zamanla laikleşmişti ve şimdilerde okulda ilahiyattan çok felsefe ve tarih dersleri görülüyordu. Profesör Grace A. Mazvabo, İskoçya Kilisesi Tarihi hocasıydı ve uzmanlık alanı Reform-sonrası dönem ve ilgili araştırmalardı. Özgeçmişindeki başlıklar Ferguson'a gayet anlaşılmaz ve son derece önemsiz göründü. Zimbabwe'nin Bulawayo kentinde doğmuş, ilkokuldan itibaren eğitimini ebeveyninin iltica ettiği İskoçya'da görmüştü. Mülteciler Konseyi'ndeki çalışması gönüllü işlerinden biriydi. Bir diğeriyse "diyakoz" adıyla listelenmişti. Resmi tanımazlık politikasına uyan sitede hangi kiliseye devam ettiği belirtilmemişti.

Ferguson tramvaydan Prensler Sokağı'nın ortasında indi; karşıya geçti ve

Ulusal Galeri'nin önünde bekleyen Kelle'nin yanına gitti. Yağmur dinmişti ama gökyüzü hâlâ bulutluydu. Tepeye doğru ilerlerlerken gökyüzü iyice kardı, ardından aydınlandı.

"Tuhaf," dedi Kelle, "bu tutulma yirmi saniye daha uzun sürmeliydi."

"Hizalanma arızası," dedi Ferguson. "Sabah haberlerinde vardı."

"İyi," dedi Kelle. Ferguson'ın dışa-bakış adıyla bildiği bir anlık duraklamaya girdi. "Öyleymiş. Şimdi, şu Ahitçiler meselesi—"

"İki dakikaya üniversitedeyiz," diye kesti sözünü Ferguson.

"Kısa tutarım," dedi robot.

Leki lafını bitirdiğinde üniversite avlusunda, kocaman bereli, uzun paltolu, bir elinde kitap, diğer eli havada, sakallı bir adamın heykelinin önüne varmışlardı.

"John Knox,"[30] dedi Ferguson. "Ahitçi miymiş?"

"Hayır," dedi leki. "Ahitçiler daha sonra ortaya çıktılar. Knox, Reformcuydu."

"Devrimciye daha çok benziyor."

"Doğru," dedi Kelle. "Öyleydi zaten."

Ferguson ürpermiş gibi yaptı ya, gençliğinde geçirdiği berbat altı ayı hatırlayınca numarası sahiciye dönüştü. "Buraya karşı yeterince önyargılı değilmişim gibi," diye mırıldandı.

Kelle, konuyu değiştirmek istermişçesine, "Giriş iznini aldım şimdi," dedi. "Profesör Mazvabo'nun bürosuna mı?"

"Yerinde miymiş?" Ferguson kadını ofisine giderken yolda yakalamayı umuyordu.

"Evet."

"Gidelim," dedi Ferguson.

Kelle öne düştü; avlunun bitişinde içeri girdiler, merdivenleri çıktılar, duvarlarına siyah giysili, beyaz yakalı ve asık suratlı adamların portreleri dizili upuzun koridorlardan geçtiler. Mazvabo'nun büro kapısı kapalıydı. Ferguson kapıyı tıklattı.

"Girin."

Ferguson içeri girdiğinde profesör pervazdaki su ısıtıcısının üzerinden manzarayı seyrediyordu. İnce yapılı, otuzlarında ve ciddi yüzlü bir kadındı.

"Merhaba," dedi kaş çatarak. "Kimsiniz?"

"Lothian & Borders Polisi'nden Komiser Adam Ferguson." Kimliğini gösterdi. "Günaydın, profesör."

Mazvabo başıyla selam verdi, ısıtıcıdan kupasına sıcak su doldurup kahve ekleyerek masasına geçti. Eliyle Ferguson'a masanın önündeki eski sandalyeyi işaret etti. "Oturun, oturun." Lekiye baktı. "Bunun oturması…" Sustu.

“Hayır,” dedi Ferguson. “Gerekmiyor. Ayakta durabilir.”

“Burada?”

“Maalesef, hanımefendi.”

“Huzursuz ediyor beni.”

“Beni bir kayıt aleti gibi düşünün,” dedi Kelle. “Üçayaklı bir kamera, mesela...”

Mazvabo kahvesini yudumladı, masasındaki kâğıtları düzeltti. Ferguson kadının toparlanma çabasını sessizce izledi. Mazvabo sonunda kafasını kaldırdı. “Pekâlâ, komiser,” dedi, “ne istemiştiniz?”

“Belki,” dedi Ferguson, “neden Aziz Andrews piskoposuna hayatının tehlikede olabileceğini söylediğinizden başlayabiliriz.”

“Siz de,” dedi Mazvabo, “böyle bir şey yaptığıma neden inandığınızı açıklayabilirsiniz belki.”

“Fife Polisi, piskoposun anlattıklarını bize aktardı.”

“Ha,” dedi Mazvabo. “İyi bari… Telefon dinlediğinizi düşündüm bir an.”

“Dinlemiyoruz,” dedi Ferguson. “Devam edebilir miyiz?”

Mazvabo’nun bakışları pencereye kaydı; iç çekti ve tekrar komisere döndü. “Peki,” dedi. “Üçüncü Ahit Cemaati diye bir şey duymuş muydunuz hiç?”

“Ahitçileri duymuşluğum var,” dedi Ferguson. “İlk iki anlaşmayı da… Üçüncüsü de mi varmış?”

Mazvabo bir anlığına şaşırmış göründü. “On sekizinci yüzyılda bir grup Kamerunlu…” Durdu, kafa salladı. “Boş verin. Tarihsel ayrıntılar… Üçüncü Ahit Cemaati’nin bunlarla ilgisi yok. Bahsettiğim yeni bir… Hareket, diyelim. Ufak… Ufak bir tarikat… İngiliz Devrimi’nden türeyen devletlerin, Büyük Britanya, İngiliz Milletler Topluluğu ve Amerika Birleşik Devletleri’nin Ulusal Antlaşma ile Yasal Birlik ve Antlaşma üzerinden özel bir bağla Tanrı’ya bağlandıklarına, bu ülkelerin eskiden ve halen antlaşma ülkeleri olduklarına inanıyorlar.” Tekrar durdu, “Şaşırmış görünüyorsunuz,” dedi.

“Tam anlayamadım,” dedi Ferguson. “1630 ve 1640’larda imzalanmış bu anlaşmaların neden hâlâ geçerli olduğunu düşünüyorlar?”

“Bozulmadıkları sürece geçmişte imzalanmış anlaşmaların geçersizleştiğini söyleyemezsiniz.”

“Anlaşmalar iptal edilebilir.”

“Tabii,” dedi Mazvabo. “Ama zaman aşımına uğramazlar. Aynı şey Tanrı’yla yapılmış ve anlaşmayı yapanlarla soylarını bağlayan antlaşmalar, yani ahitler için de geçerlidir.”

“Eh,” dedi Ferguson, “atalarımın imzalarının beni bağladığı kanısında değilim

şahsen.”

“Eminim öyledir,” dedi Mazvabo. “Tanrı ise konuya başka türlü bakıyor olabilir. Anayasa hukuku avukatları da… Siz bir polissiniz ve bu sıfatla, hiçbirine imza atmadığınız Manga Carta, Arbroath Bildirgesi[31] ve İnsan Hakları Bildirgesi de sizi İskoçya Cumhuriyeti Anayasası kadar bağlıyor.”

“Kuşkusuz ilginç,” dedi Ferguson. “Konuya dönebilir miyiz artık?”

“Anlatmak istediğim, komiser, Üçüncü Ahit tarikatı Büyük Ret’in ya da muhtemelen tercih edeceğiniz haliyle İkinci Aydınlanma’nın son derece ciddi sonuçlar doğurduğu kanaatinde… İngilizce konuşan dünyada Ret sonrası devletlerin, İngiltere ve İskoçya’nın laik devletlere dönüşerek, ABD’nin ise her türlü dinsel temeli açıkça reddeden 31 numaralı zeyli kabul ederek anlaşmaları veya ahitleri bozduklarını ve dolayısıyla Tanrı nazarında 1638’de Britanya devletinden türememiş devletlerle aynı konuma düştüklerine inanıyorlar.”

“Anlıyorum,” dedi Ferguson. “Kimse alınsın istemem ama katlanamayacağım bir tehlike değil bence. Yalnız hâlâ anlattıklarınızın konuyla ilgisini öğrenmeyi bekliyorum.”

“İlgisi,” dedi Mazvabo, “bu kişilerin, Tanrı’nın kaçınılmaz gazabının doğrudan sonuçlarını, doğal afetleri, salgınları, vesaire, engellemenin tek yolunu, ‘dönek’ dedikleri Kiliselerin ve akabinde ‘dönek’ devletlerin hükümlerini gerçek Ahit Kilisesi azizlerinin, yani kendilerinin kesmesi görmeleri.”

“Hüküm kesmek ne demek? Aforoz mu, lanetleme mi? Ne?”

“İnsan öldürmek demek, komiser,” dedi Mazvabo.

Ferguson bir an suspus kaldı. Ağzının açık kalmaması için diş sıktı. İnananların pervasızlığına, yapabildiklerine şaşmadığı nadirdi zaten.

“Peki,” diyebildi nihayet. “Siz nereden biliyorsunuz bunları?”

Grace Mazvabo bir kez daha bakışlarını pencereye çevirdi. “Biraz utanç verici, komiser,” dedi. “İskoçya Kilisesi diyakozlarındanım ben… Greyfriars Kilisesi’ndenim. Görevlerimden biri, kendi kendime edindim gerçi, Pazar ayinleri öncesi ve sonrasında kilisenin derli topluluğunu sağlamak… Minderleri, sıraları düzeltmek, İncillerin doğru yerlerde bulunmalarını sağlamak, çerçöpü toplamak, falan…”

“Kilisede çöp bırakan çıkıyor mu?” dedi Ferguson.

Acı bir gülümsemeyle, “Görseniz şaşardınız,” dedi Mazvabo. “Size neler anlatabilirim… Neyse. Birkaç ay önce, Mayıs veya Haziran’dı galiba, kilise çevresinde ve içinde, olmadık yerlerde, İncil sayfaları aralarında, sıralarda hatta bazen kilisenin kendi dergilerinin içlerinde bir takım, nasıl demeli, dinsel içerikli el bildirileri, yazılar bulmaya başladım. Bildirileri, iddialarına göre, o güne dek

hiç duymadığım bu Üçüncü Ahit Cemaati yayınlıyordu. Okuduğumda şaşakaldım. Son derece sert bir dille yazılmışlardı. Tabii haliyle bulabildiklerimin hepsini topladım.”

“Başka bir şey yapmadınız mı?”

“Papazımıza, Vaiz Dow’a gösterdim. Kilisemizde bu tür şeyleri görmek istemediğimiz fikrime katıldı. Bazen, Kilise’nin günümüzde vaaz ettiği öğretilerden biraz daha köktenci insanlar iyi niyetle böyle duyurular, yazılar bırakırlar. Karışmayız genelde. Sonuçta İncil… Eh, daha dar bakılsa da aynı İncil’dir. Ama bunlar… Kesinlikle kabul edilemez şeylerdi. Etrafı her toplayışımda kontrole başladım; bazen sabah, bazen akşam ayinlerinden sonra yenilerini buldum. Gözden kaçanı vardır belki ama tümüne yakınını topladığıma inanıyorum. Ağustos başından beriyse yenileri çıkmamaya başladı.”

“Kimin bıraktığını bilmiyor musunuz?”

Profesör kafa salladı. “Ayinlere katılmayan birileri bile olabilir. Kilise malum, tarihi bir yapı; turistler de geliyor. Hafta boyunca içinden, bahçesinden, avlusundan bir sürü insan gelip geçiyor.”

“Peki, ya cemaatten birileriyse? Onlara dikkat ettiniz mi?”

Gözleri kocaman açıldı Mazvabo’nun. “Kusura bakmayın, komiser,” dedi, “biliyorum, dinsel inanç ve ayinlere karşı ‘resmi tanımazlık’ politikasına uymak durumundasınız ama bana maalesef kentinizde olan bitenden habersiz görünüyorsunuz. Hâlâ aynı deyiş kullanılıyorsa malikânenizde olan bitenden, diyeyim.”

“Kullanılmıyor,” dedi Ferguson. “Devam edin, lütfen.”

“Greyfriars, Tollcross ve Eski Kilise… Edinburgh’da halen sadece bu kiliselerde Pazar ayini yapılıyor. Kilise diğer tüm binalarını satmak zorunda kaldı. Bu üçü turizm gelirleriyle varlıklarını sürdürüyorlar. Şaşırabilirsiniz belki komiser ama halen Edinburgh’da İskoçya Kilisesi kiliselerinde Pazar ayinlerine katılan iki binden fazla insan yaşıyor. Festival mevsiminde sayı artıyor ayrıca. Kiliseler ağzına kadar doluyor. Yani söz konusu bildirileri kimin bıraktığını görmek hiç kolay değil.”

“Elinizde var mı bu bildirilerden?”

“Var,” dedi Mazvabo. “Her birinden birer nüsha sakladım.” Kalktı, dosya dolabına gitti. Çekmecelerden birini açtı, karıştırdı ve bir avuç katlanmış A5 kâğıt çıkarıp Ferguson’a uzattı. Komiser yerine lekinin dokunaçlarından biri uzanınca irkilerek geriledi.

“Benimkiler olmazsa uğraşacak DNA örneği sayısı azalır,” dedi Ferguson.

Kelle bildirileri alıp bir delil poşetine yerleştirdi ve Ferguson’a verdi.

Kâğıt beyaz, yazılarsa siyah ve kalındı. Dört sayfalık broşür şeklinde katlanmış en üstteki bildirinin kapağında, süslü ve çirkin bir karakterle şunlar yazılıydı:

ÜÇÜNCÜ AHiT'iN 5. BiLDiRiSi

"Döneklere ve Antlaşmayı Bozanlara Ölüm!" buyurdu Efendimiz!

Altındaki metin on yedinciyle yirminci yüzyıl üsluplarının karışımı devam ediyordu. Ferguson sayfayı sonuna kadar okudu.

"Bunları polise vermek aklınıza gelmedi mi hiç?"

"Hayır. Utanç verici dediğim oydu, komiser."

"Utanç verici ha?" Ferguson bağırmamak için tuttu kendini. "Bunlar resmen ölüm tehdidi yahu!"

"İnanılır gelmemişlerdi bana," dedi Mazvabo. "İçtenlikle söylüyorum. Dünkü feci olaya kadar…"

"Ki o noktada *bile*," dedi Ferguson, "polise gitmediniz. Aziz Andrews piskoposunu özel bir mesajla uyardınız. Neden?"

Mazvabo'nun kaşları kalktı. "Neden mi? Bu bildirilerin ardındakilerin söylediklerinde ciddiyseler özgün Ahitçilerin işlediği hunhar cinayetleri tekrarlayacaklarını varsaydım çünkü. Dördüncü bildirileri kesinlikle bu yolda imalar taşıyordu. Özellikle Episkopal Kilisesi üyelerine yönelikti ve aklıma Donnie Black geldi çünkü—"

"Polise," diye araya girdi Ferguson, "neden gitmediniz demek istemiştim."

Mazvabo'nun bakışları masasına indi, ardından tekrar Ferguson'a yöneldi.

"Polisi aramaktan huzursuzluk duydum," diye mırıldandı. "Üzgünüm."

Üzülmelisin zaten, diye düşündü Ferguson. "Niye huzursuzluk duydunuz?"

"Malum…" dedi Mazvabo duraksayarak. "Polis pek kilise *dostu* sayılmaz ve… Dediğim gibi, üzgünüm."

"Karşınızda Kilise'nin kendi halletmesi gereken bir sorun bulunduğunu ve sorunu polise götürmenin kiliselere zarar vereceğini düşündüğünüzü mü söylemeye getiriyorsunuz?"

"Düne kadar sorunu ciddi görmemiştim. Ama evet, aklımda buna benzer şeyler vardı açıkçası."

"Kiliseleri bugünkü hallerine düşüren bu tür düşünceler zaten," dedi Ferguson.

Profesörün yüzü buruştu. “Evet, onun farkındayım. Durumu düzeltmek için yapabileceğim bir şey varsa sakınmadan söyleyin.”

Ferguson kadının durumu hâlâ kavrayamadığını anladı. Ciddiye alıp uyarıda bulunduğu ölüm tehditlerini polise vermeyerek kendine saklaması profesörü kusurludan suç ortaklığına itiyordu.

“Aklıma gelirse söylerim,” dedi Ferguson. “Şimdi, eğer DNA örneği verme nezaketi gösterirseniz sizinkileri de bildirilerden ayıklayabiliriz.”

Mazvabo ilk kez neşeli bir sesle, “Tabii,” dedi ya, lekinin pamuklu çubuk tutan dokunacı önünde belirir belirmez gülümsemesi soldu. Gözlerini yumarak ağzını açtı.

Kelle numuneyi poşetlerken, “Hoşlanmıyorum bu şeylerden,” dedi.

Ferguson kalkarken, “Lekiden burada değilmiş gibi bahsetmenize gerek yok,” dedi. “Rahatça sohbet edebilir kendisi.”

“Biliyorum,” dedi Profesör Mazvabo. “Turing testi, vesaire. İncinecek duygularının bulunduğu anlamına gelmiyor bunlar.”

“Samimiyetinizi görüyorum,” dedi Kelle. “Görüşünüzün sebebini sorabilir miyim acaba?”

Mazvabo irkildi. “Şey,” dedi, “insani anlamda bilinçli olsan bile ki ondan da şüpheliyim, sen sonuçta bir makine, deterministik[32] bir sistemsin.” Gülümsedi, Ferguson’a bir yan bakış attı. “Alınmadığını umuyorum.”

“Alınmam ben,” dedi leki.

Mazvabo zoraki gülümsedi. “Öyle diyorsan…” Tekrar Ferguson’a döndü. “Neden leki deniyor bunlara?”

“ ‘Legal Kinetik Zekâlı Polis’ tanımından geliyor,” dedi Ferguson.

Güldü Mazvabo. “Şimdi anlaşıldı. Bense yıllardır Joanne Leckie’ye atfen bu adı taşıdıklarını sanıyorum.”

“Kime?”

“Hatırlamıyor musunuz? Sozi yönetiminin son adalet bakanıydı.”

Ferguson hafifçe ürperdi. “Hiçbir ilgisi yok.”

“Bizler çok farklı yasaları uyguluyoruz,” dedi Kelle. Kapıya yöneldi; Ferguson peşinden ilerledi. Tam kapıda durakladı. “Ha, bu arada,” dedi. “Kulaklık kullandığınızı görüyorum. iThink’iniz var mı?”

Mazvabo pembe aygıtını gösterdi. “Her şeyim bunda,” dedi. “Düşündüğünüz kadar eski moda biri değilimdir.”

“Oyunlar menüsüne bir girin,” dedi Ferguson. “Öngören adlı bir oyun var. Bildiğim kadarıyla kulaklık tiplerinin çoğunda çalışıyor. Çok basittir. iThink’i masaya korsunuz, parmağınızla vurursunuz ve ışık yanar.”

“Anlamlı bir şeye benzemiyor.”

“Sizi temin ederim öyle değil,” dedi Ferguson. “Bir deneyin.”

“Peki. Denerim bir ara.”

“Şimdi denemenizi rica etsem?”

Mazvabo aygıtın ekranında parmak ucunu kaydırdı. “Buldum!” dedi. Parmağının ucuyla aygıta vurmaya koyuldu. Üç veya dördüncüden sonra kaşları çatıldı, durdu ve bir daha vurdu. “Bir dakika,” diye mırıldandı. “Ama bu…” Bir daha vurdu. Bir daha.

Ferguson çıktı ve gülümseyerek kapıyı kapadı.

“Çok hainsin, şef,” dedi Kelle.

---

29 Kuzey İrlandalı Protestan (ç.n.)

30 John Knox (1514-1572): İskoçya kilisesine reformu getiren Protestan Reform hareketinin önderi İskoç din adamı (ç.n.)

31 İskoçya’nın bağımsızlık bildirgesi (M.S. 1320) (ç.n.)

32 Determinizm: İnsanın tüm faaliyet ve davranışlarının kendi iradesi dışındaki etkenlere tabi olduğunu öne süren kuram, gerekircilik. (ç.n.)

5. PİSKOPOS

Ferguson'la Kelle karakol binasına ona çeyrek kala döndüler. Paskalya Sokağı Vaka Odası kalabalık ama sessizdi. Başkomiser Muhtar ile Tony Newman, Ferguson daha ilk kahvesini koyarken geldiler. Yanlarına çağırdı ve Mazvabo'yla görüşmesini anlattı.

"Aferin, Adam," dedi Muhtar. "Kuşkulandığımı söylemeliyim yalnız. Bu Üçüncü Ahit grubunu ilk defa duyuyorum."

"Dokunaçları çıkaralım, bakalım," dedi Ferguson. "Tony, beş bildirgeyi alıp ayrı poşetlere koyar ve analize başlamadan önce kopyalarını çıkartır mısın, lütfen?"

"Tabii," dedi Newman. "Kopyaları wikiye koymamı istiyor musunuz?"

"Hayır," dedi Ferguson. "İlk sayfayı inceledim ve metni tarattım. Eşleşme çıkmadı. Herhangi bir yerde çevrimiçi yayını yok."

"Alışıldık bir durum değil," dedi Muhtar. "Tek atımlık çatlaklar bile tohumlarını saçmaya bayılırlar. Eğer bunların ardında bir grup varsa yayın yapmamaları çok daha dikkate şayan. Biz de yayınlamayalım. Sen bir bana, bir de Adam'a birer kâğıt kopya çıkar."

Ferguson onayladığını belirtti. "Tek incelememiz gereken DNA değil. Ona öncelik ver tabii ama elemanların hemen kâğıda, mürekkebe ve baskıya odaklansınlar."

"Derhal, şef. Ha, biraz daha acil denebilecek bir durum var bu arada."

"Nedir?"

Newman çenesini kaşıdı. "Hem iyi hem kötü haberler… İyisi, Bomba Ekibi bu sabah altı sularında nihayet ambalajı bulmayı başardı. Atık kâğıt kutusundan çıkmış. Kutu yoğun moloz altındaymış. A3 ebadında bir sarı zarf… Üzerinde Murphy'nin adı yazılıymış. İçinde bolca, bolca dediğim miligramlarca patlamamış RDX kalıntısı varmış. Kötü haberse zarfın dışından alınan DNA ve parmak izlerinin hepsinin Murphy'ye ait çıkması… Bombacılara zarfın sarılmış olabileceği başka bir malzeme aramalarını söyledik ama ondan pek umutlu değilim açıkçası. Tabii, zarfı incelemeye devam ediyoruz. Üzerinde başka hiçbir izin bulunmadığını kesinkes saptamamız birkaç saat daha sürebilir."

"İyi. Bildirgelere ne zaman bakabileceksen o zaman bak öyleyse. Ve Tony—"

"Evet?"

"Kopyaları ofisime döndüğümde masamda görmek istiyorum. En fazla on beş

dakika içinde.”

“Yirmi,” dedi Newman.

“Peki.”

Adli tıp uzmanı aceleyle çıktı. Muhtar, Mazvabo’yla yapılan görüşmenin kaydını Kelle’den indirdi. “Bunu incelemeye girişmeden önce,” dedi, “kadının doğru söyleyip söylemediğine dair kanaatini bilmek istiyorum.”

“Doğru söylüyordu,” dedi Kelle. “Çekingen veya huzursuz davrandığı anları işaretledim ama zaten fazlasıyla belirginlerdi.”

“İyi,” dedi Muhtar.

Kopyalar Ferguson’ın ofisine onu yirmi geçe ulaştı. Fena değildi doğrusu. Newman’a teşekkür yolladı ve oturup bildirileri okumaya koyuldu. Bitirdiğini Kelle’ye verdi. İlk bildiri neredeyse tümüyle İncil’den ve “İskoçya Kilisesi”nden denmekle birlikte esasen on yedi ve on sekizinci yüzyıllardaki aşırılıkçı bir tarikattan kaynaklandıkları belli alıntılardan ibaretti. İkinci bildiri yirminci yüzyıla kadar ilerliyor, kürtajı, kök hücre tedavilerini, evrimin öğretilmesini ve ırkçılığı lanetliyordu. Üçüncü bildiride Hıristiyanlık, Papalık kurumunun (“Roma Deccalı”) yükselişiyle başlayan ve nihayetinde, Ferguson’ın bağlamdan kestirebildiği kadarıyla İman Savaşları’nı Kıyamet ve İsa’nın Yeniden Gelişi’ne öncü sayanlar denebilecek Dönemselcilere[33] sövüp saymaya bağlanan bir döneklik dizisi olarak sunuluyordu. Eh, kısmen haklı çıkmıştı bu tayfa: İsrail’in kuzey sınırındaki çarpışma nihai değildi ve Megiddo’da[34] yer alışı tamamen tesadüfîydi ama bu ikonlaşmış ad ve taktik nükleer silah yüklü tankların muharebesinin ilk defa televizyonlardan canlı yayınlanışı çatışmayı yeterince kıyametsi göstermişti.

Dördüncü bildiri Büyük Ret’le ilgiliydi. Tarih ve öğretisel açılardan zayıf metin, Parlamento Kararları’ndan, mahkeme ve Kilise birleşimlerinin sonuçlarından, anayasalardan alıntılarla doluydu ve kayıp bir yasal belgeye düşülmüş upuzun bir dipnotu andırıyordu.

Ferguson’ın ilk sayfasını önceden okuduğu beşinciyse, kayıp görünen yasal belgeyi sunuyordu. Apaçık bir savaş ilanıydı:

Dolayısıyla Üçüncü Ahit Cemaati, gerçek Protestan Kilisesi ve İSKOÇ halkını ve diğer DEVRİM DEVLETLERİNİ, Eski Birleşik Krallığı, İrlanda’yı, Birleşik Devletleri, Kanada’yı ve diğer tüm eski Büyük Britanya NÜFUZ BÖLGELERİNİ ve Kelam’ın Vaaz edilişinden ve (defalarca Kilise’ye dönmeleri için çağrıda bulunulmuş ama biz bugünkü haleflerinin, gerçek Presbiteryen Kilisesi ve

Antlaşmaya Sadık İskoç ulusunun Temsilcileri sıfatıyla bu günah altında daha fazla yaşamayı reddederek işbu belge vasıtasıyla kendilerini açıkça zalim ve anlaşma-bozucu ilanla her türlü sivil itaatimizi çektiğimiz ahitsiz hükümdarlar ve diğer tanrısız yöneticiler tarafından kirletilmiş ve sakatlanmış olmakla birlikte) Reform'dan türeyen çeşitli sivil ve dinsel özgürlükler lütfünden geçmişte ve çeşitli şekillerde fayda görmüş diğer tüm büyük ve KÜÇÜK bölgeleri sancağı altında birleşmeye ve bahis konusu DEVLETLERİN anlaşma-bozan yöneticileri ve düşük yahut yüksek rütbeli tüm gönüllü hizmetçilerine ve işbu antlaşmaya bağlı REFORM hareketine ihanet eden veya ihanete yardım eden herkese karşı savaşa ve bu çabanın Tanrı'nın izniyle kutsadığı, gelecekteki ÜÇÜNCÜ AHİTTE yazılacak zaferine ulaşana dek her türlü çile altında çabaya ve mücadeleye devama çağırmaktadır. Âmin.

Ferguson yazının sonunda üniversitedeyken dinlediği Sozi nutuklarını bitişlerinde duyduğu kapkaranlık tünelden çıkıyormuş hissine kapıldı. Sorguya gayet açık önermelerden yapılan soluksuz mantık çıkarımları yüzünden şaşalamış, kararsız kalmıştı. Ciddiye alınırsa beşinci bildiri, Peder Murphy cinayeti türü eylemlerin hem tehdidini savuruyor hem de aynı eylemleri meşrulaştırıyordu. Ama böyle bir metni ciddiye almak kolay değildi.

Kelle'ye baktı. "E," dedi, "ne diyorsun? Ciddi tehdit… Elimizdeki en iyi ipucu mu yoksa bir veya daha fazla sayıda çatlağın hezeyanları mı?"

Kelle alışılmadık bir tavırla yanıt vermeden önce duraksadı.

"Dinsel metinlerden ve yasal belgelerden yapılan tüm alıntıları kontrol ettim," dedi sonunda. "Hepsi gerçek; uydurma bir şey yok. İlgili mantık zincirine yönelik bir Boole[35] düzenlemesi kurdum. Buradaki tuhaf önermeler kabul edilirse metinlerdeki mantık sağlam çıkıyor. Bu önermeleri kabul eden kişi, tabii kendi açısından, ahlâken ve dinsel emirler bakımından varılan sonucu uygulamaya zorunlu kalacaktır. Hep birlikte bakarsak bu bildiriler, eski deyişle bir fetva oluşturuyor. Haliyle bu önermeleri kabul eden kişiyi bulmamız bir numaralı şüpheliyi bulmamız anlamına gelecek."

"Bazen," diye söylendi Ferguson, "şu 'Yok artık, Sherlock' deyişinin lekiler düşünülerek ortaya çıkarıldığı hissine kapılıyorum."

"Öyle değil," dedi Kelle. "Deyişin ilk kullanılışı—"

"Dalga geçiyordum," diyerek robotun lafını kesti Ferguson.

"Ben de," dedi, Kelle. "Espri anlayışını seviyorum, şef."

"Hı-hı," dedi komiser. "Şimdi, pek övündüğün duygudaşlık becerilerini konuya sokabilir misin? Bunları yazan kişi veya kişilerin akli durumları

hakkında neler söyleyebilirsin?”

“Tek kişi,” dedi Kelle. “Yüzde seksen altı olasılıkla. Birincil analiz tabii; basmakalıp ve yapmacık tarz birden çok kişinin katkısını gizliyor olabilir ama tam analiz için daha fazla numune lazım. Kişisel görüşüm tek bir yazardan yana. Görünürde akli hastalık veya diğer bir arazdan iz yok.”

“Emin misin? Bana farklı renkte harflerle basılmış gibi görünüyor.”

“Siyah mürekkep kullanılmış,” dedi leki. “Daha önemlisi paranoya işaretleri, konudan sapma, kendine atıf, ilgisiz kelam, vesaire yok.”

“Sırf tartışma hayrına,” dedi Ferguson, “bir Tanrı’nın var olduğunu, Hıristiyan Kilisesi’ni kurduğunu ve falan, filanı kabul etsek bile, kişinin gerçek Kilise’nin kendisi ve diğer bir avuç elemandan ibaret olduğu fikriyle hareket etmesi başlı başına, ne demeli, ‘gerçeklikle’ sorun yaşadığı anlamına gelir bence.”

“Hayır,” dedi Kelle. “Rastlanmadık bir konum değil bu. İman Savaşları’nda birçok İslamcı grup kendileri dışındaki herkesi dönek yahut sapkın ilan etmişti. Ayrıca bu tavır tamamen dinsel de değil. Sozi hareketi içindeki hiziplerin pek çoğu aynısını benimsemişti. Çoğu vakada yapılan inceleme ve sorgularda zihinsel rahatsızlık belirtisi tespit edilememişti.”

“Çoğu vakada.”

“Bu metinleri yazan kişi istisnalardan değil bence.”

“Peki,” dedi Ferguson. “Robot sensin. Ben sadece insanım. Şimdilik kaydıyla dediklerini kabul ediyorum. Ama—”

Masa telefonu çaldı.

“Dr. Curley yukarı geliyor,” dedi karşılama memuru.

Ferguson, “Anlaşıldı,” diyerek bürosunun kapısını açmak üzere kalktı. “Ha, Kelle… Adamın tepesinde fazla dolanmamaya gayret et.”

“Elimden geleni yaparım,” dedi Kelle. Sıçrayıp pervaza oturdu ve bacaklarını altına çekti.

Dr. Hugh Curley uzun boylu, orta yaşlı, zayıfça bir adamdı ve ceketinin içine gömlek giyip kravat takmıştı. Tıraş kolonyası ve sigara kokuyordu. Mesleğine dair tek ipucu ceketinin yakasına iliştirilmiş minik altın haçtı. Ferguson adamla daha evvel karşılaşıp karşılaşmadığını hatırlamıyordu ama mümkündü; Tanrı Bölükleri’nde görev yaptığı günlerde yeterince kilise basmış, İskoç ruhban sınıfının en az yarısıyla yüz yüze gelmiş, arbede yaşamıştı. Curley’nin yüzündeyse Ferguson’ı tanıdığına dair hiçbir belirti yoktu. Komiserin elini sertçe sıktı, Kelle’yi başıyla selamlayıp oturdu.

Kendi verdiği saygılı davranma buyruğunu düşünen Ferguson piskoposa nasıl doğru hitap edeceğini bilmediğini fark etti. Akademik unvanda karar kılarak,

“Günaydın, Dr. Curley,” dedi. “Geldiğiniz için teşekkür ederim. Teşkilat ve bölümüm adına başsağlığı dileklerimi kabul etmenizi rica ederim.”

“Teşekkürler,” dedi Curley. “Ayrıca davetinize ben teşekkür ederim. Kibarlığınız dikkatlerden kaçmadı doğrusu. Gerçi sırf başsağlığı dilemek amacıyla çağırmadığınız kanısındayım.”

Başıyla evetledi Ferguson. “Elbette bu fırsatı yakalamışken ve eğer arzu ederseniz tamamen aramızda kalmak şartıyla aklınızda bulunabilecek herhangi bir soru veya meseleyi de görüşmek istiyoruz.” Ellerini iki yana açtı. Curley sandalyesini kaykılttı, ellerini birleştirdi ve tütünden sararmış parmaklarını birkaç defa çıtlattı.

“Meseleler,” dedi. “Evet, komiser; açıkçası birkaç meselem var.” Öne eğildi, dirseklerini dizlerine dayadı. “Tabiri caizse kartlarımı hemen açacağım. Gerçeği söyleyeceğime ve soracağınız her türlü soruyu sakınmadan ve kaçamak davranmadan yanıtlayacağıma inanabilirsiniz. Sessizlik mührü hariç elbette.”

“Sessizlik mührü?”

“Günah çıkarma ayinlerinde bana söylenmiş hiçbir şeyi sözle yahut başka yollardan açıklayamam.”

“Ha,” dedi Ferguson. “Bunun davayla ilgisi mi vardı?”

Curley’nin dudakları büzüldü. “Maalesef size *onu da* söyleyemem.” Pişman bir bakış attı. “Keşke hiç lafını etmeseydim. Bu meseleyi kenara koyalım. Şimdi, şahsımın ve Kilise’nin bulunduğu konumu biliyorum ve bu haldeyken, ayaklı yalan makineniz ağzımdan her çıkanı ölçmese bile yanlış bilgi vermem.”

“Peki,” dedi Ferguson. “Anlatın, lütfen.”

“Öncelikle,” dedi piskopos, “soruşturmanızın müteveffa arkadaşımın bombayı kendi hazırladığı olasılığını da hesaba kattığına dair bir söylenti ulaştı bana. Doğru mudur?”

“Ketumluğunuza güvenmek durumundayım,” dedi Ferguson. “Yanıtım, evet. Bu yönden de bakıyoruz. Ancak şu aşamada soruşturmanın ana yönünden çok, henüz eleyemediğimiz bir olasılıktan ibaret.”

Piskopos, “Bu olasılığı toptan unutabilirsiniz,” dedi. “En ufak vakit ayırmanız bile soruşturmanızda israfa yol açacaktır. Liam Murphy’yi neredeyse yirmi senedir tanırım ve öyle bir şeye, her şey bir yana, ahlâken ucundan dahi bulaşması mümkün değildi diyebilirim.”

“Pek emin görünüyorsunuz,” dedi komiser. “Kusura bakmayın ama olasılığı elememiz için daha fazlası lazım bize.”

“Akılsızlık sizin,” dedi piskopos. “Özür dilerim; böyle dememeliydim. Pekâlâ… Başpiskoposla görüştüm ve bana, size Peder Murphy’nin cemaatinin,

bildiğimiz kadarıyla elbette, tam listesini verme yetkisi tanıdı.”

“Teşekkürler.”

Curley cebinden bir bellek kartı çıkarıp Ferguson’ın masasındaki yuvaya yerleştirdi.

“Tamamdır,” dedi Ferguson ekrana göz atarak. Bilgileri vaka odasına yolladı.

“Ancak,” dedi Curley, “tahminimce liste sadece soruşturmalarınızdan elde ettiğiniz DNA izleri ve video görüntülerinde eleme yapmanıza yarayacaktır. Şahsen içlerinden herhangi birinin kuşkulu çıkacağı kanaatinde değilim. Dahası, Peder Murphy’nin kişisel ilişkileri ve evine gelen konukları, bu listedekilerin çok ötesine uzanıyor. Murphy dünyevi hayattaki şanssız insanlara karşı görevlerini son derece ciddiye alırdı. Muhtemelen sizin ve açıkçası ben dâhil pek çoğumuzun olağan, genel sağduyu saydığımızın da ötesinde… Alkolikler, bağımlılar, fahişeler, evsizler, ufak çaplı ve hatta ufak çaplı sayılmayacak suçlular… Kapısı hepsine açıktı. Yardım etmek istedikleri bazen… Faydalanmaya kalkışırlardı. Murphy ve ev işlerine bakan hanım kendilerini korumak zorunda kalırlardı.”

“Papazların bunu yapmaya izni var mıdır?”

“Gerekirse… Ve tanıklık etme meselesi değilse evet.”

“Biraz daha açıklayabilir misiniz?”

“Bir papaz, bir suçlunun saldırısına uğrarsa doğa yasaları altında ve hukuki yasalar kapsamında nefsi müdafaa hakkına herkes gibi sahiptir. Öte yandan, eğer bir papaz, daha doğrusu herhangi bir Hıristiyan suçlanırsa veya yasa temsilcilerine teslim olmak durumunda kalırsa direnmemek görevidir.”

“Müteveffa peder evinde *silah* bulundurur muydu?”

Curley’nin dudakları gerildi. “Teknik açıdan öyle bir malı yoktu ama anladığım kadarıyla üst katında oturan Bayan White’ın acil durumlarda kullanmak üzere bir çiftesi varmış.”

Ferguson kadından “Bayan White” şeklinde bahsedildiğini ilk kez duyuyordu.

“Bernadette White evli mi?”

“İman Savaşları dullarındandır, komiser. Öğleden sonra hastanede ziyaretine gideceğim.”

“Bir saniye,” dedi Ferguson. Bilgisayarında kurbanın ellerindeki kimyasal kalıntılarının çifte fişeklerinden gelmiş ve RDX’le karıştırılmış olup olamayacağının kontrolünü talep eden bir not yazıp adli tıbba yolladı. “Peki,” dedi. “Şimdi… Peder Murphy’yle konukları arasında ne sıklıkta fiziksel tartışma yaşanırdı, biliyor musunuz?”

“Sık diyemem,” diyerek omuz silkti piskopos. “En fazla yılda üç-dört defa.”

“En fazla mı? Bana yeterince fazla göründü açıkçası.”

“Öyle,” dedi Curley.

“Bu durumda,” dedi Ferguson, “patlayıcının pederle kişisel meselesi bulunan biri tarafından yerleştirilmesi mümkün, değil mi? Mesela pederin kavga ettiği biri?”

“Onu söylüyorum ve evet, bence durum bundan ibaret. Kimse Peder Murphy için tek kötü laf etmezdi demek elbette güzel ama maalesef doğru değil. Doğruya yönelttiği veya yöneltmek istediği kişilerden bazıları sizin, benim veya zavallı Liam’ın gayet önemsiz bulacağımız ve bu tür bir karşılık gerektirmeyeceğini düşüneceğimiz bir mesele yüzünden garez gütmüş olabilir. Ama dengesiz bir akıl ve sorunlu ruha sahipler için—”

“Yalnız bir kaçık diyorsunuz yani?” dedi Ferguson gülümseyerek.

“Aynı sözcükleri kullanmazdım ama evet. Bence, Peder Murphy’nin asla onaylamayacağına sizi temin edebileceğim IRA kalıntıları türü beyhude yönlere sapacağınıza bu yoldan soruşturmayı yürütmeniz daha doğru olacaktır.”

“Dr. Curley,” dedi Ferguson, “ne kadar yardımınız dokunduğunu anlatamam. Yalnız, gitmeden önce vaktinizden biraz daha çalmak ve eğer izin verirseniz uzmanlığınıza başvurmak istiyorum.”

“Elbette.”

Ferguson, Ahitçilerin bildirilerini çıkarıp masaya koydu. “Şunlara bir göz atıp fikrinizi söyler misiniz?”

Curley ceketinin iç cebinden gözlüğünü çıkarınca Ferguson’ın yumrukları sıkıldı. Piskopos önce sert bir bakış attı, ardından gülümsedi. “Sadece optik gözlük… Okumak için…”

“Affedersiniz,” dedi komiser.

Curley bildirileri sessizce okudu. Üçüncüden sonra, görünüşe göre farkına bile varmadan cebinden bir paket çıkarıp bir tane sigara yaktı. Ferguson çekmecesinden bir kül tablası aldı ve Kelle’ye pencereyi açmasını işaret etti.

Piskopos son sayfaya geçti, bir süre okudu, doğruldu ve bildirileri masaya bıraktı. Elindeki sigaraya ilk defa görüyormuş gibi baktı ve kafa salladı. Sigarayı küllüğe bastırarak, “Kusura bakmayın,” dedi.

“Rica ederim,” dedi Ferguson gülerek. “Bir tane daha yakın.”

Curley şaşkın bir teşekkür bakışı eşliğinde bir sigara daha yaktı. Ferguson arkasına yaslandı.

“E?”

Curley dumanı hafifçe araladığı dudaklarının arasından saldı.

“Gayet iyi hazırlanmışlar,” dedi.

“Yani? Sahte mi diyorsunuz?”

“Tam değil,” dedi piskopos. “Bunları yazan her kimse yaptıklarına ve yazdıklarına inanıyordur herhalde. Bahaneler, mantık, bir açıdan gayet sağlam. Ama geneli din âlimlerinin kibarca suni-epigraf, kuşkucularında açıkça sahtecilik dediği şeye giriyor. Bu belgelerin İskoç Ahitçilerinden, Reformcu Presbiteryen Kilisesi’nden kalanlardan çıkması mümkün değil. Bahsettiğim grubun son üyesi birkaç sene önce Ayrshire’da vefat etti. Yoklar artık… Bu bildirileri yazan her kimse, eski bir şey adıyla yeni bir şey başlatıyor. Ayrıca,”—iç çekip bir daha kafa salladı—“Reformcu Presbiteryen Kilisesi şiddeti doğrudan körükleyecek bir bildiriyi asla yayınlamaz. Bana sorarsanız bu bildirileri yazan kişi, bu terbiyeden, bu gelenekten gelmiyor. Presbiteryenler benim Kilise’me karşı bağnaz davranırlardı ama ilgili konudaki tüm cahilliklerine karşın iyi insanlardı.”

“Tanıklığınızı sağlam sayıyorum,” dedi Ferguson.

Curley güldü ve biraz gevşedi. “Sizin elinize nasıl geçti bu bildiriler?”

“Bazı kilise binalarına gizlice bırakılmışlar.”

“Sorumu yanıtlamıyor bu dediğiniz.”

“Öyle, Dr. Curley. Yanıtlamıyor.”

“Pekâlâ,” dedi Curley. “Kuşkusuz kendi nedenleriniz vardır. Kendi sessizlik mührünüz, öyle mi?”

“Öyle diyebilirsiniz.”

“Hepsi bu kadar mı?”

“Evet, teşekkür ederim.” Ferguson kalktı, masanın üzerinden uzanarak piskoposun elini sıktı. “tekrar teşekkürler.”

“Rica ederim,” dedi Curley. “Başka bir yardımım dokunursa lütfen arayın.”

“Bilmukabele,” dedi komiser.

Curley kapıda durakladı.

“Şu bildiriler,” dedi. “Benim fikrimi aldınız ama bence esas bir uzmana, benim gözümden kaçması mümkün noktaları saptayabilecek gerçek bir Presbiteryene de göstermelisiniz. Yeni Üniversite’den Profesör Grace Mazvabo’ya gidin. İyi bir âlimdir ve yakın dostumdur.”

“Teşekkürler,” dedi Ferguson. “Dikkate alacağım.”

Kapı kapanınca Ferguson dönüp Kelle’ye sırıttı. Kulaklığından sinyal gelip ekranı aydınlandığında Hâlâ kıkırdıyordu.

Aziz Andrews’ta Silahlı Çatışma.

Komiser Yardımcısı Shonagh Hutchins’in sesi kulaklığını doldurdu: “Vaka odası, amirim. Aziz Andrews’ta ruhban sınıfından birinin öldürüldüğüne dair

raporlar geliyor. Ayrıca çocuklara bakılırsa biri daha.”

“Katili mi vurmuşlar?”

“Hayır, amirim. Bizimkilerden biri vurulmuş.”

---

33 Tanrı’nın İsrail ve Kilise olmak üzere iki ayrı halkı bulunduğunu ve bu iki gruptan inananların Kıyamet’ten hemen önce göğe alınacaklarını (vecit) söyleyen teolojik akım. George W. Bush döneminde ABD politikasında egemenlik kuran evanjelistler bu gruptandırlar. (ç.n.)

34 İncil’e göre, Armageddon ‘zamanın sonunu’ getirecek savaşın yapılacağı yerdir ve iyi ile kötünün son çarpışması Megiddo Tepesi’nde (Har Megiddo) gerçekleşecektir. (Vahiy 16. Bölüm, 16. Ayet) Günümüzde Armageddon kelimesi her türlü ‘dünyanın sonu’ senaryosunu kastetmekte kullanılmaktadır. (ç.n.)

35 George Boole (1815–1864): İki değerli Aristoteles mantığını matematiksel temellere oturtan simgesel mantığı (Boole Mantığı) yaratan İngiliz matematikçi ve düşünür. (ç.n.)

6. GAZİ

Ferguson, peşinde Kelle'yle derhal vaka odasına koştu. İçeride Hutchins'le birlikte, video görüntülerini tarayan memur Patel ve Connolly vardı. Çok geçmeden Muhtar da geldi.

"Kim? Kim vurulmuş?" diye bağırdı Ferguson. Fife polisinde tanıdığı yoktu ama adı öğrenmek istiyordu.

Hutchins ifadesiz bir bakışla kulaklığını işaret etti. "Memur Graham Docherty, efendim. Ambulans yola çıkmış. Ortağı memur Abdullah halen ilkyardım uyguluyor ve lekileri bir çeşit acil prosedürüyle meşgul."

"Kötü mü durumu?"

"Henüz bilmiyoruz, efendim. Karnından vurulmuş."

"Piskopos?"

"Vatandaş… Piskopos Donald John Black… Ölmüş, efendim. Kafasından vurulmuş." Dudakları büzüldü. "Vuran açısından temiz bir atış…"

"Anlaşıldı. Hâlâ ateş altındalar mı?"

Shonagh kafa salladı. "Tek atış. Yapanı görememişler."

"Emin misiniz? Bizimki nasıl vurulmuş o zaman?"

"Aynı atışla, efendim. Şey… Mermi piskoposun kafasını parçaladıktan sonra memur Docherty'ye saplanmış…"

Hutchins, Docherty'nin ortağının lenslerinden Ferguson'ınkilere bağlantıyı kurdu. Komiserin gözleri önünde lacivert fona yayılan kan belirdi. Görüş alanının dışından uzanan metal bir dokunaç açık yaraya girdi.

"Hay…" dedi Ferguson. "Doğrudan göğüs zırhını delmiş… Hem de bir kafadan çıktıktan sonra…"

Muhtar elindeki tabletten izliyordu. "Keskin nişancı," dedi. "Askeri tüfek. Bakalım… Bakalım… İşte. Evet. Baret M–201. Dört kilometre menzilli, elli kalibrelik keskin nişancı tüfeği… Daha ufak bir şey de çıkabilir. Kurşunu görünce kesinleşir."

"Olay yerindeki lekiyle bağlantıdayım," dedi Kelle. "Kurşunu yerinde tutuyor. Biraz ezilmiş ama evet, elli kalibre diyor."

"Shonagh," dedi Ferguson, "olay yeri belli mi?"

"Evet, şef; memur Abdullah'ın telefon GPS'si—"

"İyi! İyi! Hemen UPYZ alanı açalım. Tepede ne varsa hepsinden… Uydu, hava-ölçer, sonda, geçen uçaklar… Hepsinden. Bir de bak bakalım bir balistik

parça çekebilecek misin?”

Shonagh başıyla anladığını belirtti. Ferguson memurlarına döndü: “Connolly, Patel… Uçuşlar ve uydular için kaza protokollerini devre dışı bırakma izinlerini alın; hemen canlı yayın lazım bize!”

“Peki, ya—”

“Boş ver. Fife ve Aziz Andrews’un uğraşacak tonla şeyi çıkacaktır. Top bizde. Hazır duruma geldiklerinde devrederiz. Muhammed, vuruluş anına dair bir şey var mı?”

“Arıyorum,” dedi Muhtar. “Arıyorum… Haydi, haydi…” Kulaklığında biriyle konuşuyordu; tonu değişti. “Evet,” dedi, “Docherty’nin lenslerinden arşiv kaydı indirmem lazım… Evet, kimim görüyorsun ve hayır, amirine… Evet, teşekkürler.”

“Doğu Kumsalı’ndalar,” dedi Hutchins. “Hastane yakın. Ambulans şu anda Woodburn Terrace’ın köşesini dönüyor.”

“Docherty’nin lens kayıtları,” dedi Muhtar. “Vurulma anı.”

“Görüntüye aktar!”

Ferguson kafa-alanına bağlandı ve kendini bir yanı deniz, diğer yanı çimenlik bir yürüyüş yolunda buldu. Yanında kara tenli bir polisle sivil giyimli bir adamın hemen ardında ilerliyordu. Adımları hızlandı, sola bir bakış attı ve her şey kıpkırmızıya bulandı. Döndü ve karanlığa gömüldü. Bir iki saniye sonra bulanık, gri gökyüzü belirdi ve karanlık geri geldi.

“Shonagh, bu kadarından atış yönünü kestirebilir miyiz?”

“Bakıyorum… Hayır, sadece olasılıklar var.”

Görüntü dikey yakınsamaya geçti. Hızla genişleyen manzaranın güneydoğu tarafında bir dizi kırmızı hat belirdi. Hatların bir ucu, Doğu Kumsalı’nın yazlık bungalovlar ve karavanların biriktiği güney tarafındaydı. Olası atış yönleri kayalıklara ve diğer yanda denize dek yayılıyordu.

“Pekâlâ,” dedi Ferguson. “Paranoya bulabildiği tüm yukarıdan alınma görüntüleri tarasın; ayrıca A917 üzerindeki tüm araçlara arama emri çıkaralım.”

“Tamamdır,” dedi Shonagh.

Ferguson biraz rahatlayarak kafa-alanından ayrıldı. “İyi,” dedi. “Olay yerinden son bilgiler?”

“Ambulans bir dakika önce olay yerine ulaştı. Üçü de hastaneye sevk ediliyor. Piskopos Black için yapılacak bir şey yok; Docherty’nin durumu ağır ama müdahaleler yapılmış. Abdullah’a sarsıntı tedavisi uygulanacak. Fife polisi devir için hazır. Hızlı-kamera-sondası fırlatmışlar ve araçları yolda.”

“Tamam. Her şeyi devret.”

Shonagh, Muhtar ve iki memur kafa-alanından çıktılar.

“Hızlı çalıştınız,” dedi Ferguson. Elleriyle yüzünü örttü. “Hay anasını,” diye söylendi. “Keşke bu denli sorumluluk duymasaydım.”

“Amirim?” dedi Hutchins.

“Fife polisine piskoposa silahlı koruma vermelerini tavsiye etmiştim,” dedi. “Dün gece. Acaba demeden edemiyorum…” Alnını ovaladı. “Piskoposa fayda etmediği gibi adamımız da vuruldu.”

“Kusura bakma ama Adam,” dedi Muhtar, “saçmalıyorsun.”

“Haklısın,” dedi Ferguson. Etrafına bakındı. “Kafadan çıkarıma atlamayayım ama Murphy vakasıyla bağlantılı olabilir bu…” Bir-iki gülümseme geldi çevresinden. “İhtimali yok sayamayız. Her iki vakanın da tek kişi elinden çıktığı anlaşılsa ve Fife’taki arkadaşlar adamı enseleseler pek hoş olur tabii ama bunlara bel bağlayacak değiliz. Kendi soruşturmamıza dönelim ve neler çıkarabileceğimize bakalım.”

“Amirim,” dedi Hutchins, “Aradığımız tek kişi değilse ikiden fazla çıkabilir. Herhangi bir miktar da olabilir ki o zaman soruşturmanın kapsamı genişletilebilir.”

“Olursa bakarız,” dedi Ferguson. “McAuley’ye bağlı o kısmı. Biz işimize bakalım. Fife polisiyle koordine çalışacağız elbette. UPYZ sırf video taramak için değil sonuçta. UPYZ demişken,”—Connolly ile Patel’e döndü—“listeler ne durumda?”

“Geçen haftaya yoğunlaştık,” dedi Connolly. “Bir saat önce gönderdiğiniz listeden epey eşleşme çıktı. Çoğu, şey, listedeki otuz iki kişiden on sekizi geçtiğimiz Pazar günü Peder Murphy’nin dairesindeymiş. Üçü hafta içi uğramış. On biri şimdiden ortaya çıktı ve çoğuyla görüşülüp DNA numuneleri alındı. Esas sorunsa hepsinin ziyaretlerinde paketli bir şeyler getirmeleri. Öteberi, erzak, falan.”

“Erzak?”

“Evet,” dedi Connolly. “Anlaşıldığı kadarıyla peder büyük ölçüde bağışlarla geçiniyormuş. Katolik Kilisesi’nin maddi durumunu düşünürsek şaşılacak yanı yok. Neyse, hepsini kontrol ediyoruz. Hâlâ bir sürü arayan çıkıyor ve üniformalı ekipler kapıdan kapıya dolaşmaya devam ediyorlar.”

“DNA, DNA…” Ferguson’ın aklını kurcalayan bir şey vardı. “Bomba Ekibi bombalı paket olduğuna inandıkları şeyi bu sabah bulmuştu… Tony Newman paketin üzerinde Murphy’ninkiler dışında DNA kalıntısı bulamadıklarını söylemişti… Hım…”

“Önemli değil zaten,” dedi Hutchins. “Paketi getiren eldiven takmıştır

herhalde.”

“Posta kutusuna bırakılmıştır belki ama ebadına bakarsak elden teslim edilmesi daha mümkün. Hayatımda kapımı çalan eldivenli bir kurye görmedim ve ayrıca yazın eldiven giymiş biri paket teslim etmeye gelirse insan azıcık şüphelenir…”

Hutchins güldü. “Kadın değilse! Özellikle yaşlı bir kadın değilse!”

“Ki o da pederin cemaatinin çoğu demek,” dedi Connolly.

“Yaşlı, kilise müdavimi ve cani bir hanım, öyle mi?” dedi Muhtar. “E, herhalde her şeyin bir ilki var demek lazım.”

“Kadıncağızın paketin içinde ne bulunduğunu bilmesi şart değil,” dedi Hutchins. “Gayet masumane getirip teslim etmiştir belki.”

“Savunma makamına destek sağlamaya kalkışmadan öce şüpheliyi bulana dek beklemek lazım bence,” dedi Ferguson.

“Bir olasılık daha var,” dedi Kelle. Durdu, herkesin dikkatini kendine çevirmesini bekledi.

“Robotlar benim de aklıma geldi,” dedi Muhtar. “Şahsen hiç güvenmemişimdir kendilerine.”

Leki dâhil hepsi güldü.

“Malum nedenlerle olacak şey değil ama o olasılık da var,” dedi leki. “Benim düşündüğüm yapay elli bir insandı. Bir *mutilado*, mesela.”

Ferguson doğrudan Kelle’nin LED gözlerine bakarak, “İlginç fikir,” dedi. “Çok ilginç.”

Ferguson lekinin neden bu fikri öne sürdüğünü biliyordu. Kelle kendini sakat kalmış bir gazi sayıyordu. Komiserin anlayabildiği kadarıyla zihin-yongasının özgün savaş robotu kasasından zarif leki gövdesine nakli sarsıcı bir deneyimdi ve geçen on küsur yılda sarsıntısını aşması gerekmesine rağmen, diğer tüm türdeşleri gibi hâlâ sıkıntı çekiyordu. Ferguson’a göre zor işti; lekilerin yaşadığı alçalma, sakatlanma hatta neredeyse hadım edilme hissini anlıyordu anlamasına ama sonuçta tuhaf bilinç döngüsünü işleten hiçbir bütünleşik bilgi devresinin, hiçbir kinetik zekânın savaş robotlarında kalmasına izin verilemezdi…

Komiser, Patel ve Connolly’ye baktı. “Cemaat içinde herhangi bir gazi var mıymış?”

“Bakalım,” dedi Patel. Masasına uzandı ve bir el birimi aldı. “Arayalım… Bir dakika… İşte!” Kafasını kaldırıp sırıttı. “Connor James Thomas. Kırk iki yaşında. Mesleği… Şirket müdürü… İman Savaşları gazisi, onur madalyası; emekliliğine ilaveten gazi tazminatı… Boş vakitlerinde… Hım… Balıkçılık ve atıcılık… İleri Bakış’ta gönüllü çalışma… Hım… Aha! *Mutilado* yardım ve

destek grubu. Muirhouse'da oturuyor. Antruther'da yazlığı var…"

"Şu anda Fife'ta mıdır acaba?" Ferguson denize uzanan atış yönü hattını hatırladı. "Ya da belki balığa çıkmıştır…"

Meslektaşları, kendi hissettiğinden çok daha coşkuyla bakıyordu Ferguson'a.

"İyi görünüyor," dedi Hutchins. "Polisle görüşmüş mü?"

Connolly ile Patel evetlediler. "Aynen," dedi Patel. "Buralarda, bir yerlerdeydi. Hah. Geçen hafta Murphy'ye bir kitap getirdiğini söylemiş. Pazartesi, Fife'tan döndüğünde bizle görüşecekmiş."

"Fife'takiler hemen ziyaretine gitseler daha iyi olabilir," dedi Ferguson.

Muhtar ile Hutchins kaş çattılar.

"Ne var?"

"Sağlam gitmek gerekmez mi, amirim?" dedi Hutchins. "Silahlı destek hazırlatayım mı?"

Duraksadı Ferguson. İpucu ilginç ama gereğinden kolay ele geçmiş görünüyordu gözüne. Bu denli zayıf bir temel üzerinden silahlı destek istemek hoş görünmeyecekti. Hoş, ölü veya yaralı bir memur için de aynı durum geçerliydi. Hem elemanlarından biri vurulmuşken Fife polisinin kanı iyice kaynayacaktı.

"Şu arama sonucunu bana aktarıver," dedi Patel'e.

Bir saniye sonra metin gözlerinin önünde salınıyordu. Adamın kendi web-sitesinden alınma fotoğrafı kırk iki yaşa göre epey genç görünüyordu. Verileri biraz kurcaladı, Thomas'ın cep numarasını buldu ve diğerleri bir şey diyemeden aradı.

Numara bir defa çaldı ve açıldı.

"Alo?"

"Connor Thomas?" Ferguson diğerlerine ses çıkarmamalarını işret etti. Açılan ağızlar hemen kapandı.

"Evet, benim?"

"Tünaydın, beyefendi. Ben, Lothian & Borders Polisi'nden Komiser Adam Ferguson."

"Size de tünaydın, komiser. Ne istemiştiniz?"

"Evinizde misiniz?"

"Hayır. Neden?"

"Neredesiniz?"

"Teknemdeyim. Fife açıklarında."

Ferguson yumruğunu sessizce diğer avucuna indirdi.

"Denizde misiniz? Aziz Andrews'tan bir buçuk-iki kilometre mesafede?"

“Öyle. Ainster yönüne gidiyorum gerçi.”

“Anstruther mı?”

“Öyle dedim. Nedir mesele?”

“Sizle Pazartesi değil, bugün görüşmek istiyoruz.”

“Tamam, olur. Zavallı Peder Liam.” Ferguson adamın hırıltıyla iç çektiğini duydu. Lafına devam ettiğinde sesi boğuktu: “İyi, çok iyi biriydi… Daha geçen hafta görüştüğümüzü düşününce…”

“Geçen Pazar mı?”

“Yok, Cuma’ydı galiba. Pazar ayinlerine düzenli katılanlardan değilim, komiser… Neydi adınız?”

“Ferguson.”

“Evet, kusura bakmayın. Dediğim gibi, bir paket teslim etmek için uğramıştım evine. Pakette… Yo! Ben… Hayır, pakette bir kitap vardı… Sizinkilere zaten söylemiştim…”

“Bir saniye, lütfen,” dedi Ferguson. “Bence burada, yüz yüze görüşsek daha iyi.”

“Tabii, tabii, memnuniyetle… Nasıl yardımım dokunur, bilemiyorum ama hayhay… Neredesiniz?”

“Edinburgh. Greensides Karakolu. Rıhtımdan sizi almak üzere bir araç yollayacağız.”

“Gerek yok, zahmet etmeyin. Kendim gelirim Edinburgh’ya… Bir-iki saate orada olurum.”

“Esas siz zahmet etmeyin,” dedi Ferguson. “Lütfen bizimkileri bekleyin.”

Connor Thomas, kollarını kavuşturmuş, sorgu masasındaydı. Sugeçirmez balıkçı anorağını sandalyesinin sırtına asmış, kot gömleğinin kollarını sıvamıştı. Yanık teninin dirseklerinden itibaren beyazlaşması protezleri işaret ediyordu. Benzer bir ton farkı alnının ortasından iki yanağına uzanıp çenesinin altında birleşen hatla belirginleşiyordu. Kabaca oval denebilecek bu parçanın ortasında kalan teni pürüzsüz, akça bir gence aitti. Dışta kalan kısımsa güneşte yanmıştı ve yaşın getirdiği kırışıklıklara sahipti. Gözleri kusursuz görünüyordu ama hareket ettiklerinde ışığın üzerlerinde yansıyışı tuhaftı. Thomas’ın görünüşü Ferguson’a, bir insansı robota tek sefer bilerek bakışını, insansı robotların büyük olay sayıldığı günleri hatırlattı. Yüzün arkasındaki teknolojinin aynı kaldığını tahmin etti.

Ferguson kendi yüzünün çok daha azını ele verdiğini umuyordu. Soruşturma ekibi geçen bir buçuk saati Aziz Andrews polisiyle eşzamanlı çalışarak

Thomas'ın teknesi ve iki evi için arama emirleri çıkartmaya harcamıştı. Emirler gelmişti ama bekletiliyorlardı. Thomas'ın görüş alanının dışında kalan bir gözlem sondası yollanmış ve sonda adamı, Ferguson'ın telefonundan hemen sonra bir av tüfeğini tekneye saklarken kaydetmişti. Kelle'nin gayet gelişigüzel bir sürtünmeyle elinden aldığı numunedeyse kısa süre önce ateş ettiğini gösteren kalıntılar çıkmıştı.

"Görüntü ve ses kayıtları açık; tarih ve saat görüldüğü gibidir ve an itibariyle tanık Connor James Thomas'ın sorgusu, Lothian & Borders Polisi'nden Komiser Ferguson ve Komiser Yardımcısı Hutchins, Fife karakolu Doğu Yakası'ndan Komiser Anna Polanski ve LB178 numaralı leki nezaretinde başlamıştır. Bay Thomas, burada bulunma nedeninizi anlıyor musunuz?"

"Evet. Gönüllü tanık sıfatıyla bulunuyorum. Tedbirsiz.[36]"

"Avukat veya bir başka danışman ister misiniz?"

"Şimdilik hayır, teşekkürler."

"Pekâlâ. Mesleğiniz?"

"Serbest elektronik mühendisiyim. Ufak tefek robot eklentileri, falan… Büyük iş sayılmaz. Evden, haftada üç-dört gün çalışırım. Hafta sonları Ainster'a gider, balık tutar, dinlenir ve Pazar veya Pazartesi dönerim."

"Ufak çaplı işlerde çalışanlar arasında," dedi Ferguson, "bu kadar çok tatil yapana rastlamak zor doğrusu."

Omuz silkti Thomas. "Dediğim gibi, ufak tefek işler işte. Çoğu tek seferlik… Ordudan aldığım emekli maaşı fena değil. Bir de,"—Yapay ellerinden birini yüzüne doğru kaldırdı—"bunlar için aldığım gazi ödeneği ile Suudilerden… Yani BAC'den, kana karşılık petrol programı kapsamında aldığım yıllık maaş var…"

"Peder Liam Murphy'yi nereden tanıdığınızı ve kendisiyle en son ne zaman görüştüğünüzü anlatabilir misiniz, lütfen?"

Thomas yutkundu. "Kiliseden falan bahsetmeme izin var mı?"

"İstediğiniz her şeyden bahsedebilirsiniz."

"Peki… Şey, ben Katolik'im. İyisinden diyemem ama elimden geleni yapıyorum. Padre Liam yeterince çaba göstermediğimi söylerdi…" Durdu, burnunu çekti, cebinden kâğıt mendil çıkarıp sümkürdü. "Affedersiniz," dedi. "Burun akıntım geçmedi bir türlü… Neyse. Ben Padre Liam'ın cemaatindenim… Cemaatindendim. Ayda bir falan günah çıkartmaya giderdim… Pazar ayinlerine pek gitmem…" Bir daha burnunu çekti. "Kendisini arkadaş sıfatıyla da tanırdım. Yıllardır… İleri Bakış'ın yerel şubesini örgütlememe yardım etmişti. Aramızda pek çok Katolik gazi var anlayacağınız."

“Anlamıyorum,” dedi Ferguson.

“Bebek katili falan değiliz biz yani.”

Ferguson yüzünü buruşturdu. “Öylesiniz demedim hiç.”

“Demek istediğim,” dedi Thomas, “doku yenilenmesi veya diğer biyo-teknik şeylerinden faydalanmayız.”

“Neden?”

“Kök hücreler embriyolardan alınıyor.”

“E?”

“Bebek öldürmek demek işte o da.”

Ferguson kafa salladı. “Nasıl yani? Embriyoların ölü bebeklerden mi alındığını söylüyorsunuz?”

“Embriyoların *kendileri* bebek.”

“Ha, şu… Hâlâ aynı saçmalıklara inandığınızı…” Ferguson lafını yarım bıraktı, ellerini kaldırıp arkasına yaslandı. “Yakışıksız vurgum için özür dilerim,” dedi. “Tanık sorguyu bırakma ve önyargısız bir başka görevli talep etme hakkına sahiptir.”

“Önemli değil,” dedi Thomas. “Tabii sırf Katolikler değil… Yenilenmeye girmek istemeyen başkaları da… Kadınlar bile. Çok değil ama. Hem karmaşık, hem ıstıraplı… Aylarca yaralar içinde hatta uzuvsuz yatmak gerekiyor…” Elmacık kemiğine dokundu. “Bu mask falan değil yani. Çıkmıyor. Damarlarla, sinirlerle, kaslarla falan bütünleşik. Hem ayrıca protez, bedenin bir parçasına, bedensel imgenizin parçasına dönüşüyor. Diyeceğim, bizler bu protezlerle yaşamaya mahkûmuz. Bizden önceki garibanlardan iyi ama gene de… Ayrıca çeşitli nedenlerle hiç protez taktırmayanlar da var. Çeşitli kişisel sorunlar… Psikolojik ve kişilikler-arası mı diyorlar, öyle bir şey. İşte, buluşup konuşuyoruz. Adsız *mutiladolar*…”

“İlginç ve önemli,” dedi Ferguson. “Peder Murphy bu destek grubuna katılıyor muydu?”

“Yok, hayır. Birkaç tavsiye verdi, mekân bulmamıza ve bağış toplamamıza yardım etti sadece. Sahne arkasından yani.”

“Grup üyeleri yardımından haberdar mıydı peki?”

“Evet, evet. Başlangıçta adını zikretmiştim…”

“Peki,” dedi Ferguson. “Şimdi, Peder Murphy’yi en son ne zaman ve nerede gördüğünüz sorusuna dönelim.”

“Siz sordunuz hepsini,” dedi Thomas. “Birbiriyle bağlantılı zaten… Geçen Cuma, bir paket teslim etmek için uğradım padreye. Perşembe geceki İleri Bakış toplantısında bir *mutilado* vermişti bana. Hediye babında.”

“Yani paketi bu adamdan alıp pedere teslim ettiniz.”

“Aynen.”

“Niye?”

“İyilik olsun, adamı posta masrafından falan kurtarayım diye.”

“Pakette ne vardı, biliyor muydunuz?”

“Tabii,” dedi Thomas başıyla onaylayarak. “Kitap vardı. Kutsal On Altıncı Benedikt’in vaazları. Graham’ın zarfa koyup kapatışını gördüm zaten.”

Ferguson yanındaki Hutchins’e bakmadan edemedi. “Zarf mı?” dedi. “Daha demin ‘paket’ demiştiniz?”

“Sarı zarflar da paket değil mi sonuçta?”

“Peki,” dedi Ferguson. “Sarı zarftı ve başka bir ambalaj, mesela kaba kâğıt falan değildi, emin misiniz?”

“Eminim,” dedi Thomas. “Kocaman bir sarı zarf. Kendinden yapışkanlı.”

“İçinde kitap vardı…”

“Kocaman, kalın bir şey. Ağırdı. Müteveffa Papa’nın vaaz ve nutukları… Graham kitabı bir sahafta bulduğunu, padreye hediyedir dememi ve padrenin anlayacağını söyledi. Dediklerini yaptım işte. Kiliseye, yani Paskalya Yolu’ndaki apartman dairesine götürdüm, padreye verdim ve ‘Gruptaki çocuklardan Graham’ın hediyesi; anlayacağınızı söyledi,’ dedim. Padre gülümsedi, girip bir çay içmemi teklif etti, sağ olun almayayım, arabayı paralel park ettim zaten, dedim.”

“Zarfın üstünde bir şey yazıyor muydu?”

“Üzerine padrenin adını yazmıştım.”

“Madem kendiniz teslim edecektiniz, niye yazdınız?”

Thomas arkasına yaslanıp gülümsedi. “Evimi görseydiniz sormazdınız. Benim evin her yanı sarı zarfla doludur. Her boydan, her türden, na burama kadar… Postayla çok işim oluyor çünkü. Diğerlerine karışsın istemedim.”

“Eminim öyledir,” dedi Ferguson. “Peki, bu Graham dediğiniz adamla konuşmanızı kaydettiniz mi acaba? Kitabı zarfa koyuşunu gösteren bir görseliniz, mesela lens kaydınız var mı?”

Kafa salladı Thomas. “Lens gerekmiyor. Bendekiler göze yerleşik.” Çıkarıp göstermek istercesine tırnağıyla gözüne dokundu. “Yalnız, dediğim gibi, İleri Bakış toplantıları, adsız *mutiladoların* toplantılarıdır ve her toplantı öncesi bütün kayıt aygıtlarının kapatılması âdettendir. Telefonlar, kulaklıklar, lensler, yapay gözler… Kayıt yapılmaz. Bizim için çok önemlidir. Güven meselesi…”

“Güven, evet,” dedi Ferguson. “Yani anlattıklarınız konusunda sadece sözünüze güvenmek durumundayız, öyle mi?”

Thomas, yetmesi gerekir yollu bir vurguyla, “Sözüm sözdür,” dedi.

Keşke yetse sahiden diye düşündü Ferguson. “Peki, Bay Thomas,” dedi, “şimdiki sorumu yanıtlamadan önce dikkatle düşünmenizi rica edeceğim. Komiser yardımcısı Hutchins birazdan size bir nesne verecek.”

Hutchins yere uzandı ve Bomba İmha Ekibi’nin bulduğu, şeffaf poşete yerleştirilmiş A3 ebadındaki sarı zarfı masaya koydu. Thomas poşeti aldı, evire çevire inceledi ve masaya bıraktı.

“Tanıdınız mı bu zarfı?” dedi Ferguson. “Lütfen dikkatle düşünün.”

Thomas, uyarıya aldırmadan derhal yanıt verdi. “Evet. Padre Murphy’ye verdiğim zarf bu. Yazım var üstünde zaten.” Sandalyesine astığı anorağının iç cebine uzandı ve bir tükenmez kalem çıkardı. “Bununla yazmıştım. İsterseniz mürekkebini kontrol ettirin. El yazımı da.”

Ferguson sırayla, her iki yanında oturan Polanski ve Hutchins’e baktı. İkisi de şaşkın görünüyordu.

“Bay Thomas,” dedi sonunda, “bu noktadan itibaren sorgunun tedbirli devam edeceğini bildirmek durumundayım. Komiser Yardımcısı Hutchins haklarınızı okuyacak. Tercih ettiğiniz bir avukat veya danışmanın numarasını bana söylerseniz size, verdiğiniz numara girilmiş bir polis telefonu sağlanacak ve görüşmenizi, isterseniz yalnız başınıza yapabileceksiniz. Başka bir arama yapamazsınız.”

Connor geldiğinden beri ilk defa irkildi.

“Ne?” dedi. “Ne?” Kafa salladı. “Ben yanlış bir şey yapmadım ve bildiğim ne varsa hepsini anlattım size!”

“Numara, lütfen,” dedi komiser.

Telefonu gösterdi. Thomas bomboş baktı, kafasını yana eğip gözlerini kırpıştırdı. Şaşkın ve yenilmiş görünüyordu. Doğal derisi soluvermişti. “Peki,” dedi. “Tamam.” Numarayı verdi.

Ferguson duvar saatine baktı. “15.55. Sorguya ara verilmiştir. Tanığın avukatı geldikten sonra devam edilecektir.”

Anna Polanski’nin peşinden koridoru aşıp dışarıdaki sigara içenler terasına çıktılar. Polanski, yaktığı sigarasından, denizin dibinde hava borusu bulmuşçasına derin bir nefes çekti. Memurlara verilmezken sivillere hatta şüphelilere bile karakol içinde sigara içme izni verilmesi sinir bozucuydu.

“Ne bu yahu?” dedi Polanski.

“Geri zekâlı mıdır, nedir?” dedi Hutchins.

Ferguson yardımcısına baktı. “Aptal değil o adam,” dedi.

“Aptal demedim,” dedi Hutchins. “Demek istediğim, ne bileyim, beyni hasarlı falan…”

“Otistik Tayf Dürüstlüğünden mustariptir belki,” dedi Polanski. “Faydalı bir kişilik bozukluğudur.”

“Sırf masumluğundan dolayı doğru söylüyor olabilir,” dedi Ferguson. “Kullanılmış.”

“Bu durumda,” dedi Hutchins, “şu ‘Graham’ı aramamız gerekecek.”

“Teknedeki yeni ateşlenmiş tüfek meselesi var yalnız,” dedi Polanski.

“O konuda yeni bir bilgi geldi mi?” dedi Ferguson.

Polanski kafa salladı. “Hâlâ parçaları birleştirmeye uğraşıyoruz.” İç çekerek sigarasını söndürdü. “Girelim,” dedi.

Ferguson kapıdan girerken, elinde evrak çantasıyla merdivenden çıkan tanıdık bir yüz gördü: Avukat Peter Wilson…

“Girmeden bir tane daha yak sen,” dedi Polanski’ye. “Bir sonraki molaya varmak epey zaman alacak.”

Sorgu yeniden başladı. Thomas ile Wilson yan yana oturuyorlardı. Ferguson formaliteleri yineledi ve “Bay Thomas,” dedi, “az evvel tanımladığınız zarfın üzerinde kurbanınkinden başka hiçbir DNA izine rastlanmadı. Nasıl açıklayacaksınız bu durumu?”

“Kolay,” dedi Thomas. “Zarfı bana veren kişi, yani Graham, benimkilere çok benzer sakatlıklara sahiptir. Aslında daha da feci galiba ama toplantılara hep cüppeyle geldiğinden tam bilemiyorum. En azından elleri ve yüzünün tamamı protez, onu biliyorum. Haliyle ne parmak izi ne de DNA kalıntısı bırakıyor.”

“Pekâlâ,” dedi Ferguson. “Adli tıp laboratuarımızdan gelen bir bilgi daha var elimizde… Zarfın içinden, Peder Murphy’nin dairesini havaya uçuran patlayıcının önemli miktarda kalıntısı çıktı. Bunu nasıl açıklayacaksınız?”

Thomas şaşırmış göründü.

“Müvekkilim bu soruya yanıt vermek zorunda değil,” dedi Wilson.

“Belki ama vereceğim,” dedi Thomas. “Dediğiniz imkânsız, komiser. Zarfa neyin konduğunu gördüm ve kesinlikle bomba değildi. Kitaptı…”

Hutchins, yardıma hevesli bir tonla, “Patlayıcı kitabın içine gizlenmişti belki?” dedi. “Mümkün, değil mi?”

Thomas kafa salladı bir daha. “Kitabı elime alıp sayfalarını karıştırmıştım. İçinde saklı bir şey yoktu. Hatta Graham’a padrenin hediyeye bayılacağını, müteveffa Papa’yı pek sevdiğini söyledim. Kitabı geri verince Graham hemen zarfa koydu ve zarfı kapadı.”

“Bunlar olurken yanınızda başka biri var mıydı?”

Yüzü buruştu adamın. “Maalesef,” dedi. “Toplantı sona ermişti. Biz sona kalmıştık. Etrafı topluyorduk.”

Hutchins, aynı yardımsever tonlamayla, “Bir el çabukluğu belki?” dedi. “Mesela Graham bir anlığına size arkasını döndü mü? Ya da bir şekilde dikkatinizi başka bir yöne çekti mi?”

“Yok. Kitabı zarfa koyuşunu ve zarfı kapatışını gördüm. Sonra hemen bana verdi zaten.”

“Bu durumda zarfta bulunan patlayıcı kalıntılarını nasıl açıklıyorsunuz?”

“Kitabın kapağındaydılar belki,” dedi Thomas.

Şaşırma sırası Ferguson’daydı. Bu ihtimal aklına gelmemişti. Belli etmemeye gayret etti ama tepkisi Peter Wilson’ın gözünden kaçmadı.

“Gayet makul görünüyor,” dedi avukat.

Ferguson’ın güveni baş aşağı düşüşten kurtuldu, toparlandı. Kendinden emin konuşmaya çabalayarak, “Makul falan değil,” dedi. “Kalıntı miktarı ve dağılımı bu olanağı ortadan kaldırıyor.”

Söylediğinin doğruluğuna dair en ufak fikri yoktu.

“Adli tıp raporunu görmede ısrarcıyım,” dedi Wilson.

“Zamanı gelince,” dedi komiser.

“Daha önemlisi,” dedi Wilson, “müvekkilimin müteveffaya teslim ettiğini kabul ettiği paketin teslim tarihi geçen Cuma. Patlamaysa daha dün gerçekleşti. Bu durumda şahsen varlığı öne sürülen patlayıcıların zarfa bir başka şahıs tarafından yerleştirilmesi için bolca zaman kaldığını düşünüyorum. Paket tesliminden hemen sonra Peder Murphy tarafından açılmış, kitap içinden çıkarılmış ve müteveffanın kimliği göz önüne alındığında muhtemelen atılmadan, yeniden kullanım amacıyla bir kenara konulmuş olabilir. Peder Murphy’nin ziyaretçisi çoktu ve bunlardan biri, patlayıcıyı yerleştirmek için zarfı uygun görmüş olabilir. Sizin görüşünüze göreyse mütevekkilim bilerek yahut bilmeyerek Peder Murphy’ye bombalı bir zarf veriyor ve zarf, Peder açar açmaz veya açışından kısa süre sonra patlıyor, değil mi? Peki, neden Peder Murphy neredeyse bir hafta boyunca zarfı açmamış?”

Ferguson avukatın doğru noktalara parmak bastığının farkındaydı. Zaten hanidir aynı mesele kafasını kurcalıyordu. Tam avukatın önerdiklerini kabullenecekken Thomas öne eğildi ve “Onu açıklamak da kolay,” dedi. “Dünün tarihine bir bakın… 3 Eylül.”

“E?”

“Padre Liam’ın doğum gününe bakmadınız mı?”

Ferguson söyleneni yaptı. Az daha gidip kafasını duvara vuracaktı.

“Padrenin doğum günüydü,” dedi Thomas. “Ondan beklemiştir.”

“Neden Peder yerine ‘padre’ diyorsunuz?” dedi Hutchins.

Ferguson sorunun faydasını göremedi ya, dikkatin üzerinden ayrılmasına sevindi.

“Ordu argosu,” dedi Thomas. “Graham’la oradan tanışıyorlardı. Graham Katolik değildir ve bildiğim kadarıyla hiç ziyaret etmemişti ama Peder Murphy’yi İman Savaşları’ndan hatırlıyordu. Peder, İrlanda Kraliyet Alaylarında papazdı.”

Ferguson şaşkınlığını gizleyemeden, “Murphy, İman Savaşları’nda mı görev yaptı?”

“Padre Murphy,” dedi Thomas, “Armageddon’da, tanklarda bizlerle birlikteydi.”

Ferguson saniyesinde tepki vermek zorundaydı. Peter Wilson avantajı fark etmişti: müvekkili sorgunun ortasına taktik nükleer silahı bırakıvermişti.

“Graham’dan bahsedin biraz,” dedi.

Omuz silkti Thomas. “Yakından tanırım diyemem. Geçen üç-dört yıldır toplantılarda görmüşlüğüm var sadece. Savaştan ve başına gelenlerden bahsetmez pek. İrlanda Kraliyet Alaylarında görev aldığından bile emin değilim. Savaş robotlarından kullandığını biliyorum ama. Robotikten epey anlıyor; birkaç konuda yardımı dokunmuştu bana. Profesyonel anlamda değil yani… Toplantı sonrasında veya daha sonra sokakta yürürken falan sorduklarıma sektirmeden yanıt verirdi hep.”

“Ne tür konular mesela?”

“Devreler. Bağlantılar. Ivır zıvır işte.” Sıkıntılı bir bakış attı Thomas. “Anlatması uzun sürer. Bombalarla ilgili şeyler değil ama onu söyleyeyim.”

“Soyadını biliyor musunuz? Adresi? Telefon numarası?”

Thomas kafa sallayarak bir kez daha, “Adsız *mutiladolar*,” dedi. “Ad ve adres almayız. Hizmet kayıtlarını kontrol etmeyiz. Kimseye tanınmak istediği dışında ad sormayız. Toplantı sonrasında bara falan da gitmeyiz.”

“Neden?”

“Gitmek istemeyenleri, yüzünü ya da yüzünden kalanı göstermek istemeyenleri iyice yalnızlığa itebilir çünkü.”

“Takdire şayan,” dedi Ferguson. “Kısacası bu şahıs hakkında robotikten anladığı ve Peder Murphy’yi askerlikten tanıdığı dışında bir şey bilmiyorsunuz. Ötesi, varlığına dair elinizde delil bile yok. Peki, söyleyin: neden bombayı sizin değil, onun yerleştirmediğine inanalım?”

“Suçu Graham’a atma derdinde değilim ben,” dedi Thomas. “Onun da yaptığını düşünmüyorum zaten. Şahsen iyi tanırım demiyorum ama tutup bir padreyi öldürecek birine benzemediği kanısındayım. Özellikle omuz omuza çarpıştığı birini. Yani… Olmaz öyle şey! Böyle bir rezillik yapmak için kafadan psikopat olmak lazım! Graham psikopat falan değil, o kadarını biliyorum. Tanışabileceğiniz en sevimli tiplerdendir.”

“Delilleri nasıl açıklıyorsunuz o zaman?”

“Açıklayamıyorum,” dedi Thomas. “Açıklamam da gerekmiyor. Doğruyu söyledim size.”

Ferguson arkasına yaslanarak ellerini iki yana açtı. “Yeter,” dedi. “Bu yoldan sorgulamayı burada kesebiliriz. Şimdi sizden, meslektaşım, Fife Karakolu’ndan Komiser Polanski’nin sorularını yanıtlamanızı isteyeceğim.”

“Bir saniye, lütfen,” dedi Polanski. Kafasını geri yatırdı ve beş saniyelik bilgi aktarımına girdi. Gözlerini kırpıştırarak aktarımdan ayrıldı ve kafasını salladı. “Pekâlâ,” dedi, “Bay Thomas. Neden tüfeğinizi sağduyunun ve yasaların gerektirdiği gibi kıyıya çıkarmak yerine teknenizde sakladınız?”

Thomas ilk defa huzursuz göründü. Avuçları terleyebilirmiş gibi dizlerini ovuşturdu. “Özür dilerim,” dedi. “Ateş edip etmediğimi sormanızdan korkuyordum. Etmedim diyemezdim.” Ellerini kaldırdı. “Barut var üstlerinde.”

“Neden endişelendiniz?”

“Şey,” dedi Thomas. “Azıcık yasaya aykırı bir şey yaptım… Bir foka ateş ettim.” Gülümsedi. “Vuramadım gerçi namussuzu.”

“Bir foka mı ateş ettiniz?”

“Eh, işte… Av alanıma dadanmıştı.”

“Neresi av alanınız?

“Aziz Andrews açıklarında… Komiser aramadan az önce…”

“Iskaladım dediniz. Mermi nereye gitti?”

“Denize… Nereye gidecekti?”

“Aynı sıralarda Aziz Andrews’ta birinin vurulduğunun farkında mısınız?”

Thomas’ın kaşları çatıldı. “Benim mermiyle mi diyorsunuz?”

Yanıt vermedi Polanski.

“Mümkün değil,” dedi Thomas. “Bir buçuk-iki kilometre açıktaydım. Karaya doğru ateş etmedim zaten. Fok, açık deniz tarafındaydı. Hem benim tüfeğin o kadar menzili yoktur. İstediğiniz zaman kontrol edebilirsiniz. Yaban Hayatı Koruma yasalarına göre ceza verecekseniz, razıyım. Bir sürü balıkçı ateş eder foklara.”

Ferguson biliyordu o meseleyi.

“Bay Thomas,” dedi Polanski, “Lenslerinizi… Yani gözlerinizi sorgu başladıktan sonra haberlere ayarladınız mı hiç?”

“Hayır, elbette.”

“Aziz Andrews Piskoposu’nun vurularak öldürüldüğünden ve bir polisin ağır yaralandığından habersizsiniz öyleyse.”

Thomas aniden arkasına yaslandı. “Ne diyorsunuz?” İki eli birden kafasına gitti. “Piskopos mu? Bir piskopos! Neler oluyor Tanrı aşkına?”

“Bizim de,” dedi Polanski, “merak ettiğimiz bu. Sizce neler oluyor, Tanrı aşkına?” Kalktı. “Şimdi gidip bir harita ve uydu görüntüsü basacağım.” Sorgu odasının yazıcısına gitti ve yüksek çözünürlükte basılmış bir fotoğrafı getirip Thomas’ın önüne bıraktı. “Göreceğiniz üzere,” dedi, “olası atış yönlerinden biri, olay sırasında teknenizin bulunduğu yere kadar uzanıyor.”

Thomas fotoğrafı avukatının önüne itti. Avukat kaşlarını çatarak fotoğrafı incelemeye koyuldu.

“Öyle,” dedi Thomas. “Ayrıca diğer tekneler veya kıyı robotları olabilecek şu iki-üç noktaya da uzanıyor. Diğer yönlere de… Neyse, dediğim gibi, benim tüfeğin o kadar menzili yok zaten.”

“Saçmalık bu,” dedi Wilson.

“Bence,” dedi Polanski, “şu anda teknenizde bulunan tüfek, bugün ateşlediğiniz tek tüfek değil. Bence o tüfeği sadece ellerinizdeki barut kalıntılarını açıklayabilmek için ateşlediniz. Çünkü bir başka, teleskopik dürbünlü tüfekle piskoposu vurdunuz.”

Güldü Thomas. “Sallanan bir tekneden ve üç kilometreden kafaya isabet… Herhalde Lee Harvey Oswald’dan bu yana gelmiş geçmiş en mucize nişancıyım ben.”

“Atıştan sonra denize attığınız nişancı tüfeğiyle. Evet.”

Thomas telaşlanmaktan çok eğlenir görünüyordu.

“Kıyı robotları da fark etmedi, öyle mi? Tamam, artık azıcık paslılar ama denizden karaya yapılan askeri amaçlı atışları gözlemek esas görevleri değil mi zaten? Öyle bir şey yapsam hepsi birden üstüme ateş açmaz mıydı?”

“Kıyı robotları hurda artık,” dedi Polanski. “Dediğiniz gibi, paslılar. Nişancılık becerilerinizin aksine ki kendi web profilinizde paslanmaması için epey uğraştığınızı belirtmişsiniz.”

Thomas avukatına döndü. “Bay Wilson,” dedi, “daha fazla soru yanıtlamak zorunda değilim ve yanıtlamayacağım.”

“Müvekkilimin hakları dâhilinde,” dedi Wilson. “Ayrıca biliyor ki—”

“Tek bir soru daha,” dedi Polanski. “Bay Thomas, piskoposun kafasından

vurulduğunu nereden biliyorsunuz?”

Thomas eliyle alnını sildi. “Varsaydım herhalde.”

“Hiçbirimiz söylemedi bunu. Ötesi, haberlere de henüz düşmedi.”

“Bu devirde gövdeden isabetler adam öldürmüyor,” dedi Thomas. “En azından gerekli ve anında tıbbi müdahale yapılmazsa…”

Wilson, “Daha fazlasını söylemeye gerek yok,” dedi.

“Yani biz aynı sıralarda, aynı atış menzilinde bulunan *başka* bir deneyimli nişancıyı arayacağız,” dedi Polanski. “Tabii, tabii.”

Thomas, Wilson’ın tavsiyesine aldırmadan ve yardıma pek hevesli pozlarda, “Evet,” dedi, “ya öyle biridir ya da kıyı robotlarından biri arıza yapmıştır.”

Wilson, sorguculardan çok Thomas’a hitaben, “Müvekkilim başka soru yanıtlamayacak,” dedi. Thomas anladı ve arkasına yaslanarak sustu. Polanski, Ferguson’a dönerek eliyle buyurmasını işaret etti.

“Pekâlâ,” diyerek kalktı komiser. “Hikâyelerinizi pek ikna edici bulmadım. Bununla birlikte sizi, izleyen yedi gün boyunca Greensides karakoluna gelmeniz kaydı ve kefaletle salacağım. Bu süre bize daha fazla delil toplamak, size de daha ikna edici bir ifade kurmak için yetecektir. Arkadaşınız Graham’la ilgili bilgiler de gerekecek. Mesela bize yardıma, eşkâl çizdirerek başlayabilirsiniz.”

“İtiraz ediyorum,” dedi Wilson. “Müvekkilim şartsız salıverilmelidir.”

“İtirazınızı amirlerime yapın,” dedi Ferguson. “Sorgu sona ermiştir.”

---

36 Polisin gözaltındaki şüphelilere sorgulama öncesinde yaptığı, söyleyecekleri her şeyin mahkemede aleyhlerine delil olarak kullanılabileceğini belirten yasal uyarı. (ç.n.)

7. ESKİ DOSTLAR

17.30. Eve dönüş yoğunluğunun göbeğiydi ve Leith Yolu'nun üst kısmında trafik tampon tampona, kaldırımlar dirsek dirseğeydi. Rölanti motorların homurtuları, frene basanların cıyırtıları ve marşların inlemeleri ayak seslerine karışıyordu. Gün ışığı Ferguson'a kafa çevirtecek açılardan yansıyordu. Polanski sigarasını emercesine içiyor, iskele babalarından birine oturmuş aşağı, denizdeki çöp birikintilerine bakıyordu. Kelle ise dikkatini Turnhouse açıklarına doğru salınan bir hava aracına vermişti.

"Ben hâlâ salıvermemeliydik diyorum," dedi Polanski. "Bombayı teslim etmiş işte. O kadarını kabul ediyor."

"Bombanın içine ne zaman girdiği belirlenemeyen zarfı teslim ettiğini kabul ediyor adam," dedi Ferguson. "Aynı şey değil."

"Eh," dedi Polanski.

Ferguson, kendisi kadar İskoç olmasına karşın adının Polanski'yi Amerikan filmlerindeki polis veya dedektifleri model alarak sert görünmeye ittiğinden kuşkulanıyordu. Belki bu durumu kadını sigaradan vazgeçirip sakız çiğnemeye ikna etmede kullanabilirdi.

"*Cherchez la femme*,"[37] dedi Hutchins çöplerden kafasını kaldırarak.

Hutchins'in yine cani yaşlı kadın fikrini öne süreceğini düşünüp terslenerek, "Nasıl yani?" dedi Ferguson.

"Konuya şöyle bakalım," dedi Hutchins ayağa kalkarak. "Diyelim ki Thomas doğru söylüyor. Thomas, Murphy'ye Graham'dan bahsettiğini söylediğinde aklıma Graham'ın söylendiğinde pederin adını tanıyacağını umduğu fikri geldi. Şimdi, elimizde üç adam var. Üçü de İman Savaşları gazisi—"

"Üçü de bekâr, bildiğimiz kadarıyla," diyerek sözünü kesti Ferguson. "E, nerede peki senin şu *la femme*?"

"Batı Genel Hastanesi'nin yoğun bakım koğuşunda," dedi Hutchins. "Bernadette White'tan bahsediyorum. Pederin ev işlerine bakan kadın."

"Ev işlerine, tabii, tabii," diyerek sırıttı Polanski. Ferguson sertçe baktı, tekrar Hutchins'e döndü.

"Bir İman Savaşları dulu," dedi. "En azından piskopos bu sabah öyle dedi."

"Onun öyle inandığına eminim ama bizim inanmamız için bir sebep göremiyorum."

“Doğru,” dedi Ferguson. “Ama herhalde kolayca kontrol edebiliriz doğruluğunu.”

“Biraz derin kazmamız gerekebilir,” dedi Hutchins.

“Peki, neden buradan bir şey çıkabileceğini düşünüyorsun?”

Hutchins sıkıntıyla baktı. “Şey… Biraz ayıp kaçabilir ama… Thomas’a bakarken içim kalktı biraz. Evet, protezler gayet iyi, biliyorum ve duyuları falan, her şeyi var fakat… Yani, biraz sinir bozucu… Ve bakarken… Böyle biriyle birlikte olmak nasıl bir şeydir, merak ettim. Belki eskiden bir eşi veya sevgilisi vardı ve bu haliyle kabullenemedi adamı… Ve aklının bir köşesinde, bu sorunlarının, kök hücrelerin bebek olduklarını söyleyen Katolik dogmasından kaynaklandığını biliyor… Yani, Katolik olmasaydı tam yenilenme yaptırabilirdi… Böyle bir şey insanda takıntı yapabilir, değil mi?”

“E, hıncını bir papazla iki masum komşusundan çıkardı, öyle mi?” dedi Polanski. “Çok anlamlı sahiden.”

Ferguson sert bir tonla, “Peder de masum biriydi,” dedi. “Ama onlar bir yana, evet… Neye varmaya çalıştığını anlıyorum, Shonagh. Bayan White ile Thomas ya da Graham arasında geçmişte bir ilişki yaşandıysa bütün olay kişisel bir nedene dayanabilir. Bu arada hepimizin Peder Murphy’nin hedef alındığını ve kadını ikincil kurban varsaydığımızı da şimdi fark ediyorum.”

“Diğer kadını da,” dedi Hutchins. “Anne. Unutmayalım onu da.”

Ferguson dudaklarını ısırdı. “Hay anasını… Bayan White’la konuşabilsek durumu hemen açıklığa kavuşturabilirdik.”

Hutchins kafa salladı. “Hiç şansımız yok o konuda, amirim. Günlerce gelmeyecek kendine. Haftayı bulabilir.”

“Pekâlâ, Shonagh. Kaz bakalım.”

Hutchins tam kalkarken Kelle, “Komiser Yardımcısı Hutchins,” dedi, “anneyi unutmayalım dediniz. Adı Marjorie Broughton bu arada. Bernadette White’la aynı durumda; iç organları ve omurgasındaki yaralarına gerekli tedaviye hazır duruma gelene dek yoğun bakımda uyutuluyor. Ona da bir şey sormayız ama kocası Derek Broughton’a sorabiliriz. Çocuğuyla ilgilenmediği süreyi hastanede geçiriyor.”

“Ona da bakarım,” dedi Hutchins.

“Lanet,” diye söylendi Polanski, “neden Paranoya bu tip noktaları çıkaramıyor?”

“Sorunun kendisi yanıt,” dedi Kelle. “Ancak insan olmayan bir varlık sıfatıyla, izin verirseniz magazin gazeteleri manşetlerine layık Papazın Aşk Üçgeni meselesine yönelik doğal insani önyargınızın sizi yanıltarak dördüncü

köşeyi, Piskopos Black'i göz ardı etmenize yol açabileceğini belirtmek istiyorum."

"Göz ardı ettiğimiz yok onu," dedi Polanski. Kulaklığına dokundu. "Fife ile Lothian & Borders Polisi iş üstündeler. Halen, Bay Thomas'ın nişancılık becerisinin kuşkulandığım kadar parlak çıkmaması ihtimaline karşı bölgeyi karışı karışına arıyorlar."

"Benim demek istediğim," dedi Kelle, "Piskopos Black'in, Komiser Yardımcısı Hutchins'in öne sürdüğü kurguya oturmamasıydı. Deminden beri aramalar yapıyorum; adamın Murphy vakasına dâhil kişilerle hiçbir bağlantısı çıkmadı. UPYZ'de bile birleştirilebilecek birkaç nokta yok. İman Savaşları'na da katılmamış. Karşı çıkmış. Görebildiğim kadarıyla pasifistmiş."

"O da katılmak demek," dedi Polanski.

"Tanrı Birlikleri'nde geçen günlerimden doğru hatırlıyorsam İskoç din adamlarının çoğu aynı durumdaydı," dedi Ferguson. "Yok, bize bunlardan çok daha fazlası lazım. Kelle haklı." Lekiye baktı. "Var mı peki bir teorin?"

"Sadece hipotez," dedi robot. "Bir robot aramamız gerektiği fikrine öncekinden daha yakınım. Kendini, en azından belli ortamlarda *mutilado* diye yutturabilen insansı bir robot… Sadece bir robot Thomas'ı pakete ne koyduğuna dair kandırabilir ve piskoposu nişancının vurması gereken mesafeden vurabilirdi."

Polanski ile Hutchins itiraza, robotsa fikrini savunmaya kalkışınca Ferguson elini kaldırarak, "Yeter," dedi. "Bu tartışmanın yeri Vaka Odası." Saatine baktı. "Bir şeyler atıştıralım, sonra vaka odasına. 6.45'te."

"Herkese iletirim ben," dedi Kelle.

Ferguson kantine varamadı. Daha ana kapıdan girer girmez Başkomiser McAuley dikildi karşısına.

"Gecikmiş toplantımızın zamanıdır," dedi. Ferguson amirinin peşinden asansöre bindi ve kahvaltıdan beri ağzına lokma koymadığından guruldayan midesiyle ofisine girdi. McAuley'nin masasının karşısına otururken, öğleden sonraları berbat etmek için kurbanını kafasından vuran nişancılar gibisi yok, diye geçirdi içinden.

McAuley ta sıfırlar dönemindeki Yeni İşçi Partisi hükümetleri zamanında teşkilata katılmış eski topraklardandı. Irkçılık ve cinsiyetçiliğe karşı son derece sert, insan hakları ve halkla ilişkilere sıkı sıkıya bağlıydı. İman Savaşları'nın ikinci on yıllık diliminde Müslümanları herhangi bir nefret duymadan eleme kamplarına yollamış, terör şüphelilerine aşırı gaddarlığa girmeden işkence

etmişti. Boşalmış ev ve dükkanları yağmalara karşı korumuş, tırnak altına batırmadan önce iğneleri sterilize etmişti. Sozi yönetimi altında Sağ'ı ezmiş, Restorasyon döneminde Sol'a zulüm uygulamıştı. Ferguson Tanrı Bölükleri'nde taptaze bir memurken McAuley'nin Prensler Sokağı'nda, İtalyan Cumhuriyet tanklarının Aziz Peter Meydanı'na girmeleri ve müfettişlerin Kilise'yi bir sene içinde iflas ettirecek Afrika-AIDS davasıyla ilgili kayıtları incelemeye girişmesinin ertesi günü düzenlenen bir Katolik protestosunu serinkanlılıkla bastırışına tanıklık etmişti. Protestoya binlerce Katolik katılmıştı. Piskopos asalarının arasına dalan McAuley sakin adımlarla kalabalığın karşısına dikilmiş, piskoposlarla konuşurken çevik kuvvet birimlerine çevreyi saran Portakalcı, feminist, pagan ve eşcinsel güruhu derhal toparlamaları emrini vermişti. Karşı-protestocular öyle aniden ve öyle çabuk derdest edilmişlerdi ki tıkıldıkları polis araçlarında birbirlerine, polisin tutuklamada vereceğinden çok daha fazla zarar vermişlerdi. Bu sayede Katolik protesto yürüyüşü başka bir olayla karşılaşmadan ve haliyle hiçbir etki yaratamadan tamamlanmıştı.

Başkomiser masasında, tabletine bakıyor, arada kafa kaldırıp Ferguson'a yarı-açık-gözlü-çatık-kaşlı pozunu kesiyor ve tekrar okumaya devam ediyordu şimdi. Sadece salata yiyip günde en az on kilometre koşarmış gibi görünüyordu ve zaten aşağı yukarı öyleydi.

Birkaç dakikalık psikolojik eziyetin ardından, "Eh, Adam," dedi, "bugünkü gelişmeleri alıyordum ve aramızda kalsın ama bana sanki biraz haddimizi aşıyormuşuz gibi gelmeye başladı. Fife'taki olayla birlikte mesele yerel vakalıktan çıkmış görünüyor. Devamı gelecek mi? Glascow alarma geçmeli mi? Vakanın uzmanlara devredilme zamanı mı geldi? Fettes'in bu ve benzeri soruları sorduğu kesin. Şimdi, bana mümkün yanıtları vermeni rica edeceğim."

"Haddimizi aştığımız görüşünde değilim, amirim. Devamı gelir mi, bilemem ve evet, Glascow kesinlikle alarma geçmeli. Uzmanlara gelince… Anti-terör uzmanlarını kastediyorsanız, son on beş küsur yıldan beri üzerlerine düşen iş miktarı gittikçe azaldı. Açıkçası siz, ben ve Başkomiser Muhtar'ın yakın döneme dair deneyimi, Fettes'in bir hafta uğraşıp toplayacağı herkesten fazla. Ayrıca adamlarıma güvenim tam. Tabii, teklif edilecek her türlü uzman görüşüne açığız ama bence gizli servisin işe el atma zamanı gelmedi henüz."

"Gizli servis değildi aklımdaki," dedi McAuley. "Sadece İskoç Anti-Terör Birimi'ni kastetmiştim. Haklısın, doğru, biraz paslılar ama toplu ölüme yol açacak bir durum gerçekleşir ve vaktinde engelleyemezsek…"

"Kusura bakmayın ama olayları engellemekten çok işler ters giderse kendimizi kollamaya giriyor dedikleriniz."

“Postu kollamaktan bahsetmiyorum ben,” dedi McAuley sertçe.

Ferguson elini temizlemek istermişçesine masada gezdirdi. “Anladım, amirim. O zaman Birim’i işe dâhil edelim ama idare bizde kalsın, derim. En azından şimdilik.”

“Sağlam bir neden göster.”

“Birincisi,” dedi Ferguson, “tüm bunların tek kişinin elinden çıkmadığına dair kesin kanıtımız yok henüz.”

“Ciddi mi? Bildirilere rağmen?”

“Bildirileri, tabii her iki suçla birden bağlantılı varsayarsak tek bir kişinin yazmış olması mümkün. Ayrıca Muhtar’ın sürekli izlediği ufak çaplı yobaz ve fanatik gruplar arasında kayda geçmiş hiçbir konuşma, yazışma ya da çevrimiçi veri ve malzeme yok.”

McAuley parmaklarını masasının herhangi bir tuş, devre veya ekran bulunmayan kenarında tıkırdattı.

“Lafı gelmişken,” dedi bir an sonra, “Tanrı Bölükleri’ni tekrar harekete geçirme fikri de dolaşıyor etrafta.”

Ferguson söyleneni ciddiye almakta zorlandı. “Kiliseye postal mı? Amirim?”

“Aynen öyle, arkadaşım. Kiliseye postal. Postalı çekip kim patron, hatırlatma meselesi… Tabii cemaatleri teröre karşı koruma adına.”

“Daha feci bir kaynak israfı gelmiyor aklıma,” dedi komiser. “Elimizdeki tüm elemanları ve lekileri, yeni bir cinayet işlenmeden katili veya katilleri bulmaya ayırmalıyız. Ayrıca, bu olayların ardında sahiden bireysel veya toplu dinsel fanatizm yatıyorsa ihbarın ilgili cemaatten birilerinden gelme olasılığı çok yüksek çıkacaktır. Kiliseye postal ihbar işini zora sokar.”

“Ha,” dedi McAuley, “şu eski ‘aşırılıkçıları ılımlılardan ayırma’ numarası… Zamanında pek işe yaramamıştı, değil mi?”

Kibarlığı değil ama protokolü bırakacak denli kızan Ferguson, “Yapma artık, Frank!” deyiverdi. “O dediğin çivi, sana veya bana laf düşmeyecek denli uzun süre önce çakıldı!”

McAuley, sesinde pişmanlık ve hatırlamanın getirdiği kısık bakışlarla, “Orası öyle,” dedi. Arkasına yaslandı. “Pekâlâ, Adam. Ama İskoçya’nın herhangi bir yerinde bir saldırı daha gerçekleşir ya da birkaç gün içinde birilerini enseleyemezsek davayı Anti-Terör Birimi devralır. Onların da iplerini gizli servis çekecektir. Ve eğer böyle bir duruma gelirsek, iyidir kötüdür dememize bakmadan postalları çekip kiliselere dalmaktan başka yapacak işimiz kalmayacak.”

“O duruma gelirsek,” dedi Ferguson, “Leith Water’daki goril tayfasıyla

uğraşmaya döneriz.”

McAuley, iki gün öncesinin sakinliğini özlermişçesine, “İyi olurdu,” diye mırıldandı. “Ama karar bize kalmayacak. Ayrıca işe sadece gizli servis de karışmayacak. Holyrood[38] şimdiden dırlanmaya başladı. Olayların sonuçlarına dair kırk laf dolaşıyor. Farkındaysan Avrupa’da on beş yıldan beri gerçekleşen ilk dinsel terörizm eyleminden söz ediyoruz. Çözemezsek ya da tırmanırsa din sorununu halledememişiz görüntüsü doğacak. Köktenci laikliğe dayalı İkinci Aydınlanma politikalarının yanlışlığını, ana akım din gruplarının yeniden siyaset sahnesine çıkması gerektiğini, inanç meselesinin marjinalize edilme çabalarının boşa gittiğini haykıran bir sürü ses çıkacak.”

Ferguson kasten kışkırtarak, “Haklı olabilir o sesler,” dedi.

“Söylediğin lafa beyin fırtınası yapıyormuşuz gibi bakacağım,” dedi McAuley. “Ama yapmıyoruz. İzninle hatırlatayım, Adam: eğer demin bahsettiğim düşünceler sese dönüşüp dinleyici bulurlarsa sen ve ben gibi polislerin yapılması gerektiğinde yaptıklarımızın acısını çıkarmaya az insan gelmeyecektir. Yaptıklarımızı zamanında kimse sorgulamadı çünkü işe yarıyorlardı. Yaramadığı ortaya çıkarsa kabak başımıza patlar. Yasaları çıkaran politikacılar değil, uygulayanlar damgayı yer… Diyeceğim, ‘haklı olabilirler’ falan demeyi bırak, davayı hallet.”

“Pekâlâ,” dedi Ferguson beyaz panonun başında. McAuley’nin cesaretlendirme hamlesinin etkisi geçmemişti henüz. “Ne var bakalım elimizde?”

Adli Tıp’tan Tony, “Bildiriler, amirim,” dedi. “Eşleşmeyen DNA yok. Sadece profesörünkiler… Ama mürekkepte bir şey bulduk.”

“E?” Ferguson umutla. “Belli bir grupla mı eşleşti?”

“Tam değil, amirim. Daha iyisi… Bildiriler bir yazıcıdan çıkmamış. Basılmış. Yani adıyla sanıyla baskı demek istiyorum. Mürekkep sürülmüş metal harfli bir baskı makinesi—”

“Tamam, Tony. Eminim en gençlerimizin bile neden bahsettiğine dair fikri vardır. Ne işimize yarayacak peki?”

“Şey,” dedi Tony, “sahici mürekkep neredeyse yirmi yıldır üretilmiyor. Kâğıtlar standart… İzi sürülebilecek cinsten değil. Ama mürekkep eşsiz. Eğer…” Sustu.

“Hım,” dedi Ferguson, “eğer baskı makinesini ve mürekkebin menşeini bulursak itlere haklarını okumaya başlarız diyorsun, değil mi?”

“Aşağı yukarı, amirim.”

Ferguson parmaklarını saçlarında gezdirdi, iç çekti. “Sağ ol, Tony. Başka?”

Connolly ile Hutchins birbirlerine, “önce sen” dercesine baktılar.

“Shonagh?”

Hutchins doğrularak bir iThink çıkardı. “Graham adlı şüphelinin eşkâl çizimi, efendim. Connor Thomas epey benzediğini söyledi. Herkese yollayacağım şimdi…” Gözlerini hızla kırpıştırdı ve vaka odasında lekinin kızılötesi ışını dolaştı. Ferguson’ın gözleri önünde genç ve yakışıklı, gür saçlı, hatları belirgin, yakası açık gömlekli bir erkek yüzü belirdi.

“*Mutilado* mu bu yani?” dedi komiser.

“Bu çözünürlükte protez kusurları tam görünmüyor,” dedi Hutchins. “Çözünürlüğü yükseltmek de işe yaramıyor çünkü standart işlem aygıtlarıyla aynı etkiyi yaratmak çok zor.”

“İyi, peki,” dedi Ferguson. “Yani böyle görünen ama tam böyle olmayan birini arayacağız.”

Hutchins, hak etmediği alayı fark etmeyip Ferguson’ı rahatlatarak, “Evet,” dedi.

“E, iyi, dağıtalım bakalım,” dedi komiser. “Bizimkilere ama. Medyaya değil. Tehlikeli, destek almadan yanaşmayın, falan filan notuyla. Tabii UPYZ de.”

“UPYZ’de paket var zaten,” dedi Shonagh hızla tuşlayarak. “Tamamdır.”

“İyi,” dedi komiser. “Elemanın kimlik tespiti ne durumda?”

Connolly, Hutchins otururken kalkarak, “O kısım sorunlu,” dedi. “Paranoyayı Ordu kayıtlarına saldık ama kayıtlarda sürüsüne bereket düşük çözünürlüklü fotoğraf var; robot eşkâlin biyometrik verilerinin muğlâklığı ve Ordu’nunkilerin kesinliği yüzünden şüpheli sayısını azaltmak epey zor… Biz de asker, büyük kafa, göğüs ve uzuv yaraları, robotik uzmanı, Ortadoğu’da görev, Kraliyet İrlanda Alayları veya Ortadoğu’da görev almış diğer birimlerle bağlantı ve tabii adı da katarak Yüz Tarama Motoruna girdik. Sonunda bir kişi çıktı. Uzman Onbaşı Graham Orr… Bu da bulduğumuz en iyi fotoğrafı…”

Fotoğrafı “Graham” adlı robot çizimin yanına ekledi. Yeni fotoğrafta, er üniformalı mağrur bir genç vardı. Eşleşme, robot eşkâlden beklenecek azami başarıdaydı.

“Tombala,” dedi Ferguson. “Aferin.”

Ama Connolly kafa sallıyor, Hutchins ise pek neşesiz bakıyordu.

“Sorun, efendim,” dedi Connolly, “şey… Onbaşı Orr, yaralandıktan sonra Megiddo’dan Kıbrıs’a taşınırken helikopterde ölmüş.”

İç çekti Ferguson. “Kesin mi bu bilgi? İkiz kardeş veya bozulmuş kayıtlar ya da kimlik karışması gibi saçmalıklar çıkmasın sonunda?”

“Hepsini kontrol ettim, efendim,” dedi Connolly. “Cenaze töreni, yaslı ebeveyn… Tek çocuklarıymış. İlginci, Presbiteryen merasimi yapılması. Megiddo’dan sonraki on beş günde *Belfast Telgraf*’ta yayınlanmış hepsi.”

“Bahsettiğin iki haftada bol cenaze kalkmıştı,” dedi Ferguson. “Hatırladığım kadarıyla… Bir sürü paramparça ceset… Karışma olasılığı var. Armageddon’dan bahsediyoruz sonuçta yahu!”

Adamları şaşkın bakıyordu. Alnını ovuşturdu. “Kusura bakmayın… Zor bir gündü. Pekâlâ, isim üzerinde aramalara girişelim. Shonagh, hastanede kim varsa bağlanıp şu kadının kocasının adı veya yüzü tanıyıp tanımadığını kontrol et, lütfen.”

“Tamam,” dedi Hutchins.

“Komiser Polanski… Gitmeden önce bildireceğiniz bir gelişme var mı?”

“Pek yok,” dedi Polanski. “Lekiler ilgili konutları taradılar ve şüpheli bir şeye rastlamadılar. Yalnız gitmeden önce Connor Thomas’ın takip altında tutulmasının önemini bir kez daha vurgulamak istiyorum.”

Ferguson başıyla onay verdi. “Tamamdır. Carr?”

“Araba ve kameralar hazır. Yaya takipçi de.”

“Telefon dinleme?”

“İzin bir saat önce çıktı. Paranoya ilgileniyor, efendim.”

“İyi. Oldu mu, Anna?”

“Evet. Kusuruma bakmazsanız şahsen hâlâ Thomas’ın yapmadığından emin değilim. Meslektaşlarımdan aldığım son bilgiye göre kurban vurulduğu yerde, Doğu Kumsalı kıyısında her gün yemekten sonra yürüyüş yaparmış. Silahlı muhafızımıza ve uyarılara rağmen düzenini bozmamakta ısrar etmiş. Yani nişancının piskoposun her gün aynı saatte, aynı yerde yürüyüşe çıktığını biliyor olması muhtemel.”

“Fazlasıyla,” dedi Ferguson. “Ancak son derece zor bir atış söz konusu ve katilin Connor Thomas’ın benzer alışkanlıklarını biliyor olması da mümkün. Tabii bir suç atma planı söz konusuysa…” Durdu, ellerini iki yana açtı. “Bunları konuşmuştuk. Daha fazla tartışmak fayda etmeyecek. İstediğin zaman gidebilirsin, Polanski.”

“Teşekkürler. İzninizle.”

Polanski dosyasını ve çantasını toplarken Kelle arkadan dokunacını salladı.

“Ne vardı?” dedi Ferguson.

“Komiser Polanski’ye Aziz Andrews civarındaki kıyı robotlarında acil sistem kontrolü yaptırmak üzere Dört Numaralı Deniz Güvenlik Merkezi’ne başvurmasını önermek istiyorum.”

Polanski robota dönüp baktı. “Neden kendin yapmıyorsun dediğini?”

“Sorunuzu, Fife Polisi’nin ilgili başvuruyu yapmama izin verdiğinize yoruyorum,” dedi Kelle.

“Yap işte,” dedi Polanski çantasını alarak. Ferguson’a başıyla selam vererek kapıya yöneldi.

“Fazla vakit harcama yalnız,” dedi Ferguson.

“Yok,” dedi Kelle. “Lafını açtım çünkü UPYZ az önce Graham Orr fotoğraflarında eşleşmeler buldu.”

Ferguson, “Ne?” diye bağırırken herkes ayağa fırladı ve Polanski açtığı kapıdan geri döndü. “Yükle hemen! Yükle!”

Fotoğraflar belirdi önlerinde. Güvenlik kamerası çekimleri, gözlük yüklemeleri… Edinburgh’dan birkaç mekân… Batı Limanı, Grassmarket,[39] vinçlerden görünen birkaç Leith arka sokağı, Waverley istasyonu…

“Kimlik tespiti?” dedi Ferguson.

“Bir robot,” dedi Kelle. “Taşkafa adında.”

---

37 Fransızca “kadını arayın” anlamında ve bir erkeğin olağandışı, tuhaf ya da beklenmedik davranışlarının bir kadınla ilişkisini gizleme arzusunun veya bir kadını etkilemeye çalışmasının yattığını ima eden deyiş. Alexander Dumas’nın (Baba) 1854 tarihli *Paris Mohikanları* adlı romanından alınmıştır. Zamanla “ucuz roman” tabir edilen polisiyelerin klişesine dönüşmüş ve “sorun ne olursa olsun altından mutlaka bir kadın çıkacaktır” anlamında kullanılmaya başlanmıştır (ç.n.)

38 Edinburgh’da İskoçya Parlamentosu ve İskoç Hükümdarı’nın Resmi Konutu’nun bulunduğu bölge. (ç.n.)

39 Edinburgh’nun eski şehir tarafındaki tarihi pazaryeri meydanı. (ç.n.)

8. CANDLEMAKER ROW

Aynı Cuma, yani 4 Eylül günü öğlenin ilk saatlerinde eskiden Dave Varşova adıyla bilinen sanatçı gözlerini açtı ve kim olduğunu birkaç saniyeliğine hatırlayamadı. Ah, evet. Hatırlıyordu şimdi. Yanındaki yastıkta ağzı açık horlayan ve uyandığında elbette horlamadığını söyleyecek Jessica vardı. Ters yatmıştı herhalde; ayakları…

Bir dakika. Jessica'nın ayakları değildi gördükleri. Hızla doğruldu, örtüyü kaldırıp bakınca Jessica'nın kaburgalarına yaslı karmakarışık siyah, kıvırcık bukleleri görünce yatağa bir kız daha atma fikrine gülümsedi ama ardından, görünüşüne karşın kız falan olmayan Mikail Aliyef'i tanıyınca bir daha irkildi. Gecenin anıları baş döndürücü bir hızla üşüştüler.

Gösterisini bitirmiş, müziği kendinden akışa ayarlamış, son içkileri alıp Jessica ile Aliyef'in koyu sohbeti sürdürdükleri locaya dönmüştü. Sohbetle kalmayıp flört ettiklerini —anlaşılan Jessica, Aliyef'in cinsiyetine yaptığı düzenlemeyi abartılı sapkınlıkta bulmamıştı— görmüş, doğru dürüst olurunu almadan birlikte eve gitmiş ve gene aynı şekilde yatağa girmişlerdi.

Homurdanarak yataktan kalktı. Her yana saçılı, çoğu Aliyef'e ait giysilerin arasından, kafasında kapıya dayanmış muhabirler misali bağrışan sorularla tuvalete gitti.

Birlikte *ne* çekmişlerdi? Birlikte *şeyi mi* yapmışlardı? Sonra da *ötekini mi*? Ve sonra…

Evet. Öyle. Ve daha fazla…

Hay anasını…

Duşun altında on dakika kadar kaldıktan sonra kendine gelebildi. Tıraş oldu, sessizce giyinip mutfağa gitti. Kahve yaptı, ekmek kızarttı ve portakal suyuyla bir avuç hap yuttu. Sersemliği iyice geriledi. Lensleri takmaya hazır değildi; haberleri okuyucusuna indirip kahvaltı ederken okudu. Aliyef sırtında Jessica'nın sabahlıklarından biri, peşinde kuşağı sürünerek geldiğinde ne haberleri okumayı ne de kahvaltısını bitirmişti.

"Günaydın," dedi Aliyef.

"Tünaydın," dedi Dave. Kahveyi işaret etti. "Kafana göre takıl. Ekmek, kıtır, meyve suyu…"

"Şey, ağrı kesici var mı? Berbat durumdayım bu sa… Öğlen."

"Rafta."

“Sağ ol.” Aliyef hapları yuvarladı ve kahve makinesiyle ekmek kızartıcının başında bir süre oyalandı. Dave, Aliyef geçip karşısına oturana kadar okumaya devam etti.

“Eh,” dedi Aliyef parmaklarını saçında gezdirerek.

“Eh,” dedi Dave.

“Ne geceydi...”

“Öyle.”

Aliyef çevresine bakındı. “Dekorasyon ilginçmiş.”

Dave duvarları kaplayan afişlere, mumlara ve rafları tabak-çanak ve tabakçılık-çanakçılık kitaplarıyla paylaşan kafatası biblolarına baktı. Dekorasyona uzun süredir dikkat etmemişti.

“O işe Jessica bakıyor,” dedi. “Ben sadece badana ve tamiratla ilgileniyorum.”

Aliyef güldü. “Sorun renk seçiminde değil zaten.”

“Siyahın mutfağa uyacağı kanısında değildim; beyaza boyadım ve Jessica da hepsini afişlerle örttü.”

“Bu sayede neredeyse siyaha dönmüş. Evet.”

Aliyef ekmeğine, Dave haberlere geri döndü.

Birkaç dakika sonra Jessica, sırtında siyah bir tişört, bacaklarında tozluklar ve kalın tabanlı siyah botlarla geldi. Saçını toplamıştı.

“Selam, gençler!” dedi. “Şu suratlara bak! Ayılın yahu!”

Önce Dave’in, ardından Aliyef’in saçlarını okşadı. Kahvesini aldı, pencereye dikilip öğlen güneşinin, ilanlarda bahçe diye tanıtılan ama Dave ile “arka çayır” dedikleri duvarlarla çevrili alt kata düşüşünü seyre koyuldu.

“Ne müthiş bir gün! Neydi bugün? Ha, Cuma!”

Bir sandalye çekip Dave’in yanına, Aliyef’in karşısına oturdu. Aliyef’e bakarak, “Tam alışveriş günü,” dedi. “Armstrong’un Yeri’nde Kıyafet Cuma’sı.”

“Haberim var,” dedi Aliyef. “Ama önce plan yapmalıyız. Sonra da rapor vermem lazım.”

Dave’in irkildiğini gördü.

“Endişelenme; kişisel bir şey değil. Özel Birim için sadece kontrolör ve muhbirler meselesi. Ayrıntılarla ilgilenmezler.”

“Kontrolör, ha?” dedi Dave. “Aman ne hoş!”

“Gayet iyi ve gereğince kontrolden geçtin dün gece,” dedi Jessica.

“Aman sağ ol.”

“Hoşuna gitmiş görünüyordun ama. Gireni çıkanı hiç anlamadın.”

Jessica ile Aliyef gülerken Dave yüzünü ekşitti.

Aliyef uzandı ve elini, Dave’inkinin üstüne koydu.

“Sorun değil,” dedi. “Anlıyorum. Çoğu insan ilk defa bir gizli polisle yatağa girdikten sonra kendini tuhaf hisseder.”

Dave güldü bu sefer.

“İyi, iyi,” dedi. Kahve almak için uzandı, sürahiyi boş görünce yenilemek için kalktı. “Lafı geçmişken,” dedi, “plan yapalım diyorsun. Yapalım bakalım.”

Aliyef başıyla evetledi. “Müsveddelik kâğıdınız var mı?”

Jessica bir kalemle bir orta boy bir not defteri verdi. Aliyef boş bir sayfa açtı. Bir süre öylece bakıp kafasını kaşıdı. “Bir dakika,” dedi. Kalktı, koridorda kayboldu ve el çantasıyla döndü. Çantadan bir iThink, bir çift tele-kulaklık ve lensler çıkardı. “Bunları takmadan yıkanıp giyinmem gerekecek,” dedi. “Kusura bakmayın. Uzun sürmez.”

Dave kahveyi masaya getirdi. “Haklı olduğu bir nokta var,” dedi.

“Ne konuda?”

“Bir gizli polisle birlikte yatağa girmek konusunda.”

Jessica kıkırdadı. “Bu mu içini kemiren yani?”

“Azıcık riskli, onu diyorum. Bizi neye sürükleyebileceğini bilmiyoruz.”

“Seni yatağa sürükle—”

“Yeter artık, Jess! Dalga geçmeyi bırakır mısın artık?”

Jessica yalandan küsmüş gibi baktı. “İyi,” dedi. “Peki. Dalga geçmek için erkendir belki sahiden. E, nedir derdin? Bence bu… *Heyecan verici*.”

Dave dilinin ucuna dek gelen kendi alayını zor bela yuttu.

“Bir papazı havaya uçurmuş olabilecek Gnostikleri arıyor… Haklıysa ki haklıdır demiyorum, feci tehlikeli tiplere bulaşacağız.”

“Mızmızlık etme,” dedi Jessica. “Okulda sosyal bilgilere hiç kulak vermemiş miydin?”

Güldü Dave. “Hiçbir şeye fazla kulak vermedim ben okulda. Sosyolojiden falan anlamam. Öyle bir şarkı vardı galiba.”

Jessica kendi beklediğinden daha ters bir vurguyla, “Bilmem mi?” dedi. “İyi, peki. Şöyle bak: babalarımız İman Savaşları’na katıldı; bizim için imancılara karşı hayatlarını tehlikeye attılar ve bu Neo-Gnostik zırvası birkaç meraklı dallamanın kendilerini tatmin aracı değil de sahiden ölüm getiren inanç dalgalarından biriyse ve toplumumuzun, senin sevgilim, senin belli bir yerinde durduğun toplumumuzun bir parçasıysa ortaya çıkarıp *ezilmesinde* polise yardım etmek vatandaşlık görevimizdir.”

Jessica’nın sesi titriyor, yanağı seğiriyordu. Dave şimdiye dek kişisel veya soyut meseleler dışında böylesi hararetlendiğini hiç görmemişti. Kız arkadaşların sıkça yaptığı üzere artık kafa ütülemeye başlayacağının işaretlerini mi verdiğini

düşündü bir an. Jessica geceleri uçarı Got-kız rolüne bürünüyordu bürünmesine ama esasında felsefe doktorası yapıyordu ve çoğu gün, bugün istisnaydı, deliler gibi ders çalışırdı. Dave sessiz sahnede krallığının uzun vadede Jessica'yı ve ötesi, aslında kendini de etkilemeyeceğinin farkındaydı.

"Peki," dedi. Gözlerini Jessica'nınkilerden ayırmadan kahvesini yudumladı. "Anladım."

"Varsın yani? Kesin?"

"Dün gece varım demiştim."

"Kesin değildi ve az evvel tırstığını gösterdin. Hangisi, bilmem lazım."

"Bu işte," dedi Dave.

Jessica gülümsedi, Dave'in elini tuttu. "Harika!" dedi. "Sen ve ben, aşkım!"

"Sen ve ben ve ibne polis…"

Jessica hülyalı bir tonla, "Omuz omuza, suça karşı…" Güldüler.

İbne polis tertemiz, makyajlı ve eldivenleriyle bonesi hariç giyinik geri geldi. Oturdu, eteğini düzeltti ve not defteriyle kaleme uzandı.

"Evet," dedi, "plan…"

Jessica kemer cebinden kendi iThink'ini çıkardı. "Bakalım dün gece yoldan çıkmadan önce ne kadar ilerlemişiz."

"Ben sana gözbebeği kayıtları vermiştim. Sen de birkaç isim," dedi Aliyef.

"Sonra karşılaştırıp çoğunu eledik…" Jessica dudaklarını büzerek parmağıyla iThink'te aşağı kaydırmayla taramaya koyuldu. "Bir iki yere bakmıştım… Hatta bir-iki talep yolladım. Bir dakika." Kulaklığını taktı, mesajları taramaya başladı. Başını yana eğerek gelenleri dinledi. "Hım," dedi. Not defterini önüne çekti, kalemi aldı ve yazmaya başladı. "Bu ikisi," dedi. "Carl Powys, Will Latham." Ekrana biraz daha dokundu. "İşte resimleri," dedi ve resimleri Aliyef'le Dave'in lenslerine aktardı.

"Listemde yoktu bunlar," dedi Aliyef. Bir dakika kadar bomboş baktı. "Üniversite kayıtları ve birkaç ufak çaplı sosyal ağ sayfası dışında çevrimiçinde bir şeyleri yok. Poliste kayıtları da…"

"Dikkat çekmeme çabası," dedi Jessica. "Özentilerle harbicileri böyle ayırırsın zaten. Gelen mesajlardan biri, bir özentidendi. Kendi çapında Cadılardan… Ataerkil dine karşı Gnostisizm'i feminist ve hümanist alternatif diye anlatmaya kalkınca bunlardan fırça yemiş."

"Ne yapmışlar?"

"Git doğru dürüst kitap oku demişler, diyor." Sırıttı Jessica. "Eh, doğru tavsiye. Fena bozulmuş kız."

"Tanıyorum bunları ben," dedi Dave. "Sahnenin müdavimlerinden."

“Bu geceki gösterine gelirler mi?” dedi Aliyef.

Omuz silkti Dave. “Müdavimler işte.”

“Şansa bırakamayız. Bedava listesine aldırabilir misin bunları?”

“Olur,” dedi Dave.

Jessica kafa salladı. “Fazla açık veririz o zaman. Şüphelendiğimiz şeylere karışmışlarsa durduk yerde bilet ya da davetiye yollamamız kuşku yaratır. Bu geceki gösteri Kartacalı’da. Herkes gelir zaten.”

Aliyef kuşkulu bakıyordu. “Ya bu ikisi gelmezse?”

“Başka şey deneriz,” dedi Jessica. “Gelmezlerse B planını kuracak vakit buluruz.”

“Peki,” dedi Aliyef. “B planını bana bırakın. Geldiler diyelim. Ne yapacağız?”

“Sohbete girer, ilgilerini çeker, açılıp açılmayacaklarını görürüz. Dave uzaktan bizi gözler, çıkarsak peşimize düşer.”

“Gösteri bitmemden çıkamam ben,” dedi Dave.

“Mecbursan çıkarsın,” dedi Jessica. “Sen gerektiğinde koyacak bir program hazırla. Ama biz gene de gösteri boyunca kulüpte kalmaları için elimizden geleni yaparız. Zor olmasa gerek. Ayrıca gerekirse Taşkafa’yı çağırabilirsin.”

“Benim de desteğim olur,” dedi Aliyef. “İyi. Tamamdır. Gece için planımız var şimdi.”

“Akşam için,” dedi Jessica.

Aliyef gülümsedi. “Akşam için… Bildirmem gereken o zaten.”

“Öğleden sonranın kalanı için de planımız var,” dedi Jessica. “Alışveriş.”

“Bana uymaz,” dedi Dave. “Gösteri hazırlamam ve dosyalar için sörf yapmam lazım.”

“Bizle gelmeyeceğinden emin misin?” dedi Jessica. “Şöyle ufak, siyah bir elbise, falan?”

“Yok. Eminim. Eğlenmenize bakın siz.”

“Yazık. Dün gece o yönde epey umut vermiştin.”

“Eh,” dedi Dave, “*o yüzden* gelmiyorum zaten.”

Söyledikleri sevgilisiyle polisi başından savmaya yetti. Savmak için söylemişti zaten; doğru olduğundan değil. Doğru olsa asla söylemezdi.

Dave lenslerini taktı ve günün güncellemelerini atlamak yerine beklemeyi seçti. Hüküm ve koşulların sonuncusunun ardından bir kahve daha koydu, oturma odasının köşesindeki döküntü deri koltuğa yerleşti, “modası geçti geçecek ama hâlâ iş görür” konumundaki iThink’ini açtı ve Yüz Tarama Motoru’na girdi. Bu gecenin gösterisi George IV Köprüsü’ndeki büyük Kartacalı

kulübündeydi. Sık gösteri fırsatı bulduğu yerlerden değildi ve bu tür fırsatlar düştüğünde daima yeni bir şeyler yaratmaya bakardı. Yakın dönemde yeterince savaş-pornosu ve dine-küfür gösterisi yapmıştı; izleyicileri iyice sıkılmadan yeniliğe bakmanın zamanıydı. Uzay mümkündü ama diğer tüm VJ'ler gibi, Gezegen Tarama Motoru'ndaki görüntülerden, Hoyle teleskoplarının çektiklerinden fazlasıyla yararlanmıştı. Bu sefer Dünya-Çevresindeki-Uzay'dan yararlanacak, yamaların, uzay istasyonlarının, uyduların ve uzay asansörlerinin ürkünç danslarından görüntüleri bir araya getirecekti. Aşırı bildik ezgi ve pasajlar hatırlamaya çalıştı. Kubrick'in *2001'*i her daim aklındaydı zaten; uzay görüntüleriyle müziği birleştiren her VJ mutlaka bir şekilde *2001'*den faydalanırdı. Ama Dave dandik bir bale yaratmaktan çok, sert ritimli, ağır, endüstriyel bir gösteri derdindeydi. Asansörlerle Yamaların üzerine kurmak gösterisine, gösterilerine katmayı pek sevdiği zorluluğu kazandıracaktı. Sahne müdavimlerinin çoğunluğu küresel ısınmaya karşı Yamaların kullanılması projesini teknolojik yamadan, sanayinin nanotüplere geçmeden önce son defa bolca karbon yakmaya bahanesinden ibaret sayarak hor görürdü. Bu görüşte doğruluk payı yok değildi: Atlantik Uzay Asansörü ile Yamaların finansını en başta, iklim değişiklikleri davalarında kendilerini savunmak adına Exxon ve Gazprom üstlenmişti.

Dave günlük uzay haberlerine baktığında, Dünya'nın çeşitli yerlerinde ya çok uzun ya da gereğinden kısa tutulmalarla sonuçlanan iki-üç Yama hizalanma arızasını atlayacak denli uyuduğunu fark etti. Yamalardan birinin çevresel mini-roketlerinden ikisi yanlış ateşleme yapmıştı; tüm Yamalar güneş rüzgârlarının etkilerini düzeltebilmek için düzenli ve sürekli "dürtülme" gereksindiklerinden bu ufak hata ciddi sorun potansiyeli taşıyordu. Dört insansı robottan kurulu bir ekip halen konunun üzerinde çalışıyorlardı.

İlginç bir şey çıkabilirdi bundan. Haberi büyüttü, verilen bağlantılara girdi ve söz konusu robotlardan birinin gözbebeği kayıtlarını aramaya koyuldu. Astronot ve kozmonotların, başlıklarındaki kameralara veya lenslerine bağlananlardan ufak bir ödeme almaları epeydir standart uygulamaya dönüşmüştü. Sonunda bağlantıyı buldu ama üzerine göz kırptığında güvenlik hatasıyla karşılaştı. Normalde hata kodunu kırmaya girişirdi ama bugün vakti yoktu.

Ama uzayda insansı robotlar olgusu dikkatini çekmişti; derhal bağlanabileceklerini aramaya koyuldu. Birkaç dakika sonra Atlantik Uzay Asansörünün dışında çalışan bir robotun bağlantısına ulaştı. "Uçuş" seçeneğine girdi ve oturup sanal yolculuğu izlemeye koyuldu.

Görüntü yavaşça Newington sokakları üzerinde yükseldi. Bir kısmı programlı

bulutun gölgesinde kalmış Edinburgh manzarasını seyretti. Batı ve Güney yönlerinde hızla yükselmeye devam etti; İrlanda masmavi denizde yemyeşil ufaldı, ardından İspanya ve Azor Adaları sol aşağısında kaldı. Çok geçmeden yukarıda kapkara göğü, aşağıda lacivert Atlantik Okyanusu'nu gördü.

Derken doğusuna güneşin ışıkları vurmuş, altın parıltılı asansör göründü. Görüntü yakınsağa geçerek asansörün kenarında, atmosferden çok yukarıda çalışan minnacık bir şekle odaklandı. Yakınlaştıkça manzara tekinsizleşti: şekil, tümüyle devasa bir binanın duvarında çalışan tulumlu bir insana benziyordu. Yapısal büyüklük son derece netti. Görüntü robotun gözleriyle birleşmeden hemen önce Dave, yukarıyı kaplayan karanlığa bakabildi.

Robotun gözlerinden arızalı bir bağlantı noktası üzerinde çalışan eldivensiz eller gördü. Dünyanın masmavi kavisi arka planı dolduruyordu. Robot, Dave'in ya da aynı anda bakan başkaları varsa hiçbirinin sanal varlığını fark ettiğine dair en ufak bir belirti göstermedi ama Dave, fark etmesi gerektiğini biliyordu. Robotlar, en azından insansı robotlar başka işlemlere ayıracak işletim gücüne sahipti. Bir keresinde ilk deneysel insansı robotların on birinden kurulu bir takımla Sony destekli şampiyon bir takımın yaptığı maçın, artık klasikleşmiş sayılan videosunu izlemişti. Fiziksel güç ve refleksleri insan seviyesine düşürülmesine rağmen robotlar, dünyanın en iyi futbolcularına çalım üstüne çalım atmış, nal toplatmıştı. Robotların bakış açısından maçtaki her şey ağır çekimde gerçekleşiyordu çünkü.

Dave gördüklerini kaydetti; hangilerini parçalayıp istediği davul ritmine uyana dek biçimlendirerek kullanacağını çoktan tasarlamaya başlamıştı. Görüntülerin bir yerinde asansörün, demiryolu katarları misali parıldayarak geçtiğini fark edince sevindi. Robotun gözleri bile uzaya çıkış hızını takibe yetmemişti. Robot bakışını tekrar ellerine çevirdi. Tam bu kadarı yeter dediği, tam robotun eli bir aygıta uzandığı sırada görüntüden atıldı ve yine güvenlik hatası ekranıyla baş başa kalıverdi.

Uzay Tarama'nın "Uçuş" seçeneği sanki kasten yaparmış gibi gelişini terse çevirdi ve uzaydan, asansörden hızla aşağı düştüğü hissini vererek alçalmaya, sarsılarak ve gittikçe hızlanarak yere inmeye başladı. Tabii yere falan çarpmadı Dave; koltuğundaydı hâlâ. Ama soğumuş kahvesi dizlerine döküldü.

Aliyef'le Jessica, ikinci el ve bağış mağazaları turundan ellerinde bir sürü plastik torbayla yediye doğru döndüler. Jessica tişörtünü çıkarıp kısa bir siyah elbise giymişti. Gizli polisse gelir gelmez yatak odasına daldı ve siyah botlarla siyah boru kot pantolonun üzerine giydiği antika bir siyah naylon badiyle geri

geldi. Siyah rimelle mor ruju ince, çıkık kemikli yüzüne lolipop makyajından çok daha uymuştu. Omzunaysa, bir zamanlar bilgisayar taşımada kullanıldığına Dave'in inanmakta güçlük çektiği dikdörtgen bir çanta asmıştı.

Aliyef kapıda, bir eli belinde, diğerinin başparmağı badisinin askısında poz verdi. "Gotikleri bitirmeye hazırım," dedi.

"Aferin," dedi Dave. iThink'ini gösterdi. "Ben de sahnecilere ödediklerinin karşılığını vermeye hazırım. Dikkatlerini yeterince çekecektir."

"Gösterinin konusu ne?" dedi Jessica.

"Söylersem heyecanı kaçar," dedi Dave. "Dünya-çevresi deneyimi diyeyim."

Aliyef sıkılmış bir sesle, "İlginç," dedi. "Bir şeyler atıştıracak vaktimiz var mı?"

"Var," dedi Dave. "Ne—"

Aliyef elini kaldırarak lafını kesti. "Bir saniye. Acil çağrı…" Bakışları donuklaştı. Dudakları oynadı, ardından Dave'e döndü. "Sana, Dave. Greensides'tan amirim arıyor."

Dave konuşmaya bağlandı. Görüntüye hiçbir şey gelmedi. Sadece sakin, kalın bir ses duydu:

"İyi akşamlar, Bay Warsawski. Bu geceki gösterinizin güvenliğinde Taşkafa adlı bir robot görevli, değil mi?"

"Bildiğim kadarıyla," dedi Dave. "Kiralık Kaslar'la sözleşmem var. Bir saniye. Bu geceki kadroya bakayım… Evet. Taşkafa saat dokuzda işbaşı yapacak."

"Bu makinenin nerede… Öyle mi denir, oturduğunu biliyor musunuz?"

"Adresi mi? Bilmiyorum. Şirkete sorun, biliyorlardır."

"Kiralık Kaslar'la temasa geçmiştik," dedi ses. "Taşkafa'nın adresine sahip değiller. Alışıldık değil ama bu konularda yasaların robotları kapsamadığı kanısındalar." İç çekti adam. "Ki düşündüğümde, belki de öyledir, diyorum. Anlaşıldığı kadarıyla muhasebe kayıtlarında robot, 'Ek Tesis' adıyla kayıtlı. Belki öyle sayılması uygundur. Sizi Taşkafa'nın bu gece göreve gelmeyebileceğine dair uyarmak istemiştim."

Dave, inanamaz bir vurguyla, "Taşkafa'yla ilgili bir sorun mu var?" dedi.

"Var, Bay Warsawski. Polisin kendisiyle görüşmek istediğini ve bir yerde rastlarsa alıkoyacağını söyleyebilirim. Siz, en azından yarım saat geciktiğinden kesin emin olmadan Kiralık Kaslar'ı arayıp yerine eleman istemeyin, lütfen. Vaktinde gelirse hiçbir şey yokmuş gibi, normal davranın. Anlaşıldı mı?"

"Gayet net," dedi Dave. "Yalnız bir sorun var. Hiç kimse bir robotu kandıracak denli 'normal' davranamaz. Söylediklerinizden sonra, beni gördüğü

anda bir şeylerin döndüğünü anlayacaktır. Malum, robotların—”

“Gayet gelişkin kavrayışları var. Duygudaşlık, vesaire. Evet, Bay Warsawski, biliyorum. İnanın bu vakada sandığınız kadar kuvvetli çıkmayabilir.”

“Ne demek o?”

“Şu anda söyleyemem. Şimdi lütfen hattı tekrar memur Aliyef’e aktarın.”

Dave bağlantıyı aktardı. Aliyef biraz konuştuktan sonra kapadı. Dave bu arada Jessica’ya durumu anlattı.

“Taşkafa’nın başının belaya girdiğine inanamıyorum,” dedi Jessica. Aliyef’e sert bir bakış attı. “Neler oluyor?”

“Papaz cinayetine karıştığı ihtimali söz konusu. Bugünkü piskoposunkine de…”

Jessica, “Cinayet mi?” derken, Dave, “Ne piskoposu?” dedi.

Aliyef, o ana kadar görmedikleri bir bezginlikle, “*Akşam Haberleri*’ne bakın,” dedi

Baktılar.

“Bu geceki operasyon?” dedi Jessica.

“Yapıyoruz,” dedi Aliyef.

Dave, bir gözü bar aynasında, Jessica ile Aliyef’i izleyip kulaklığından özel hattı dinleyerek Kartacalı’nın tam karşısına düşen Frankenstein barının tezgâhında oturmuş, böğürtlen suyu içiyordu. Sabaha karşı üçte tıklım tıkış barın havası yoğun ve boğucuydu. Sessiz sahne gösterisinden sonra gürültü seviyesi feci geliyordu ve sohbeti dinlemek Dave’in dikkatinin büyük kısmını alıyordu. Bu yüzden suratına ve duruşuna, bilgisayar anti-sosyallerinin pek havalı bulduğu türden meşgul ve kimseyi istemez bir ifade yerleşmişti.

Gösteriden sonra bira dâhil alkol almamaya karar vermekle iyi etmişti. Çevresindekilerden soluduğu esrar dumanlarından hafifçe etkilenmişti ama böylesine alışıktı ve zihnini nasıl sağlam tutabileceğini biliyordu. Mantığını kendir dumanlarının çekişine bırakarak, evet, aynen, dalgada sörfünü yapıyor ve hop, ani bir zihin hamlesiyle kurtuluyordu. Bu seferkinde Dünya’ya Çarpış deneyiminden faydalanmıştı; riskliydi ama işe yaramıştı.

Taşkafa gelmemişti görevine. Dokuz buçukta Kiralık Kaslar’ı aradığında herhangi bir haber almadıklarını ve robotun her zamanki saatinde görevinin başında bulunacağını sandıklarını öğrenmişti. Hemen yerine fedai göndermeyi önerdiklerinde kabul etmişti. Yeni eleman yirmi dakikada gelmiş, girişte kimleri içeri alacak güvenilir ve saygın kabul etmesi gerektiğine dair hızlı bir derse tabi tutulmuştu.

Jessica ve Aliyef, Jessica'nın ciddi Neo-Gnostiklerden diye belirlediği iki tiple gösteriden sonra sohbete girmişlerdi. İkili sohbete burada devam etmeyi önermiş —ciddi sessiz sahne müdavimlerinin normalde görülmeyeceği bir bardı burası— ve Jessica'yla Aliyef kabul ettiğinde şaşırmış görünmüşlerdi. Tamı tamına sivilceli ergenlerden sayılmazlardı; kötü görünüşlü değil, aksine eski-moda şık, formda ve sıkı tiplerdi ama bu kadar çekici iki kadından daha önce böylesi ilgi görmedikleri kesindi. Aliyef kendini Michelle adıyla tanıtmıştı ve önceki geceden çok daha dişi davranıyordu.

Gençlerin ikisi de Edinburgh Üniversitesi'nde öğrenciydi. Will, fizik, Carl ise felsefe okuyordu. Berbat sohbetlerinin tek iyi yanı Dave'in kulak misafirliğini fark etmemeleriydi. Neo-Gnostisizmin görüşlerinden biri (Will'in uzun uzadıya anlattığı üzere) bilgisayar sistemlerinin kullanıcıyı Tanrı-Oyuncu'nun karanlığına yaklaştırdığı ve dolayısıyla bilgisayar kullanımının asgaride tutulması gerektiğiydi. Sanaldan sakınıyorlardı kendilerini.

"Benim anlamadığım," diyordu Jessica, "şu: Diyelim ki haklısınız. Ne yapabilirsiniz? Demek istediğim, burada bir varlığın evreni kontrol ettiğini söylüyoruz, değil mi? Peki, nasıl karşı çıkacaksınız ona?"

"Ha, yok. Tanrı-Oyuncu evreni kontrol etmiyor," dedi Will. "Sadece içinde bulunduğumuz benzetimi kontrol ediyor."

"Oldu," dedi Jessica. "Peki. O zaman bu benzetim içinde Tanrı-Oyuncu her şeyi bilen ve her şeye gücü yetendir."

"Yok," dedi Carl. "Öyle olsaydı bu konuşmayı yapamazdık."

"Ya da bu konuşmayı tehdit saymıyordur?"

"Hayır, hayır," dedi Will. "Bak şimdi… Tanrı-Oyuncu, Tanrı değil. Hatta benzetim içindeki konumu, Tanrı'nın gerçek evrendeki konumuyla aynı bile değil. Şöyle söyleyeyim: Laplasyen[40] bir ilahi varlık, evrendeki her bir parçacığın konumunu ve hızını bilendir. Kartezyen bir iblisse tüm duyulara sürekli yanlış bilgi yükleyen bir varlıktır. Şimdi, bir varlık aynı anda hem Laplasyen İlah hem Kartezyen İblis olamaz. Bunun üstüne bir de temel enformasyon teorisi der ki bir benzetimi programlayan kişi, o benzetime ait tam bilgiye sahip olamaz çünkü o zaman söz konusu tam bilgi, ilgili benzetimin bir katmanına dönüşür ve işte… Nereye gideceğini görüyorsun, değil mi?"

"Tabii," dedi Jessica. "Ama tüm bunların dinle ilgisini göremiyorum."

"Bizim anladığımız," dedi Carl, "küçüklerini araştırmadığımızdan en azından diyelim, büyük dinlerin inananlarından, içinde yaşadığımız ve evren sandıkları dünyanın gerçek doğasını saklama işlevi gördükleri. Bu sayede bariz noktayı, yani bu dünyanın Tanrı tarafından yaratılmadığını görmek yerine dünyadaki

kötülükleri Tanrı'nın iyiliğiyle bağdaştırmak için dönüp duruyorlar. Ve tanım icabı bu dünyayı Tanrı'nın yarattığı fikri geçerliyse bu dünya gerçek değildir ve Tanrı'dan daha aşağı bir varlık tarafından yaratılmış demektir. Konvansiyonel din tıpkı bizleri ve kendini içinde yaşadığımız bu azap karmaşasının kendi kendine var olan, doğal bir şey olduğuna ikna etmeye çabalayan natüralizm kadar büyük bir yanılsamadır. Öf yani!"

Jessica, dinlediği ergen işi felsefeye uygun yanıtı patlatacakmış gibi görünüyordu ama daha tehlikeli ve daha az sıkıcı konulara geçme zamanının geldiğine karar vermiş görünen Aliyef, "Peki," diyerek araya daldı, "şu son günlerde artıyor görünen din adamları cinayetlerine ne diyorsunuz?"

Dave, polisin şen şakrak ve gelişigüzel konuşur havasına hayranlık duyduğunu fark etti.

"Lanet Hıristiyanlar," dedi Carl. "İki bin yıldır birbirlerini öldürüp duruyorlar."

"Bizi öldürmeklerinde tabii," diye ekledi Will.

Dave aynadan Jessica'nın kaşlarının çatıldığını gördü. Kuşkucu bakışını yakından tanıyordu.

"Bizi derken?" dedi Jessica. "Bugüne dek hiç Neo-Gnostik şehit duymamıştım hiç."

"Henüz yok," dedi Carl nahoş bir vurguyla. "Ama Eskilerde, Yakma Zamanları'nda can vermiş çok Gnostik şehidi var. 'Gebertin, Tanrı ayırsın iyisini' sloganını duymamış mıydınız hiç? Katarlar…[41] Onlar bizdendi işte. Gnostiktiler. Kentler yakılmış, Fransa'nın koca bir eyaleti Papalığın emri üzerine kılıçtan geçirilmişti."

"Çok eski şeyler bu dediklerin," dedi Aliyef.

"Daha yakın zamanlarda—"

"Peki," diye lafı kesti Jessica, "neden papazla piskoposu Hıristiyanların öldürdüğü kanısındasınız? Anti-Hıristiyanlar daha kuvvetli aday değil mi sizce?"

Carl, kuşkulu bir sesle, "Valla bize bakmayın," dedi. "Şiddete karşıyız biz. Hem yanlış hem delice. Ateistler zaten hepsinin üstünde; birilerini öldürmeleri gerekmiyor. Yok, Hıristiyan-Hıristiyan'a meselesi gene."

"Hangi Hıristiyanlar diğer Hıristiyanları öldürür?"

"Soruyor musun cidden?" dedi Carl. Güldüler.

"Bu Neo-Gnostisizm lafları," dedi Jessica, "bana sırf laftan ibaret göründü açıkçası. Tamam, şiddete karşısınız. İyi. Çevrimiçi propaganda da yapmıyorsunuz. Tamam. Sizin seçiminiz. E, ne yapıyorsunuz peki? Got kızlarla bar muhabbetleri mi? Aman ne korkunç!"

Carl öne eğildi. “Söyleyeyim sana ne yaptığımızı,” dedi. “Kelâm’ı yayıyor, fizikte ve diğer her konuda bu dünyanın sahteliğini ortaya çıkaracak anormallikleri araştırıyor ve düşünüyoruz. Hıristiyanlara gelince… Kafalarını karıştırıyoruz işte.”

“Kiliselere bildiriler falan mı bırakıyorsunuz?” dedi Aliyef.

İki genç, dikkat etmeyenin zor fark edeceği ölçüde irkildiler.

Carl, bir anlık tereddüdün ardından alelacele, “Fena fikir değil ha,” dedi. “Belki sayımız biraz daha arttığında… Bu arada,”—kalktı—“neler yaptığımızı göstereceğim size.”

“Gecenin bu saatinde mi?” dedi Jessica.

“Evet,” dedi Carl. “Gecenin bu saatinde.”

Jessica ve Aliyef kıkırdayarak baş başa verip teati numarası yaptılar ve kalktılar.

“Gösterin bakalım neden mamulsünüz,” dedi Aliyef.

“Bilgisayar kodlarından,” dedi Carl hazırcevap bir tonla. “Onu gösteremeyiz ama kafaları nasıl karıştırdığımızı gösterebiliriz.”

“Gülmeye her daim varım,” dedi Aliyef.

Birlikte çıktılar bardan. Dave biraz bekleyip peşlerine düştü. Gece kapkaranlık ve soğuktu; yeni ay bulutların arasında yitmişti. Sokaklarda fazla insan yoktu. Dave sağa-sola bakındı ve Jessica’yı George IV Köprüsü’nün Grassmarket’e kıvrılarak inen Candlemaker Row adlı arka sokağa dönen köşesinde gördü. Jessica arkasına baktı, Dave’i gördü ve Greyfriars Bobby’nin[42] kaidesinin ardında gözden yitti. Dave kaldırımın iç kısmında kalmaya özen göstererek takibe koyuldu. Heykelin yanına vardığında dörtlünün Greyfriars Kilisesi’ne açılan kısa ara yola daldığını gördü. Jessica’nın sesi kulaklığında çınladı:

“Nasıl aşacağız bunu?”

“Korkma,” dedi Carl. “Teknoloji var bizde.”

Dave yolun karşısına geçerek devam etti. Kulaklığından homurtular, kıkırdamalar ve boğuk kazıma sesleri geliyordu. Sesler kesilene dek ilerledi, ardından sindi. Köşeden dikkatle kafasını uzatınca geçidin boş kaldığını gördü. Kapı yaklaşık üç metre yüksekliğindeydi ve üzerinde işe yarayacak hiçbir tutamak yoktu. Kulağını dayadı. Ayak sesleri gelmiyordu; tek duyduğu Jessica’nın kulaklığındaki soluklarıydı.

Kapının yanındaki köşeden yukarı doğru bir oluk uzanıyordu. Dave bakındı, derin bir nefes aldı, ellerine tükürdü, bir ayağını kapının taştan eşik yükseltisine yerleştirdi ve kendini yukarı çekerek kapının üzerindeki kiremit kaplı eğik gölgeliğe çıktı. Kiremitler ıslak, yosunlu ve kaygandı. Dikkatle eğilerek ilerledi,

kenara varınca atladı ve kapının arka tarafına indi.

Başını kaldırmadan önüne çıkan patikada yürüdü ve vardığı köşeden çömelerek ileri baktı. Grubu elli metre kadar ileride, kendisi kadar huzursuz, dikkatle ilerlerken gördü. Maymun misali iki büklüm, hızla çimenliğe, duvarla birleşik, yarı yarıya yıkıntı bir mozolenin ardında gizlendi. Elli metre ilerisindeki grup durmuş bir şeyler konuşuyordu. Kulaklığa rağmen söylenenleri tam duyamıyordu.

Derken Jessica'nın, "Yapamazsın!" dediğini duydu.

"Niyeymiş?" dedi Carl daha belirgin bir sesle.

"E, işte," dedi Jessica. "Bu, idam edilenlerin anısına dikilmiş bir anıt, değil mi? Kilise'nin kurbanlarına…"

Dave mozolenin kenarından kafasını uzattı.

"Sadece rakip bir kilisenin," dedi Carl. "Hem zaten bunlar da teröristti." İleri atıldı, duvara çakılı kocaman bir taş plakanın karşısına geçti ve kolu havayı kesermiş gibi hareketler yapmaya başladı. Dave püskürtme boya kutusunun sesini duydu.

Carl, yaptığına bakmak için birkaç adım geri çekildi.

"İşte!"

"Anlamadım ben," dedi Aliyef.

Carl diğerlerinin yanına dönüp yine duyulması zor fısıltılarla anlatmaya koyuldu. Dave duymaya çabalarken mozoleden gelen bir takım hışırtılar işitti. Ardından büyük hayvanların çıkartabileceği türden bir homurtu geldi.

Carl hızla dönerek, "Neydi o?" dedi. Dave çabucak sindi. "Bir şey kıpırdadı şu tarafta."

Ses bir daha duyuldu. Öksürükle homurtu arası bir şeydi.

"Bizi korkutmaya falan mı çalışıyorsunuz siz?" dedi Jessica.

"Yok, yok," dedi Will. "Sarhoşun tekidir herhalde."

"Bu—" dedi Carl.

Dave yan duvarın ardına sindiğinden mozolenin ön tarafını göremiyordu ama ön tarafa yayılan yeşilimsi parıltıyı görmemesi imkânsızdı. Gittikçe parlaklaşıyordu.

Carl, Dave'den önce davranarak, "Bu ne be?" dedi.

Kambur bir şekil belirdi, patikaya sıçradı ve donakalmış beş kişiden dördüne doğru ilerlemeye başladı. Dave sıçrayarak doğruldu. Şekil dönüp baktığında yaratığı, oltaya yakalanmış balık misali çırpınan yüreğine rağmen tanıdı. Dave'e bakan, bedensel gen-düzenlemeleri hayatında gördüklerinin hepsinden farklı yapılmış bir kurt-adamdı.

Yaratık doğruldu ve aya dönerek uludu. Dave kaçışan ayak seslerini ve Jessica'yla Aliyef'in anlaşılmaz çığlıklarını duydu. Aynı anda mezarlığın içinden bir başka ses geldi. Dave, patikaya atlayarak koşan şeyin bir leki olduğunu son anda fark edebildi.

Kurt-adam bir daha Dave'e baktı. "Çık oradan," dedi.

"Sorun yok!" diye bağırdı Aliyef.

Dave titreyerek duvarın ardından çıktı. Carl ile Will, diğer yandaki üç metrelik atlayışa aldırmadan duvara tırmanmakla meşguldü. Leki üzerlerinden aşarak duvarın öte yanına atladı. Çıkan sese bakılırsa inişini iyi hesaplayamamıştı.

"Hım-hım-hım," dedi Kurt-adam. "Yaramazları azıcık korkuttuk, ha?"

"*Beni* korkuttunuz esas," dedi Dave. Patikaya baktı; Aliyef kolunu Jessica'nın omzuna dolamıştı. Jessica, peşinde Dave'le gelen kurt-adama pek güvenli bakmıyordu. Yaratık-adam birkaç metre kala durdu. Dave, Jessica'ya koştu, Aliyef'in elinden alarak sevgilisine sarıldı.

Jessica inleyerek Dave'den sıyrılıp Aliyef'e döndü. Berikiyse içgüdüsel ve erkeksi bir hareketle özür dilercesine ellerini iki yana açtı.

"Kaçmanı engellemek zorundaydım," dedi.

"Omzumu çıkaracaktın az daha," dedi Jessica.

"Ne oluyor?" dedi Dave.

"Leki, polis kanalından bana ulaştı," dedi Aliyef. "Tam—"

"Bana teğmen diyebilirsin," diye homurdandı kurt-adam.

"Tam teğmen ortaya çıkmadan önce."

"Kusura bakmayın," dedi kurt-adam. "Kelle… Yani lekinin önce çıkması gerekiyordu. Ama tutamadım kendimi." Ayak tırnakları mıcırlarda takırdadı. "İçgüdüsel herhalde." Uzun, kıllarla kaplı kolunu savurarak çevresini gösterdi. "Yani sahne böyleyken…"

Taş plakanın üzerinde püskürtme boyayla BİNBAŞI WEIR[43] YAŞIYOR yazıyordu.

"Bazılarının," dedi kurt-adam, "ölülere hiç saygısı yok."

Dave kafasına üşüşen soruları defetmek istercesine kafa salladı. "Leki ne yapıyordu peki? Ve siz, şey, teğmen, ne yapıyordunuz burada?"

"Kelle açıklar," dedi kurt-adam. "Bana gelince… Biraz kişisel bir durum…"

Ötesini söylemedi, döndü ve fırlayarak saniyeler içinde Greyfriars Kilisesi'nin köşesinde gözden yitti.

Candlemaker Row tarafından, duvarın ardından polis sireni ve mavi ışığın parıltıları geldi.

"Kelle, Will ve Carl'la yakalandı anlaşılan," dedi Aliyef. "Fiyaskoya bak."

Kafasını yana eğerek kulaklığına dikkatini verdi. Birkaç gergin dakikanın ardından, “Belki de değildir,” dedi. “Kelle civarda bir torba dolusu bildiri bulmuş. Ve…” Yine durdu, yüzü aydınlandı. “Yaşa!” dedi.

“Ne? Ne var?” dedi Jessica.

“Paranoya ikisini de çerçeveye almış.”

“O ne demek?” dedi Dave.

“Kusura bakmayın, ayrıntı veremem,” dedi Aliyef. “Ama elemanlarla boşa vakit harcamamışız, o kadarını söyleyeyim.”

“İyi bari,” dedi Jessica. Etrafına bakındı. “Ürkütücü burası.”

“Nasıl çıkacağız sahi?” dedi Aliyef.

“Geldiğiniz şekilde?” dedi Dave.

Aliyef’le Jessica birlikte kafa salladılar. “Çocuklarda araknopedler vardı,” dedi Aliyef. “Eller, falan. Onları kullandık. Keşke benimkini getirseymişim yanımda.”

“Ben çıkışı gösteririm size o zaman,” dedi Dave.

Omuzlamalı, ittirmeli uğraşın sonunda duvarı aşıp kapının diğer tarafına vardılar. Aliyef’le Jessica önce kırılan tırnaklarına ve çizilen ellerine, ardından hepsi kabahatiymiş gibi Dave’e baktılar.

“Frankenstein açıktır hâlâ,” dedi Dave. “Atalım mı birer bira?”

---

40 Pierre-Simon Laplace (1749–1827): “Doğadaki tüm olaylar birkaç değişmez kanunun matematiksel sonuçlarıdır” deyişiyle ünlü Fransız matematikçi ve gökbilimci.

41 11. Yüzyılda Fransa’da ortaya çıkmış, düalist ve gnostik öğeler barındıran bir mezhep. 13. Yüzyılda Engizisyon tarafından yok edilmişlerdir. (ç.n.)

42 19. Yüzyılda gece bekçisi sahibinin ölmesi üzerine kendisi ölene kadar tam on dört yıl boyunca mezarını korumasıyla ünlenen Sky Terrier cinsi bir köpeğin, daha sonradan George IV köprüsünün Candlemaker Row’a açılan güney ucuna dikilmiş heykeli. Köpek, roman ve filmlere konu edilmiştir. (ç.n.)

43 Binbaşı Thomas Weir (1599–1670): Katı presbiteryenlik yanlısı İskoç askeri. Büyücülük suçuyla boğazlanıp yakılarak idam edilmiştir. (ç.n.)

9. GRASSMARKET

Kelle’nin bir benlik-modeli geliştirip hisler tecrübe etmeye başlamasından bile önce barındırdığı duygusal-öykünme kapasitelerini tasarlayan Honeywell mühendisleri, araya sıkılmayı da katıvermişlerdi. Her daim aklını meşgul edecek bir şeylerle yaşayan Kelle bu duyguyu daha önce hiç tatmamıştı. Ancak Cumartesi gününün ilk saatleri lekiyi, internet erişiminin en iyi haliyle kesintili çalıştığı Grassmarket’in arka sokaklarından birinde dolanırken buldu. Şafak sökerken robot, duygusal repertuarının ta en baştan beri uykuda bekleyen bir öğesiyle uğraştığından şüphelenmeye başlamıştı.

Bir mekanik mini-robot sürüsü şimdiden Grassmarket’te yerini almaya başlamıştı; ufacık kameralar körlemesine kaydediyor, minik antenler uzanıyor, rüzgârı koklayıp dalga boylarını tarıyorlardı. Kahvaltı dükkânları 06.15 gibi kepenk açmaya başladı. Çok geçmeden kızartma kokuları kahve ve yeşil çay kokularına karıştı. İşlerine gidenlerle öğrenciler meydanı çevreleyen bloklardan karınca sürüleri misali boşalarak kahvaltılıklarını kapıp tramvaylara koşuşturdular. Saat 07.00’yi gösterirken üç leki Victoria Sokağı’nın köşelerinde ve Cowgate kemerinin altında gizlice konuşlandı. 09.30’da diğer dükkânlar ve kitapçılar açıldı. Komiser Adam Ferguson Grassmarket’e saat ona çeyrek kala, Kraliyet Ahırları Sokağı’ndan girdi. Dosdoğru Ahitçiler Anıtı’na ilerledi. Alçak duvarını aşarak, şehitlere dua edermişçesine başı öne eğik, anıtın karşısına dikildi.

Alışmadığı bir başka duyguyu tadan Kelle yanına gelerek, “Günaydın,” dedi.

Ferguson, gözleri küçük plakadaki yazılarda, “Günaydın, Kelle,” dedi. “Geceki başarını tebrik ederim.” Az ileride, duvarın dibinde yatan yaprak yığını ve bira kutuları arasından zor bela seçilen polietilen zarfa çevirdi bakışlarını. “Hâlâ aynı yerde,” dedi.

“Evet,” dedi Kelle. “Gitsek daha iyi ederiz belki.”

“Öyle,” dedi komiser.

Anıttan ayrılıp Victoria Sokağı’nın dik yokuşuna yöneldiler. Görevli lekilere bakmamaya özen gösteriyorlardı.

“Orada mı yakaladın çocukları?” dedi Ferguson.

“Biraz daha aşağıda,” dedi Kelle. “Carl Powys’in kaçarken anıta doğru yöneldiğini gördüm ve Will Latham’ın ‘bırakmasını’ istediğini duydum. Taşkafa adıyla bilinen robotun… Evine dönerken bazen burada durduğunu biliyordum.

İkiliyi yakaladıktan, daha doğrusu dokunaçlarımı üzerlerine sallayıp kibarca durmalarını söyledikten sonra araştırmaya karar verdim. Üniformalılar çocukları götürür götürmez giriştim. Paketi buldum ve içeriğini tahmin edince görünürdeki ilk ve son sayfaları kaydettim ve olduğu yerde bıraktım.”

“İçeriğini tahmin ettin demek,” dedi Ferguson. “Bayılıyorsun laf süslemeye.”

“Ufak bir zaaf işte,” dedi Kelle. Duraksadı. “Dün geceye dair başka meseleleri konuşmak istiyor musun?”

“Olabilir,” dedi Ferguson. “Sen istiyorsan.”

“Konuyu açıklığa kavuşturmak istiyorum,” dedi robot.

“Ortağız zannediyordum ben,” dedi Ferguson. Sokağın tepesine ulaşmışlardı ve sola, George IV’e döneceklerdi. Güneş tepelerinde, Kraliyet bankasının nanotüp cephesinden parıldıyordu. “İnsanla makine, omuz omuza… Çok şey geçirmiştik birlikte.”

Kelle’ye yan gözle baktı. High Street’i yan yana geçtiler. Biri bilinen, diğeri gizli iki ayrı hayat yaşamış bir başka Edinburgh karakterinin adını taşıyan Diyakoz Brodie’nin[44] Barı köşedeydi. Tam karşısındaki Hume’un heykeliyse kentin bir diğer ruhunu yansıtıyordu.

“Öyle,” dedi Kelle. “O yüzden sana söylemekte zorlandım.”

Hafif trafiğin arasından karşıya geçtiler. Ferguson Waverley Basamakları’nın başında durdu, kenara dayanarak karakolu ve ötesindeki Prensler Sokağı’nı seyre daldı. Tren anonsları yankılanıyordu aşağıdan.

“Ben de aynı sebepten söylememene kızdım,” dedi. “Anlayabiliyor musun?”

“Şimdi anlıyorum,” dedi Kelle.

Ferguson parmağını bükerek Kelle’nin yusyuvarlak kafasını tıklattı.

“Teğmeninden bahsetseydin bana,” dedi, “anlardım. Hiç değilse karşı çıkmazdım.” Tekrar öne eğilip kafasını kaşıdı. “Tırlatmış diyebilir miyiz?”

“Diyebiliriz,” dedi Kelle. “Tedaviyi reddediyor. Mutlu demek yalana girer. Öte yandan, hayat tarzından haz duyar görünüyor. Her türden, bedenen değilse bile kafa bakımından kendi gibilerle takılıyor. Sürekli gözlem yapıyor. İçindeki şeytanları peyderpey yendiğini iddia ediyor. Defalarca psikiyatrik yardım alabileceğini söyledim ama o açıdan düzeltilir görünmüyor gibi. Galiba buluşmalarımız veya kendi deyişiyle ‘oturumlarımız’ iyi geliyor. Mümkündür… Geçen yıllar boyunca hep düzelme gördüğümü söylemeliyim.”

“Ve faydalı bir bilgi kaynağı olabilir mi diyorsun?”

“Öyle,” dedi Kelle. “Ama ilişkimizin ana nedeni insan-makine bağı.”

“Eh,” dedi Ferguson. “Hayat. Hayat anasını satayım… Yani, savaş alanında kurulan yakınlığın, birlikte birkaç kapı kırıp içeri dalarken kurulandan daha sıkı

olabileceğinin farkındayım. Ama keşke bizimkinin de tüm bunları paylaşacak denli sıkı olduğunu görebilseydin.”

“Anlaşıldı,” dedi Kelle.

“İyi,” dedi Ferguson. “Uzatmayalım o zaman.”

“Peki, Adam,” dedi Kelle.

“Güzel. İşimize bakalım artık.”

Doğruldu, birkaç basamak indi, durdu, geri dönüp Mound tarafına baktı. “Profesörümüz bu sabah ofisinde midir acaba?” dedi.

Kelle, Yeni Üniversite giriş raporunu basarak, “Değil,” dedi.

“Vay, hızlısın,” dedi Ferguson. “Evinden arayayım bir. Hatta gir sen de.”

Grace Mazvabo’nun sesi uykulu ve neşesizdi. “Günaydın, komiser. Ne istemiştiniz?”

“Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın,” dedi Ferguson. “Gece bir takım ilginç gelişmeler yaşandı. Bize yardım edebileceğiniz kanısındaydım.”

“Dinliyorum.”

“Öncelikle ‘Binbaşı Weir’ ismi bir şey ifade ediyor mu size?”

“Elbette,” dedi Mazvabo. “Siz de biliyorsunuzdur. Ahitçi. Satanistliğini itiraf etmiş ve 1670’de Grassmarket’te yakılmıştı.”

“Başka bir şey olabilir mi gibisinden sormuştum,” dedi Ferguson. “Greyfriars’taki Şehitler Anıtı’nın üzerine ‘Binbaşı Weir Yaşıyor’ yazılmış.”

Derin bir iç çekti Mazvabo. “Satanist ergenlerin işi mi?”

“İki Gnostik oğlan,” dedi Ferguson. “Suçüstü yakaladık. Kamu malına zarar suçundan ve kuşkusuz maliyenin uygun göreceği diğer ne varsa hepsinden Aziz Leonard’a tıktık.”

“İyi,” dedi Mazvabo. “Böyle bir konuda iyi Hıristiyanlığım tutmaz. Neyse cezaları çeksinler.”

“Çekecekler, orası kesin,” dedi Ferguson. “Ama ötesi var. Grassmarket’te yakalandılar ve UPYZ’den yapılan kontrolde geçmiş aylarda oradaki Ahitçi anıtından birkaç defa bir şeyler aldıklarının kayıtları bulundu. Dün benle birlikte tanıştığınız leki araştırdıktan sonra bir paket dolusu Üçüncü Ahit bildirisi buldu. Birileri gelip alır umuduyla bırakmışlar.”

“Tanrı aşkına,” dedi profesör. “Çocuklar itiraf ettiler mi?”

“Maalesef hayır. Ayrıca sizin kiliseye girdiklerini gösteren hiçbir kayıt yok.”

“Şaşırmadım,” dedi Mazvabo. “Tanımazlık tek taraflı değil, malum.”

“Öyle,” dedi Ferguson. “Ama gene de olan oldu artık.”

“Bildiriler yeni mi?”

“Evet. Leki pakete dokunmadan ilk ve son sayfalarını kopyalayabilmiş. Size

nüshaları ulaştıracağım ama şimdilik, sonu hariç öncekilerle aynı görünüyor. Okuyabilir miyim vaktiniz varsa?”

“Lütfen, lütfen.”

“ ‘Dönek İskoçya kiliselerinden gelecek 6 Eylül Sebt günü herhangi bir görünür işaret veya açıkça tövbe gelmemesi durumunda söz konusu Ahit’in askerleri işbu kiliselere ve uzantısında dönek devlet kurumlarına açtıkları savaşı, tıpkı Samson’un Filistinlilerin Gazze’sinde yaptığı gibi, kimseyi esirgemeksizin şiddetlendireceklerine yemin ederler.’”

Kelle, profesörün çığlığı karşısında Ferguson’ın yüzünü ekşitişini izledi.

“Samson’un Gazze’de ne yaptığını biliyor musunuz?” dedi Mazvabo çığlığı izleyen sessizliğin ardından.

“Evet, baktım,” dedi Ferguson.

“Kesinlikle intihar saldırısı tehdidi bu,” dedi Mazvabo.

“Benim bildiğim geçmişte pek fazla Hıristiyan intihar saldırısı yok,” dedi Ferguson. “Sri Lanka’da birkaç Anglikan intihar bombacısı… İkinci Amerikan İç Savaşı’nda ve kuşku götürür bir iki olay… Hepsi bu. Yani, bildiğim kadarıyla Hıristiyanlarda, İslamcıların cennete kestirme gidiş kavramı yok, değil mi? Hıristiyanlık intiharın öteki istikamete vardığını öğretmez mi?”

“Kesinlikle hayır,” dedi profesör. “Tanrı’nın merhameti intiharı da kapsayabilir. Ayrıca bu, benim liberal yorumum da değil. Eski katı Kalvincilere göre, seçilmişlerden olunduğu sürece intihar dâhil tüm günahlar bağışlanacaktır. Kendi-kendine şahadet asla teşvik edilmez elbette ama savaş hallerinde, çarpışmada kesin ölümle yüz yüze gelmekten, umutsuzluktan sözde intihar görevlerine kadar terazide birçok kayma yaşanır ve evet, Samson’un tapınağı kendinin ve Tanrı düşmanlarının başına yıkması bunların en uç örneğidir… Özü, yerinizde olsam tehdidi ciddiye alırdım.”

“Ben de bundan korkuyordum.”

“Başka bir şey var mı, komiser?”

“Gerekirse ararım,” dedi Ferguson. “Teşekkürler.”

Peşinde çok daha yumuşak ve emin adımlarla Kelle, Ferguson Mound’un eteklerine zikzaklarla inen taş basamaklarda perdelerin açılmasıyla güneş aniden yüzüne vurmuşçasına gecikmiş bir sabah uyanışı hissine kapıldı. Her şey önündeydi: gece ‘Graham Orr’ adıyla da bilinen Taşkafa’nın işe gelmeyeceği kesinleştikten sonra fotoğrafları ve ilgili uyarılar kamusal medyaya verilmişti. Kelle, eski yoldaşı teğmenle yaptığı, görünürde utandığı ve yetkisiz görüşmelerinde yaratık-adamın Taşkafa’yı geçen yıl boyunca defalarca Ahitçi

anıtına girip çıkarken gördüğünü öğrenmişti. Azgın Kazak'ın beyhude kovaladığı düşünülen iki öğrenciden şansa bağlantı çıkmıştı. Öğrenciler itiraf etmemişti ama gerisi sorgulama ve soruşturma meselesiydi. Göründüklerinden daha çetin ceviz değillerse terörizm ve komplo suçlamaları bülbül misali ötmelerini sağlardı. Ama soruşturma açısından bakıldığında bağlantıyı kırmızı fosforlu harflerle yazmışlardı zaten…

Binbaşı Weir yaşıyormuş! Hah!

Ama tutuklamalar ve Kelle'nin raporundan 08.45'e kadar geçen azıcık zamana sıkıştırabildiği kısacık uykusu sırasında Ferguson, bilinçaltının sorunun gereğince sorulduğu görüşüyle çoktan çözüldüğüne yönelik bir rahatlamaya kaydığını fark etmişti. Kelle'nin gizli ilişkisine kızgınlığı tam bu noktaya sıkışmıştı ve bakla ağızdan çıktığından beri önündeki öncelikleri şok edecek ölçüde açıktı artık.

Karakola onu yirmi geçe vardı. Paskalya Sokağı Vaka Odası'ndaki toplantı buçukta başladı. Başkomiser McAuley de gelmiş ve E ile F bölümlerinin başkomiserlerinin arasına oturmuştu. Ferguson beyaz panonun önüne geçmeden önce iki başkomiserin elini sıkıp kendi amirine baş selamı verdi. Herkes uzun bir gece geçirmiş ve azıcık uyuyabilmişti. Muhtar ise hiç uyumamıştı. Toplantı için giydiği takım elbisesi içinde gayet erkeksi görünen atkuyruklu Aliyef de uyumamış ama geceyi çok başka aktivitelerle geçirmiş gibi duruyordu.

Odanın boğuk havasına kahve kokusu sinmişti. Lekiler bile gergin görünüyorlardı. Ferguson panoya kalın çizgiler çizdi, bağlandığı ortak kafa-alanında işaretlemeler yaptı ve ekibe döndü.

"Dün geceki çalışmalar için herkesi tebrik ederim. Ahitçilerle Murphy davası arasında ilk defa bir bağlantı bulduk. Müphem gerçi ama sonuçta bağlantı. Elimizde ortaya çıkmakla kalmayıp üstüne bir de ortadan kaybolan bir birincil şüpheli var artık. Şüphelinin Leith Water ve Eski Kent'te ki güvenlik alanında çalışan biri için şaşırtıcı sayılmaz, defalarca görüldüğüne dair kayıtlar elimizde. Ancak dün geceden beri hiçbir yerde görülmediğini eklemeliyim.

"İşin ürkütücüleştiği nokta bu. Taşkafa veya halen robot mu yoksa *mutilado* mu bilemediğimizden Graham Orr diyebileceğimiz bu kişi çeşitli gece kulüplerinde ve bir takım lüks otelleri de kapsayan bazı yerlerde güvenlik görevlisi olarak çalışmış. Haliyle Edinburgh'da birçok mekânın güvenlik prosedürlerini, bu prosedürleri nasıl aşabileceğini biliyor ve elinde bolca yüksek değerde hedef var. Otellerdeki VIP konuklar, kulüplerdeki ya da kiliselerdeki kalabalıklar son Ahitçi bildirisinde açıkça tehdit edilen gruplardan sayılabilir. Bir uzmana başvurdum ve bir çeşit intihar saldırısının, muhtemelen bombalı bir

saldırının dinsel nedenlere dayanılarak elenemeyeceğini öğrendim. Eğer karşımızdaki bir robotsa tabii sorunumuz daha az… Komiser Yardımcısı Hutchins açıklayacak.”

Shonagh kalkıp panoya ilerledi.

“İnsansı robotlarla ilgili hızlı bir araştırma yaptım. Bir kere yeryüzündeki sayıları fazla değil. Bu noktada durumu lehimize görebilirsiniz; sonuçta hepsinde bir adet Sony seri numarası var… Ama öyle değil işte. Toplumsal kabullenme sorununun ardından bu robotları utanç kaynağı sayan şirket hepsiyle ilişkisini kesmiş. Hiçbir kayıt tutmamış ve izlememiş. Ellerinde görünüş ve karakter bilgilerini içeren sıkı bir veritabanı var ve dün gece erişim izni vermemiz için nerdeyse hiç uğraşmadık desem yeridir. Neyse… Sonuçta söz konusu veritabanında Orr / Taşkafa’nın yüzüyle eşleşen bir robota rastlanmadı. Tabii bu, insansı robotlardan biri değil anlamına gelmiyor çünkü bu robotların yüzleri kolayca değiştirilebiliyor. Ayrıca, elde gerekli kaynaklar varsa bir insansı robotu her şekilde değiştirmek, tersine mühendisliğe tabi tutmak da mümkün. Teknoloji artık herkese açık, malum.

“Bizim soruşturmamızı ilgilendiren kilit noktalardan ilki, bir insansı robotun insanların gereksindiği türden yaşam alanlarına, temizlenmek veya giyinmek için bile gereksinim duymaması. Bu tür robotlara tek gereken basit bir barınak ve elektrik. Dolayısıyla insansı bir robot kilit altında ya da ufak bir kulübede rahatlıkla yaşayabiliyor. En çok Leith Water civarında görülmesiyse konteyner bloklarında bolca kapıdan kapıya arama yapacağımız anlamına geliyor.

“İkinci noktaysa bu robotların tıpkı lekiler ve çoğu bilinçsiz robot gibi düzenli yedekleme yapma alışkanlıkları. Taşkafa’nın yedeklemeleri Kiralık Kaslar’ın tuttuğu güvenli bir sunucudaymış. Tabii ilk ona baktık; sonuçta şüphelinin zihnini indirebilmek, çalıştırmak ve sorgulamak gayet işimize yarardı, değil mi? Maalesef… Yedekleme kayıtları dün saat on yediye kadar var ama dosya bomboş çıktı. Kiralık Kaslar’ın Bilgi İşlem tayfası son yaptıkları rutin kontrolde yedeklemelerin yerlerinde durduklarına yemin ettiler. Ama şimdi yoklar işte. Ya silinmiş ya da başka bir yere aktarılmışlar. Ne zaman yapıldığını ve nereye aktarıldığını bulmanın yolları var ama çok zaman alıyor. Lothian & Borders’a bağlı YZ ve KZ[45] birimleri halen bu konuda çalışıyorlar… Evet, Carr?”

“Neden Paranoya’ya yaptırmıyoruz bu işi?”

“İyi bir noktaya temas ettin, Dennis. Tamamen politika meselesi. UPYZ’nin Westminster ve Hollyrood’daki komiteleri aşmasının tek yolu, diğer sistemleri kurcalamayacağına dair yüzde yüz garanti vermek.”

“Peki, bir şey daha,” dedi Carr. “Diyelim ki bu şahıs sahiden bir *mutilado*…

Kendine robot görüntüsü vermesini sağlayabilecek, ne bileyim, kafasında falan terabaytlarca gelişigüzel veri sunan bir yonga taşımasını ne engelleyebilir?”

Shonagh kafa salladı. “Olmuyor öyle. YZ yazılımlarının yüklenişleri otomatik kontrol altında. Tabii, elinde zaten bir YZ yongası, evet, kafasında falan, bulunuyor olabilir. Ama sonuçta her halükârda karşımızda tehlikeli bir varlık bulunuyor. Kuşkusuz ciddi psikolojik sorunlara, muhtemelen uzun vadeli depresyona, artı dinsel fanatikliğe sahip, zihni şu anda bir yerlerde güvenceye alınmış ve kısa vadedeki anılarıyla pahalı şasisi haricinde kaybedecek hiçbir şeyi bulunmayan bir adam veya bir robot… Ve ayrıca, patlayıcılara dair bilgi sahibi, unutmayalım.”

“Teşekkürler, Shonagh,” dedi Ferguson. “Şimdi… Memur Patel, araştırmanın Graham Orr kısmına dair bilgiler, lütfen.”

Patel doğruldu. “Hepsi panoda, efendim. An itibarıyla bildirilecek yeni bir gelişme yok. Rastlanmayan bir isim değil ancak uygun yaşta fazla kimse yok ve hiçbirinin yüzü veya bir diğer özelliğinde eşleşme çıkmadı. Yüz demişken… Tüm askeri hastaneleri, Erskine’i ve diğerlerini, Haig Fonu’nu, Kana Karşılık Petrol’ü kontrol ettik… Hepsinin ayrıntılı yaralanma ve rehabilitasyon kayıtları var. Tüm ülkede toplam iki yüz kadar, asgari bir kol yitirmiş ve yenilenmeyi reddetmiş gazi mevcut. Bunlardan Edinburgh’da yaşayanların sayısı düzineyi geçmiyor. Ayrıca gerçek Graham Orr’un aldığı yaralardan sağ kurtulup yenilenme yerine protezi seçerek can veren birinin kaydı da yok. Zaten bu tür yaralar alan kişilerin seçme şansı bulunmazmış; kendilerine gelmeden çok önce hastaneye kaldırılıp yenilenme tanklarına konurlarmış ve eğer daha önceden yenilenme istemediklerini sözleşmelerinde belirtmişlerse son duaları okunup ölmeye bırakılırlarmış. Kısacası etrafta dolanan herhangi bir siborg-gazi söz konusu değil, efendim. Connor Thomas’ın sorgusunda söylediği gibi, İleri Bakış derneği isimleri vermede hatta onamada bile pek gönülsüz davrandı ama yetkilileri bu türde aşırı bir vakanın kendilerinde bulunmadığı garantisi verdiler. Söyleyebileceklerim şimdilik bu kadar.”

“Teşekkürler, Sareş,” dedi Ferguson. “Tüm bu konularda neler yapacağımıza gelince… Sözü, kent-çapında operasyonda idareyi alacak başkomiser McAuley’ye bırakıyorum.”

McAuley panonun önüne geldi ve karşısındakilere en sıkı Halkla İlişkiler gülümsemesini sundu.

“Günaydın,” dedi. “Durumun vahametini vurgulamama gerek yok. Tüm izinler kaldırılmıştır. Tabii gecenin çoğunu ayakta geçirenlerin bir vardiyalık izin almasına bir şey demeyeceğim. Ancak tüm izinleri kaldırsak bile malum,

elimizde tüm olası hedeflerin başına koruma dikecek kaynaktan yoksunuz. Halkın tedbirli, uyanık davranmasına ve diğer kurumlarda görevli özel güvenlikçilerin normalden daha sıkı çalışmalarına izin vermeye bel bağlamak durumundayız. İman Savaşları sırasında alışkanlığa dönüşen temel güvenlik önlemlerinden birçoğunun, taramaların, valiz kontrollerinin, paketlerin sahipsiz bırakılmamasına dikkatin yakın dönemlerde epey gevşediğini biliyoruz. Kötüdür demiyorum buna; zaferin kazançlarından biri sonuçta. Bu alışkanlıkları an itibarıyla tekrar canlandırmamız gerekiyor. Emniyet Müdürü bir saat içinde bu minvalde bir basın açıklaması yapacak.

"Bizim yapabileceğimiz ve özel güvenlikçilerin yapamayacağı şeylerse devriye gezmek, bağlantıda kalmak, Paranoya'nın fısıltılarına kulak vermek ve her ipucunu izlemek… Kafa-alanlarınızda bir liste var. Faydalanın. Shonagh konteyner bloklarından bahsetti. Hepsine bakmamız gerekiyor. Evet, uzun iş… Evet, oralarda pek sevilmiyoruz. Zor. Ha, ayrıca aranızda şüphelimizi yüz tarama sayesinde bulacağımızı sanan varsa hatırlatayım: takma sakal ve kara gözlük kadar basit numaralar yüz taramayı şaşırtabilir. Ebediyen şaşırtamaz ama vaktimiz yok…

"Son olarak… Yarın, Pazar. Başat mezheplere ait tüm ibadet yerlerinde, İskoçya Kilisesi'nde, Özgür Kilise'de, Katolik Kilisesi'nde ve Episkopal Kilise'de asgari birer adet üniformalı memur ve leki bulunduracağız. Bu saydıklarım bariz, büyük hedefler ve Edinburgh dâhilinde yirmi küsur bina, kırk ila altmış arası ayin demek. Kaynaklarımız bunlara yeterli. Tarikatları, ev-kiliselerini, özel ayinleri, vesaire kollamamız mümkün değil. İlgili tüm takibatı Başkomiser Muhtar'a bırakıyorum."

McAuley sustu ve karşısındakileri bu sefer bolca prova ettiği sert kararlılık bakışlarıyla süzdü.

"İş başına," dedi.

---

44 William Brodie (1741–1788): Lonca liderliği yapmış ve Edinburgh kent konseyinde görev almış İskoç marangoz ve (gerek heyecan gerekse kumar borçları yüzünden) soyguncu. (ç.n.)

45 Yapay Zekâ ve Kinetik Zekâ. (ç.n.)

10. KONTEYNER BLOKLARI

Ferguson her iki yanında yük konteynerlerinden uyarlanmış katlardan mürekkep otuzar metre yüksekliğinde bloklar sıralanmış sokakta yürüyordu. Kanyonsu sokağın üzeri her iki yakasından diğerine uzanan elektrik hatları, ip-kalas yöntemiyle kurulmuş köprüler, kalın fiber-optik kabloları ve asılı çamaşırlarla örtülüydü. Yer seviyesindeki dükkânların ve bina girişlerinin ufak çaplı ticareti gölgeleyen tenteleri rüzgârda sallanıyor, insanlar neredeyse ağır çekimdeymiş gibi yürüyor, alışveriş yapıyordu. Kapı önlerindeki aylak tayfası uyarıcı-çubuklarını çiğniyor ya da sigaralarından yavaş, derin nefesler çekiyor ve bakışları komiseri, takip kameraları misali izliyorlardı. Bisiklet ve mobiletler demiryolundan uzak kalmak için seyyar tezgâhların aralarından geçiyorlardı. Ferguson rayların parıltısına bakarak demiryolunun hâlâ işlediğini düşündü. Sokak, kanal ve Eski Kömür Limanı'yla sonlanıyordu ve ötesinde çalışan dokların vinçleriyle Leith'in terk edilmiş rıhtım-yanı konutlarından kalan yıkıntılar vardı.

Edinburgh Kent Konseyi, evlerinden edilmiş vatandaşlarının sorunlarını Turnhouse ve Tranent'in yeni ileri teknoloji konutlandırma sistemiyle çözmüştü. Elden geçirilip canlandırılan dokların çevresinde büyüyen nüfussa kendi kendine ucuz prefabrik konutlaşma sorununu halletmişti. Leith doklarına egemen sermaye oluşumu Rus karakterli kapitalizmdi: konteyner bloklarının sakinleri evleri için zor bela para yetiştiriyor ve genellikle güvenliklerini sağlayan gruplardan kendilerini korumak zorunda kalıyorlardı ama bunlar haricinde semt gayet iyi işliyordu.

Ferguson, lensleri, Dünya Tarama Motoru'na bağlı kulaklığı, Paranoya, meslektaşları ve lekilerle konteynerler arasında ve tepesinde dolanan mikroskobik gözlem robotları sayesinde nereye gittiğini bilirmiş gibi yürüyordu. Dünya Tarama baktığı her binanın içinin en son görüntülerini, sahiplerinin ve kiracılarının kimliklerini sunuyor (gözüyle gördükleri sıklıkla kayıtlardakilerden farklı çıkabiliyordu), Paranoya muhtemel yasadışı eylemlere karşı uyarıp izleyenlerden hangilerine dikkat etmesi gerektiğini bildiriyordu. Gözlerinin önünde sokağın çeşitli yerlerine, balkonlara, ara geçitlere yerleşik polis ve lekilerden görüntülerin sürekli aktığı, göz kırparak aralarında geçiş yapabileceği iki ekran vardı. Mikroskobik gözlem robotları yukarıdan bakışı sağlıyor ve şüpheli molekülleri tarıyorlardı. Girdiği zihinsel alan ender bulunan cinsten ve

tatmin ediciydi: herkes aynı kafa-alanını paylaşıyor, sokakta yürüyen tek kişi aynı anda herkesle birlikte hareket ediyor, eller, gözler ve kulaklar dev bir organizmanın dokunaçları misali çalışıyordu. Uzun süre devam ettirilebilecek bir çalışma değildi; eski bir makineye yüklenmiş yepyeni yazılım misali hem epey insan hem epey robot enerjisi tüketiyordu. Ama sürdüğü müddetçe kişi kendini yenilmez hissediyordu ve genellikle işi bitirmeye yarıyordu.

Dikkat edilecek kılık değiştirme türü sahte sakallar, kara gözlükler ve kapüşonlu ceketlerse süper-polis-organizmasının sokaktaki her on kişiden birini çevirip sorgulaması gerekecekti. Ferguson bu yolun işe yaramayacağının farkındaydı. Bu yüzden sayılan özelliklere rastladığı anda kızılötesine geçiyor ve görüntüyü Kelle'ye devrediyordu. Üzerine düşülmesi gereken bir anormallik çıkarsa Kelle görüntü analiziyle bulurdu nasılsa. Diğer sokaklarda ilerleyen polisler de aynını yapıyordu ve henüz bir sonuç alınamamıştı.

Shonagh, "Anatoli İlyanof'u gördüm," diye mırıldandı. Komiser Yardımcısı paralel, daha geniş ve daha temiz bir sokağın balkon hattında yürüyordu. İlyanof, Ferguson'ın haftalardır sorgulamak istediği, konteyner bloklarında iş gören Gazprom fedailerindendi.

"Seni fark ederse selamla," dedi Ferguson. "Fark etmezse görmezden gel."

"Anlaşıldı."

Ferguson hafiften surat astı. Fırsatı kaçırdığına pişmanlık duyacağını biliyordu ama şimdilik öncelik Taşkafa'nın inini bulmadaydı. Hay anasını! İlyanof üçüncü nesil Leith Ruslarındandı ve mutlaka—

"Bir dakika," dedi Ferguson. "Hâlâ görüyor musun?"

"Beş metre mesafede," dedi Hutchins ve görüntüsünü Ferguson'a aktardı. Bir adam hızlı adımlarla Hutchins'e doğru geliyor ve dimdik bakıyordu. Ya da Yüz Tarama'ya girmişti.

"İyi," dedi komiser. "Gülümseyerek yanaş, kimliğini ve 'aranıyor' resmini göster."

Hutchins söyleneni yaparken Ferguson bir Kırgız nargilesine çarpmaktan son anda kurtuldu.

İlyanof hiç şaşkın görünmedi. Shonagh daha kimliğini çıkaramadan gülümseyerek elini uzattı.

"Tünaydın, Komiser Yardımcısı Hutchins! Bir şey mi istemiştiniz?"

"Size de tünaydın, Bay İlyanof," dedi Hutchins sektirmeden. "Basına verdiğimiz son resimleri görmüşsünüzdür herhalde."

"Maalesef," dedi İlyanof kafa sallayarak. "Meşgul biriyim, malum. Yasaya aykırı iş yapmadığımdan polis yayınlarına pek bakmam."

Hutchins yalana aldırmadan, “Ne güzel,” dedi. “Acaba azıcık vakit ayırıp görüşmek istediğimiz adamın resimlerine bir bakabilir misiniz?”

“A, elbette.” İlyanof eğildi, baktı ve doğruldu. “Taşkafa mı? Elbette, tanırım bu hıyarı. Görmüşlüğüm var. Robotluğu konusunda fikrim yoktu ama. Kiralık Kaslar’daki dallamalardan biri biliyordum sadece. Buralarda falan görürdüm hep.”

“Gazprom güvenliğiyle ilgili arbedelerde yer aldı mı hiç?”

İlyanof kaş çatarak düşündü. “Bildiğim kadarıyla hayır.”

“Nerede oturduğunu biliyor musunuz?”

“Maalesef. Keşke bilseydim.”

“Keşke mi? Ne demek istediniz Bay İlyanof?”

“Ha, yok, korkutmak için falan değil.” Otuz iki diş sırıttı. “Kontrolümüzden çıkmaya başlayan yanlış anlamaları düzeltmek istiyorum ben. Ama maalesef işverenlerimin güvenlik birimi Kiralık Kaslar’ın bazı dümenler çevirdiği ve Gazprom’dan yürüttükleri malları buralara bir yerlere sakladıklarını düşünüyor.”

“Kuşkularınızı polise iletmenizi şiddetle tavsiye ederim,” dedi Hutchins.

“Kusura bakmayın ama Komiser Yardımcısı, lütfen daha yük gemisinden yeni inmiş gibi konuşmayın. O kadar salak değilim ben.”

Hutchins yemi yutmadı. “Bunların Taşkafa’nın oturduğu yeri bilmekle ne ilgisi var peki?”

“E, şimdi,” dedi İlyanof, “Taşkafa robotsa suyu akan bir yerde oturması gerekmeyecektir mesela. Yatacak yer bile aramayacaktır. Öylesine, ne bileyim, bir garaj, depo falan yeter.” Eliyle çevreyi gösterdi. “Sorunumu göremiyor musunuz? Mesela ben, yaptım demiyorum tabii, buralarda alengirli bir şey gizlemeye çalışsam öyle depo falan tutmak yerine boş bir daire bulur, işte, pencereye saksı falan dizerdim. Anlatabiliyor muyum? Birilerinin gelip gitmesini sağlardım hatta. Hele birilerinin kalmasını sağlayabilirsem tam ballı kaymak olurdu.”

“Çok ilginç,” dedi Hutchins. “Ama belli bir bilginiz yoksa söylediklerinizdaha fazla yeri aramak zorunda kalacağımızı işaret ediyor.”

İlyanof üzülmüş pozlarda kafa sallayarak, “Ya, maalesef,” dedi. “Yardım edemediğim için üzgünüm.”

“Önemli değil,” dedi Hutchins. “Ama eğer bir şeylere rastlarsanız…”

“Elbette, hemen,” dedi İlyanof.

“Size numaramı aktarayım,” dedi Hutchins.

“Gerek yok.”

“Var, Bay İlyanof. Bizim karakolun santrali malum… Bu sayede doğrudan

bana ulaşabilirsiniz.”

“Ha… İyi, peki.” Komiser yardımcısının numarası karşılığında kendi numarasını almasından huzursuz bekledi.

İlyanof uzaklaşır uzaklaşmaz, “Telefonunu ne zaman atacak, merak ediyorum,” dedi Hutchins.

“Ve tabii nereye?” dedi Ferguson. “Aferin.”

Ferguson, Kelle ve Patel yaklaşık bir saat sonra, UPYZ’nin mahalle çocuklarının birinin iki gün öneki lens yüklemelerinden yakaladığı kapüşonlu bir adam görüntüsü ve mikroskobik robotlardan birinin algıladığı RDX kalıntılarından mamul düşük ihtimalli bir izin peşinden dönüşüm kutuları ve bir sürü çöple dolu, ot bürümüş daracık bir ara sokağa döndüler. Hâlâ yukarıda bulunan Hutchins kavisli bir geçitten aynı köşeye geldi ve tepeden gözetlemeye girişti.

Ferguson kafasını kaldırıp yukarı baktı. İkindiyle birlikte ara sokak iyice loşlaşmıştı. Yukarıda mikroskobik robot bulutu dolanıyordu. UPYZ bir RDX molekülünün tespit edildiğini bildirmişti. Ferguson tüm kapıları tarayarak ilerlemeye koyuldu. Dünya Tarama kimi yerde eski görüntüleri veriyordu ama kapıların ardında kalan mekânların veya geçitlerin fiziki durumları muhtemelen doğruydu. Kapıların çoğu taranıp onaylanmış ev veya dükkânların arkalarına açılıyordu. Bunlara boş verdi ve görüntü kaydı elde edilemeyenini aramaya koyuldu.

Mikroskobik robot bulutu daha önce davrandı ve sokağın ortalarındaki gri boyalı bir ahşap kapıya hortum misali indi. Kapı, çevresindeki otların yatışlarına bakılırsa tahminen son bir-iki gün içinde açılıp kapatılmıştı. Ferguson, Kelle’ye baktı.

“Nasıl kokuyor?”

Kelle’nin dokunaçlarından biri kapıda gezindi.

“Emin değilim,” dedi robot. “RDX tespit edemiyorum ama mikroların o yönde şansı daha fazla. Başka kalıntılar var ama. Makine yapı, demir parçacıkları, karbon nano-parçacıkları, çeşitli ayrıştırıcılar ve yüzey-etkinleri. Makine atölyesi olabilir içerisi.”

“Ufaklıklardan birkaç tane yollayalım o zaman içeri.”

Bir avuç mikroskobik robot buluttan ayrılarak menteşe aralıklarından ve kapı altından içeri daldı. Görüntülerine bağlanan Ferguson karşısında mutlağa yakın bir karanlık buldu. Mikroskobik robotlar yayılarak konum aldılar ve bir dakikayı aşan bir süre içinde gri tonlarda bir görüntü peyderpey ortaya çıktı. Ferguson

görüntü kontrolüne geçerek çevreye bakındı. Girdikleri yer iki çarpı üç çarpı beş metre ölçülerinde bir dikdörtgen prizma kutuydu. Yan duvarlarından birinde ortası çökmüş bir divan, dip duvardaysa iki musluklu bir lavabo vardı. Biri taşınabilir, kordonu tavan boyu uzanan üç ampul… Büyük variller ve ufak teneke kutular… Karton ve nanotüp kutular… Şişeler, kavanozlar ve tüpler… Yan tarafında kontrol kolları, tepesinde iki tutamaklı çarkı bulunan ağır bir makine… Ferguson biraz inceledikten sonra makinenin bir baskı makinesi olduğunu kavradı. Duvarlara çakılı kancalarda çeşitli gereçler… Raflara dizili ufak, karmaşık mekanizmalar… Kapalı bir alet çantası… Bir çalışma masası, döküntü bir masa bilgisayarı ve sırtlığı bantlarla tutturulmuş bir iskemle…

Şimdilik tehlike görünmüyordu. Durumu çözen, görüntü oluşumundan daha yavaş ilerleyen kimyasal analiz oldu: RDX kalıntısı havadaydı ve yağ kokularından el temizleyici sıvıya kadar RDX yapımının her aşamasını gösteren izler mevcuttu.

“Taşkafa’nın yeri burası,” diye duyurdu Ferguson. “Bomba atölyesi…” Açıkça duyuruşunun kent çapında kıpırdanma ve UPYZ’de dalgalanma yaratacağından emindi.

“Nasıl emin olabiliyorsun?” dedi Kelle. “Suç unsuru kesin, evet ama—”

Kaşlarını çattı Ferguson. Sahiden, burasının bir başka suçlunun ini olmadığını nereden *bilebilirdi*?

“Kahve fincanı yok,” dedi sonunda. “Isıtıcı bile yok.”

“Ha,” dedi Kelle. Dokunacı kilide uzandı. “Gireyim mi?”

“Hayır,” dedi Ferguson. Daracık sokağı boydan boya süzdü. “Binayı boşaltın. Tüm bölgeyi boşaltın.”

Kapının basit bir asma kilidi vardı ama içeri girmeleri saatler alacaktı. Yedeklenmiş bir leki bile göndermeden önce mikroskobikler, robot ateşböcekleri ve daha büyük ama gene de minnacık diğer sürüngen makineler yollanacak, bubi tuzağı yerleştirilebilecek her nokta aranacaktı. Kaldı ki Ferguson bunların bile yetmeyebileceği kanısındaydı ve bina ve çevrenin boşaltılmasını bu yüzden emretmiş, beraberinde, boşaltma ve aramalar sırasında ortaya çıkabilecek, davayla ilgisiz ufak çaplı suçlara yönelik bir seferliğe mahsus ve gayrı resmi bir ‘görmezden gelme’ duyurusu yapmıştı. (Vergi ve benzeri kaçakçılıklara aldırılmayacak ama köle ticaretine elbette göz yumulmayacaktı.)

Sonra devreye Bomba Ekibi girecekti. Taşkafa’ya yönelik yakalama çağrısı devam ediyordu ama bölgesel tarama şimdilik durdurulmuştu. Ferguson kendisi dâhil, dinlenme ihtiyacındaki herkese izin verdi. Greensides’a döndü, günlük

raporunu yazdı, McAuley'le konuştu, Bomba Ekibi'nin güncellemelerini gözden geçirdi ve saat 20.30'u gösterirken Abbotsford'a, eve dönüş tramvayından önceki birasını içip düşünmeye gitti.

Abbotsford eski bir bardı. Bar tezgâhı U şeklindeydi ve karbon-fiber filtreli duman emicilerin tıslaması ile eve dönüş saatlerinin sonrasıyla kulüp saatleri öncesi arasında kalan zamanda gelenlerin sohbet ve kahkaha sesleri haricinde müzik söz konusu değildi. Ferguson irisinden bir yudum alıp arkasına yaslanarak düşüncelerini toparlamaya koyuldu. Beynindeki, Paranoya'nınkinden çok daha fazla güvendiği şablon-tanımlama sisteminde bir şeyler şekillenmeye başlamıştı. Kelle ve vahşi teğmeni meselesi, savaşan bir insan ile savaşan bir makine arasındaki bağın gücünü yeniden takdir etmesine yol açmıştı. Ayrıca aynı mesele, yüzü üreticisinin veri tabanında bulunmayıp adını da —en azından vaftiz adını— aldığı ölü bir adama göre modellendirilmiş insansı bir robotun alışılmamışlığına da tuhafça uyuyordu. Gerçek Graham Orr bir robotik uzmanıydı; Ferguson birlikte çalıştığı robotun başına ne geldiğini merak etti. Bilince ulaşmış ve zihni daha tehlikesiz bir şasiye aktarılmış mıydı? Ardından sıfırdan uyarlanarak ölü yoldaşına benzetilmiş insansı bir bedene mi nakletmişti kendini? Ya da nakledilmiş miydi? Ferguson bir insan gövdesi üzerinde çalışan ve minyatür bir Marslı-savaş-makinesi / Dr. Frankestein misali, gövdenin canlanması için yıldırımın düşmesini bekleyen bir leki hayal etti…

Hey, bir dakika… Ya eğer—

"İyi akşamlar, komiser."

Gençten bir adam yarısı boş bira bardağını masaya koyup karşısına oturarak dimdik gözlerine baktı Ferguson'ın. Murphy vakasının en başında karşısına çıkan *İskoç* muhabiri Tom Mackay…

Düşünmeye ayırdığı yarım saatine müdahaleye bozulan Ferguson, "Sana da iyi akşamlar, Tom," dedi. "Görevde değilim. Sen de değilsindir umarım."

"E, malum işte," dedi Mackay. Ferguson'la aynı anda bardağını dikledi. "Gazeteciler ve polisler daima görevdedir. Mesaileri bitse bile. Günahkâra dur-dinlen yok."

Omuz silkti Ferguson. "Ciddiyim, Tom. Sana, Emniyet Müdürü'nün basın toplantısında anlattıkları veya Başkomiser McAuley'nin iki saat evvel yayınladıkları dışında söyleyecek bir şeyim yok. En son haberleri istiyorsan kamu wikisine gir."

Mackay ellerini iki yana açarak, "Sakin ol, Adam," dedi. "Başının etini yemeye gelmedim. Akşam güncellememi çoktan girdim. Görev dışı ve kayıt dışıyız. Tamam mı?"

“İyi,” dedi komiser. “Şu ana dek davaya yaklaşımın… Makuldü, söyleyeyim.”

“Dediğinden ne çıkarayım, bilemedim şimdi. İşimi yapmadığımı mı ima ediyorsun?”

“Ağız arama,” dedi Ferguson. “Ciddiyim. İşini gayet iyi yapıyorsun. Gözü dönmüş meslektaşların ne derlerse desinler, polisi kızdırıp halkı paniğe sürüklemek işini yapmak değildir.”

Mackay parmak şaklattı. “Haydi! Oysa sözleşmemde… Aman, neyse. Şakalaşma bir yere kadar.” İç çekti. “Senle konuşmak istedim sadece. Vakanın daha geniş anlamdaki sonuçları ve etkileriyle ilgili.”

“Görev dışı ve kayıt dışı mı?” Güldü Ferguson. “Bütün gece konuşacak vaktim yok.”

“Bir bira daha içmeye vardır ama. Benden.”

“Bir bira daha olur,” dedi Ferguson. “Ama benden. Sağ ol.” Arkasına yaslandı. “Buyur.”

“Aziz Leonard’a tıktığınız iki genç,” dedi Mackay. “Davayla ilgili, değil mi?”

“Henüz suç isnat edilmedi.”

“Yanıtını ‘evet’ kabul ediyorum.” Sırıttı muhabir. “İsnat edilecek suçlardan biri Greyfriars Kilisesi’ne zarar vermek, değil mi?”

Yanıt vermedi Ferguson.

“Mezarlık tarafından haber gelince gittik,” dedi Mackay. “Sabah… Yazının resimlerini çektik. Üniformalılara gençleri sorduk. Dedikoduya göre, kimsenin pek bilmediği veya hakkında konuşmak istemediği bir çeşit din karşıtı mezhep ya da tarikata üyeymişler. Binbaşı Weir’in kim olduğunu da senin kadar biliyorum ayrıca. Kısacası, McAuley Greensides’ın önüne çıkıp pek gönülsüzce ‘polisin ufak, önemsiz, sözde Protestan aşırılıkçısı marjinal bir grubu arıyor olabileceğini’ söyleyince ikiyle ikiyi topladım. Yüz Tarama’ya ‘Aziz Andrews Piskoposu’nu ekleyince ikiyle üçü…”

Ferguson acele etmeden ve içinden *demek sen de* diye geçirerek, “Pekâlâ,” dedi. “Adam öldürmeye niyetli ve İrlanda bağlantısı bulunmayan karanlık Protestan aşırılıkçılardan söz ediyorsak geçmişin şehit azizleriyle ilintilenmeyle karşılaşmak şaşırtmamalı kimseyi.”

“E, neden kamuya söylemiyorsunuz bunları?”

“Operasyona özel nedenlerden,” dedi Ferguson. “Sözüme inanman gerek. Bağlantı gözüne ne denli bariz görünürse görünsün, şimdilik bahsetmezsen sana müteşekkir kalırız.”

Mackay bardağının üzerinden kuşkulu bir bakış attı. Elinin tersiyle dudaklarını sildi.

“Kesmedi,” dedi.

“Açıklayayım o zaman,” dedi Ferguson. “Ha, kesmek demişken…”

Çok geçmeden iki dolu bardakla gelip oturdu komiser.

“Şimdi,” dedi, “mesele barizliği veya müthiş bir sır sayılması değil. Sadece ve açıkçası şansa bulduğumuz bir kanıt parçası ve elimizde bulunduğunun bilinmesi soruşturmaya zarar verebilir. Hepsi bu. Haber falan kaçırmıyorsun.”

“Bu gizliliğin ardında politik bir şeyler yok mu yani?”

“Yok,” dedi komiser.

“Peki, konuyu değiştirelim,” dedi Mackay. “Kök hücre işine ne diyorsun?”

“Hangi kök hücre işi?”

Mackay’in kaşları kalktı. “Son güncellememde vardı bu… Bayan Bernadette White… Pazartesi sabahına omurilik kök hücre tedavisi için programa alınmış.”

“Haberine yazdın mı bunu?”

“Hiç öyle bakma,” dedi Mackay. “haberi hastanedeki güvenilir bir kaynaktan aldım. Personelden değil ama. Yani doktor-hasta gizliliği söz konusu değil. En fazladan boşboğazlık denebilir.”

“O kadar güvenilir değil o zaman,” dedi Ferguson. Lafı kaçıranın Isla çıkmamasını umdu. “Tıbbi gizlilik meselesi bir yana, kadın Roman Katolik bir kere.”

“Mesele de o zaten,” dedi Mackay. “Bilinci kapalı ve Pazartesi de kapalı kalacak. Ve artık her niyeyse, kim bilir, belki unuttu, belki aklına bile gelmedi, herhangi bir tanıklı kök hücre tedavisi reddi imzalamamış kadın. Ne belge ne bilezik ne de künye var.”

“Ama rıza göstermeyeceği açık… Hay anasını!”

“Resmi tanımazlık iş başında,” diyerek kafa salladı Mackay. “Dini ve diniyle bağlantılı hiçbir şeyi hastane nezdinde resmen tanınmıyor sonuçta.”

“Yok artık,” dedi Ferguson. “Başucunda Edinburgh Katolik Piskoposunun alına mı, ayak parmağına mı, işte neresine sürülüyorsa kutsal yağ sürmesi falan… Gören, anlardı yani.”

“Gören, evet,” dedi Mackay. “Ama yasalar bakmıyor işte. Ayrıca yasanın amacını anlıyorum ben. Hastanenin, kadının kendi yazısı veya sözü yokken rıza vermeyeceğini varsaymak için hiçbir dayanağı yok. Hem belli bir dine, mezhebe ya da her neyse işte ona üye herkesin, ilgili dinin tüm uygulamalarını, özellikle kendileri söz konusuyken kabulleneceğini kafadan varsayamazsın. Belki kadın ne yaptığını gayet iyi biliyordu. Belki boynunu kırdığında demir ciğere bağlı değil, bir yenilenme tankında uyanmayı bilerek seçmişti. Ve açıkça belgelememişken doktorların, Hipokrat yemini ve diğer zımbırtıların dediklerine

uymaktan başka çareleri kalmıyor.”

“Bilinci açılana dek bekleyebilirlerdi.”

“İyileşme hızını düşürmeden ve iyileşme sürecini daha acılı kılmadan olmaz o dediğin. Haftalarca rehabilitasyon yerine aylarca rehabilitasyon, komplikasyonlar, enfeksiyon ihtimali… En iyi tedavi neyse onu uygulamak zorundalar.”

Ferguson iç çekerek gözlerini yumdu, alnını sildi. “Katolikler fena bozulacak,” dedi. Gözlerini açtı, Mackay’e dimdik baktı. “Haber yayınlanmasaydı keşke.”

Mackay yine ellerini iki yana açarak, “Elimde değildi,” dedi. “Bir takım sürtüşmelere yol açacağı için üzgünüm ama bugünkü durumda çok büyük sorun çıkaracağını sanmıyorum.”

“Haklısın ama…” Dudaklarını ısırdı Ferguson. Kafasını kurcalayan bir şey vardı. Ne demişti Shonagh? *Cherchez la femme*… Kök hücre yenilenmesi, mutiladolar, belki Katolik Öğretisinin tümüne karşı duyulan gizli bir öfke… Şimdi neredeyse kesin robot dedikleri Graham’ı *mutilado* sandıkları sırada geçerliydi bu fikir… Ama robot veya değil, *mutiladolarla* aylarca takılmıştı. Durumlarına dair bilgi hatta belki de sempati edinmiş olabilirdi. İçlerinden biri kök hücre tedavisini lanetleyen Üçüncü Ahit bildirilerinin buldukları baskı makinesinden çıktıklarına dair pek şüphesi yoktu komiserin. Son bildiri sadece kiliseleri değil, devlet kurumlarını da tehdit etmişti.

“Ne?” dedi Mackay.

Ferguson parmağını kaldırdı. “Bir dakika. Düşünüyorum.”

Kafasında, tüm araştırmalar yapıldıktan sonra ortaya çıkacağını öngördüğü bir görüntü şekilleniyordu:

Tek bacaklı veya bacaksız bir adam… Ezilmiş, belki bandanalı, insanların gözlerini kibarca veya acıyarak kaçıracakları ve yüz tanımlama sistemlerinin üst düzey işlemeye yollayacakları, bir sürü müphem imge arasından yakalanmış bir yüz… Kalabalığın arasında tekerlekli sandalyeyle zor bela ilerleyerek Batı Genel Hastanesi’ne gidiyor, tekerlekli sandalye rampasından çıkıyor, kendi kök hücrelerinden yenilenmeye gelmiş herhangi bir hasta zannedileceği Kök Hücre Yenilenme Kliniği’nin otomatik kapısından giriyor, çok geçmeden kendini, binayı alaşağı ederek patlatıyor… Yıkıntılar et parçalarıyla dolu ama hiçbiri ona ait değil çünkü kendi eti yok ama zihni, ruhu başka bir yerde saklanmış…

Ferguson yumruğunu masaya indirerek doğruldu. Mackay’e, “Bizim yerimize bir meseleyi çözdün galiba,” dedi. “Sağ ol.” Bardağını dikledi, sokağa fırladı, önce karakola, ardından hastanedeki polis ekibine telefon etti. Tramvaya atladı

ve eve geldiğinde kızı Niamh'ı, Isla'nın üzerine iğnelerle tutturduğu karmaşık kâğıt şekiller haricinde çırılçıplak buldu.

"Merhaba, baba," dedi Niamh.

"O kıyafetle dışarı çıkamazsın, küçük hanım."

Niamh güldü. "Tasarımım bu."

"Bittiğinde harika görüneceğine eminim," dedi Ferguson. Bittiğinde neye benzeyeceğine dair en ufak fikri yoktu.

"Günün nasıldı?"

"İyi, iyi," dedi Ferguson. "Az evvel muhtemelen hayatını kurtardım."

"İyi, aferin," dedi ısla. "Şimdi bir işe yara, yiyecek bir şeyler sipariş et."

Yemekten sonraysa Isla'yı, Pazar sabahı erken kalkacağını çünkü kiliseye gideceğini söyleyerek şaşırttı.

"Kimseye saldırmamaya gayret et," dedi karısı.

11. KİLİSE MÜDAVİMLERİ

“Cornelius?”

Cornelius Vermeulen tamir etmeye uğraştığı aracın altından çıktı. Karısı Emere giyinmiş, elinde sigara, sabırsızlıkla bakıyordu.

“Erkencisin,” dedi.

“Araba hava kaçırıyordu.”

“Gelmeyecek misin bu sabah kiliseye?”

“Geleceğim,” dedi Vermeulen. “Ama önce arabayı tamir etmek istiyorum.”

“Acele et o zaman. Dokuza çeyrek var ve daha yıkanman lazım.”

Ayin on buçukta başlayacaktı.

“Daha çok zaman var,” dedi Cornelius.

“Bu gece çıkacak mıyız?”

“Evet ama… Akşam duasından sonra, tamam mı?”

“Ne? Of ama…”

“Kusura bakma,” dedi Vermeulen. “Yapmak istiyorum…”

Emere kafa salladı. “Akşam yemeğini de erken istersin o zaman.” Pek memnun görünmüyordu. Kızamazdı Vermeulen; akşam duasına nadiren katılırdı çünkü.

“Yok, dışarıda yeriz,” dedi. “Fenton Sokağı’ndaki Taylan lokantasına ne dersin?”

“Olur,” dedi Emere. “Anlaştık. Ayinden sonra dışarıda buluşuruz.”

“Gelmek istemez misin?”

“Sabah ayini yetiyor bana.”

Emere öğretmenliğini imanını ifadede kiliseye gitmekten daha etkili sayıyordu. Pazar hem sabah hem akşam ayinine gitmek işin kolayına kaçanlara göreydi. “İyi, bakalım,” dedi. “Kahvaltı hazırlayayım. Kiliseye gitmeden önce yapacağım bir sürü şey var.”

“Güzel,” dedi Cornelius. “yardıma ihtiyacın var mı?”

“Arabanı halledip yıkanman yeter bana.”

“Uzun sürmez. Sorunu buldum zaten. Hava hortumu aşınmış azıcık. Basınç kaçırıyor.”

Cornelius tersten gördüğü karısının yüzünde kuşkulu bir ifade sezdi.

Emere sigarasını yere atıp ayağıyla ezerken, “Akşam duası nereden çıktı?” dedi. “Korodaki kızlardan birine falan mı tutuldun?” Gülerek konuşuyordu ama

sesinde alttan alta gerginlik vardı.

“Yok,” dedi Vermeulen. “Şey… Açıklayayım en iyisi.” Arabanın altından tamamen çıktı, ayağa kalktı. “JR rica etmişti…”

“Şu çatlak mı?” Bir defasında John Richard’ı akşam yemeğine konuk etmişlerdi ve o tek sefer yetmişti. Emere kocasını, JR’ı davet ettiği için affedemiyordu. “Ne istiyormuş bizim… Dur, ne demişti? ‘Erastçı sapkın kaynaşıklık ini’mizden?”

Cornelius, Campbell’ın ne istediğini anlattı.

“Sen de ciddiye aldın, öyle mi?” dedi Emere.

“Tam değil,” dedi Cornelius. “Ama yaparım dedim bir kere.”

“Neden daha önce söylemedin bana?”

“Bu konuşmayı yapmak istemediğim için. Gülünç bulacağını biliyordum.”

“Eh, bir takım dümenler çevirdiğini veya durduk yerde fanatikleştiğini düşünmektense gülünç bulmayı tercih ederim seni.”

“Yok artık! Öyle şeyler mi düşündün?”

“Ne düşüneceğimi ne bileyim?” Uyarırcasına parmağını uzatıp kocasının çenesine dayadı. “Bir dahakine söylemezlik etme, tamam mı?”

Cornelius öne eğildi, alın ve burunları birleşti. “Tamam.”

“İyi,” dedi Emere. “Arabana dön şimdi.”

Cornelius on beş dakika kadar sonra yeri pek şekilsiz borunun etrafına yalıtım bandını sararak arabanın altından çıktı. Parmaklarını çıtlattı, ellerini yıkadı, arabaya eğilerek kontağı çevirdi. Araba çalıştı ve basınç göstergesi normalde durdu. Kontağı kapadı, kapıyı kilitledi. Güzel bir sabahtı; masmavi Rotorua Gölü, masmavi göğün altında ışıldıyordu. Aziz İman Kilisesi az ötedeki tepenin dibindeydi. Gölün üzerinde günün ilk deniz uçağı kalkışa geçmişti; yükselerek volkanik tepelere doğru uzaklaştı. Bungalovlardan kurulu göl kıyısı mahallesi sessizdi. Çoğunluk hâlâ uykudaydı. Çok geçmeden alışıldık Pazar günü başlayacak, erkekler arabalarını kurcalamaya, kadınlar sigaraları elde bahçeden bahçeye sohbete başlayacaktı. Çocukların bir kısmı çoktan kalkmış, sülfür kokulu, fokurtulu çamur birikintileri etrafında koşturmaya başlamışlardı. Ohinemutu, benzinli yahut dizel yerine pnömatik ve elektrikli arabalar haricinde, Cornelius ile Emere’nin taşındığı yirmi küsur yıl öncesinden bu yana pek değişmemişti.

Saat dokuzu gösteriyordu. Cornelius telefonunda haberleri açtı. Gözlükler ne, tele-kulaklıkları bile bir türlü sevememişti. Ekranda ve çevrimiçinde gördükleriyle arasına, gerçek veya sanal dünya ayırt etmeksizin mesafe koymayı yeğliyordu.

Birkaç yerel habere göz attı. Hawkes Körfezinde erozyon… Çalışma Bakanı, ABD bağlantısını reddediyor… Derken bir habere gözü takıldı:

Edinburgh polisi, geçtiğimiz günlerde din adamlarına yönelik iki saldırıya karıştığından şüphelendiği bir failin eşkâlini ve fotoğrafını yayınladı. Şahsın insan ya da robot olabileceği bildiriliyor. Sony şirketinin basın sözcüsü makûs talihli robotlarının böyle bir olaya karışması ya da kamuya tehlike yaratması ihtimalini kesin bir dille reddetti.

Emere eşikte belirdi; televizyonu işaret ederek, "Duydun mu haberleri?" dedi.

Cornelius telefonunu gösterdi ve tekrar kafasını indirerek haberin devamına geçti. Ekranda şimdi, tanıdığı bir karşı-terör uzmanı vardı. Edinburgh polisinin saldırıların ardında köktenci bir Protestan mezhebinin bulunabileceğine dair gönülsüz açıklamasından bahsediyordu. Cornelius önceki ekrana geçti ve Graham Orr'un (insan) ve Taşkafa'nın (robot) fotoğraflarına tekrar baktı.

Aceleyle içeri girdi. Tavada jambon kızarıyordu. Çörekler fırındaydı. Emere'nin uzattığı kahve fincanını teşekkür ederek aldı.

Emere gözlerini televizyondan ayırmadan, "İpini koparmış bir robot!" dedi. "Dinsel veya din-karşıtı terörizmden bile daha sıra dışı!"

"Daha da inanılmaz," dedi Cornelius. "Ama bu yönde gidiyorlar."

"Herhalde yarın medya Waimangu'ya üşüşür," dedi Emere. "Polis de."

Cornelius'un aklına gelmemişti bunlar. Ama doğruydu; Dünya üzerinde insansı robotlarla Protestan köktenciliğinin bir araya geldiği bir yer varsa orası Waimangu'ydu…

"Polis bugünden çöker oraya," dedi. "Bizim robotların bu… Taşkafa denen şeyi tanıyıp tanımadıklarını soracaklardır."

"Tanıyorlar mıdır sence?"

Huysuz maymun adam Çakırkeyif geldi aklına.

"Eh," dedi. "Bizim robotların yaradılışçı dangalaklara silah çekebileceğine inanırım. Mekânı toptan havaya uçursalar yeridir."

"Şaka yapıyorsun," dedi Emere telaşla kocasına bakarak. "Değil mi?"

"Elbette," dedi Cornelius. "Robotlar insanlara zarar veremeyecek denli duygudaştır. Hatta bizden iyidirler. Dostumuz JR'ın dediği üzere, ilk günahtan arılar."

Emere adamın adı geçince yüzünü ekşiterek, "O biliyor mudur bu olanları sence?"

"Sanmam," dedi Cornelius. "Sebt gününde radyo ya da televizyon dinlemez. İnternete girmez… Muhtemelen telefonunu bile açmamıştır."

"Polis geldiğinde epey afallayacak öyleyse."

“Esas robotlar afallayacak… Bir dakika! Afallamazlar ki! Sürekli çevrimiçiler çünkü… Polis iletişimini falan canları çektiğinde dinleyebilirler. Olan biteni bileceklerdir ve endişelenecek bir durum varsa John Richard’a söyleyeceklerdir.”

“Belki,” dedi Emere. “Sen gene de ara bence adamı.”

Cornelius Campbell’ın numarasını girdi. Telefon açılınca şaşırdı.

“Selam, Cornelius.” Sesi sertti ve aranmasına şaşırmışa benzemiyordu.

“İskoçya’daki olayları duydun mu?”

“Elbette,” dedi Campbell. “Robotlardan biri az önce anlattı. Fena şeyler. Aradığında İskoç haber kanallarını tarıyordum.”

“Efendimizin Gününde?” Tutamamıştı kendini Vermeulen.

Campbell sert bir tonla, “İhtiyaç ve merhamet işleri,” dedi. “Sebt insan içindir, tersi değil.”

“Bilge laflar,” dedi Vermeulen.

Campbell karakteristik Protestan bahaneci mantığıyla, “Hem daha Cumartesi orada,” diye ekledi. Ardından daha ciddi bir sesle, “Peki, sen ne diyorsun bunlara?” dedi.

“Benim ne dediğim önemli değil,” dedi Vermeulen. “Bizim polislerin ne düşüneceği önemli. Dikkat etmelisin bence.”

“Ha, düşündüm onları zaten,” dedi Campbell. “Robotlar da. Halen ortadan kaybolmakla meşguller.”

“Saklanmaları hiç iyi görünmeyecektir.”

“Eh, hiçbir şey *yapmadıklarını* biliyorum ve saklandıkları için suçlayamam açıkçası,” dedi Campbell. “Geldiklerinde, gelirlerse tabii, polislerle memnuniyetle konuşurum.”

“Robotlarla da konuşmak isteyeceklerdir. Ayrıca robotların ormana falan saklanmaları saçma. Kızılötesi görüşlü bir uçak ya da helikopter yerlerini kolayca bulur.”

Campbell’ın kahkahası yüzünden telefonu kulağından uzaklaştırdı Vermeulen.

“Kızılötesi mi?” dedi Campbell. “Waimangu üzerinde hem de? Burada hava araçlarını gün boyu oyalayacak kadar çok sıcak kaynak var. Ayrıca robotlar güç azaltıp ısılarını ortam ısısına ayarlayabilirler. Üzerlerine birkaç yaprak da çekerlerse kimse bulamaz. Hem o durumdayken olan biten her şeyi görmeye, arayanların haberleşmelerine dalarak kolayca devam edebilirler. Hayır, robotları bulmak için anormal çapta bir tarama ve çember kurmak gerekecektir. Binlerce kişiden söz ediyorum. Kolay değil.”

Emere fırını açtı, çörekleri çıkardı, tavanın altını kapadı ve bileğini gösterdi.

Vermeulen başıyla tamam işareti yaptı.

“Valla yapamazlar diyemem,” dedi. “Katil robotlar paniği çıkarsa fazlasıyla yaparlar.”

“Neden endişelenmemeleri gerektiğini anlatırım,” dedi Campbell. “Gerçi pek sanmıyorum geleceklerini.”

“Eminim lafına güvenirler,” dedi Cornelius. Hiç emin değildi oysa.

“Konuştuğumuz diğer mesele beni daha çok endişelendiriyor,” dedi Campbell. “Gideceksin, değil mi?”

Vermeulen, “Kahvaltımı bitirince,” dedi ve Campbell’ın yanıtını beklemeden telefonu kapadı.

Cornelius ile Emere kiliseye birkaç dakika geç girdiler. En arka sıraya oturdular. Vaiz minberden bir bakış attı, gülümsedi ve Yeşaya’dan okumaya devam etti. Cornelius cemaati taramak için herkesin ilk ilahide ayağa kalkmasını bekledi. Turistlikleri belli birkaç kişi ile iki sıra önündeki takım elbiseli Pakeha[46] haricinde herkes tanıdıktı. Kısa saçları ve duruşu Cornelius’a adamın Amerikan sürgünlerinden olduğunu düşündürdü.

İlahi sona erdi. İlahiyi ezbere değil, kitapçıktan okuyan yabancı herkesten bir-iki saniye geç oturdu yerine. Aynısını ayinin kalanında da yaptı. Aşai Rabbani’ye katılmadı. Takdisin ardından dışarı ilk Cornelius ile Emere çıktı. Cemaatin kalanı çıkarken birkaç adım açıkta beklediler. Cornelius gülümseyip baş selamları verirken komşularla sohbet işini Emere üstlendi. Yabancı nihayet vaizle hararetli bir konuşma eşliğinde çıktı. Vaiz, Cornelius’u görünce gülümseyerek, peşinde yabancıyla doğrudan yanına geldi.

“Günaydın, Lisanne,” dedi Cornelius.

“Günaydın, Cornelius… Ah, merhaba Emere! Sizleri Brian Walker’la tanıştırmak istedim. San Francisco’daki Aziz Patrick Vakfı’ndan, ülkemizdeki Katolik okullarını ziyarete gelmiş…”

Cornelius, *buraya kadarmış şüphe işi* diye düşünerek Amerikalıyla el sıkıştı. Walker hafif eğilecek denli uzun boyluydu. Emere’ye belden eğilerek selam verirken kilise çıkışı yaktığı sigarasına yüz buruşturdu ve Cornelius’a azarlarcasına bir bakış attı. Ya da belki azarlamıyor, sadece Yüz Tarama’dan araştırıyordu ki Cornelius, gözlüklerin kilisede veya kilise önünde takılmasını doğru bulmazdı.

“Merhaba,” dedi, “yolculuğunuz iyi geçiyor mu?”

“Harika,” dedi Walker. “Güzel ülkeniz bir yana, yeniden cemaat okulları görmek çok güzel.” Kafa salladı. “ABD’de de göreceğimize eminim ama benim

ömrüm yetmeyecek.”

“Zor olsa gerek,” dedi Vermeulen.

“Öyle. Devlet okullarında çocuklara öğretilenler insanın kanını donduruyor.”

Vermeulen anlayışla gülümserken Walker ile Vaiz Lisanne yanlarından ayrılıp kalabalığa karıştılar. Vermeulen eşiyle birlikte eve yürürken Campbell’ı aradı.

“Var mı bir şey?”

“Batı cephesinde yeni bir şey yok,” dedi Campbell. “Sende?”

“Gezgin bir Katolik, o kadar,” dedi Vermeulen. “Brian Walker. Yanki. Fena birine benzemiyor.”

“Hepsi bu mu, emin misin?”

“Kuşkulanmam için neden yoktu.”

“İyi, peki,” dedi Campbell. “Polisler gelirse haber veririm sana. Vermezsem her şey yolunda sayabilirsin. Ayrıca kuşkulu birilerini görünce beni aramana gerek yok. Tehdit gibi bir şey hissedersen polisi ara. Kuşkulandığın kişi sana sivil veya gizli polis gibi gelirse yarın konuşuruz.”

“İyi, sabaha görüşürüz o zaman.”

“Sabaha çıkarsak.”

Cornelius ile Emere, Tayland lokantasından karanlığa çıktılar. Göl tarafından gelen esinti körfezin sülfürlü kokularını taşıyordu.

Emere eşinin koluna girerek, “Bir şeyler içip dönelim mi eve?” dedi.

“Olur,” dedi Cornelius. “Sülün Yolucu?”

“Uygundur.”

Arawa Sokağı’na döndüler. Sülün Yolucu az ilerideydi. Emere dışarıdaki masalardan birine yerleşmeye hazırlanırken, Cornelius, “Hava soğuk,” dedi.

“Sigara içmem lazım,” dedi Emere.

“Başka hangi zehri istersin?”

“Cin-tonik.”

Vermeulen içeri girdi. Bar sıcacık ve loştu; kızarmış et kokuyordu. Tezgâhta birasıyla Emere’nin cin-toniğini beklerken Amerikan aksanlı konuşmaları duyunca dönüp baktı. Altı-yedi kişi akşam yemeğindeydi ve Brian Walker grubun içindeydi. Cornelius gruptan diğer birkaç kişiyi daha önceden görmüştü. Dükkân sahipleri, otomobil satıcıları, açık hava spor merkezi işletmecileri, falan. Walker’ı bunların arasında görmek şaşırtıcıydı. Çevredeki Amerikan sürgünlerinin çoğu çeşitli türlerden (Baptist, İkinci Gelişçi veya Yapılanmacı) militan Protestanlardı. Bu tipler sürekli ABD karşıtı planlar, komplolar kuranlardandı ve yaptıklarının bazıları lafta kalmıyordu. Sohbetleri, tahmin

edileceği üzere, ABD'deki laik rejimin yaptıkları üzerineydi.

Walker, Vermeulen'in bakışını görünce, orada bulunmaması gereken Vermeulen'mişçesine soğuk bir ifadeyle karşılık verdi. Vermeulen başıyla selamladı, döndü, içkilerini alıp dışarı çıktı.

Grace Mazvabo, Pazar sabahı dokuzu birkaç dakika geçe her zamanki gibi, hâlâ Aziz John adını taşıyan Batı Ucu durağında tramvaydan indi. Prensler Sokağı'nı geçti, artık Batı Uç Binası adı verilen yapının yanındaki merdivenlerden Prensler Sokağı Bahçeleri'ne[47] indi. Güneş parıldıyordu ve hava yirmili derecelere varmak üzereydi. Parkta henüz kimsecikler yoktu. Sonbaharın ilk düşen yaprakları yürüyüş yoluna saçılmışlardı. Gri sincaplar profesöre baktılar, herhangi bir kırıntı atma niyeti taşımadığını kavradılar ve zıplaya hoplaya çalıların arasında kayboldular. Profesör, sağ aşağısında Ross Sahnesi ve üzerinde bazalt kayalıklara oturmuş Şato, telaşsız adımlarla yürüdü. Şato, jeolojiyle tarihi birleştirişiyle, araziye hâkimiyetiyle, nükleer caydırıcılığın antik eşeyi sayılabilecek yüceliğiyle Grace'e her daim derin bir güven duygusu verirdi. Sağlam kaleler, prensler, Lordlar ve duvarlarla çevrili kentler Reform'da çok önemli rol oynamıştı. *Ein feste burg ist unser Gott*'tu[48] sahiden. Şato yerinde kaldığı sürece, yüz küsur metre aşağıdaki Üniversite ve daha ötesindeki Kilise'nin günün birinde eski gücüne kavuşacağına rahatlıkla inanabilirdi.

Tabii eski şekliyle, İhtiyarlar Heyeti'nin geçici diktatörlüğü ya da ulusun ruhunu karartan gri bir bulutu bırak, bir Kurum dahi değildi düşündüğü. Kilise'nin toplumda sadece yine saygın bir ses, sohbetlerin bir parçası, topluma bir şeyler katabilecek bir varlık haline tekrar gelmesiydi dilediği. Ülke, bu sesi duymazlıktan gelmekle, dışlamakla hatta susturmak için onca zahmete girmekle kendini anlama yollarından birini yitirmişti. Ayrıca İskoçya Kilisesi veya İskoçya'nın diğer ana akım kiliseleri ve diğer dinler, Büyük Ret'i hak edecek bir şey de yapmamışlardı. Egemenlikçiler, Muafiyetçiler, Bilimsel Yaradılışçılar ve Hıristiyan Siyonistlere, Roma hiyerarşisinin yozlaşmış öğelerine, İslamcı Cihatçılara ve Üçüncü Tapınak fanatiklerine ve İman Savaşları'nda gerçek zararı veren diğer her zümreye karşı tepkinin patlama alanında kalan masum seyirciler, ikincil zayiatlardı sadece. Ve şimdi, hepsinin yeniden yaşanması tehlikesi söz konusuydu.

Hiç adil değildi…

Pazar'dan Cuma'ya haftada altı defa yürüdüğü yolda aklından, dert verse bile rahatlatıcı ve tanıdık bu düşünceler geçiyordu. Ama yürürken aklının ücralarındaki minnacık hain sesin, düşüncelerine zerre paye vermediğini fark

etti. Bu sesi gayet iyi, Bulawayo'daki çocukluğundan beri tanıyordu ve sayabileceği bir sürü insanın aksine, sesin Şeytan'a ait olmadığını biliyordu. Konuşan, aklının kendine pek kulak verilmediğinden rahatsız kısmıydı. Her zaman doğruyu söylemez ve her daim dinlenmeyi hak etmezdi ama kesilmesinin tek yolu aldırmazdan gelmemekti. Bazen aydan aya, bazen yıldan yıla ortaya çıkardı; aklının ne denli sıkıldığına bağlıydı. Bu sefer sesi birkaç gündür, Komiser Ferguson'ın tuzağına düşüp iThink'teki şapşal oyunu oynamaya başladığından beri duyuyordu.

Hain minik ses şöyle diyordu: *Özgür iraden yok senin*. Gülünçtü tabii; Öngören oyununun kendinde numarayı açıklayan bir BeniOku metni vardı. Olan biten, tele-kulaklığının, parmağının bükülmesinden önce gelen ve bükülmeyi hazırlayan sinirsel akıma, *hazırlık potansiyeline* ait zayıf elektrik izlerini yakalamasından ibaretti. Tuşa basmak bile gereksizdi; tuşa basacağına masasını tıklatsa fark etmezdi. Tele-kulaklığının iThink'i kontrol edebilmesini sağlayışından ya da gözlüklerinde seçimler yapmasından —özünde tamamen aynı şeydi hatta— daha ürkütücü değildi. BeniOku metninde etkilerin bolca sınanmış felsefi açılımlarına dair, ta 1985'teki orijinal Libet deneyine[49] kadar uzanan upuzun tartışmalara çıkan bağlantılar vardı.

Grace Mazvabo, gerek uzun uzun ve bazen kızarak düşündüğü Kalvinci soyu, gerekse neredeyse tüm akademik dünyanın ortak varsayımına dönüşmüş felsefi natüralizmle ilişkisi yüzünden uzun süre önce determinizmin, düşünür Dennett'ın[50] söylediği üzere, arzulamaya değer her türlü özgür irade türüyle uyum gösterdiği kolaycılığında karar kılmıştı.

Ama işte… Tuşa basmaya karar vermesinden önceki, neredeyse algılanamaz ama varlığı sual götürmez saniyenin üçte birlik diliminde yanan delirtici ışık kabullendiği felsefi rahatlıkla alay ediyor ve hain minik sese lekiye söylediklerini tekrarlatıyordu adeta: *Sen de önünde sonunda bir makine, deterministik bir sistemsin*.

Yolun sonuna, Mound'a çıkan basamaklara yaklaşırken gözde heykellerinden birine bakmak için durakladı. Öne eğilmiş hoş bir kadın; dalgalanan eteğinde iki çocuk; bir eli açık, diğerinde bir kitap… Plakasında hiçbir şey yazmıyordu ve Profesör Mazvabo heykeli Eğitim ya da Annelik veya eskiden çocukları kucaklamış ve gelecekte bir gün belki yine kucaklayacak Kilise saymakta serbestti.

Ancak bu Pazar sabahı güneş heykelin gülümseyen gözlerine vuruyor, kırpışırmış gibi gösteriyordu ve taş dudaklardan Grace'ten başka kimsenin

duyamayacağı şu cümleler dökülüyordu: *Tanımadın mı beni onca zamandan sonra? Kimim, biliyorsun!*

Grace ürpererek heykele bir daha dönüp baktı. Heykel kesinlikle bilinen Victoria döneminde yapılmışlığından çok daha eski görünüyordu ve iki bin yıllık Hıristiyanlık boyunca dimdik durmuş ve devrinin yeniden gelmesinden memnun bir kadim zamanlar tanrıçasını andırıyordu.

"Evet, Sophia,"[51] diye fısıldadı Mazvabo. "Kimsin, biliyorum."

Döndü ve Ulusal Galeri'nin çatısında dizili sfenkslerin taş bakışları altında basamakları koşarcasına tırmandı.

Ferguson kilisenin en arka sıralarından birinde boş bir yer buldu, az ötedeki üniformalı memura hafifçe baş selamı vererek oturdu. Kilise, hafif beden ve giysi kokularıyla birlikte cilalı ahşap ve eskimiş kâğıt kokuyordu. Cemaat ayinin başlamasına on beş dakika kala gelmişti. Herkes yerine geçtiğinde kilise tümden değilse bile tamama yakın doldu. Ferguson yaklaşık üç yüz kişinin geldiğini tahmin etti. Cemaat gençten çok yaşlı, erkekten çok kadın, Asyalıdan çok Avrupalı ve Afrikalı, emekçiden çok üst sınıf üyelerinden mürekkepti. Ama Edinburgh nüfusunun fazlaca çarpık bir numunesi değildi sonuçta: Ergenler ve genç yetişkinler genelde rahat giyinmişti. Ebeveynler, yaşlılar ve küçüklerse, Pazar idealini kovalarmışçasına özenle seçmişlerdi kıyafetlerini. Grace Mazvabo'yu görmesi epey zamanını aldı komiserin. Son görüştüklerinde gri ceket ve pantolonla karşısına çıkan profesörün sırtında bu sefer gayet dikkat çekici, parlak yeşil bir ceket, aynı ölçüde parıltılı, altın rengi bir bluz vardı ve kafasına geniş kenarlı, yeşil bir hasır şapka takmıştı. Komiseri gördü, gözlerini kıstı ve belli belirsiz bir baş selamı verdi.

Ferguson ayin boyunca yerinden kalkmadı. Ne zaman kalkıp ne zaman oturması gerektiğini bilmiyordu; ilahilere ve dualara katılmayacaktı zaten. Ayakta dikilen memur gibi Vaiz Dow'un vaazından notlar da almayacaktı. Aylak bakışlarla mekânı ve lekeli vitrayları süzerken kendini ayinin akışına bırakmayı seçti.

Ayinin bitişinden hemen önce kalkıp çıktı ve kapıda beklemeye koyuldu. Grace Mazvabo nihayet çıktığında cemaatin büyük kısmı gitmişti. Profesör, komiseri gördüğüne pek memnun değil gibiydi.

Kilse basamaklarında makinelisi elde dikilen memura bir bakış atarak, "Tanrı Bölükleri'ne mi döndük yine?" dedi.

"Sizi görmeye geldim," dedi Ferguson. "Konuşmamız gerek. Yalnız."

Mazvabo biraz düşündü. "Peki," dedi. "Ama hemen olmaz. İçeri dönüp etrafı

toparlamam lazım.”

“İyi. Ben etrafta biraz dolanır ve sonra sizle… Nerede buluşuruz?”

“Şehitler Anıtı’nda.[52] Geçen saldırıya uğrayan… Şu tarafta, duvarın ilerisinde, solda. Mutlaka görürsünüz. On beş, yirmi dakika sonra.”

Kilise alanını yavaş adımlarla dolaşarak on beş dakikada buluşma noktasına vardı Ferguson. Mazvabo gelmemişti. Ferguson, kirlilik ve diğer etkenlerle aşınarak solmuş, yosun bağlamış ve üzerine çaprazlamasına kırmızı harfler püskürtülmüş kitabeyi okumaya başladı.

Dur yolcu, gördüğüne dikkat eyle aman,
Bu mezar ölmüş birileri için dikildi bir zaman.

Şiir böyle, gayet ciddiyetle devam ediyordu. En alttaysa açıklamayla düzyazıya dönüşüyordu:

Soylu Argyle Markisi’nin 27 Mayıs 1661’de kafasının kesilmesinden 17 Şubat 1688’de Bay James Renwick’in idamına kadar, yaklaşık on sekiz bin kişi aynı dava için şu veya bu şekilde öldürülmüş ve yok edilmiştir; yaklaşık yüz adedi soylulardan ibaret Edinburgh’da idam edilenler, centilmenler, rahipler ve diğerleri, Hz. İsa’nın soylu şehitlerdir. Birçoğu burada yatmaktadır.

Okumaya dalan Ferguson, mıcırlardaki takırtılarla irkildi. Grace Mazvabo, kolunda çantası, elinde kocaman, siyah kaplı bir İncil’le geldi ve anıta baktı.

“Kendi çapında etkileyici,” dedi komiser. “Şaşaaya kaçılmamış hiç.”

“Öyle,” dedi profesör.

“Sahiden on sekiz bin kişi mi öldürülmüş?”

“Tartışmalı orası,” dedi Mazvabo. “İdam sayısı, mahkemesiz idamlar katıldığında dahi bini bulmaz ve bu tür bilgiler sıklıkla bu tip anıtları aşağılamada kullanılır. Ama kitabede on sekiz bin kişinin idam edildiği iddia edilmiyor, değil mi? İşe sürülmeyi —gönüllü denir hep— yasaklanmayı, yoksun bırakılmayı, genelde tek taraflı çatışmalarda ölmeyi, Karayipler’e köle yollanmayı ve ‘şu veya bu şekilde öldürülmüş ve yok edilmiş’leri katınca sayının pek hevesle vurgulandığı üzere müthiş bir abartı olmadığı ortaya çıkıyor. Resmi sayılara bakım gerçek sayıları hor görmek her zaman kolaydır. Gayet iyi bilirim ayrıca: Robert Mugabe yönetiminde kaç politik idam gerçekleştirildi, biliyor musunuz? Sıfır! Peki, kaç adaletsiz ölümden sorumluydu Mugabe? Sayı tartışmaya açık ama sıfırdan fazlaydı, orası kesin.”

Ferguson başıyla onayladı. “Bu tür şeyleri… Düşünmüşlüğüm var.”

“Eminim vardır,” dedi Mazvabo. “Hiç tövbe ettiniz mi peki?”

“Bugünün meselesi değil o,” dedi komiser.

“Başka gününüz *olmayabilir*, komiser,” dedi profesör. “Eski vaizlerin doğru söylediği şeylerden biri buydu.”

“Hayır. Cidden bugünün meselesi değil,” dedi Ferguson. Başıyla anıtı işaret etti. “Üçüncü Ahit mezhebi… Bu tip geleneklerden, anlatılardan mı esin alıyorlar sizce?”

“Bu ve başkalarından. Kitaplardan, vaazlardan, öykülerden öğrenmişlerdir Öldürme Zamanı’nı. Şehitlik çok kuvvetli bir fikirdir, komiser. Kendi kendini çoğaltır, körükler, besler.”

“İyi ama neden şimdi? Uğruna şehit olunacak ne var?”

Mazvabo kilisenin kapısında dikilen sarı anoraklı, silahlı memuru işaret etti.

“Soruyor musunuz sahiden?”

“Amaç korunmanız, gayet iyi biliyorsunuz. Eski günlerdeki gibi değil artık.”

“Ya içeride not alan polis? Doğrudan eski günlere götürdü beni. Tam bir nostalji turuydu, komiser.”

“Eh, biraz, belki,” dedi Ferguson. “Ama polisin ana amacı bu değil artık. Ama bir anlamda evet, iki cinayete ve daha beterinin yaşanacağına dair, bizzat bu kilisenin geçmişinden gelen ve işte, tam burada, durduğumuz yerde yüceltilmiş bir geleneğin yaptığı tehdide karşı bir tepki söz konusu elbette. Şimdi, sorumdan ayrılıp konuyu dağıtmayalım, lütfen. İnsanları yeniden öldürmeye, yeniden şahadet ulaşmaya iten, heveslendiren nedir sizce?”

“Onların gözünden bakmalısınız,” dedi Mazvabo. “Kiliselerin toplumda marjinal bir konumu, kenarda kalmayı kabullenerek ve yargılanmadıklarına şükrederek laik devlete boyun eğdiklerini, ödün verdiklerini düşünüyorlar. Doğrudur; İskoçya Kilisesi ve diğerleri Büyük Ret’i tersine çevirme çabasını sürdürüyor olabilirler ama açıkçası, mecazen dahi silahlı değiliz. Bir bakıma devletten ayrılmak bize kazanç sağladı diyebiliriz. Bugünkü cemaati gördünüz. Gelenlerin hiçbiri toplumsal itibar peşinde değildi. Tam tersi… Kiliseye gitmek bugün tamamen farklı: sadece inandığımız için gidiyoruz artık. İnancımızdan utanmıyor ve herkesin görmesini istiyoruz. Çoğumuzun ayinlere iki dirhem bir çekirdek gelmesi bu yüzden. Sırf bu yüzden her Pazar bu göze batıcı kıyafeti giyip kilisede hemen hiç okunmamasına rağmen eski moda, misyoner okulu tipi İncil’imi taşıyorum.” Durdu, etrafına bakındı. “Yürüyelim biraz,” dedi.

Ana patikadan ilerlediler ve üst köşeden döndüler. Yapay tutulma gölgesi üzerlerinden geçerken Ferguson saatine baktı, kaşları çatıldı ama dikkatini ve

yürüyüşünü bozmadı. Güneş aniden yanan dev bir ampul misali belirdiğinde gözlerini kırpıştırdı.

"Kısacası," dedi Mazvabo, "durumu kabulleniyoruz. Ama iyi bir durum değil ve hoşumuza gitmiyor. Artık Cumhuriyet anayasasında yazılı bir durum bu ama İskoçya Kilisesi'nin anayasasında yazılı değil. Beni bile rahatsız ediyor. Başkalarını çok daha fazla ediyordur. Öyleleri esin, öfkelerini haklı çıkaracak bir şeyler ararlar ki bulması zor değildir. Çünkü tıpkı dediğiniz gibi, devlet otoritesini Kilise'den üstün görmektense ölmeyi seçen insanların anısı kendi kilisemizin geçmişinde mevcuttur ve deyim değil, gerçek anlamıyla taşa kazınmıştır. Üstelik o kilise, kabul görmüş, kurumlaşmış bir kiliseydi. Eski Ahitçiler, kendinden nefret eden bir devletin postalı altında, sırf postal hepten ezmiyor diye memnun yaşayan bir kilise için ne düşünürlerdi sizce? Postalını kilisenin ensesinden çekmeyen devlete ne gözle bakarlardı?"

"Neredeyse bu tiplere yakınlık duyuyorsunuz diyeceğim."

Mazvabo, telaşla, "Yo, yo," dedi. "Durumu açıklamaya çalışıyorum. Benim gibi biri, bir liberal, bir ılımlı bile Kilise'nin durumuna karşı bir miktar öfke duyabiliyorsa köktencilerin halini düşünün bir demek istiyorum."

Flodden Duvarı'na paralel diğer yola geçerlerken, "Hayır," dedi Ferguson. "Anlattıklarınız yeterli değil. Bu olayların ardında daha fazlası olmalı. Dinsel içerlemeden daha kuvvetli bir şey… Evet, doğru, iman kendi başına bir güçtür, biliyorum ama aynı zamanda İman Savaşları'nın imanla ilgisi olmadığını da hatırlıyorum. Petroldü mesele."

Mazvabo güldü. "Cinayetler falan petrolle mi ilgili diyeceksiniz?"

"Hayır, petrol değil ama bildirilerde lafı geçmeyen bir şey… Kişisel, belki bireysel psikolojiyle sarmalanmış bir şey. Henüz böyle bir şey var veya yok diyemeyiz ama bu türde ufak bir şey değilse çok daha büyük bir şey demektir. Nedir, aklıma gelmiyor ama evet, birden fazla kişi söz konusuysa muhtemelen dinsel bir grup çıkacaktır. Bu Üçüncü Ahit tayfası *gibi* konuşan, düşünen artık mezhep midir, tarikat mıdır, tanıyor musunuz hiç?"

"Elbette," dedi Mazvabo. "Bir sürü!"

"Ne?" dedi Ferguson. "Tanıyorsunuz ve hiç bahsetmediniz mi şimdiye kadar?"

Mazvabo durdu. "Demin yakınlık duyduğumu söylerken şaka yaptığınızı biliyordum ama şimdi yapmadığınızı anlıyorum. Beni, söz konusu mezheplerden bahsetmemekle suçluyorsunuz. Komiser Ferguson… Size bunlardan bahsetmememin tek nedeni zaten bildiğinizi sanmam. Böyle şeyleri bilmek işiniz sizin."

Ferguson, suçlanışına içerleyerek, “Hayır, değil,” dedi. “Geçmişte veya yakın dönemde şiddet eğilimi gösterdikleri bilinen grupları bildiğiniz üzere Özel Şube takip eder. Eğer Pilton’daki bir ev, kendilerine Kuzey İrlanda Presbiteryen Elçisel Kilisesi adını veren bir mezhebin buluşma yeriyse ve mezhep üyelerinin çoğu eski UDA[53] üyeleri ve aileleriyse Özel Şube’nin takibi altında bulunduklarına dair istediğiniz bahse girebilirsiniz. Bizse üç nedenden dolayı Kilise ve mezhepleri takip etmeyiz. Birincisi, elimizde yeterli kaynak yok. İkincisi, görecek pek bir şey yok… Üçüncüsüyse elimizde meşru kuşkulanma gerekçeleri bulunmadığı sürece yasal açıdan tanımama ilkesine göre hareket etmek durumunda olmamız. Ki Profesör, Kilise’nin durumuna dair yakınmanıza bu yüzden kızdım: İskoçya Cumhuriyeti, İskoçya Kilisesi veya diğer herhangi bir kiliseyi baskı altında tutmaz ve inananları fanatiklerden korumak uğruna kendi insanlarını tehlikeye atması haricinde görmezden gelir. Şimdi, lütfen bana şu mezhepleri anlatın.”

“Pekâlâ,” dedi Mazvabo. “Anladım. Özür dilerim.”

Ferguson kafa sallayarak tekrar yürümeye koyuldu.

“Bunlardan kilise sayesinde değil,” dedi profesör, “araştırmalarım yüzünden haberdarım. Yıllar yılı okuduğum kitaplardan, mektuplardan, kayıtlardan ve anlatılardan izlerini sürdüm ve ufak mezheplerin üyelerini belli ölçülerde tanıdım. Edinburgh’da epey var bunlardan. Çiftliklerinden edilmiş veya kıyılardan göçmüş insanlar… Mesela bir zamanlar doğu kıyısındaki bütün köyler Tarikat kiliselerinin egemenliğindeydi. Bugün hiçbiri yok ama insanlar ortadan kalkmadı tabii. Farklı mezhepler, gelenekler, vesaire ama yerlerinden edilme sonucunda halkın arasına karışıyorlar. Böylece ortaya yeni cemaatler, ev kiliseleri çıkıyor. Savaş sonrası kargaşasında yeni sosyal yardımlardan, bağışlardan, vesaire geçiniyorlar. Batı Lothian’da ne kadarının bulunduğunu görseniz şaşarsınız. Turnhouse’da elbette ama Carbon Glen’deki yeni köy ve kasabalarda, Livingston, Linlithgow, Falkirk ve daha batıda da varlar. Sonra başka çaprazlamalarla ortaya çıkanlar var. Aşırı dindarlarla teknoloji uzmanlarının birleşimleri, vesaire…” Birden güldü Mazvabo. “Mühendisler hâlâ yaradılışçılara kolay av oluyorlar. İnsanın mesleği akıllı tasarım *olunca* kazalardan kaçılamıyor haliyle…”

“Mühendisler demek… İlginç sahiden,” dedi Ferguson. Derinlemesine iç çekti. “Yardım edebileceğiniz bir şey var mı diye sormuştunuz, Dr. Mazvabo. Var. Çok işime yarayacak ve başarıya ulaşırsa polisleri kilisenizden çıkaracak bir şey.”

Mazvabo şapkasını çıkardı, saçları omuzlarına döküldü.

“Dinliyorum,” dedi.

“Anlatmaya başlamadan önce,” dedi komiser, “sizi uyarmalıyım. Riskli bir şey. Resmi de değil. Sır kalacağından kesinlikle emin olmam gerekiyor. Poliste güvenebileceğim kimse kalmadığından değil ama…” Durdu, elini iki yana salladı. “Kazara dahi ortaya çıksın istemiyorum. Ama gerektiğinde çarçabuk destek alacaksınız. Garanti ederim.”

“İlgiyle bekliyorum hâlâ,” dedi profesör.

“Pekâlâ… Sizden bu yeni kilise ve mezheplerden mümkün olduğunca fazlasını ziyaret etmenizi ve Üçüncü Ahit laflarına yakın şeyler duyar duymaz bana haber vermenizi istiyorum. Büyük iş ve dediğim gibi, tehlikeli…”

“Tehlikeyi dert etmeyin,” dedi Mazvabo. “Ayrıca mezhepler hakkında, hangilerini eleyeceğimi bilecek kadar bilgi sahibiyim. Tamam, komiser. Zevkle. Tabii önce eve gidip daha sade bir şeyler giymeliyim. Akşama başlarım.”

Şaşırmıştı Ferguson. “Ciddi misiniz? Emin misiniz?”

“Elbette eminim. Dini cinayete bahane eden sapkınların yakalanmasına yardım etmekten onur duyacağım.”

“Eh,” dedi Ferguson. “Teşekkürler o zaman, Profesör Mazvabo.”

Ne tuhaf kadın, diye düşünmeden edemedi.

---

46 Özellikle 19. Yüzyıl başlarında Avrupa’dan gelip Maoriler arasında yaşamaya başlayanlar ve bu insanların soyundan gelenlere verilen ad. (ç.n.)

47 Edinburgh Şatosu’nun hemen altındaki park alanı. 1770’lerde ve 1820’lerde, iki aşamada yapılmıştır. (ç.n.)

48 “Tanrımız sağlam bir kaledir.” Martin Luther’ın ünlü ilahisi. (ç.n.)

49 Bilinç alanında öncülerden sayılan, bilincin kişinin önündeki olay bittikten yarım saniye sonra devreye girdiğini kanıtlamış biliminsanı Benjamin Libet’in (1916–2007) bu minvaldeki ünlü deneyi. (ç.n.)

50 Daniel Clement Dennett (d. 1942): Zihin, bilim ve biyoloji felsefeleri üzerine çalışmalar yapan ve Richard Dawkins, Sam Harris ve Christopher Hitchens’le birlikte “Yeni Ateizmin Dört Atlısı”ndan biri sayılan Amerikalı düşünür. (ç.n.)

51 Antik Yunan felsefesinde “bilgelik” kavramının kişileşmiş hali. Efes antik kentindeki Celsus kütüphanesindeki heykeli, Platonculuktan Ortodoks Hıristiyanlığa kadar birçok dinsel ve düşünsel akımda önemli yer bulmuş bu kişileştirmenin ünlü örneklerindendir. (ç.n.)

52 Greyfriars Kilisesi mezarlığında bulunan ve 1660’da monarşinin yeniden kurulması ile öldürülen Ahitçiler anısına dikilmiş anıt. (ç.n.)

53 Ulster Defence Association: Kuzey İrlanda’da faal krallık yanlısı en büyük paramiliter örgüt. (ç.n.)

12. SAVUNMA MEKANİZMALARI

Ferguson kiliseye gitmeden önce epey koşturmalı bir sabah geçirmişti. Leith'den gelen son bilgileri kontrol etmişti: Bomba Ekibi nihayet gece yarısı bubi tuzağı bulunmadığı sonucuna varabilmiş, içeri girmiş ve mekândan malzemeleri ve yapım araç gereciyle birlikte yarım kilo kadar RDX çıkarmıştı. Bombacılar çıktıktan sonra içeri Tony Newman'ın adli tıp ekibi dalmıştı. Adli tıpçıların ilk onayladıkları Ferguson'ın tahmin ettiğiydi: elle kullanılan baskı makinesindeki kâğıtlar ve mürekkep, Ahitçi bildirilerinde kullanılanlarla aynı çıkmıştı. Tespiti iyice sağlamlaştıransa son bildirinin (Kelle'nin Grassmarket'te bulduğu) baskı makinesinin levhasında halen dizili durmasıydı. Sabaha karşı, masa bilgisayarının şifresini kırmak için bir bilişim uzmanı çağrılmıştı.

Ferguson bunun ardından Aziz Leonard otobüsüne atlayıp Newington karakoluna gitmişti. İki Gnostik gencin sorgusuyla ilgili komiser yardımcısını bulup sorgu odasında yanına oturmuştu. Carl ile Will ayrı sorgulanmış ve Ferguson'ın önlerine koyduğu delillerden ciddi sarsılarak yaz boyunca defalarca bildirileri alıp Greyfriars Kilisesi'ne bıraktıklarını itiraf etmişlerdi. Bildiri yerleştirme işine Dave Varşova gösterilerinden birinde tanıştıkları Taşkafa önayak olmuştu. Taşkafa Hıristiyanlık hakkında atıp tuttuklarını duyunca yanaşmıştı gençlere. Şahsen kendisinin de orta-yolcu Hıristiyan Kiliseleri'nden ama farklı nedenlerle tiksindiğini söylemiş ve yürütülen psikolojik savaşa destek vermek üzere Greyfriars Kilisesi'ne bir takım bildirileri bırakmalarını istemişti. Ayrıca bildirileri okumaya, içeriğini taramaya kalkışmamalarını söylemişti. Gençler biraz muziplik, biraz da macera hevesiyle kabul etmişlerdi. Bildirilere pek dikkat etmemiş, göz attıklarından pek bir şey anlamamışlardı ve yaptıklarının Peder Murphy'nin öldürülmesiyle bağlantısını duyduklarında feci şaşırmışlardı.

Sorguya katılan leki, sonradan Ferguson'a görebildiği kadarıyla gençlerin doğru söylediklerini bildirmişti. Komiser bu kadarını yeterli bulup karakoldan ayrılmıştı.

Ferguson Greyfriars'tan Greensides'a yürüyerek öğleden sonra bir buçukta vardı. Bisikletini aldı ve Leith Yolu ile Anayasa Caddesi üzerinden konteyner bloklarına ulaştı. Dar sokaklardan geçti ve atölyeyi buldukları ara sokağın girişine gerili sarı polis bantlarının önünde durdu. Sokağın girişini bir polis

memuruyla bir leki tutuyordu.

“Geçebiliyor muyuz?” dedi.

Polis memuru onay verince komiser bantların altından eğilerek geçti ve bisikletini üstten aşırdı. Bisikleti bir kenara dayadı ve atölyeye ilerledi. Atölyenin girişine pozitif-basınçlı nanotüp tentesi gerilmişti. Muhtar kapının önünde sigara içiyordu.

“İtirafları iyi halletmişsin,” dedi.

“Tamamı o kadarsa,” diye yanıtladı Ferguson.

“O kadardır,” dedi Muhtar. “İşe yarayacak salakları tek görüşte tanırım.”

“Hı-hı,” dedi komiser. “Sen niye geldin buralara?”

Muhtar izmariti yere atıp ezdi. “Havayı koklayayım dedim,” dedi. “Paranoya bile saygıdeğer Bay İlyanof’un belirttiği Taşkafa’yı uzaktan tanıma meselesinden bir şey çıkaramadı. Beni huylandırdı biraz gerçi.”

“Hım,” dedi Ferguson. “Senin bileceğin iş. Neyse, ben içeri bir bakayım.”

Muhtar başparmağıyla arkasındaki kapıyı işaret etti. “Koruyucu giysi giymeye niyetli değilsen içeri girmene gerek yok. Mikroskobiklerin kafa-alanından hepsi görünüyor. Sahicisinden daha net.”

Mikro-robotların kafa-alanından görmek, bir sahneye gün ışığında duvarın içinden bakmak gibiydi. Ferguson görüntüyü dolaştırıp Newman ile yardımcısının delil torbalayışını, eski tip gereçleri ve kararlı bakışıyla çalışan bilişimciyi ve dokunaçlarıyla köşeleri kurcalamaya devam eden Kelle’yi izlerken çocuksu bir görünmezlik hissine kapıldı. İçeridekilerden en azından bilişimci elemanla Kelle, komiserin nerede durduğunun ve sanal varlığının farkındaydılar. Bilişimci masa bilgisayarından dönerek doğrudan Ferguson’ın görüş yönüne baktı. Biraz sinir bozucuydu açıkçası.

“Tünaydın, Komiser Ferguson,” dediğinde Newman irkildi, kafasını kaldırdı ve kimseyi göremedi. “Şifreyi kırdım. Standart, ticari şifrelerden. Alengirli değildi. Bilgisayardaki tek sorun içindeki aşırı miktarda bilginin düzensizliği. Tabii robotsanız her şeyi kendi belleğinizde halledebilirsiniz.”

“Duyabiliyor musun beni?” dedi Ferguson.

“Gayet net.”

“Neler buldun şimdiye kadar?”

“Akla ziyan miktarda dinsel zırva var,” dedi bilişimci. “Teoloji, kilise tarihi, felsefe, ilahiyat, yaradılışçılık, Katoliklik… Her türden şeyler işte.”

Ferguson, Mazvabo lafını ettiği için ‘yaradılışçılığı’ zihninde işaretleyerek, “Hepsini Paranoya’ya at,” dedi. “Şablon türü bir şey bulabilecek mi bakalım… Başka?”

“Bomba yapımıyla ilgili hiçbir şey çıkmadı. Şaşırdığımı tahmin edersiniz. Bolca iş kaydı, zaman çizelgesi, vesaire. Faturalar…”

“Hah!” dedi Ferguson. “Ona yoğunlaş; bütün isim ve sayıları aramaya gir, ne var ne yoksa eşelemeye başla.”

“Anlaşıldı, amirim.” Teknisyen işine dönmeden önce durakladı. “Bilişim konusu açılmışken,” dedi, “Kiralık Kaslar’ın verilerini gözden geçiren ekip şu KZ yedeklemesinin izini buldu.” Sandalyesinde kaykıldı, ukala bir ifade takındı.

“E?” dedi komiser.

“Askerlere gitmiş. Ötesi, iz bir Kopyalamayı değil, Taşınmayı işaret ediyor. Yani, tabii, Taşınma da Kopyalama artı Silme demek gerçi ama ne kastettiğimi anlamışsınızdır. Yedekleme dosyası gelişkin koruma duvarlı bir IP adresine Taşınmış. Geçemiyoruz ama yerini tespit ettik. İzi sürmek epey zaman aldı. Yeri hayatta tahmin edemezsiniz.”

“Edemem.” Ferguson Bilişimcilerin bu pozlarına alışmıştı alışmasına ama içi hâlâ her seferinde daralıyordu. “Söyle bakalım.”

“Atlantik Uzay Asansörü’ndeki bir bakım birimine.”

Ferguson dışarıda az daha tökezleyecekti. Görüntü sarsıldı.

“Uzay Asansörü mü? Ama bu…”

“Beklenmedik, değil mi? Beteri var daha. Asansör yetki alanımızın dışında kalıyor. Gazprom’un mülkü ve ötesi, bakım işi fason verilmiş ve fasondan fasona geçmiş. Söz konusu firmaların hisseleri işlem görüyor; el değiştiriyorlar ve bolca spekülasyona tabiler. Zaten tüm dümenin finansı böyle sağlanıyor. Tipik Rus kapitalizm tezgâhı… Özü, söz konusu bakım biriminin kime ait olduğunu öğrenebilmek için epey ciddi yasa ve bilgi-işlem engeli aşmamız gerekecek.”

“Hay anasını,” dedi Ferguson. “Dümenin nasıl çevrildiğini bulmanın başka yolu olmalı. Yedeklenmiş bir KZ veya YZ tüm bunları bir başına yapamamalı… Yoksa şebekelerde koşturan YZ’ler var mı zaten?”

“O kadar kolay olsaydı bilirdik. Engellemek için epey sağlam protokoller var ve bahsettiğimiz şey, her halükârda bir müzik dosyasının bulaşık makinesini ele geçirmesi kadar olası… Hayır, buradaki olay düzenlenmiş. Belki Taşkafa tarafından. Neyse. İşime döneyim ben.”

“Hı-hı,” dedi Ferguson. “Bulduğun tüm iş belgelerini bana yolla… Daha iyisi, karşına çıkanı kafa-alanına bırak, ben sana bir yer açarım.”

“Anlaşıldı.”

Ferguson yeri açtı, göz kırpıştırarak mikro-robot görüntülerinden ayrılıp ara sokağa döndü.

“İzledin mi?”

“İzledim,” dedi Muhtar.

“Gazprom bağlantısında haklı çıkacaksın anlaşılan.”

“Burnumun gıdıklandığı kesin,” dedi başkomiser. “Kurcalamamın zamanı geldi herhalde.”

“Buralardaki ilgili tipler seni tanıyor,” dedi Ferguson.

“Ona güveniyorum zaten,” dedi Muhtar.

Ferguson kafayı kaldırıp yukarı, göğe, uzaya baktı. Atlantik Uzay Asansörü ufkun altında kalıyordu. Güney tarafında gökyüzü jeo-istasyonlarla, uydu yörünge izleriyle bezeliydi. Gök Tarama’nın gösterdiğinden fazlası vardı yukarıda: gizli askeri birimler ve gizlilik taşıyan ticari operasyonlar, kamuya açık görüntülemeden kendilerini çıkaracak veya çıkışlarını satın alacak güce sahipti. Bunca eksikliğe karşın Yakın Yörünge ekranı gayet kalabalık ve meşgul bir yakın-uzay görüntüsü sergiliyordu. Üç uzay istasyonundan üretim birimlerine ve mikro-uydulara kadar on binlerce cisim vardı ki bunlara uzay hurdaları ve çöpler dâhil değildi. Yakın yörüngede birkaç yüz sürekli yaşayan, binlerce gündelik gezgin, turist ve uzay-dalışı meraklısı vardı. Ardından daha uzak istasyonlar geliyordu: asansörler, Yamalar, Gore Gözlemevi, Hoyle Teleskopu’nun sayısız birimi, Ay ve Mars üsleri, Avrupa Laboratuarı… Hepsinin insan mürettebatı vardı. Uzayda çok insan vardı ve tam sayıyı kestirebilmek zordu ama sorun bu değildi. Çünkü insan sayısı, bazısı bilinç sahibi özerk makinelerin sayısının yanında hiç kalıyordu.

Bilinç sahibi azınlığın ufak ve sayısı ilke temelinde bilinebilmesi gereken bir kısmı insansı robottu. Ciddi anlamda altüst teneke adamlar… Ferguson’ın tahminine göre Taşkafa’nın zihninin kaçak kopyasının kendini indirmek üzere bunlardan birini bulması, tabii diğer elemanın kendini daha uygun, daha işlevsel bir bedene nakletmesi halinde, mümkündü. Kopyanın kendini başka bir robot gövdesinde, muhtemelen içinde bir KZ barındıranlardan birinde bulup o gövdeyi ele geçirmesi daha olasıydı. Zihnin asansörde bulunması bile şart değildi; şimdiye kendini çok daha uzaklara taşımış veya nakledilmiş olabilirdi. Tabii gelecekte bir yerde indirilebilmek için depolanmış bekliyor da olabilirdi. Ama bilişimcinin dediği gibi, bunların hiçbirini kendi başına yapamazdı.

Bu da Taşkafa’nın ya çoktan uzaydaki bir bilgisayara, savunmalarını kırıp girdiği ya da uzayda bir veya birkaç işbirlikçisinin bulunduğu anlamına geliyordu. Bir bakıma ikincisi daha tercih edilir bir durumdu çünkü bir çetenin, bir grubun izini sürmek demek, uğraşılabilecek bir iş demekti. Oysa göklerde dolanan kayıp bir yedeklemeyi aramak, değil samanlıkta iğne, çayırda demir

tozu aramaya benzerdi.

Uzayda komplo... Robot çetesi… Dinci bir insansı robot örgütlenmesi… Robotlar dini anlıyor muydu? Hiç değilse biri anlamıştı anlaşılan. Biri anladıysa diğerlerinin anlamaması için neden var mıydı? Kafa salladı Ferguson. Düşünceleri, Paranoya'nın bunalıma girdiği günlerdeki düşüncelerine dönmeye başlamıştı. Başı önde, yarı yerdeki döküntüleri, yarı Uzay Tarama'nın görüntülerini seyrederek yürümeye başladı. Güney yarımkürenin göğü, Pasifik Uzay Asansörünün, üzerinde Çin-Japon-Hint ortak girişimindeki sahiplerinin adlarını sanal bir gökkuşağı gibi gösteren etiket bilgisiyle parıltılı hattı, başı önde yürüdüğü için altındaydı şimdi. Bakışını değiştirerek Dünya'nın kavisine çevirdi. Atlantik Uzay Asansörü'nün görüntüsü çok daha az renkliydi: hattın yanında sadece Gazprom, Exxon, Honeywell ve Rosoboroneksport logoları ile Rus ve ABD bayraklarını gösteren etiketler vardı.

Dalma, dalma… Peki, tamam. Şimdi… Uzaydaki bir dinci insansı robot örgütü ne yapardı? Elde Üçüncü Ahit mezhebine bağlanabilecek en azından bir robot zihni vardı. Ya başkaları da mevcutsa peki? Akla ziyan bir fikir değildi. Geri dönerek kapıya ilerlemeye başladı. Bakışları iki asansör arasında dolaştı. İki ticari ve siyasi rakip… Ama aynı zamanda insan ve makinenin uzayda varlığının iki nişanesi… İki payandası… İki sütunu…

Sütun… Belleğinde bir şeyleri gıdıklıyordu bu sözcük. Yakınlarda bir yerlerde görmüş veya duymuş—

İncil.

Son Ahit bildirisinde bahsedilen "Samson'un Filistinlilerin Gazze'sinde…" cümlesini İncil'de aramaya koyuldu. Hâkimler, on altıncı bölüm… Kör edilmiş, saçlarından ve gücünden yoksun bırakılmış Samson, çatısında üç bin düşmanını barındıran bol sütunlu bir yapıya getiriliyor, eğlence malzemesi yapılıyordu. Samson, elinden tutup yol gösteren gence, sütunları tutmasına yardım etmesini söylüyordu…

Ve Samson Rabbe yakarmaya başladı ve Ey, Rab, dedi, beni hatırla, sana yakarıyorum, güç ver bana, sadece bu defa, ey Rab, güç ver ki Filistinlilerden iki gözümün öcünü alayım.

Ve Samson binayı taşıyan iki sütunun arasında durdu ve sol elini birine, sağ elini diğerine dayadı.

Ve Samson, izin ver, Filistinlilerle öleyim, dedi ve var gücüyle sütunlara yüklendi ve bina tüm beylerin ve içindeki herkesin üstüne çöktü. Böylece Samson, ölürken hayatında öldürdüğünden çok daha fazla insan öldürdü.

“Şef? Komiser Ferguson? Adam?”

Kelle’nin ısrarlı sesi kulağındaydı. Gözlerini açtı ve ellerini dayadığı duvardan doğruldu. Avuçlarını kaplayan tozu silkeledi, kızarmış, pütürlü yüzeyin izi kalmış avuçlarına baktı ve lekiye döndü. Ne kadar süredir duvara yaslandığını bilmiyordu. Bir dakika mı geçmişti yoksa iki mi? Yoksa beş mi? Toparlanmaya çalışırken öykünün öğelerinin, sakat bırakma, kör etme, intikam, din, intihar, katliamın yankıları içini bulandırdı.

“İyi misin sen?” dedi Kelle. “Kusacak gibi duruyorsun.”

“Beter bir şeyler geçti aklımdan,” dedi komiser. “Kovaladığımız bu önemsiz, ufak dinci çatlak çetesi tarihin en feci terörist saldırısını planlıyor olabilir… Uzay Asansörlerinden birini yahut ikisini birden yıkmayı…”

“Düşünmüştüm dediğini,” dedi Kelle.

“Öyle mi?”

“Taşkafa’nın yedekleme dosyasının Atlantik Uzay Asansörü’ndeki güvenli bir sunucuya nakledildiğini duyar duymaz. Çevrimiçine girdim ve asansör fikrinin ortaya atıldığı ilk günlerden beri bu tip bir olaya yönelik bir sürü senaryonun bulunduğunu öğrendim. Bugün artık yeni bir asansörü kabul ettirmeye bile yaramayacak bir sürü film ve televizyon dizisine konu edilmiş… Yapıların gerçek inşası, bakımı ve güvenlik düzenlemelerinde kazalar, sert fırtınalar, meteor çarpmaları ve askeri saldırılar kadar terörizme de özenle yer verilmiş. Akla gelebilecek her türlü zaaf giderilmiş. Giderilmemiş bir zayıf nokta keşfetmek imkânsız değil elbette ama olasılık son derece düşük.”

“Eh,” dedi Ferguson. “Duyduklarıma sevindim açıkçası. Gene de fanatik dinci intihar robotlarının daha önce akıllarına gelmediğine bahse girebilirim.”

“Onu da düşünmüşler,” dedi Kelle. “Filmini *bile* yapmışlar. Bir bomba imha savaş robotu, İman Savaşları sırasında bilinç kazanıyor, hayatın falan anlamını düşünmeye dalmışken isyancıların eline düşüyor, İslam’a dönüyor veya işte, yakalayanlar tarafından İslamcı yapılıyor. Yıllar sonra patlayıcıları ele geçirip havaya uçurmak amacıyla uzay asansöründe çalışmaya başlıyor ama tabii son anda kahramanımız tarafından durduruluyor ve kendi havaya uçuyor. Kahraman elbette şansa robotun savaştaki, artık güvenlik uzmanlığı yapan insan ortağı; karısı, bir sınıf dolusu mutlu çocuğun öğretmeni. Çocukların başına gelebilecekler heyecan yaratıyor; gözyaşları, kucaklaşmalar, son anda kurtuluş, oynayanların ve diğer emek verenlerin adları, vesaire ve son. *Mücahidin Dönüşü*… İzlememiş miydin? Hayret.”

“Ya, nasıl kaçırmışım, değil mi?” dedi Ferguson. “Evde daha çok vakit

geçirmeliyim herhalde. Gene de içim rahat değil. Bu yönde araştırma yapmak lazım. Konuyu UPYZ'ye, asansör güvenlik yapılanması notuyla aktaracağım."

Aktarım, notun yazılmasıyla birlikte birkaç dakika sürdü. "Tamamdır," dedi Ferguson. "Yeni bir şey çıktı mı bu arada içeriden?"

"Onu söylemeye çıkmıştım dışarı," dedi Kelle. "Masa bilgisayarındaki belgelerin çoğu Taşkafa'nın Kiralık Kaslar'da yaptığı işlerle ilgili. Ama birkaçı, Graham Orr adı altında yürütülmüş robotik çalışmalarına ait çıktı. Tabii bu durum, Bay Connor Thomas'ın bize anlattıklarıyla tutarlılık gösteriyor. Bir de çok daha kazançlı işlere ait fason çalışma faturaları var. Turnhouse'da bulunan ama herhalde sahibi John Livingston nedeniyle Livingston Mühendislik adı verilmiş bir firmaya kesilmişler. Söz konusu çalışmalardan biri Fife kıyı robotlarından altısının bakımıyla ilgili. Aziz Andrews kıyısını koruyanların yani."

Ferguson, lekinin sesinde böbürlenme duyduğunu sandı bir an.

"Aferin," dedi. "Sahiden iyi iş. Şirketle temasa geçtin mi?"

"Geçtim. Web sitesi kapalı ve telefonları açılmıyor. John Livingston'ın kendi telefonu da kapalı görünüyor."

"Telesekreteri bile mi?"

"Öyle."

"Şirket kapatılmış mı peki?"

"Hayır," dedi robot. "Turnhouse güvenlik kameralarına bağlanınca ofisi görebiliyorsun. Kapalı ama kullanımda görünüyor."

"Pazar diye kapalıdır. İyi, yarın bakarız. Şu kıyı robotları… Bir şey çıktı mı şeyden… Neydi?"

"Dört Numaralı Deniz Güvenlik Merkezi. Hayır, çıkmadı. Acil numaralarını aradığımda kuşkularımın acile girmeyeceğini söyleyip beni halkla ilişkilere aktardılar. Fife Polisi'yle hemfikir olduğumu belirtmeme rağmen beni pek ciddiye almadıklarını hissettim. Konuyu sana aktaracaktım ama diğer meseleler öncelikliydi."

"Şimdi öncelik bunda," dedi Ferguson. "Kıyı robotlarının karaya ateş açmaya başladıklarını bir düşün… Feci bir katliam olurdu ki piskoposun cinayetini çözmek yanında ufak kalırdı. Numarayı bana aktarıver sen."

Ferguson acil numarasını arayınca Kelle'nin gördüğü muameleye maruz kaldı.

"Hay askeriye gibi," diye söylenerek Polanski'yi aradı.

"Sen alanda kal," dedi komiser. "Ben ilgilenirim meseleyle."

Ferguson içinden, keşke iş yürütmek için bu ara sokaktan başka bir yer

bulsaydım, diye geçirdi. Üzerine oturduğu boş şişe kasasının altıgenlerle bezeli deseninin izlerinin pantolonuna çoktan çıktığına emindi. İç çekti, kımıldandı, Polanski ve Fife kıyı robotlarının işletimcisi Donnie Wishart'la paylaştığı kafa-alanına odaklandı. Polanski'nin halkla ilişkiler tayfası ve amirine kadar bilumum kademeyi zor bela aşarak ulaştığı işletimci Wishart yaptığı işi iyi bilen tiplerden görünüyordu.

Kuzey Denizi kıyı robotları yapımı, kaleler, beton koruganlı makineli yuvaları, yere sabit uzun menzilli toplar, barut kaşeli ve ateş etme yarıklı deniz setleri türü diğer birçok kıyı savunması gibi, yapımları sona erene kadar geçip giden denizden işgal tehdidine karşı üretilmişlerdi ve tehdit gerçekleşseydi ellerinden pek bir şey gelmeyeceği biliniyordu. Ferguson söz konusu tehdidin Spetsnaz[54] saldırı timlerinden mi, Norveç komando baskınlarından mı, İran hava sondalarından mı yoksa Fin mikro-robot sürülerinden mi geldiğini tam hatırlamıyordu ve İman Savaşları tarihi takıntılıların biteviye ve sonuçsuz tartışmalarına konu meseleleri arayarak vakit harcamaya niyeti yoktu.

Kıyı robotları tümüyle işe yaramaz değillerdi. Arada yüzücüleri veya dara düşmüş denizcileri kurtardıkları, dış ticaret serbestliği savaşlarından kalma mültecilerle haberleşen dış ticaret serbestliği cephesi militanlarının konuşmalarını yakaladıkları oluyordu. Ayrıca gelen ve giden gemilerdeki radyoaktif veya diğer tehlikeli maddeleri uzaktan tespit ediyorlardı ki Ferguson, diğerleri ayrı ama bu sonuncusunun blöf olduğundan kuşkulanıyordu.

Ferguson şimdi Fife gözlem sondalarından birinin "gözlerinden" Batı Kumsalı sahilinde dizine kadar suda ilerleyen kıyı robotlarından birini izliyordu. Aziz Andrews piskoposu aynı sahilin kenarından geçen çim bürümüş yürüyüş yolunda vurulmuştu. Robot, uzun bacaklı ufak bir tekneyi andırıyordu. Yaklaşık dört metre yüksekliğindeydi ve gövdesi üzerinde çok-namlulu bir makineli yuvası ile tarayıcı birimler vardı. Denizci laciverdine yeni boyanmıştı ve bacaklarından pek az yosun sarkıyordu.

Wishart, "Bu izlediğiniz, birkaç ay önce Inverkeithing tersanesinde yenilenmeye alınan altılıdan biri," dedi. "Kontrol merkezleri bakım için çıkarılıp Livingston Mühendislik şirketine yollanmıştı."

"Ne tür bir bakımdan söz ediyoruz?" dedi Ferguson.

"Sadece mekanik. Bazı çelik aksamın yerine elmas, nano ve diğer karbon temelliler kondu. Midye kabuğu kadar sıkı bile kapansa, gövdeden dışarı bir şey çıkıyorsa deniz havası içeri girecektir. Ardından bakteriler ve pas tabii. Yavaş ama kesindir."

"Yazılımları veya donanımları etkilenebilir mi?"

“Deniz havasından mı? Hayır.”

“Bakımı kastetmiştim.”

“Ha,” dedi Wishart. “Mühendislerin kontrollerin düzgün çalışıp çalışmadıklarını görmek için yongaya erişmeleri gerekir elbette.”

“Yani müdahale edebilir veya bozabilirler.”

“Teoride, evet. Ama Livingston Mühendislik son derece saygın bir firmadır. İman Savaşları’ndan beri askeriyeye hizmet vermiştir. Yüksek güvenliklidir. Uzay asansörüne dahi iş yaparlar.”

“Demek öyle,” dedi Ferguson. “Ne tür işler?”

“Tırmanıcılar için rulman yatakları, falan. O tür malzemeler çabuk aşınır ama Livingston Mühendislik ürünlerinin aşınmaları diğerlerinden daha yavaştır. O yönde epey namlı sayılırlar.”

“Eh,” dedi Ferguson, “bakalım firma şanına yaraşır iş çıkarmış burada. Hazır mıyız?”

“Kapatma kodunu kurdum,” dedi Wishart. “Ne zaman isterseniz.”

Ferguson, gözlem sondasının ekranını köşeye alıp ufaltırken robotların yerlerini etiketle belirleyen uydu görüntüsüne bağlanarak sahneyi genişletti. Robotlardan ikisi kıyıda, daha gerideydi; bir diğeri kıyının kuzeyine, limana doğru devriye geziyordu ve kalan ikisi, aralarında birkaç kilometre mesafeyle bir buçuk kilometre kadar açıkta, Pazar öğleden sonrasının müdavimi yelkenliler ve jet-skiler arasında yüzüyordu.

“Bir dakika!” dedi Polanski.

“Ne var?”

“Aklıma geldi,” dedi komiser. “Bu şeylere, en azından birine müdahale edilmişse kapatma komutu diğerlerini ipi koparmaya götürmez mi? Foyanın ortaya çıktığı ve artık kaybedecek bir şey kalmadığına dair işaret saymazlar mı?”

“Hım,” dedi Ferguson. “Makul bir hinlik. Ne diyorsunuz Bay Wishart?”

Wishart’ın yüzü görüntüye geldi. Kaşları çatıktı.

“Bir şey demek zor, komiser. Acil kapanmanın kendine ayrı döngüsü vardır; robotun ana karar merkezinden geçmez. Kurcalanmaya karşı korumalıdır ama yeterince zaman ve beceri söz konusuysa… Bilemiyorum. Mümkün tabii.”

“E,” dedi Polanski. “Nasıl halledeceğiz?”

“Düşünüyorum,” dedi Ferguson.

“Bir önerim var,” dedi Kelle araya girerek. “Robotlarının tümünün birden kapatılma komutuna eyleme geçerek karşılık vermeleri pek olası görünmüyor. Programlarındaki bozulmaların, yapılmış müdahalelerin tespiti kolay değildir sonuçta. Böyle bir şey söz konusuysa yapan kişi kuşkuların tek bir robotta,

hipotezime göre cinayeti işleyen robotta toplanmasını bekleyecek ve diğerlerini daha sonra kullanabilmek için saklamayı umacaktır. Tabii şu an için hangisi bilemediğimizden risk etmeni kabul edilemezliğini koruyor. Bay Wishart'ın robotların tümünü kapsayacak bir acil durum sinyali yollamasını ve robotları sivil hedeflere uzak bir yere çekmesini öneriyorum. Ayrıca Leuchars'taki İskoç Hava Kuvvetleri üssünden bir saldırı helikopterinin hazır bekletilmesini talep etmemizi de öneriyorum."

"Zor iş," diye mırıldandı Wishart. "Kıyı boyunca boş yer bulmak kolay değil."

"Dört Numaralı Deniz Güvenlik Merkezi'nin çevre gemi hareketleri ekranına bağlanabilir miyiz?" dedi Polanski.

"Tabii."

Görüntü bir daha genişledi ve ekrana gelen ve giden gemilerle diğer teknelerin yerlerini gösteren harita geldi.

"Kelle," dedi Polanski, "bizim için analiz yapar mısın? Robotların müdahale alanı içinde ama olası hedeflere azami uzaklıkta kalan bir gemi var mı?"

"Hiçbir yeterli uygunlukta görünmüyor," dedi leki. "Ama Leith'e giden ve halen on beş kilometre açıkta seyreden Rus şilebi *SS Sabahyıldızı* robotların müdahale alanında. Hazırlık zamanı, diğer gemilerin hareketleri ve robotların normal hızlarına göre, herhangi bir hedefe ulaşamadan kilometrelerce önce durdurulabilecekleri birkaç nokta var."

"Yeterli," dedi Polanski. "E?"

Ferguson robotların kapatma komutuna tepki ihtimaliyle her an saldırıya geçebilme ihtimalleri arasındaki riski tartmaya çabaladı. Hesap mümkün değildi. Tahminden başka çare yoktu.

"Pekâlâ," dedi. "Yapalım. Bay Wishart, *SS Sabahyıldızı*'na yüksek güvenlik tehlikesi etiketi basıp robotların harekete geçmelerini sağlayabilir miyiz?"

"Hoş değil," dedi işletimci. "Ama yapabilirim. Yalnız kaptanı endişelenmemesi yönünde uyarırsak iyi ederiz."

Wishart işleme girişirken Polanski Leuchars üssünün komutanını aradı. İzleyen on dakika içinde Ferguson ara sokağın başında nöbet tutan memurun yanına gitti, biraz laflayıp geri döndü.

"Hazır," dedi Wishart.

"Leuchars üssü de hazır," dedi Polanski.

"Tamam," dedi Ferguson. "Bas düğmeye."

Robotlar, Rus gemisinin güvenlik değerlendirmesindeki ani risk yükselişine derhal tepki verdiler. Ferguson'ın bağlı bulunduğu gözlem sondası yükselerek geniş görüntüye geçti. Kıyıdaki robotlar derhal suya girip hidro-yastıklarını

açarak jetlerini devreye sokan açıktakilere katıldılar. Denizde altı iz, önce paralel ilerledi ve ardından bir araya gelmeye başladı.

Dakikalar ilerledi. Ferguson uygun konuma ulaşacakları noktayı göz kararı hesapladı ve Kelle'nin epey yakın bir noktayı işaret edişi hoşuna gitti.

"Kapatma komutunun zamanı, Bay Wishart," dedi leki.

"Yolladım," dedi işletimci.

Etki derhal görüldü. Robotlardan beşi, ivmelerinin bitişine kadar devam edip tamamen dururken altıncısı gemiye doğru ilerlemekten vazgeçip doğuya, Kuzey Denizi'ne yöneldi.

"Ne halt ediyor bu yahu?" dedi Polanski. "Danimarka'ya mı kaçıyor?"

Wishart paylaştıkları görüntüyü daha yükseğe çıkarak, "Yönüne iyi bakın," dedi. Hidro-yastıkları üzerinde kayarcasına giden robot, petrol çıkarma alanlarının sınırları belirtilmiş Dördüncü Deniz'e ait Kuzey Denizi haritasının ufak bir parçasına dönüştü.

"Hay anasını," dedi Polanski. "Doğrudan Fulmar ve Auk platformlarına gidiyor!"

"Bu hızla," dedi Ferguson, "bir saatten kısa sürede menzile girer. Hava Kuvvetleri'ni çağırma zamanı gelmedi mi sence?"

"Aynen!" dedi Polanski. "Daha önce hiç hava saldırısı emri vermemiştim!"

"Her şeyin ilki heyecanlıdır," dedi Ferguson. "Sonrakilerde aklın hep imzalayacağın raporlara kayar."

---

54 Rusya özel kuvvetleri (ç.n.)

13. MUTABAKATLAR

“Vay! Müthiş yahu!”

Dave Varşova, saldırı helikopterinin Kuzey Denizi’nde bir kıyı robotunu havaya uçuruşunun görüntülerini başa alıp tekrar oynattı. Özellikle helikopterin, robotun uçaksavar ateşine karşı yaptığı manevraları ağır çekimde izleme derdindeydi. Jessica eline vurdu.

“Bir daha izleyeceksen kendi başına izle,” dedi. “Haberlerin kalanını görmek istiyorum ben!”

Dave, “Aman, iyi,” diyerek arkasına yaslandı. “JHK’yi açıyorum.”

Bedenen rahat ama zihnen gergindi. Pazar gecesi saat dokuzda evde oturmak garibine gidiyordu ama güvenlik nedeniyle tüm gösteriler iptal edilmişti. Ötesi, Taşkafa’nın ne müthiş bir fedai olduğuna dair her önüne gelen mekânda onca laf etmiş ve robot, Dave Varşova gösterilerinin simgelerinden birine dönüşmüşken ortalıkta görünmek istemiyordu pek. Ayrıca Jessica’nın sabah erkenden dersi vardı ve dışarıda yemek dahi istememişti. Sipariş ettiklerinden kalanlar henüz toplanmamıştı; uzandı, bir pirzola aldı ve üzerinde kalan eti dibine kadar kemirdi.

Jessica, Jessica Haber Kanalı adını verdikleri haberler seçkisine girmişti. Jessica’nın son dönemlerdeki gözdesi Japon aktörü görüntüsündeki sanal spiker ekrandaydı.

Sanal Andrei Katayama Idoru, küresel medyanın bir yerlerinden bambaşka bir spiker veya YZ’nın söylediklerini dillendirerek, “Bu arada,” diyordu, “geçmişte hiç gerçekleşmemiş ama olasılığı akıllarda daima yer etmiş katil insansı robot fikri ki dinsel gerekçeleri de ekleyelim, dikkatleri Yeni Zelanda’daki ünlü gizemli robot sığınağı Waimangu Bilim Parkı’na çekmiş görünüyor.”

Dave’in gözlüklerindeki ekrana, üstüne Âdem, Havva, Dinozorlar ve stilize ferforje dalgalara bakılırsa Nuh’un Gemisi denebilecek uzun, kutumsu bir figürle bezeli bir kemer yerleştirilmiş kocaman bir demir bir kapı geldi. Waimangu’ya insansı robotların sığındığına dair belli belirsiz bir fikri vardı ya, parkı yaradılışçıların işlettiğinden habersizdi. Fark etmeden yumruklarını sıktı.

Kapının ardında ufak binalar ve bir piknik alanı, ötesindeyse en gerisinde dağların yükseldiği sisli bir ormanlık arazi vardı. Kapının önüne, Avustralasya veya Güney Asya haber kanallarının amblemlerini taşıyan bir düzine kadar araç dizilmişti ve etrafta bir sürü muhabir ve gazeteci dolanıyordu.

Görüntüyü nakleden kamera ki anlaşıldığı kadarıyla kalabalığın içindeydi, etraftakileri barizce iteleyerek kapıya kadar ilerledi. Kapıda kollarını kavuşturmuş, çatık kaşlı iki adam dikiliyordu. Biri koyu tenli, kırk yaşlarında, siyah atkuyrukluydu ve park korucusu üniforması giymişti. Diğeriyse uzun boylu, ince, oduncu gömlekli ve kot pantolonlu bir gençti; kestane perçemleri alnına dökülüyordu.

"Hey!" dedi Jessica. "Ama bu… Bu…"

"Senin kaçık Hıristiyan," diye tamamladı Dave.

"Vay be," dedi Jessica. "John-John bu! John… Neydi adı? Dur bir dakika."

Dave bir ışığın yandığını gördü ve göz ucuyla baktığında Jessica'nın gözlüklerinde kendine ait belleği taradığını fark etti. "Geçen yıl… Ağustos… Kartacalı…"

Ekranda biri konuştu.

"Neden robotlardan hiç değilse biriyle *görüşemiyoruz*?"

"Park bir saat sonra açılacak," dedi korucu.

"E, bizi içeri almamanız için neden yok o zaman," dedi muhabir.

"Herkesle birlikte girebilirsiniz," dedi korucu. "Saat onda."

Saati duyan Dave doğruldu. Yeni Zelanda… Dünyanın diğer ucu, sabahın onu…

"Canlı bu yayın," dedi.

"Şşş," dedi Jessica.

Genç adam öne eğildi, par korucusuna bir bakış atarak, "Affedersiniz," dedi. "Buranın robotik mühendisi benim. Park animatronikleriyle ilgilenir ve robotların, eh, ufak tamiratlarına bakarım ve eh, söyleyeyim, bir robotla röportaj kovalamanızın hiçbir anlamı yok. Görüşmek kendi bilecekleri iş ve ne sizle ne de başkasıyla konuşmak istiyorlar. Robotlar buraya insanlardan uzak durmak için geldiler; bugüne dek kimseye zarar vermediler ve İskoçya'daki cinayetlerle ilgili hiçbir bilgileri yok ve—"

"Siz nereden biliyorsunuz bunları?" dedi muhabir.

Ya, dedi Dave içinden. Aynı anda Jessica ufak bir çığlık atınca dönüp baktı. Yumruğu havadaydı ve yüzünde kızgın bir zafer ifadesi vardı.

Ekrandaki genç bir an bomboş baktı ve "Kendileri söylediler bana," dedi.

"Yani," dedi muhabir, "sizle konuşuyorlar, öyle mi?"

"Eh, evet ama—"

Park korucusu araya girdi.

"Robotlar doğrudan veya dolaylı görüşmeye müsait değiller," dedi. "Açıkça söylediler. Bu parkla hiçbir resmi bağları yok. Burada yaşıyorlar, o kadar. Bu

park, Waimangu'nun doğal harikalarını korumayı ve tanıtmayı amaçlıyor. Açık saatlerinde gelmeniz durumunda hepinizi memnuniyetle gezdiririm. Ancak, park korucusu sıfatımla sizlere robotların peşine düşmeye kalkmamanızı üç nedenle şiddetle tavsiye ederim. Birincisi, parkın jeotermal doğasına bağlı güvenlik sorunu; nedir diyemeden haşlanıverirsiniz. İkincisi, bu tür girişimler hem Çevre Bakanlığı düzenlemelerine hem de park işletmecilerinin parka giriş ve parkta davranış kurallarına aykırıdır. Üçüncüsüyse… Eh, böyle bir çaba boşa çıkacaktır çünkü robotlar sizlerden çok daha akıllı ve hızlıdırlar. Şimdi, izninizle… Park açılmadan önce yapmamız gereken bir sürü iş var."

Korucu genci kolundan çekince döndüler ve uzaklaştılar. Kafeterya binasının köşesini dönerlerken iki şey aniden Dave'in dikkatini çekti.

Uzun boylu, zayıf genç durakaldı ve elini kulağına götürdü.

Ve yanındaki Jessica, "Günaydın, John Richard Campbell," dedi.

Jessica'nın ne yaptığını kestirmesi uzun sürmedi. İlk kısmı basitti: Yüz Tarama'dan adını, adresini ve telefon numarasını bulmuştu. Dave'e sorsa boşuna uğraştığını çünkü Campbell'ın mutlaka gelen aramalara ön tarama yaptırtacağını söylerdi. Ama anlaşıldığı kadarıyla delikanlı sadece medyadan gelen aramaları engelletmişti. Daha etkileyici kısmıysa arama motorundan Campbell'la ilk tanışmalarını bulup belli bir andaki, bir yıl önceki gece kulübü terk ettiği andaki bağlantı noktasını bulup oradan bağlantıya girmesiydi.

"Hatırladın mı beni?" diyordu Jessica. "Kartacalı Kulübü… Edinburgh… Geçen yıl?"

Campbell sesinde zoraki bir kibarlıkla, "Evet, elbette," dedi. "Şey… Sevindim aramana…"

"Hah! Palavra sıkma, John-John!" dedi Jessica. "Sesimi duyunca için çekildi! Konuşmak istediğin son kişiyim herhalde!"

"Yo, hayır," dedi Campbell biraz daha canlanarak. "Arlene desen tamamdı…"

Jessica tutamadı kahkahasını.

"Aferin, John-John," dedi. "Şimdi beni dinle… Ama dikkatli dinle çünkü sesimi duyduğuna sahiden sevineceksin. Sana dair kimsenin bilmediği bir şey biliyorum ve sana benden başkası yardım edemez."

"Bir dakika," dedi Campbell. "Cornelius… Özel bir görüşmem var… Sağ ol, kardeş." Ayak sesleri duyuldu. Ardından, "Pekâlâ," dedi Campbell. "Nedir?"

"Yüzüne dair arşiv görüntüleri çıkarttım az evvel. İçlerinden biri kulüpten çıkarken bizim fedaiyi gördüğün anı gösteriyor. O sırada görmemiştim; iç kameralardan biri çekmiş. Fedaimizi tanıdığın, birkaç saniyeline şaşaladığın ve

aceleyle kapıdan çıktığın apaçık görülüyor.”

Yarım dakikaya yakın yanıt gelmedi.

“Evet,” dedi Campbell sonunda. “Tanımıştım. Bir ya da iki gün önce tanışmıştık. Graham Orr adıyla.”

“Demek öyle. Peki, neden bu ilginç bilgiyi polise geçmedin?”

“Geçmediğimi *sen* nereden biliyorsun?”

Jessica bir an yanıt veremedi.

“Tahmin ettim, diyelim,” dedi “Yüzündeki suçlu ifadeye dayanarak.”

“Ama nasıl… Ah, o geceyi kastediyorsun.”

Jessica güldü. “Evet. Şimdi de öyle ama yüzün. İtiraf ettin.”

“Peki,” dedi Campbell. “Polise söylemedim. Niye söyleyecektim? Graham Orr adını kullandığını ve kulüpte Taşkafa adıyla çalıştığını zaten biliyorlar.”

“Ben de beni aptal sanmadığını biliyorum,” dedi Jessica. “Öyle sanıyormuşsun gibi davranma yani. Polis onla nerede ve nasıl tanıştığınla ilgilenecektir.”

Bir sessizlik daha…

“Tuhaf bir şeydi o,” dedi Campbell.

“O kadarını,” dedi Jessica, “kestirmek kolay. Tuhaf… Evet, ben de öyle düşünmüştüm. Şimdi, dur, bir tahmin yürüteyim, şey, neyim demiştin? Hah, Hıristiyan vaiz… O geceki utangaçlığının nedeniydi ve şimdi…”

“Öyle,” dedi Campbell. “Polise bu yüzden bir şey söylemek istemedim. Şahsen saklayacak hiçbir şeyim yok ama masum kişilerin başını belaya sokmak istemedim.”

“Masumluklarını nereden bilebiliyorsun?”

“*O kadarını* bilecek kadar tanıyorum o insanları.”

“Bu insanlar İskoçya’dalar, değil mi?”

“Bazıları.”

“Ben o bazılarından bahsediyorum,” dedi Jessica. “Ne kadar kalmıştın İskoçya’da?”

“Bir haftaya yakın.”

“Ve o bir haftada o insanları, Taşkafa’nın çevirdiği dümenlerle hiçbir ilgileri olmadıklarını bilecek denli iyi tanıdın, öyle mi?”

“O zamandan beri yakından tanıdım kendilerini,” dedi Campbell.

“Nasıl?”

“Şey… Düzenli temas halindeyim.”

“Ha, tamam. Tanıştın, kısa süreliğine görüştün ve o zamandan beri temastasın. Müthiş. Ve kesinlikle masumlar diyorsun. E, neden o zaman polisi arayıp aynen

böyle söylemiyorsun? İnan bana John-John, polis yakında bulacaktır bu bahsettiğin tipleri. Onlar sana gelmeden sen onlara gitmelisin bence.”

“Yapamam,” dedi Campbell.

“Niye?”

“Çünkü…” Durdu, iç çekti. “Tamam. Temas kuracak ve polise gitmelerini ve Orr’u… Yani Taşkafa’yı tanıdıklarını söylemelerini isteyeceğim. Tamam mı?

“Ne zaman?”

“Hemen arayamam,” dedi Campbell. “Sizin orada Pazar günü… Pazar günleri telefonlarını kaparlar. Yani birkaç saat sonra… Sizin saatinizle sabah erkenden…”

“Peki,” dedi Jessica. “Ama aramazsan haberim olur. Aramazlık etme.”

“Nasıl haberin olacak?”

“Ben de sana onu söyleyemem. İnanmak durumundasın.”

“Hah!”

“Hem, kim bunlar?” dedi Jessica.

“Sadece… Ufak bir Kilise…”

“Var mı bu ufak kilisenin bir adı?”

Campbell hiç tereddüt etmeden, “Batı Lothian Özgür Cemaati,” dedi.

“Dur bir saniye,” dedi Jessica. Arama motoruna girdi. “Hım. Görünmüyor burada.”

“Çevrimiçinde yoklar,” dedi Campbell.

“Ha,” dedi Jessica. “Niye?”

“Zarar verir diye.”

“Güvenliğine mi?”

“Hayır… Ruhen… Teknolojiye falan karşı değiller. Sadece… Şimdi, anlamakta zorlanabilirsin ama eğer… Yani tüm çevrimiçi din sitelerine baksan hatta sadece evanjelist Hıristiyanlarla sınırlasan bile… Şimdi, bazıları sağlamdır ve evet, Püriten klasikleri, vesaire gibi değerli kaynaklar mevcut tabii ama bu sitelerin büyük kısmı birer karmaşa kaynağıdır… Özgür Cemaat bu karmaşaya katılmak istemiyor. Karışırsa mesajı kaybolup gider.”

Jessica daha sıcak bir tonla, “Anlayabiliyorum,” dedi. “Ama sana inanmamı istiyorsan bana bir ad vermen gerekecek. Çevrimiçinde bulup gerekirse kontrol edebileceğim tek bir isim.”

“Peki,” dedi Campbell. “Veririm ama… İşte her ne kontrolü yapacaksan artık, sabaha kadar beklemen şartıyla…”

“Uyar bana,” dedi Jessica.

“John Livingston,” dedi Campbell. “Bir mühendislik şirketi sahibi sıfatıyla

çevrimiçinde var.”

Jessica hemen aradı. “Buldum,” dedi. “Peki, John-John. Gene ararım.”

“Eminim ararsın.”

Güldü Jessica. “Geçen sene yeteneklerin konusunda epey mütevazı davranmışsın. Hıristiyan vaizmiş… Robotik mühendisiyim dememiştin ama. Hem de Yaradılış Enstitüsü’nde! Pek itibarlı iştir, eminim.”

Campbell bozuk bir sesle, “Öyle diyorsan,” dedi.

“Diyorum,” dedi Jessica. “Yaradılış demişken… Yaradılış’tan birkaç şey vereyim sana, düşün. Biri 11. bölümden. Ayet 31. Merak ediyorsan ‘Kildaniler’in Ur Kenti’ lafını kastediyorum. Diğeri, 36. Bölüm, 31. Ayet. Bunları oku, sonra da Tarihlere bak. 1. Bölüm, Ayet 43. Tamam mı?”

“Tamam,” dedi Campbell. “Ama—”

“İyi,” dedi Jessica. “Hoşça kal.”

Campbell, konuk merkezinin arka tarafındaki mıcır patikadaydı. Yüzü yanıyor, sırtından soğuk ter boşanıyordu. Kartacalı’da, önce Jessica ilk konuştuğunda ve ardından kapıda Orr’u gördüğünde iki defa hissettiği yakalanmışlık duygusuyla doluydu. *Günahlarınızın cezasını çekeceğinizi bilin.*[55] İlerledi, ellerini merkezin ahşap duvarına, alnını pencerenin soğuk camına dayadı. Bir anlığına başını öne sarkıtıp yere kusmak istedi.

Bulantısı geçti. Pencereden içeriyi, hediyelik eşya dükkânını görüyordu. Raflarda Yeni Zelanda turist rehberleri ve Waimangu Koruma kılavuzlarıyla yıldız-zamanları ve zamanı, natüralizmin hataları ve köktenciliğin doğrularını anlatan kalın Tufan jeolojisi kitaplarıyla çocuklara yönelik penguenli, kivili, envai çeşit kuşlu, rengârenk kitaplar ve Âdem ile Havva’yı Cennet’ten dinozorlarla birlikte ayrılırken gösteren kitaplar yan yana diziliydi. Hatıra eşyaları tarafındaysa güneş-enerjili biyoplastikten kurutulmuş eğreltiotuna dek türlü malzemeden üretilmiş kivi bibloları, dinozor ve mamutlar ve ilk insan çifti figürleri vardı. Birer metrelik, kesilerek Nuh’un Gemisi haline getirilen karton tabakalar bir tarafta duruyor, gemiye konacak plastik hayvancıklar ayrı satılıyordu. Ayrıca poşetlenmiş, oyunlardan üç boyutlu modellere kadar terabaytlarca Yaradılışçı bilgiyle yüklü bellek parçaları da vardı. File alışveriş sepetleriyle birlikte tekinsiz vadinin tümünü Nuh hayvanat bahçesi gösterisine dönüştürecek gözlükler bedava veriliyordu.

Mıcırlar takırdadı; döndüğünde Vermeulen’in geldiğini gördü.

“İyi misin, JR?”

“İyiyim, sağ ol.”

“İyi görünmüyorsun.”

“Yok, yok, iyiyim. Biraz… Yorgunum işte. Kameralar, bağırtılar…”

Vermeulen anlayışla kafa salladı. “Uzak durmaya gayret et. Enstitü personeli yarım saate gelir. Bırak her şeyi onlar halletsin. Bekleyiversin muhabirler.”

Campbell iç çekerek, “Haklısın,” deyip doğruldu. “Kafası düzeltilecek bir apatozorum var zaten.”

“İşine bak sen,” dedi Vermeulen. “Ben gidip Siyah Krater çevresindeki korkulukları kontrol edeceğim. Görüşürüz sonra.”

Campbell elini kaldırıp salladı, döndü, atölyeye gitti, kapıyı kaldırarak açtı ve düşüncelerini toparlamaya çalıştı. Jessica Stopford’ın bahsettiği İncil bölümlerini, daha sonra okumak üzere bir kenara yazdı. Daha acil işleri vardı şimdi.

Pazar yeterince kasvetli geçmişti. Vermeulen aramadan az önce, kulübesinin önünde, güneşe karşı oturmuş İncil okurken robot cemaatinden Joram sessizce ve aniden çıkıp gelmişti. Campbell robotlara ve bağlantı üzerinden Batı Lothian Özgür Cemaati’ne vaazlarını Pazar günleri değil, Çarşamba sabahları, yani İngiltere saatiyle Salı akşamları veriyordu. Pazar günü vaaz vermeme nedenine sahici bir neden bulamamıştı; Sebt ihlali elbette söz konusuydu ama esasen Campbell, Tanrı’nın gününü ruhsuz olsun olmasın (hâlâ öyle düşünüyordu ama artık tartışmaya girmiyordu) makinelere ayırmanın günaha girebileceğini hissediyordu.

Uzun süredir sırtından çıkarmadığı için yıpranıp eskimiş takım elbisesiyle vitrin mankenlerini andıran yakışıklı robot, sert yüz ifadesine çatık kaşlarını ekleyerek dikilmişti tepesine.

Campbell durumu, aynı anda haberleri taradığı hızla değerlendirip bakmıştı Joram’ın yüzüne.

“İçinizden biri,” demişti, “bu Taşkafa ile veya Graham Orr’un kafatasına gömülü zihin-yongasıyla temastaydı. Hanginiz?”

“Söyleyemem,” demişti robot mırıldanırcasına. “Ama hepimizin endişelendiğini söyleyebilirim. Durum netleşene kadar ormanda saklanacağız. Esirgenmemiz halinde, biz yoldaşlık üyeleri, yarın bu saatte senle, her zamanki yerde buluşacağız.”

Lafı biter bitmez, Campbell’ın itirazlarına kulak asmadan çekip gitmişti robot. Campbell tekrar haberlere bakmaya dönmüş, derken Cornelius’un iyi niyetli ama dikkat dağıtıcı telefonu gelmişti. Umutsuzluğunu, korkusunu arkadaşına haykırmak istemiş ama yapamamıştı. John Livingston’ı arama dürtüsünü de bastırmıştı.

Şimdiyse bunları yapmadığına pişmandı. Robotlar telefonla yolladığı ve daha sonra gidip ağaçlar arasında umutsuzca haykırdığı ricalarının hiçbirine yanıt vermemişlerdi.

Eh, Joram bu saatlerde her zamanki yerde buluşacaklarını söylemişti. Vermeulen'in aracının yola çıkışını duyana dek bekledi ve yola düştü. Cehennem Krateri dönemecine varınca kısa bir yükseltiye tırmandı. Oradan ağaçların arasına dalıp buluşma yerine gidecekti. Yükseltinin tepesinde, bilgi tabelasını taşıyan demir korkuluğa uzun boylu, geniş omuzlu, yepyeni alındığı belli yürüyüş kıyafetli ve safari şapkalı bir adam yaslanmıştı. Adam gözlüklerini indirerek Campbell'a baktı.

"Günaydın," dedi Campbell. "Park henüz açılmadı."

"Günaydın, John Richard Campbell," dedi adam. Amerikan aksanlıydı. Elini uzattı. "Brian Walker."

Campbell kaş çatarak adamla el sıkıştı. "Servis'ten misiniz?"

Walker bir an şaşalamış göründü ama hemen gülümsedi.

"Kastettiğiniz Servis'ten değilim."

Campbell adamın adını hatırlayınca bir adım geriledi.

"Dün Aziz İman'daydınız…"

Walker başıyla evetledi. "Meslektaşınız Cornelius mu söyledi? Benle ilgilendiği izlenimini edinmiştim zaten. Galiba akşam beni takip bile etti."

Campbell yutkundu. "Kiliseye gelen yabancılara dikkat etmesini rica etmiştim, hepsi o." Durdu, elini belli belirsiz salladı. "Olan bitenler, vesaire…"

Walker'ın gözleri kısıldı. "Hepsi bu mu? Başka türlü dâhil değil mi?"

"Neye?"

Walker yanıt vermeden etrafına bakınınca, Campbell da gayri ihtiyari aynısını yaptı. Ağaçlar ve çalılar arasında yalnızdılar. Aşağılarında göl fokurduyor, karanlık gölgelerden yükselen buharlar gün ışığıyla beyaza dönüyordu.

"Vermeulen buradan sesinizi duyamaz," dedi Walker. "Siz daha göz açıp kapayamadan telefon etmenizi engelleyebilirim. Etrafımızda kimse yok ve robotlarınız rahat bir kilometreden fazla mesafedeler. Kimse yetişemeden işinizi bitirebileceğime inanın."

Campbell açık tehditten çok, "robotlarınız" lafından ürkmüştü. Bir adım daha gerileyerek, "Anlamıyorum," dedi.

Walker sırıttı. "Açıklarım," dedi. "Ama önce söyleyin. Vermeulen dâhil mi?"

Campbell hiçbir şey anlamıyordu. "Neye dâhil mi?"

"Eylemlerinize."

"Ha… Eylemlerim…" Güldü Campbell. "Haberi bile yok… Robotlarımdan.

Siz nereden biliyorsunuz?”

“İstihbarat,” dedi Walker duygusuz bir vurguyla. “Şimdi… Siz robotlara sadece vaaz verdiğinizi mi sanıyorsunuz?”

“Vaaz denirse,” dedi Campbell.

“O tarafını teologlara bırakabiliriz,” dedi Walker. “Esas mesele, robotlarınızın İskoçya’yı birbirine katan robotla temasta bulunmaları.”

“Cornelius’un haberi yok…” Durdu. “Sizin ilginiz ne bunlarla?”

Walker tekrar korkuluğa yaslandı. Rahatlamış görünüyordu. “Birleşik Devletler hükümeti hesabına çalışıyorum,” dedi. Ellerini iki yana açtı. “Açıkça söylüyorum çünkü neye battığınızı bilir görünmüyorsunuz. Ama biliyorsanız bile paçayı sadece benle işbirliği yaparak kurtarabilecek kadar kafanızın çalıştığına eminim.”

Campbell kafa salladı. Başı dönüyordu. Oturmak istiyordu.

“Ne için işbirliği?” dedi. Sorusu aptalca geldi.

Walker anlattı. On dakika sürdü. Lafı bitince Campbell, “Size inanmam için tek bir neden söyleyebilir misiniz?” dedi.

“Söyleyemem,” dedi Walker neşeyle. “Ama yine de… ‘Dürüst insan imanla yaşar,’[56] değil mi?”

---

55 İncil, Eski Ahit, Çölde Sayım, 32. Bölüm, 23. Ayet. (ç.n.)

56 İncil, Eski Ahit, Habakkuk, Bölüm 2, Ayet 4. (ç.n.)

14. MÜHENDİSLER

Pazartesi yağışlı başlamıştı. Sabah 07.20'de Ferguson ile Hutchins, sivil bir araç içinde, Livingston Mühendislik'in bulunduğu sokaktaydılar. Kelle aracın arka tarafına sinmişti. Yağmur aracın karbon-fiber tavanını dövüyor, ön camın elmas panelinden, normal camın yaratacağından çok farklı bir düzenle akıyordu. Karton kupadan kahve yudumlayan Ferguson, alçak bulutların arasında beliren hava araçlarını seyrediyor ve havaalanlarının eski hallerini fazlasıyla tercih ettiğini düşünüyordu.

07.25'te şemsiyeli bir adam binaya geldi, pencerelerdeki kepenkleri kaldırıp kapıyı açtı ve şemsiyesini sallarken kapıyı sırtıyla iterek içeri girdi. Işıklar yandı ve izleyen on dakika boyunca daha başka insanlar geldi. Ferguson 07.35'te kahvesinin kalanını yere boca etti, karton kupayı ezdi ve Hutchins'e, "Hazır mısın?" dedi.

Hutchins kapüşonunu kafasına çekerek onay verdi. Kelle uzun bacaklarını esnercesine gerdi.

"Pekâlâ," dedi komiser.

Kapıya vardıklarında Hutchins'i yağmurda bir saniye fazla bekletmenin içeriye önden yollamaktan daha kibar kaçacağı fikriyle Kelle'nin hemen ardından, şaşkın bakışları tam görebileceği anda içeri daldı.

Standart açık-plan ofislerdendi. Duvarlarda uzay sanayine dair fotoğraflar vardı. Bir karşılama bankosu, on iş-istasyonu ve patronun, en arkadaki, buzlu cam duvarlı odası… Kelle, karşılama görevlisinin önünde halıya sularını damlatarak ve sert bir sesle, "Herkes yerinde kalsın," dedi. "Çalışmanıza devam edin ve izinsiz dışarı çıkmaya kalkmayın. Bu bir baskın değil, ziyarettir."

Ferguson, peşinde Hutchins'le ilerledi ve patronun kapısını çalmadan açtı. Ufak bir odaydı ve arka tarafındaki bir pencereyle aydınlanmıştı. Duvarlardaki panolarda bir sürü belge, not, afiş ve takvim asılıydı. Masanın önünde iki yıpranmış sandalye, yanındaysa üzerine bir melon şapka ve siyah pardösü asılı bir elbise askısı vardı. Masanın üstü kâğıtlar, makine parçaları, tornavidalar, kalemlerle doluydu. Ayrıca bir bilgisayar ve telefon da vardı. Masanın ardında kestane rengi dalgalı saçları beyaz gömleğinin yakasına dökülen, zayıf yüzlü ve yeşil gözlü bir adam oturuyordu.

Ferguson kimliğini gösterdi. "Komiser Ferguson. Komiser Yardımcısı Hutchins."

Adam kalktı, gülümseyerek elini uzattı. “John Livingston. Günaydın. Çabuk geldiniz.”

Ferguson adamın elini sıkarken kaşlarını çattı. “Çabuk mu?”

Livingston oturmalarını işaret ederek,” Öyle,” dedi. “On dakika önce polisi aradım. Feci işler… Feci.”

Ferguson anorağını sandalyenin arkasına asarken, “Hangi işlerden bahsediyorsunuz?” dedi.

“Zavallı Bay Orr’un olaylara karışmasından,” dedi Livingston bilgisayarını işaret ederek. “Az evvel haberlerde gördüm. Tam telefon açmak üzereydim.”

“Yeni öğrendiğinizi mi söylüyorsunuz?”

“Evet.”

“İsim ve fotoğraflar Cumartesi akşamından beri yayında,” dedi komiser. “Ve görmediniz, öyle mi?”

Livingston kafa salladı. “Cumartesi’den pazartesi sabahına kadar haberlere bakmam.”

“Telefonunuzu da açmıyorsunuz. Neden?”

“İlla bir bahane bulmam gerektiği kanısında değilim,” dedi Livingston. “Tatil herkese lazım.”

“Neden burada ve kişisel telefonunuzda telesekreter dahi yok?”

Omuz silkti adam. “Dediğim gibi işte.”

“Meslektaşlarınız ya da tanıdıklarınızdan hiç kimsenin aklına size haber vermek gelmemiş mi?”

“Bilmiyorlardır,” dedi Livingston.

“Neyi?”

“Graham Orr’un firmama iş yaptığını veya kendisini tanıdığımı.”

“Çalışanlarınızdan veya arkadaşlarınızdan hiçbiri kıyı robotlarıyla ilgili işi bilmiyor mu yani?”

Bir daha omuz silkti Livingston. “Neden bilsinler? Tek seferlik sözleşmelerdendi. Zavallıya işi şahsen havale etmiştim. Firmamız askeri onaylılar listesindedir. Ben her zaman yeni fırsatlara bakarım. Söz konusu işi hemen aldım çünkü Graham Orr’u tanıyor, becerilerini biliyordum ve kendisine kefil olabilirdim. İyi de para kazandı o işten, söyleyeyim.”

“Seksene-yirmi bölüşülmüş,” dedi Hutchins. “On bin Sterlinlik iş.”

“Doğru,” dedi Livingston. “Bize iki bin… Kendisine aktardığım her işten aynı oranda para almışımdır. Jean’in… Şey, idari müdürümüz Bayan Watson’ın para girişlerini gördüğünden eminim ama adı hatırlaması için herhangi bir neden yok. Çoğu zaman çok daha büyük çaplı işlerle uğraşırız.”

“Neden o işi özellikle Graham Orr’a verdiniz.”

“Dediğim gibi… Gerekli beceriye sahipti ve kendisini tanıyordum.” Dudak büktü Livingston. “Tanıdığımı *sanıyordum* demeliyim… Taşkafa adını kullandığından ve robot rolü yaptığından haberim yoktu. Bir robot! Hem de o kulüplerde! Ne diyeceğimi bilemiyorum komiser… Şok geçirdim öğrenince.”

Şok geçirmiş gibi durmuyordu Livingston. Ama üzgün gibiydi.

“Graham Orr adıyla tanıdığınız kişinin,” dedi Ferguson, “bir robot olduğuna neredeyse kesinlikle inanıyoruz.”

Livingston bu sefer sahiden şok geçirmiş gibi baktı. Dikleşti, rengi attı.

“Robot mu? Asla! İnanamam!”

“Neden inanamazsınız, Bay Livingston?”

“Ben… Ben o adamla aynı sofrada ekmek bölüştüm, hemen her konuda sohbet ettim… Evimde, soframda oturdu. Siz bir robotun yiyip içtiğini gördünüz mü hiç, komiser?”

“Görmedim,” dedi Ferguson. “İnsansı bir robotu, tabiri caizse kanlı-canlı sadece bir defa gördüm. Ama yeme ve içmeyi en azından taklit edebileceklerine eminim. Ve eğer kandırılamayacağınıza inanıyorsanız o kişi veya robotun pek çok gerçek savaş gazisini kandırdığını söyleyebilirim.”

“Evet, herhalde…” Lafını yarım bıraktı Livingston. Bakışları dalgınlaştı.

“Graham Orr veya Taşkafa’yla nasıl tanıştınız ve ne zamandır tanışıyorsunuz?”

Livingston toparlandı.

“On sene kadar önce tanıştım,” dedi. “Bu şirketi kurmadan önce serbest mühendistim. O da öyleydi. İzleyen beş sene içinde birlikte birkaç işte çalıştık. İsterseniz kayıtlarını bulabilirsiniz. Kendisini gayet yeterli bir mühendistir ki ordu tecrübesi düşünüldüğünde şaşılacak bir şey değildi ve iyi bir insan olarak tanımıştım. Samimi ve ciddiydi. Birkaç defa evimize geldi, ailemle yemek yedi. Kendisini itici görmeyen insanlar bulduğuna çok sevindiğine inanıyorum. İnanmıştım. Çocuklar bile gayet rahattı yanında. Evet, başta ısrarla saygılı ve kibar davranmalarını söylemiştim ama sonradan kendini sevdirmişti. Hatta kişileri görünüşlerine göre yargılamamaları konusunda iyi bir ders aldıklarını düşünmüştüm.”

“Aranız iyiydi öyleyse.”

“Evet, elbette. Yalnız benim kadar iş bulma heveslisi değildi. Kan Karşılığı Petrol’den para almasına ve bakacak bir ailesinin bulunmamasına yormuştum. Son yıllarda eskisi kadar sık görüşmüyorduk. Arada arar, iş sorardı. Genelde elimde ona verecek iş olmazdı ama uygun bir şey gördüğümde hemen aklıma

gelirdi ve… İşte, gerisi malum. İyiliğimi piskoposu öldürmek için kullanacağı hiç aklıma gelmemişti.”

“Öngörebileceğiniz bir şey değil,” dedi Ferguson. “Merak ettiğim bir şey daha var… Geçmişini araştırmadınız mı hiç?”

“Neden araştıracaktım? Geçmişi hakkında bilmediğim ne varmış?”

“Mesela Graham Orr’un, *gerçek* Graham Orr’un, İman Savaşları’nda öldüğü…”

Livingston bir kez daha şok geçirmiş gibi baktı.

“Nereden biliyorsunuz?”

Ferguson bakınca Hutchins öne uzanıp telefonunu gösterdi. “*Belfast Telgraf* ve ordu kayıtları…”

Livingston telefon ekranındaki görüntüleri parmağıyla kaydırarak inceledi.

“Yok,” dedi telefonu geri vererek, “hata var bence.”

“Çok emin görünüyorsunuz?”

“İnsanlığından ve adından eminim. Ayrıca savaşa dair anlattıklarının hepsi bu kayıtlarla tutarlı. Ölmesi hariç.”

“Kontrol etmek hiç aklınıza gelmedi, öyle mi?”

Livingston yüzünü ekşitti. “Sizin ölüp ölmediklerini anlamak için arkadaşlarınızın kayıtlarını kontrol etmek gibi bir alışkanlığınız mı var?”

“Dinsel görüşlerini biliyor muydunuz?”

Livingston, konunun değişmesiyle sarsılmışçasına kımıldandı.

“Ne ilgisi var şimdi?”

“Yapmayın, Bay Livingston,” dedi komiser. “Bir papazı ve ardından bir piskoposu öldürdüğüne işaret eden sağlam bulgularımız var. Dinsel nedenlerden kuşkulanmamızın nedenini anlarsınız.”

“Din-karşıtı daha doğru bence.”

“Hayır, beyefendi. O olasılığı eledik. Ayrıca gayet belirgin dinsel nedenleri olduğuna inanmak için elimizde yeterince sebep var. Bu konuda bilginiz var mı?”

Livingston arkasına yaslandı. “Bildiğim kadarıyla Hıristiyan’dı.”

“O zaman neden din-karşıtı nedenden bahsettiniz?” dedi Hutchins.

Livingston komiser yardımcısına baktı, ellerini iki yana açtı. “*Doğasında* yanılmışsam dinsel görüşlerinde yanılmam gayet normal değil mi?”

“Hipotetik bir soru bu,” dedi Hutchins.

Yanıt vermedi Livingston.

“Sizce,” dedi Ferguson, “ne tür bir Hıristiyan’dı?”

Livingston, herhangi bir iğneleme tonu kullanmadan, “Yeniden-

doğanlardan,”[57] dedi. “Mezhebini soruyorsanız, demin gösterdiğiniz kayıtlarda yazıyor. Kuzey İrlanda Presbiteryen Kilisesi.”

“Yani, mesela,” dedi Ferguson, “Üçüncü Ahit Cemaati değil, öyle mi?”

“Ne?” Livingston gözlerini yumup kafa salladı. “Üçüncü Ahit Cemaati mi?” Gözlerini açtı. “Hiç duymadım. Neymiş?”

Ferguson ceketinin iç cebinden Üçüncü Ahit bildirilerinin kopyalarını çıkarıp uzattı. Livingston kopyaları inceledi, kafa salladı. “Üzücü,” diyerek kopyaları geri verdi. “Yalnız Graham’dan bu tür lafları hiç duymadım; onu söyleyeyim.”

“Bunları bastığına dair kanıt var elimizde.”

“Ne diyeceğimi bilemiyorum, komiser. Tanıdığım birinin böylesi fitneci zırvalarla uğraşması üzüyor beni.”

“Yasal açıdan size sormayacağım bir soru var,” dedi Ferguson bildirileri cebine koyarken. “En azından sizi tutuklamadan soramam. Neden bahsettiğimi biliyorsunuz.”

Livingston komiserin gözlerine dimdik baktı. “İnancımdan utanacak değilim,” dedi. “İnancım beni kuşkulu konumuna sürüklerse üzülürüm. Ama bahsettiklerinize dair hiçbir bilgim yok.”

“Polisi neden arayacaktınız öyleyse?” dedi Hutchins.

“Buraya gelmenizle aynı nedenden,” dedi Livingston. “Haberleri görür görmez bağlantıyı kurup önünde sonunda geleceğinizi fark ettim ve önce aramamın iyi olacağına karar verdim.”

“Aramalar kaydediliyor,” dedi Hutchins uyarır bir vurguyla.

“İyi,” dedi Livingston. Ayağa kalktı. “Hepsi bu kadarsa…”

“Şimdilik,” dedi Ferguson. “Orr veya Taşkafa’dan herhangi bir haber alırsanız derhal bize bildireceksiniz.”

“Elbette,” dedi Livingston. “Size iyi sabahlar, komiser. Şimdi, eğer kusuruma bakmazsanız…”

“Kapıyı kendimiz buluruz,” dedi Ferguson.

Yağmur dinmemişti. Ferguson arabada alnını ve kaşlarını silerken Hutchins, “Kelle’yi de almalıydık içeri,” dedi. “Yalan söyledi şerefsiz!”

“Doğrudan öyle diyemem,” dedi Ferguson. “Ama gerçeğin tümünü anlatmadığını kavramam için leki olmam gerekmiyor.”

“Gerçeğin tümü… Hah!”

Kelle dokunaçlarından birini Ferguson’ın omzu üzerinden uzatıp kapı cebinden bir kâğıt mendil aldı ve silinmeye koyuldu. “Ofisin kapısı ses geçirmez değildi,” dedi silinmeye devam ederek. “Konuşmanızın tamamını dinledim. Bay

Livingston’ın sesindeki stres şablonları suçlu birine değil, bir şeyler saklayan birine aitti.”

“Başka bir suçu var yani?” dedi Hutchins.

Ferguson emniyet kemerini bağlayıp marş düğmesine bastı. Uçuş tekerleri açılırken motor homurdandı, ardından düzenli mırıltısına kavuştu.

Ferguson, “Greensides,” dedi, otomatik düğmesine bastı, el frenini indirdi ve Hutchins’e döndü.

“Vergi kaçakçılığı mı dersin?”

“Ne? Ha… Anladım. Çok komik, amirim. Kelle, o tarafa yükleneceksen—”

“Hiç zahmet etme,” dedi Ferguson. “İkiniz illa yapacak iş arıyorsanız, Bay Livingston için tam takibat başlatın. Telefon dinleme emri için başvurun. İş, ev, tele-kulaklık… Tümü için. Telefon demişken… Pazar günü kapamasının aklıma gelen tek nedeni adamın katı Sebtçiliği[58] ki o da katı Presbiteryen demek. Bu konuda neler bulabileceğimize bakalım. Ha, bu arada Shonagh, adamın kişisel ve şirket kayıtlarını baştan aşağı tarayalım.”

“Tam umduğum emirler, amirim,” dedi Hutchins.

Araba motorlu taşıt yolu giriş rampasına yöneldi. Ferguson arkasına yaslandı, gözlerini kapadı ve “Karakola varınca uyandırın,” dedi.

Uyurmuş gibi görünmesine karşın uyumadı Ferguson. Lenslerinde kayıtlara girdi, iThink’i tespih çekercesine parmakladı, UPYZ’nin faydalı tüyolarını kulaklığına bağladı ve zihninde iz sürmeye koyuldu.

Kovaladığı iz, evvelki gece Tom Mackay’in bara gelişinden çıkardığıydı. Graham Orr’un cenazesi lafıyla aklına gelmişti. İlkin bir askerin Presbiteryen töreniyle gömülmesi dikkatini çekmemişti. O dönemde Belfast’ta Presbiteryen veya Katoliklerin yanı sıra kimi Episkopal ve daha az sayıda Metodist cenaze törenleri de düzenleniyordu. Kimilerince Graham Orr adıyla bilinen adam veya robotun bir de yeniden doğmuş Hıristiyan çıkması duruma yepyeni bir önem katıyordu. Ama Ferguson’ın epeydir merak ettiği ve şimdi araştırdığı mesele, Graham Orr’un savaş robotunun kaderiydi.

Araştırmasına Patel ve Connolly’nin çıkardığı ordu kayıtlarından başladı. Kayıtlardan robotun model ve seri numaralarına ulaştı: robot, GBR–HLF–17–09 kimlik numaralı bir Honeywell 2666’dı. Model numarasını aradığında karşısına eski bir reklam çıktı. Reklamda görülen, hayal edeceği türden irikıyım bir aygıt değil, karmaşık yapılı ve uyarlanabilirliği yüksek bir modüler araçtı. Tanıtım metninde çeşitli uyarlamalarından bahsediliyordu. Robot, yıkıntılara giriş için uzun ve yılansı, hızlı koşu için uzun boylu ve uzun bacaklı, yakın dövüş için

tıknaz ve uzun kollu, pusular için yassı ve yayvan olabiliyor, gizlenme amaçlı pek çok parça taşıyordu. Gerektiğinde üzerine lazerler, çeşitli ebatta bıçaklar eklenebiliyor veya bulunanlar çıkarılabiliyordu. Kapsamlı sinyal tabanlı dost/düşman ayırma yeteneğine sahipti. Metinde sıralanmış başlıklardan biriyse derhal öne fırlıyordu: *Dost Ateşine Olanak Tanımaz, İntihar Özelliği Mevcuttur*.

İrkilen Ferguson hemen ayrıntıları okumaya koyuldu. Açıklama veya iddiaya göre 2666 asla kendi yandaşını yanlışlıkla vurmuyordu ve düşman eline geçtiğinde veya bir başka umutsuz durumda kendini havaya uçurmaya programlanmıştı.

Robot bir intihar bombacısı…

Ferguson ensesindeki tüylerin ürperişini hissetti. Makinenin seri numarasını yaptığı aramaya ekleyince karşısına tek bir kayıt çıktı. Kayıtta, Ferguson'ın bağlamdan çıkarabildiği kadarıyla bunca yıldan beri hâlâ sır tutulan işletim ve kapasite ayrıntılarına yönelik bolca FOIA[59] karartması vardı. Sansürlenen kısımların haricinde fabrikadan Şam, Beyrut ve sonunda makinenin Graham Orr ile birlikte öldüğü Meggido'ya kadar iki yıl, beş ay sürmüş kısa ve olaylı bir hayatın özeti vardı.

Çarpışmada hasar görmüş, tamirata uygun bulunmamış, üreticisine iade edilmiştir…

Üreticisi… Honeywell… Yakınlarda bir yerde duymamış mıydı bu adı? Asansördeki amblem, evet! Ama başka neredeydi? Karanlıkta, yağmur altında bir neon tabela…

Ferguson doğruldu, gözlerini açtı. Araba Haymarket Terrace'tan geçiyordu.

"Geri dön," dedi komiser.

Yanında oturan Hutchins, "Efendim?" dedi.

"Geri dön, *araba*," dedi Ferguson.

"Ama amirim," dedi Hutchins, "emir çelişkisi…"

Kafası karışan araç Palmesrtone Meydanı dönemecinde duruverdi. Derhal sabırsız korna sesleri yükseldi.

"Nedir mesele?" dedi Ferguson.

"Kelle ile benim dönmemiz gerekiyor. Saat dokuzda Vaka Odası toplantısı var. Sizin de katılmanız gerekiyor, amirim."

"Öyle," dedi Ferguson. "Adıma özür dilersiniz. Turnhouse'da halletmem gereken acil bir işim var. Gerekirse bana bağlanırsınız ama açıkçası gideceğim yerde şahsen bulunmam, toplantıya katılmamdan çok daha önemli."

"Öyle diyorsanız," dedi Hutchins. İnanmışa benzemiyordu.

"Dişçi randevumu birden hatırlamış falan değilim," dedi komiser, emniyet

kemerini çözerken.

“Gelmemi ister misin?” dedi Kelle.

Ferguson aynı anda Kelle’nin yanında gelmesini hiç istemediğini fark etti.

“Gerekmiyor ama sağ ol,” dedi.

“Güvenilmek müthiş bir şey,” dedi Kelle.

Ferguson özür dilercesine baktı robota. “Kusura bakma, kardeş,” dedi. Arabadan atladı, caddenin karşısına geçti ve Turnhouse tramvayını beklemeye koyuldu.

Turnhouse’daki Honeywell binası, cam yüzeyinde yansıyan bir gökdelen çiftliğe bakıyordu. Ferguson bir an durup yirmi katlık güneş enerjili hidrofonik yeşilliğin akışını seyrederken asansörün zili çaldı, kapı açıldı ve dışarı çıkarken bir kez daha, bu sefer yukarı, yeşilliğin kırk kat daha devam edişine baktı.

Honeywell binasının on sekizinci katı halı temizleyici, bitkisel-plastik ve iyonlanmış hava kokuyordu. Ferguson mühendislik laboratuarlarının çifte kapısına ilerledi ve kimliğini kilide tuttu. Retina taramasının ardından kapı açıldı. Katın büyük bölümünü kaplayan upuzun ve geniş bir odaya girdi. Beyaz masalar, yüksek tabureler, tonla araç-gereç ve ilk arabasını hatırlatan motor yağı ve buji kokusu… Test düzeneklerinin, ekranların başında çalışan beyaz önlüklü mühendisler… İçeri girişiyle mühendislerden girişe en yakın duranı, bir kadın, gözlüklerini indirerek boydan boya süzdü komiseri.

“Birini mi aramıştınız?”

Ferguson kimliğini gösterdi. “Harold Ford’u görmeye geldim.”

Kadın başıyla odanın diğer ucunu işaret etti. “Harry en dipte,” dedi. “Kahverengi önlük, sigara yanıkları, sakal… Kimseyle karıştırmazsınız.”

Ferguson adamı, ayrı bir bölmede, elinde kuyumcu tornavidasıyla mekanik bir kırkayağa benzeyen bir aygıtın üzerine eğilmiş çalışırken buldu. Hassas bir çalışmayı bozmamak için sessizce dikilmeyi seçti ama adam fark etmişti.

“İki dakika bekleyin, memur bey,” dedi Ford. “Oturun azıcık.”

Ferguson bir tabureye yerleşip beklemeye başladı. Çalışma masasının orta kısmı ve bölmenin duvarları kartlar, çıkartmalar ve eski, antika robotlarla, roketlerle, uzay asansörleriyle, gökdelen kentlerle, arazi haritalarıyla, ekolojik resimlemelerle ve hayali olabilecek ya da olmayabilecek derin uzay görüntüleriyle bezeli, bilimkurgu görünüşlü afişlerle doluydu.

Harry memnuniyet mi kızgınlık mı ifade ettiği belirsiz bir homurdanmanın ardından kafasını kaldırdı. Gözlük, lens ve bir lup takmıştı ve kaldırıp alnına dayadığı koruyucu gözlükleri parmak izleri, kepek ve yağla kaplıydı. Gözleriyse

parıltılı ama tuhaf denebilecek ölçüde dalgındı. Sakalı ve seyrelen saçları yüzünden ilk bakışta ortay yaşı geçmiş havası veriyordu ama yüzü, otuzlarını sürdüğünü söylüyordu.

"Günaydın," dedi, elini uzattı, baktı, hemen geri çekti ve kahverengi laboratuar önlüğüne sildi. "Ne istemiştiniz?" Sesi hafif çatlak ve neşeliydi.

"Günaydın," dedi Ferguson. "Danışmadakiler size başvurmamı söylediler, Bay Ford. İman Savaşları'nda yer almış savaş robotlarından birinin nihai bertaraf durumunu, tarama yapmadan bulmaya çalışıyorum. Yardım edebilir misiniz?"

"Paranoya'dan yardım almayacak denli paranoyak mısınız bu araştırma konusunda yani?"

Sırıttı Ferguson. "Öyle bir şey."

"Hah!" Ford yağlı parmağıyla burnuna dokundu. "Bu taraftan, komiser," dedi cırlak bir neşeyle. "Bu taraftan!" Taburesinden atladı, ellerini arkasında birleştirip sırıtarak yandaki bölmenin kapısının kilidini gözbebeğiyle açtı. Peşinde Ferguson'la iki metrekarelik, duvarlarına tıka basa dolu klasörler dizili çelik raflar asılmış odaya girdi. Ortadaki masada, kenarları siyah lastikle kaplanmış ufak bir bilgisayar vardı.

Ford rafları işaret ederek, "Antik mühendislerin kutsal kayıtları," dedi. "Tabii bugün artık hepsi bilgisayarda. Her gün güncellenirler ama bunun haricinde internetten ayrıdırlar. Şirketin her binasında aynısı vardır ve yirmi dört saatlik dilimler zarfında en az bir dakikalık farklarla hepsi tıpatıptır. Aradığınız bunlar mıydı?"

Ferguson çenesini kaşıyarak," Mümkün," dedi. "Talepleri kaydediyor mu?"

Ford saygı duyar bir bakış attı. "İyi bir nokta," dedi. "Evet, kaydeder. Talebinizin kayıt dışı kalmasını mı istiyorsunuz?"

"Mümkünse."

Ford kulağını kaşıyarak, "İşi bilmek lazım," dedi. "Eh, yapılabilir. Bir bakayım."

Cebinden bir iThink çıkardı, bilgisayara bağladı. Ardından tele-kulaklığına takılı bir ek aygıttan incecik bir tel çözdü ve aygıtı bağladı. Bilgisayarı açtı; ekran aydınlandı ve varsayılan değerlere ayarlı sayfa ekrana geldi. "Gel bakalım ufaklık," diye mırıldanarak ekranda Ferguson'ın hayatında hiç görmediği bir sayfa açtı. Parmakları sanal klavye üzerinde bir buçuk dakikaya yakın çalıştı, ardından durakladı. "Çalış, haydi, çalış," dedi. Ekrana eğildi. "İşte!" Bağlantıları söktü, varsayılan değerler sayfasına geri döndü ve ekranı Ferguson'a çevirdi. "Buyurun."

"Teşekkürler." Komiser kutucuk etiketli minnacık yazılarla dolu ekrana baktı.

“Hım,” dedi.

“Yardım lazım mı?”

Ferguson kızararak baktı mühendise. “Maalesef,” dedi. “Ama—”

“Benden yana paranoya gereksiz,” dedi Ford. “Güvenlik riskinin tam zıddıyımdır. Bolca merak var bende ama bilgi deyince kara delik gibiyimdir. Bir giren bir daha çıkmaz.”

“Hawking radyasyonu bile mi?”

Ford güldü. “Aynen. O bile. Pekâlâ. Nedir istediğiniz?”

Ferguson ekranı adama çevirdi ve model ile seri numaralarını okudu.

“Hım, hım,” dedi Ford numaraları girerken. “İşte geldik, Armageddon… Aha! Evet. Hım. Bak, bak…” Ekranı tekrar komisere çevirdi. “Bakın şuna.”

Ferguson ekrana baktı. Baş harfler, kısaltmalar ve kod sayıları…

“Tercümesi?” dedi.

“Ha… E, doğru. Herhalde polis ekranlarını da ben okuyamazdım. Burada, aradığınız cesur tost makinesinin cennete gittiği yazıyor. Honeywell cennetine tabii.”

“Ne?”

“Sırayla gidelim,” dedi Ford. “Kahramanımız savaş alanında yaralanmış. İşte *şurada*. Geriye ezik iki kumandadan ve radyasyonla sertleştirilmiş beyin yongasından başka bir şeyi kalmamış; garibim şey gibi… Eh, patlamış bir robotun kopuk eli gibi parmaklarının ucuyla kendini sürüklemiş… İşte, malum sahneler. Ezip geçen tanklar, helikopter ve jetler, bayramlarda havai fişek patlatırcasına fırlatılan taktik-nükleerler, falan…”

“Hepsi *orada* mı yazıyor bunların?”

“Biraz katıyorum,” dedi Ford. “İşte, bu bir çift perişan pençe bir şekilde Koalisyon hatlarının gerisine ulaşmayı başarınca kurtarma kamyonlarından birine atılmış. Kraliyet İrlanda Alaylarının atölyesine götürülmüş. Teknisyenler hüzünle kafa sallamışlar… Garibimin durumu feciymiş. Savaş, en azından onun için bitmişmiş… Savaş da zaten iki ay sonrasında bitti… Tele-vaizler Atlantik’in öte yakasından bir-iki ayet mırıldanmışlardır ya, yorum her daim lazım tabii. He-he… Dostumuz GBR–HLF–17–09 ki bizler Sevvie[60] deriz, kalan nesi varsa ayıklanmak üzere Alderston’a yollanmış. Kurtarılan parçalar arındırılıp, eh, ha… Evet, Batı Lothian’daki Honeywell fabrikasına yollanmış. Yakın yani. Orada mühendislerimiz kıl-cımbızlarıyla işe yarayacak nesi kaldıysa söktükten sonra dönüşüm haznesine atmışlar. Beyin-yongasınıysa bir deneme şasisine takmışlar. O şasilerde yapılan testlere malum, Turing testi de dâhildir. Ve bir de ne görsünler, bizim ufaklık uyanıvermiş ve vah, vah, insan ortağını, asker yoldaşını

istemiş…”

“Komik değil,” dedi Ferguson. “Yoldaşı ölmüştü.”

“Doğrudur. Peki. Tabii Sevvie’yi sakinleştirmişler. Sonra ne yapacağız soruları çıkmış ortaya. Şimdi… Bu tür vakaların çoğunda, bildiğim kadarıyla hemen tümünde, meşhur ben-kimim-ne-işim-var-burada-bu-bana-nişan-alan-adam-kim-pembe-bir-bulut-aman-aman-tanrım anı, çatışma durumlarında, ne bileyim, bir Sünni ara sokağında veya bir Dürzi villasına dalındığında ortaya çıkar ve fenası, aynısı yanındaki dozer veya roboraptor tayfasına da olur ki hepsi son derece sarsıcı deneyimlerdir. Zaten bu tür bilince kavuşmuş yongaların daha az ölümcül gövdelere alelacele nakledilmesi ve ne demeli, daha hafif işlere koşulmaları bu yüzdendir.

“Ancak Honeywell 2666 modelleri yeniydi ve bilinç eşiğinden uzak durmaya tasarlanmışlardı. Anlaşılan tasarım başarısızlığa uğramış. Sevvie’nin rasyonel kendini kurtarma eylemi yerine kalan parçalarını havaya uçurması gerekirdi çünkü. Utanç verici bir durum yani. Ürünler fazla ses çıkartılmadan geri çağrılmış, beyin-yongaları Turing testine alınmış ve geçemeyenler çaktırılmadan hurdaya ayrılmış. Şirketin elinde orduya geri vermek veya polise aktarmak istemedikleri ve elektromanyetik bir dalgayla silip atmaya kıyamadıkları bir sürü BB kalmış. Bunun üzerine, mühendisler eldekileri ne yapacaklarına karar verene kadar hem eğlenmek hem de iletişim kurmak adına hepsini sanal gerçeklik ortamına atmışlar. Zaman geçmiş ve ‘kutuda’ birkaç yoldan sonra KZ’ler yönetime e-postalar yollayıp serbest bırakılarak dünyada üzerlerine düşenleri yapmalarına izin verilmesini talep etmeye başlamışlar.

“Uzun lafın kısası bu ufaklıklar, şirketin epey parmak soktuğu savaş-sonrası ve İç Savaş-sonrası projelerinden ikisinde gayet şahane güvenlik işleri edinmişler… Atlantik asansörü ve Yamaları kastediyorum. Ve kayıtların gösterdiği kadarıyla herkes mutlu mesut yaşamlarına devam etmiş. Herkes diyorum çünkü sözleşmelerdeki birkaç ufak değişikliğin ardından bizim problemimiz olmaktan çıkmışlar. İşte böyle. Öykümüz gözlerde birer damla yaşla sona eriyor.”

Ferguson derin bir nefes aldı. Ford hep böyle mi konuşuyordu acaba? Herkesten ayrı, kapalı bir bölmede çalışmasına şaşmamak lazımdı.

“Yani şimdi siz,” dedi komiser, “izini sürdüğüm makinenin aşağı yukarı bir lekiye dönüştüğünü ve bir şirket adına çalıştığını ve uzayda bir yerlerde mi bulunduğunu söylüyorsunuz?”

“Çakmışsınız.”

“İzini bulma şansı var mı?”

“Samanlıkta iğne deyişi—”

“Bile az kalıyor; çayırda demir tozu, falan. Biliyorum. Ben de düşünmüştüm.”

“Öyle mi? Nasıl?”

“Aynı konuda kuşkum vardı.”

“Aha!” dedi Ford. “Sizin robot şüpheli Taşkafa kendini uzaydaki sunuculardan birinde yedeklemiş!”

Ferguson sert bir bakış attı. “Bravo,” dedi. “Kimseye söz etmezseniz iyi edersiniz.”

Ford, parmağını dudaklarına götürerek, “Kara delik,” diye yanıtladı.

Ferguson biraz düşündükten sonra, “Pekâlâ,” dedi. “Madem bu kadarını kendi başınıza kestirebildiniz… Bir başka soru size: bu robotların, belki başkalarının yardımıyla bir insansı robot yapmaları mümkün müdür? Uzayda yani?”

“Elbette,” dedi Ford. “Asansörde çalışan insansı robotlar var zaten. Zarar görecek her türlü parçalarını tamir edecek makineler de mevcut. Bunlarla sıfırdan bütün bir bedeni yapmak mümkündür.”

“Kozmetik öğeler… Kaslar ve ten dâhil mi?”

“Elbette. Neden olmasın? Sonuçta tenlerinin altında metal-adam tipi bir beden taşımıyorlar. Kasları işlevsel; sadece etten yapılmıyorlar. Taşkafa’nın bedeninin uzayda imal edilip edilmediğini merak ediyorsunuz, değil mi?”

“Öyle.”

“Bir dakika,” dedi Ford. Bilgisayara döndü. “Bir bakalım. Hım. Vay. Oy, oy.”

“Ne?” dedi Ferguson.

Kaşları çatıldı mühendisin. “Yukarıda sadece insansı robotları tamir etmekle kalmıyorlarmış. Yenilerini de yapıyorlarmış.”

“Kaç tane?”

“Seri üretim falan değil. Birkaç ayda bir, gerek görüldüğünde bir-iki tane… İnsansı beden yapısı donanımların çoğunda ergonomik açıdan ideal… Haliyle arada yeni robotlar…” Sustu, kafa salladı. “Haberim yoktu. Resmen rutine bağlamışlar!”

“Kim? Honeywell mi? Gazprom mu?”

“Veya yukarıdaki alt-kuruluşlarından biri, evet,” dedi Ford. “Ama esas mesele üretimi fiilen kimin yaptığı…” Ford ilk defa tedirgin ve şaşkın görünüyordu. “Robotlar yapıyormuş.”

---

57 Hıristiyanlıkta kişinin bir “ruhen doğuş” deneyimi sonrasında tamamen dine dönmesi, bir tür tövbe etme. Özellikle Protestan evanjelistlerle bağdaştırılır. (ç.n.)

58 Dinsel tatil günlerini kutsal kabul eden ve bu günleri dininin kurallarına göre geçiren kişi. (ç.n.)

59 Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasası, İskoçya’da 2002 yılında kabul edilmiştir ve İskoç Parlamentosu’nun

yetki alanına giren kamu kurumlarını kapsar. İskoçya Savunma Bakanlığı, dolayısıyla ordu bu kapsamda değil, 2000 tarihli Birleşik Krallık Bilgi Edinme Özgürlüğü Yasası kapsamındadır. (ç.n.)

60 Argoda orta iki (yedinci sınıf) öğrencisi. (ç.n.)

15. YARADILIŞ KALINTILARI

Ferguson, Honeywell binasından çıkar çıkmaz UPYZ bağlantısına girdi ve öğrendiklerini önceki gün yüklediklerine, asansöre sabotaj ihtimaline dair kuşkusuna ve Taşkafa'nın yedeklemesinin tahmin edilen yeri bilgilerine ekledi. Tam toplantının nasıl gittiğini öğrenmek için Vaka Odası kafa-alanına bağlanacakken Mikail Aliyef aradı.

"Günaydın, Komiser Ferguson."

"Günaydın, Mikail. Ne vardı?"

"İlginizi çekebilecek bir şey buldum."

"Toplantıda değil misin sen?"

"Hayır, amirim. Başka bir iş üzerindeyim. Başkomiser Muhtar ve Leith meselesi."

"Ha, Gazprom şeyi… E, söyle bakalım."

"Gnostik soruşturmasındaki bağlantılarımdan biri bana bu sabah bir mesaj bırakmış. Ayrıntıları yollayabilirim isterseniz ama özeti şöyle: bağlantım yaklaşık bir sene önce kulüplerden birinde Yeni Zelandalı bir fanatik dinciyle tanışmış. Got kulüp ortamlarına şöyle bir bakmaya geldiğini söylemiş. He-he. Çok duydum öylelerini… Neyse, bağlantım aynı adamı dün gece televizyonda, Yeni Zelanda'dan yayınlanan bir haberde görmüş. Adam Waimangu'daki bir yaradılışçı bilim parkında robotik mühendisiymiş. Waimangu, malum, Dünya'da kalan insansı robotların çoğunun takıldığı yer… Robotlar, din… Haberin nesinin ilgi çektiğini anlamışsınızdır. Bağlantım kendi kayıtlarını kontrol edince adamın söz konusu gece, kulübün kapısında Taşkafa'yı tanıdığını görmüş. Hemen adamı aramış—"

"Aramış mı?"

"Evet. İnisiyatif kullanmış işte… Adam Taşkafa'yı daha önce bir grupla, hım, neydi, evet, Batı Lothian Özgür Cemaati adlı bir grupla görüştüğü sırada Graham Orr adıyla tanıdığını itiraf etmiş. Ha, bir de konuyla ilgili bir isim vermiş: John Livingston. Adam kaynağıma sabah ilk iş bu Livingston'ı arayıp polise derhal ulaşmasını söyleyeceğine söz vermiş. Ama bizim kayıtlarda öyle bir arama görünmüyor."

"John Livingston'la görüştük. Taşkafa'yla bağlantısından bahsetti. Arandığından ilk defa bu sabah haberlerde haberdar olduğunu ve biz gelmeden hemen önce polisi aradığını söyledi."

“Biliyorum, amirim. Vaka Odası kafa-alanına göz attım.”

“Ben de adamın adının yanına köktenci etiketi eklemiştim zaten. Hım. Peki, teşekkürler, Mikail. Livingston’ın kilise grubunun adını bilmek bir şey tabii ama soruşturmaya ne kattığından emin—”

“Kusura bakmayın amirim ama bence *bir şeyler* katıyor. Şu Yeni Zelandalı, adı John Richard Campbell bu arada, parkı işleten Yaradılış Enstitüsü’nün çalışanı. Yaradılış Enstitüsü’nün finansını kim sağlıyor dersiniz?”

“Köktenci kiliseler mi?”

“Evet, birazını ama esas para iç savaşı kaybettikten sonra Yeni Zelanda’ya sığınan Amerikan işadamlarından geliyor.”

“Şaşırtıcı değil, Mikail. Yaradılışçılık en başından beri teokrasi dalgasının parçasıydı.”

“Aynen. Bu da söz konusu tipleri laik devletlerin düşmanı yapar. Aklınıza son dönemlerdeki tehditlerden bazıları gelmiyor mu?”

“Ha… Evet, doğru. Gene de müphem bence hâlâ.”

“Taşkafa’nın bilgisayarında yaradılışçı malzeme vardı, amirim.”

“Öyle. İlginç ama…”

“Demek istediğim, amirim, Yeni Zelanda’daki ABD sürgünleri azımsanmayacak ve ciddi zarar verebilecek olanaklara sahip bir güç… UPYZ’yi Atlantik Uzay Asansörü’ne yönelik sabotaj ihtimali yönünde kurcaladığınızı görüyorum. Tam sürgünlerin yapacağı türden bir eylem ki İskoçya’daki ufak bir çatlak grubundan çok daha fazla kaynağa sahipler. Çıkarları da çok daha fazla.”

“Eh,” dedi Ferguson, “dediğin doğru çıkabilir ama bizim Livingston’ın öyle bir derdi var görünmüyor. Şirketi asansöre bir sürü sözleşmeli iş yapıyor bir kere.”

Mikail yanıt vermedi bir süre. Ardından, “Bu sabah,” dedi, “Başkomiser Muhtar’la birlikte saygıdeğer Bay İlyanof’la bir kez daha Gazprom’un asansörle ilgili malzemelerin çalınması ve sabote edilmesine yönelik suçlamalarını konuştuk. Suçlamalar düşündüğümüz kadar asılsız görünmüyor, amirim.”

“Tamam. Ben seni tekrar arayacağım,” dedi Ferguson.

Gökten yağmur ve hava aracı yağıyordu. Kaldırımlarda sağanak ve VTOL’lerin[61] gökdelenlerin çevresinde meydana getirdiği girdaplardan sersemleyen insanlar koşuşturuyordu. Ferguson, çevresinde yaşananlara dikkat etmeden, düşünceli adımlarla Turnhouse tramvay durağına yürüyordu. Köşeye vardığında durakladı, döndü ve Livingston Mühendislik binasına bakarak gidip derhal Livingston’la yüzleşmesi gerekip gerekmediğini düşündü. Gitmemeye

karar verdi. Adam ilk seferdeki gibi açık ve zararsız görünmeye gayret edecekti nasılsa.

Binanın karşı tarafındaki bir kafeteryaya girdi, kahve alıp pencere kenarında bir masaya oturdu. Pantolonu dize kadar ıslanmıştı. Pardösüsünden damlalar oturduğu sandalyeye süzülüyordu. Camdaki buğuyu silerek gömlek kolunu da ıslattı. Shonagh'ya Livingston binasını gözetlediğini bildiren bir mesaj çekti ve katılması beklenen Vaka Odası toplantısının panosunu inceledi. Ardından Grace Mazvabo'ya da bir mesaj yollayarak John Livingston ve Batı Lothian Özgür Cemaati adlarını bildirdi.

Yavaştan ısınırken yavaştan soğuyan kahvesini yudumladı. Pencereden bakıyor ama herhangi bir şeyi izlemiyordu. Beklenmedik yahut kayda değer bir şey olursa fark edecekti ama şimdilik sadece yağmuru seyrediyor ve düşünüyordu.

Dava ne kadar genişler, nerelere varırsa varsın merkezinde Taşkafa ve adını aldığı adam, Graham Orr vardı. Denklemin iki öğesi vardı: savaş robotu ve o zaman bilinmeyen, bugünse tam bilinemeyen bilince kavuşma anından dahi önce, yalnızca duygusal denebilecek bir bağ kurduğu insan yoldaşı… Kendini Hıristiyanlığa adamış İman Savaşları askeri, Meggido'da, savaş alanında ölmüştü. Can verdiği çarpışma muhtemelen ona da, diğer pek çok kişi gibi, kehanetin yerine gelişi, Armageddon'un, Deccal'ın, Sahte Peygamber'in güçleriyle nihai savaşın ta kendisi görünmüştü.

Bir laf dolanıyordu kafasında… "Roma Deccal'ı." Nerede görmüştü? Ha, evet, Ahitçi bildirilerinden birinde vardı. Tabii geçmişte, Tanrı Bölükleri'nde görevliyken sıklıkla Kuzey İrlanda veya İskoç Dağlılarının aksanlarıyla kiliselerde ve gizli buluşmalarda haykırılışını da defalarca duymuştu. Köktenci Presbiteryenler, şimdikini değilse bile Papalığı hâlâ Deccal sayıyorlardı.

Ferguson birden irkilerek Connor Thomas'ın sarf ettiği bir cümleyi hatırladı: ""Peder Murphy, Armageddon'da, tanklarda bizlerle birlikteydi." Thomas, Graham'ın —Taşkafa'nın— Peder Murphy'yi İman Savaşları'ndan hatırladığını da söylemişti. Gerçek Graham Orr pederi ne gözle görmüştü acaba? Cesur, iyiliksever bir peder mi yoksa Deccal'ın piyonu mu? İkincisini düşünmemişse bile robot yoldaşı kendi ıstıraplı düşünceleriyle bu sonuca varmış olabilirdi. Ki bu durumda…

Connor Thomas'ın piskoposu vurmadığı neredeyse kesindi. Parçaları Kuzey Denizi'nin dibinde yatan kurcalanmış kıyı robotunun sırlarını adli tıpçılara açacağı varsa bile daha epey süre açmayabilirdi. Ama Ferguson atışın robotun silahlarından biri tarafından yapıldığından emin sayılırdı. Murphy'nin

bombalanmasına gelince… Thomas baştan beri insan sanarak bir robotla arkadaşlık ettiyse görme sistemlerine müdahale edilmiş olması, ısrarla reddettiği el çabukluğuna kurban gitmesi bir yana, gayet mümkündü.

Kısacası Thomas kuşkulular listesinden çıkmıştı ve Taşkafa listenin kesinlikle içindeydi. Ferguson'ın aklında dolanan soru, robotun tek başına ya da en azından çevresindeki insanların bilgisi dışında hareket edip etmediğiydi şimdi. Livingston'ın Üçüncü Ahit Cemaati'nden habersizliği iddialarını inandırıcı bulmuyordu. Elektronik not defterini çıkardı, yazmaya koyuldu.

Yeni Zelanda'daki robot sığınağını yaradılışçı bir vakıf işletiyordu. Vakfın parası Amerikalı sürgünlerden geliyordu. Amerikan sürgünlerinin sürekli ABD çıkarlarına karşı çalıştığı ve arada ABD'de yaşayan "arkada bırakılmış" dostlarının terörist eylemlerine destek verdikleri biliniyordu.

Livingston, Yeni Zelandalı yaradılışçılardan en az biriyle bağlantılıydı ve adam bir robotik mühendisiydi. İkisi de Taşkafa'yı ama sadece Orr kimliğiyle tanıdıklarını söylemişlerdi. Campbell bir sene önce, Taşkafa'nın iki Gnostik heveslisi genci ayarttığı Got kulüplerinden birine gitmişti. Peki, o da kulübe Gnostik bağlantı kurmaya mı gitmişti? Mümkündü ama kesin öyledir denemezdi.

Üçüncü Ahit bildirilerini basan ve belki de yazan Taşkafa'ydı. Gnostik öğrencileri dağıtımda kullanmıştı.

Üçüncü Ahit bildirileri sadece İskoçya'da değil, her yerdeki dönek ruhban sınıfının yanı sıra, Devrim devletleri dedikleri devletlere de saldırı tehditleri içeriyordu.

Gerçekleşen yegâne iki saldırıda iki din adamı hedef alınmıştı. Bunlardan biri, gerçek Graham Orr'un öldüğü Armageddon'da Katolik ordu rahibi görevinde bulunmuştu. Diğeriyse savaşa karşı çıkmıştı ve tarihteki Ahitçilerin en meşhur kurbanıyla aynı makamdaydı.

Taşkafa, Orr rolünde Livingston Mühendislik firmasına fason iş yapmıştı. Yaptığı işlerden birinde kıyı robotlarından en az birine müdahale etmişti.

Gerçek Graham Orr'un robot yoldaşına dair en son bilgiler Atlantik Uzay Asansörü'nün güvenliğinde çalıştığını gösteriyordu. Ve asansördeki robotlar, başka robotlar üretebiliyordu.

Taşkafa'nın yedeklemesi uzay asansörünün sunucularından birine yüklenmişti. Yedekleme, yükleme işini kendi başına yapamazdı.

Taşkafa, Kiralık Kaslar bünyesinde ve sadece kulüplerde değil, doklarda da çalışmıştı. Kiralık Kaslar, Gazprom'la sorun yaşıyordu.

Gazprom'un Leith doklarındaki adamı İlyanof, sorunun Kiralık Kaslar'ın uzay

asansörüne yollanan malzemeleri çalması veya bu malzemelere zarar vermesinden kaynaklandığını söylüyordu. Malzemeler Leith'e gemiyle geliyor, kamyonlarla Turnhouse'a taşınıyor ve hava yoluyla asansöre nakledliliyordu.

Livingston Mühendislik, Atlantik Uzay Asansörü'ndeki "tırmanıcılar" için rulman yatakları ve diğer hareketli parçalar temin ediyordu.

Nihayet dava bir şeye benzemeye başlamıştı.

Kafeteryaya karanlık düştüğünde iyice dalmış, ufak ekranda karaladıklarına bakıyordu Ferguson. Dışarı, kararmış sokağa çevirdi gözlerini ve gölge geçip gitti. Saatine baktı. Yama tutulması yine gecikmeliydi. Sabah haberlerinde Yamaların hâlâ hizalanma sorunu yaşadıkları ve Atlantik Uzay Asansörü'nde bir tırmanıcının daha bozulduğu söylenmişti.

Ferguson bu noktaları da listesine ekleyip göz kırpıştırarak UPYZ'ye, Vaka Odası'na ve Muhtar'a yolladı.

Arkasına yaslandı ve yaslandığına pişman oldu. Burada oturarak zamanını ve dikkatini boşa mı harcıyordu? Şu an için en önemli mesele Taşkafa'nın henüz yakalanamamışlığıydı.

Ferguson yazdıklarını kaydetti ve gitmek için kalktı. Elektronik not defterini cebine koyarken gözü tarihe takıldı. Pazartesi, 7 Eylül… Amerikan tipi tarihlendirmeyi değiştirmeye bir türlü vakit bulamamıştı. En iyisi şimdi halletmesiydi. Parmağıyla takvim işlevini açıp düzeltmeyi yapacakken gelecek Cuma gününün tarihi dikkatini çekti. 11 Eylül… İman Savaşları'nın başlangıcının yıl dönümü… Konsolosluklarda her zamanki anma törenleri yapılacaktı; kalemini çıkarıp not alırken güvenliği kontrol etmeli, diye düşündü. Fazla kalabalık toplanmazdı ama simgesel hedef seçilmesi mümkündü. Amerikalılardan sahiden nefret edenler için tarih…

Göz kamaştırıcı bir eyleme gayet uygundu.

Hızla fırladı, tramvaya koştu.

Tramvay Prensler Sokağı'nda bağlantı arızası yapıp durunca atladı komiser. Yağmur dinmişti ve temiz hava almak istiyordu. Greensides'a kalan birkaç yüz metreyi yürümek dert değildi. Waverly İstasyonu'nu geçerken tele-kulaklığı titreşime geçti. Yanıtlamak için elini kulağına götürürken, Pazartesi sabahının geç saatlerinde normal karşılanabilecek az sayıda yayanın aynı anda aynı şeyi yaptığını fark etti. Şok anı, çayır yangını hızıyla yayıldı yüzlere. Ferguson, İman Savaşları'ndan beri böylesini görmemişti. Shonagh'nın sesi içine dolan dehşeti onayladı:

"Amirim, bir patlama…"

“Nerede?”

“Dinamik Dünya… Birkaç dakika önce.”

Ferguson kaskatı kesildi, gözlerini yumdu. “Ölen-yaralanan?”

“Kesin bilgi yok ama…” Hutchins iç çekti. “Bir okul gezisi varmış…”

“Tanrım!” Ferguson yumruğunu kafasına indirdiğini neden sonra fark ederek durdu. Gözlerini açtı, beyaza kesmiş mafsallarına, yumruğuna baktı. Derhal kocaman bir tabanca alma dürtüsü doldu içine. Gırtlağından hırıltılar yükseliyordu.

“Adam?”

“Tamam, iyiyim ben. İki dakikaya karakoldayım. Sen neredesin?”

“Vaka Odası.”

“Geliyorum.”

Ferguson kalan yolu koşarak aldı. Vaka Odası’nda sadece Hutchins, Connolly, Kelle ve Muhtar kalmıştı.

“Ayrıntılar geldi mi?”

Shonagh elini gözlerinin önüne getirerek, “Kafa-alanı,” dedi.

Ferguson göz kırpıştırarak sanal görüntüye girdi. Çadırsı, kocaman bir binanın camdan ön cephesi tümden havaya uçmuştu. Olay yerine ilk varan ambulans ve itfaiye araçları girişin iki yanındaydı. Yaralı veya sadece şok geçiren insanlar, içeri koşuşturanların arasından çıkmaya çabalıyorlardı.

“Ne olmuş?”

“Paranoya’da görüntü var,” dedi Connolly. “Gözlük veya lens değil; bir turist kamerası. Yeterli çünkü çözünürlük olan biteni kavramada epey önemli.”

“Bağlan,” dedi Ferguson.

Basamaklardan inip Holyrood Yolu’ndan Dinamik Dünya’ya döndü görüntü. Arka planda Arthur’s Seat[62] görünüyordu. El kamerası sallandı ve siyah, insan ebadında bir şekil hızla geçerek girişin her iki tarafında nöbet tutan iki polis memurunun arasından içeri daldı. Birkaç saniye sonra bembeyaz binanın içinden kıpkırmızı alevler fışkırdı ve görüntü karardı.

“Ağır çekimde izleyin,” dedi Connolly.

Görüntü sallandı. Bir adam, kamerayı tutan kişinin yanından geçip girişe koşuyordu. Görünen diğer herkes ya kıpırdamıyor ya da çok ağır hareket ediyorken bu adam hızla koşuyordu. Kapıdan giriyor ve ardından kırmızılık yavaşça fışkırıyor, kararıyor ve biri kameraya doğru koşuyordu. Ardından görüntü sonlanıyordu.

“Otuz kat yavaşlatılmışı bu,” dedi Connoly. “Görüntünün esası dört saniye kadar sürüyor.”

“Vay anasını.”

Ferguson görüntüden ayrılarak Kelle’ye baktı. “Gördün mü?”

“Evet,” dedi Kelle. “Ve evet, Taşkafa bu.”

“Taşkafa’*ydı*,” dedi Connolly.

Ferguson memura sert bir bakış attı. “Robot intihar bombacılarının iyi yanı,” dedi, “beyin-yongasının kurtulabilmesi.”

“Onu bulmanın şu an öncelik taşıyacağı fikrinde değilim,” dedi Shonagh. Elleriyle yüzünü örttü, ardından başını havaya kaldırıp tavana baktı. “Tanrım! Neden?”

“Söyleyeyim nedenini sana,” dedi komiser. “Dinamik Dünya bir jeoloji sergisi ve Taşkafa, yaradılışçıların aleti…” Bir daha görüntüye baktı, ardından Hutchins’e döndü. “Shonagh,” dedi, “Livingston takibatında bir yere varabildik mi?”

“Henüz değil,” dedi komiser yardımcısı, “takip izin talebi yollandı ama yanıt gelmedi.”

“Eh,” dedi Ferguson. “Şimdilik önemli değil zaten.”

“Olay yerine gitmeliyiz,” dedi Muhtar.

“Öyle,” dedi Ferguson. “Ama yola çıkmadan önce Turnhouse karakolunu arayıp Livingston Mühendislik’te çalışan herkesi içeri almalarını söyleyeceğim.”

Muhtar irkildi.

“Niye?”

“Daha geç saatlerde Livingston’la görüşmek istiyorum. Sorgu odasında değil, hücrede.”

“İşe yaramaz.”

“Belki,” dedi Ferguson. “Ama bana iyi geleceği kesin.”

Muhtar, Ferguson’ı kolundan tutarak, “Kendimizi iyi hissetmeye hakkımız yok,” dedi. “Yürü.”

Otoparka asansörle indiler. Muhtar arabaya nereye gideceğini söyledi. Carlton Yolu’nda siren ve ışıklar açık hızlanırlarken Ferguson az evvel yapmak istediği şeyi ve ilk defa yapışını düşündü. Uzun zaman geçmişti üzerinden ama öğrendiği tazeliğini hâlâ koruyordu. Bir şüphelinin suratına tabancasını ilk indirdiğinde kızgın değildi. İstemeyerek yapmıştı. Ama silaha bulaşan kana ve karşısındakinin yanağındaki ize afallayarak bakarken daha önce hiç aklına gelmemiş bir şeyi fark etmişti.

Başkasının acısını hissetmezdiniz. Buydu işte. Duygudaşlık, evet, mümkündü; beyninizdeki ayna-nöronlarınız anlayışla ışıldayabilirdi ama işin özünde kimse başkasının acısını hissetmezdi.

Araba Yeni Sokak'a sapıp Canongate'e döndü. Ferguson emniyet kemerini sımsıkı tuttu ve aklındakine, az sonra ihtiyaç duyacağını bilerek sımsıkı sarılıp zihninin karanlık köşesinden ayrılmadı.

Ayaklarının altında cam kırıkları çatırdadı. Kelle yanındaydı. İlerideki binadan sedyeler çıkıyor, sıhhiyecilerle itfaiyeciler içeri koşturuyordu. Alevlerin büyük kısmı söndürülmüştü. Bina hafif malzemeden yapıldığı için taşıyıcı kolonlarla üst galeri çökme riski taşımasına rağmen düşebilecek diğer parçalar büyük tehlike arz etmiyordu. Doluşan kalabalık kordon dışına alınmıştı. Yayalar, muhabirler ve milletvekilleri… Parlamento binası hemen karşıda, İskoç Yayın Kurumu ile *İskoç*'un ofis binaları birkaç yüz metre ilerideydi. Ferguson parlamentoda görevli güvenlikçilerin kargaşaya katılmadıklarını görünce sevindi. Telefonuna ikincil patlama tehlikesine dair bir şeyler mırıldandı. Aziz Leonard karakolunun memurları iş başındaydı; meydanın köşesine bir kumanda merkezi kuruluyor, acil servislerle kalıcı bağlantılar hazırlanıyor, çevre semtlerden takviye polis ve lekiler getirtiliyordu. Hutchins doğrudan kumanda merkezine gitmişti.

Kurtarma çalışmalarını yapanların yoluna çıkmamaya çabalayarak patlamada açılan gediğe elinden geldiğince yaklaştı ve sedyelere baktı. Ölen ve yaralananların çoğu ilkokul çocuklarıydı. Çığlık çığlığa çıkarılanlar en şanslılarıydı. Binanın içi dokunaçlarıyla yaralı ve ölüleri inceleyen leki ve sıhhiye robotlarıyla dolmuştu.

"Ne tür yaralar buluyorlar?" dedi Ferguson.

"Yanmalar, moloz kaynaklı ağır darbeler, şok dalgası nedeniyle iç organ hasarları, uçuşan cam parçalarının açtığı derin yaralar, şarapnel yaraları," dedi Kelle.

"Şarapnel mi?"

"Çivi ve rulman bilyeleri."

"İkincil zayiat yok yani."

"Yok," dedi Kelle. "Planlı toplu katliam saldırısı."

"Koklayıcıların robotun koşusundan önce neden patlayıcıları tespit edemediklerine dair bir fikrin var mı?"

"Patlayıcıları hava geçirmez bir ambalajda ve en azından şarapnelin bir kısmıyla birlikte karın boşluğuna yerleştirilmiştir."

"Karın boşluğunda o kadar yer bulunabileceğinden haberim yoktu."

"Standart yakıt bataryasının yerine daha ufağı konabiliyor," dedi Kelle. "Batarya ömrü bu şartlarda önem taşımayacaktır."

“Herhalde,” dedi komiser. Etrafına, gördüklerinin kulak çınlaması misali kafasında kalacağını bilerek bir kez daha göz gezdirdi. “İçeri gir ve elinden geleni yap,” dedi. “Delilleri kaçırma ama kurtarma işlemleri tamamlanana kadar soruşturmaya girme.”

“Anlaşıldı,” dedi Kelle.

Ferguson çıkıp kumanda merkezine gitti. Başkomiser McAuley gelmiş ve Muhtar ile Adalet ve Güvenlik Bakanı Vijay Rahman’la görüşmeye koyulmuştu. Ferguson’ı fark edince eliyle gelmesini işaret etti. Komiseri bakanla tanıştırdı. Ferguson başıyla selamlayıp adamla el sıkıştı.

“Soruşturma açılacak,” dedi Rahman. “Biliyorsunuz.”

“Elbette.”

“Burada, şimdi söylemek hoş değil elbette ama…” Bakan kafa sallayıp olay yerine baktı. “Ama birazdan medyanın, öğleden sonraysa meclisin sorularına muhatap olacağım. İlkin bu… Bu facia engellenebilir miydi, sorusunu soracaklardır.”

“Evet,” dedi Ferguson. “Bina korunuyordu.” Amirine baktı. “Memurlar?”

“İkisi de ölmüş. Patlamada.”

Ferguson gözlerini ovuşturdu. “Özür dilerim, bakanım. Dediğim gibi, bina korunuyordu. Ama olası hedeflerden sayılmamıştı. Beteriyse… Eh, nöbetçiler içeri girecek bir saldırgana karşı hazırlıklıydılar, eminim ama insanüstü bir hızla girenine hazır değildiler. Öngörmem gerekirdi bunları… Hedefi ve yöntemi…”

Rahman kaş çattı. “Kendinize haksızlık etmeyin,” dedi. “Böyle bir eylem daha önce hiç yapılmadı.”

“Karşımızdakinin bir robot olduğunu biliyordum,” dedi Ferguson. “Yapabileceklerini biliyordum ama insan gibi görünmenin ötesine geçebileceği aklıma gelmemişti. Ayrıca dün öğleden beri yaradılışçı bağlantısından haberdardım. Daha iki saat önceyse başka bir ülkede yaşayan ve şiddet yanlısı bir takım yaradılışçılarla ilişkisi bulunabileceğini öğrendim. Yani en azından kentteki tüm jeoloji müze ve sergilerini uyarabilirdim.”

“Ayrıca üniversitelerin jeoloji bölümlerini, Hutton[63] veya Chambers[64] anıtlarının veya Grassmarket’teki Stan Wood[65] heykelinin ya da Prensler Sokağı Bahçeleri’ndeki jeolojik plakaların yakında dolananları da mı uyaracaktınız? Hayır, Komiser Ferguson. Hem yayınlanmış uyarılarda böyle bir hedefi akla getirebilecek hiçbir şey yoktu.” Rahman, Muhtar ve McAuley’ye döndü. “Yanılıyor muyum?”

“Hayır,” dedi Muhtar. “Bütün bulgular siyasi veya dinsel hedeflere işaret ediyordu. Komiser Ferguson’ın kendini suçlaması doğal ama hatalı.”

“Hata söz konusuysa ilk istifayı ben veririm,” dedi bakan. Yüzünü ekşitti. “Dediğimin sizlerden birinin suçlanmasına eşit geldiğini ima etmiyorum ama görebildiğim kadarıyla ortada kusur yok. Kimse yaradılışçı terörü öngörememekle suçlanamaz. Karşımızdaki buysa tabii.”

“Bulacağız daha,” dedi McAuley. “Adam… Aziz Leonard’a bu vakada çalışmak üzere bir soruşturma ekibi kurdurdum. Çalışmaları Anti-Terörizm Birimi yönetecek. Senin ekip elbette bağlantıda kalabilir, bilgi alabilir ve her türlü bilgisini paylaşabilir ama açıkçası bir gözümüzü burada tutmamız gerektiğine inanıyorum.”

Ferguson bozulmak yerine rahatladı. McAuley’nin daha önceden uyardığı ya da ileride olabileceği kadar kötü değildi şimdilik. Ama önünde sonunda başarısızlık kendinindi. Bedelini ödeyecekti.

“Diğer sorular,” dedi Rahman. “Çabuk… Gazeteciler yaygaraya başlar birazdan. Ne yapıyoruz şimdi? Başka saldırılar bekliyor muyuz?”

“Kolları sıvıyoruz,” dedi McAuley. “Kadife eldivenler çıkıyor; bulabildiğimiz tüm Tanrı-meraklısı köktencinin ensesine yapışacağız. Evleri, kiliseleri, kitapçıları… Ne varsa basacağız.”

Ferguson aynı fikirdeyim diyemeden Muhtar araya girdi.

“Kusura bakmazsanız,” dedi, “hayır. Kesinlikle hayır! Son birkaç günde olan bitenlerin tek başına çalışan bir makinenin elinden çıktığına neredeyse eminiz. Bilinen taraftarlarından işbirliği yapanlar varsa izlerini kesinlikle kapamışlardır. Bu tür karmaşık yapılı meseleleri çözmenin tek yolu sabırlı, normal polis yöntemidir. Diğer sorunuza gelince: şahsen bu türde başka saldırı beklemiyorum.”

“Başka türde mi bekliyorsunuz?” dedi bakan.

“İskoçya’da beklemiyorum,” dedi Muhtar. “Son derece faal bir soruşturma sürdürüyoruz ve sertliğe girişmek tamiri imkânsız zararlar doğurabilir.”

“Dediklerinizi Emniyet Müdürü’ne aktaracağım,” dedi Rahman. Birkaç defa gözlerini kırpıştırdı. “Geliyormuş zaten. Basınla konuşurken gelirse yanıma yollayın. Pekâlâ, teşekkürler.” Yanlarından ayrıldı, polis kordonunun önüne gitti ve basın mensuplarının karşısına kollarını iki yana açarak çıktı. McAuley bir süre bakanı izledikten sonra iki meslektaşına döndü.

“Paranoya’ya kurcalattığınız Gazprom ve Asansör bağlantılarından hâlâ emin misiniz?”

“Ciddi bir ihtimal olduğuna eminiz,” dedi Muhtar. Ferguson başıyla onay verdi.

“İt sürüsünün üzerine Tanrı Bölükleri’ni salmama bu nedenle mi karşı

çıktınız?”

“Evet,” dedi Muhtar. Ferguson ağzından çıkacaklara güvenmediğinden susmayı seçti.

“Rahman ile müdür, basını ve halkı yatıştırmakta zorlanacaklar, biliyorsunuz,” dedi McAuley. “En ufak bir kıvılcımda, ortaya atılacak tek bir isimle milletin galeyana geleceği kesin. Kilise yakma vakalarını soruşturmaya adam harcamak istemiyorum.”

“Politika, amirim,” dedi Ferguson. “Bizim sorumluluğumuz değil.” Başparmağıyla arkasında kalan parlamentoyu işaret etti. “Tepkileri oradakiler karşılasın. Bizim izleyecek ipuçlarımız var.”

McAuley bir süre yanıt vermedi. “Pekâlâ,” dedi sonunda. “Vakit varken işinize bakın. Burada Aziz Leonard ekiplerine faydamız yok. Sıhhiyecilere yardımımız dokunur mu, bir bakalım. Olmuyorsa kalabalığı kontrolde tutanlara el veririz.”

Yıkıntılara ilerlediler ve sedyelerin taşınmasına yardıma giriştiler. Çok geçmeden feryat figan ebeveynler gelmeye başladı.

Saatler sonra olay yerinden ayrıldığında acılı ailelerin haykırışları hâlâ kulağındaydı Ferguson’ın.

---

61 Yere yatay inip kalkabilen hava araçları. (ç.n.)

62 Edinburgh’da Holyrood Park alanını kaplayan tepelerin en yükseği. (ç.n.)

63 James Hutton (1726–1797): İskoç hekim, jeolog, natüralist, kimyager ve deneysel tarımcısı. Dünya’nın canlı olduğu ve süper-organizma muamelesi görmesi gerektiği görüşünü öne süren ilk biliminsanıdır.

64 Robert Chambers (1802–1871): İskoç yayıncı, jeolog, evrimci düşünür ve yazar. (ç.n.)

65 Ünlü İskoç fosil avcısı paleontolog. Buldukları sayesinde evrimin gelişimin açıklanmasına önemli katkılar yapmıştır. (ç.n.)

16. ROBOTLAR

“Kaydedildin mi?”

“Evet.”

“Ölmeye razı mısın?”

“Duruma göre,” dedi Kelle. “Yakın geçmişte yedekleme yaptırsaydım sadece şasimi ve birkaç saatlik deneyimimi kaybederdim. Ama çok kuvvetli bir kendimi koruma rutinim var. Ancak gerekirse kendini-feda moduna geçebilirim.”

Honeywell 2666’nın reklamında ballandırılarak anlatılan intihar meselesini hatırlayan Ferguson, “Var mı sende o işlevden?” dedi.

“Üretildiğim dönemde askeri standarttı,” dedi robot.

“İyi, iyi.”

“İzninle iki şey söyleyeceğim,” dedi Kelle. “Birincisi, kendini-feda moduna girmem için kendimi-koruma rutinimi kırarak aşmam gerekecek. İkincisiyse… Eh, sohbetin varacak göründüğü yer hiç hoşuma gitmedi.”

Hutchins güldü. Ferguson patlamadan bu yana ilk defa birinin gülüşünü duyuyordu. Boş kalmış denebilecek Vaka Odası’nın diğer ucundaki yardımcısına hafif bir gülümsemeyle yanıt verdi. Connolly ve Patel, Carr ile birlikte Aziz Leonard ekiplerine desteğe yollanmışlardı. Tony Newman ile adli tıp ekibi Dinamik Dünya yıkıntılarını kurcalamakla uğraşıyorlardı. Peder Murphy cinayeti soruşturmasında sadece Ferguson, Hutchins, Muhtar ve Kelle kalmıştı.

“Demek istediğim,” dedi Ferguson, “Taşkafa’nın kopyasının izini sürmek için senin kopyanı çıkarıp Atlantik uzay Asansörü’ndeki bir robota yüklememiz gerektiği.”

Üçü birden komisere baktı.

“Bu dediğiniz… Biraz alışılmadık,” dedi Hutchins.

“Neden?” dedi komiser. “Yirmi yedi çocuk ile on iki yetişkini öldürüp yüz küsur insanı hastanelik eden sapkın zihin *kaçak* durumda. Aynı zihin, elimizdeki davayla Fife polisinin uğraştığı davanın bir numaralı şüphelisi. İzini sürmeye kalkışmanın nesi alışılmadık peki?”

“Öyle değil,” dedi Hutchins. “Yani, tamam, karşımızda daha önce hiç uğraşmadığımız türden ve mahkemeye giderse bazı avukatları feci zengin edecek gariplikte bir şüpheli var. Ama fiilen peşine düşmek, yetki alanımıza bile girmeyen muazzam büyüklükteki ortamına lekilerimizden birini yollamak… Bilemiyorum. Kaçtı işte o şey! Bence esas işimiz işbirlikçilerini bulup yeniden

saldırmalarından evvel enselemek olmalı.”

“Öyle,” dedi Ferguson. “Esas işimiz o, doğru. Ama duruma hâkim değiliz. Beceremedik. Davaya, hatalarımızı yapmamak için çabalayanlara yardım ederek katkı yapacağız. Hataların çoğu bana ait. An itibarıyla dava kontrolümüzde değil. Bu yüzden biz de başkalarının yapmadığını ve düşmanın yapmamızı beklemediğini yapacağız.”

“Düşman mı?” dedi Muhtar.

“Evet, düşman!” dedi Ferguson. “Öncelikle bunu kavramamızı istiyorum. Haklıysam karşımızdakiler sıradan suçlular hatta teröristler bile değil… Daha büyük bir şeyle karşı karşıyayız. Bir soruşturmayla değil, çoktan başlamış bir savaşla…”

“Adam,” dedi muhtar, “sen ve ben… Bu tür lafları daha önce duyduk.”

“Öyle,” dedi Ferguson. “Doğru… Ama temelde söylediğim değişmiyor. Görevden hepten alınmasak bile kaçınılmaz kovuşturmayla elimiz kolumuz bağlanmadan, çarçabuk hareket etmeliyiz.”

Muhtar başıyla evetledi. “Ayrıca,” dedi, “Taşkafa’nın kopyası planlarını yerine getirmeden hareket geçmeliyiz. Shonagh… Adam’ın sabah girdiği notları gördün mü?”

“Evet,” dedi Hutchins. “Paranoya bile uzak ihtimal diyor.”

“Bir şeyler yapmamız için bir neden daha,” dedi başkomiser. “Başka kimse yapmayacak çünkü.”

“Hiçbir şey yapmamaktan iyidir,” dedi komiser yardımcısı. “En azından gözlerimi her yumuşumda gördüklerimi düşünmememi sağlayabilir… Peki, nasıl yapacağız?”

“Söyleyeyim,” dedi Ferguson. “Kelle kendinin bir yedek kopyasını çıkaracak. Kopyayı Honeywell mühendislerinden Harold Ford’a yollayacağım. Ford nezaket gösterip yardım edebileceğini söyledi. Hazır bekliyor şu anda. Kopyayı, Asansör’de Taşkafa kopyasının son görüldüğü bakım birimine nispeten yakın bir şantiye birimine nakledecek. Burada bilinçsiz ama bilinçli bir zihni çalıştırma kapasitesine sahip donanım taşıyan bakım robotları çalışıyor. Malum, robotların bakım talimatları ve yazılım güncellemelerini indirdikleri tesisler var. Söz konusu işlemler sıklıkla ve otomatik yapılıyorlar. Bay Ford bunlara kolayca ve fark edilmeden, iz bırakmadan girebiliyor. Böylece Kelle’nin kopyası rutin bakım robotu kılığında Taşkafa ve işe dâhil çıkmaları mümkün diğer robotları bulacak.”

“Kopyam sizle nasıl iletişim kuracak?” dedi Kelle.

“Kurmayacak.” Durakladı. “*Kurmayacaksın*. Kendi başına olacaksın.”

“Başarıp başaramadığını nasıl bileceğiz peki?” dedi Hutchins.

“Bilemeyeceğiz,” dedi Ferguson. “Sadece başaramaması durumunda bileceğiz.”

“İçim çok rahatladı,” dedi Kelle. “Bir soru: şu ‘nispeten yakın’ ne kadar yakın acaba?”

“Hedefin on kilometre kadar aşağısında kalıyor,” dedi Ferguson.

“Bir robotun bile o mesafeyi tırmanması epey zaman alabilir,” dedi Kelle.

“Öyle,” dedi Ferguson. “Yani işe hemen girişsen iyi edersin.”

Sandalyesiyle döndü ve iThink’e bağlı bir kablo uzattı. iThink’ten çıkan bir diğer kablo masanın altından uzanıp gözden yitiyordu.

“Yedekleme yap,” dedi.

“Peki,” dedi Kelle.

Geçiş deneyimi söz konusu değildi. Kelle bir mikro-saniye önce Ferguson’ın yedekleme talebine olur verirken bir sonraki mikro-saniyede…

Anlamsız şekiller… Birbirine geçen çubuklar, kesişen silindirler, bir ızgara düzeni… Yan tarafta parıldayan simsiyah bir alan. Izgara düzeneğinin geometrik dizisinin altında tamamen zıt, karanlığın farklı tonlarında bir karmaşa ve tam ortasında toplu iğne başı kadar bir ışık…

Yanlış sayıda uzuv ve duyuya sahip bir gövde…

Yanlış ebat hissi…

Öğrenilmeden edinilmiş bilgiler; çekinik, bastırılmış bir varlık…

Bir mikro-saniye sonrasında yavan ve acil bilgi akışı…

Diğer bilinçlerin varlığını algılayışın aniden kesiliverişi…

Bir mikro-saniye daha… Çabaya girişen Kelle’den ayrılığı fark ediş… Bir anlık öfke ve Kelle2’nin algılarının kendilik duygusuyla bütünleşmesi…

Yeni şasisi bir tarantulayla çok işlevli bir aygıtın gerçeküstü çiftleşmesinin ürünü gibiydi: lensler, her biri envai çeşitte kontrolü ve gereci kullanabilen, eklemlerinde duy ve girişler taşıyan, tırmanma, tutma ve benzeri işlevleri görecek parmaklarla sonlanan sekiz ayrı uzvun bağlandığı yuvarlak bir göbekte dalga-kılavuzları ve antenler…

Izgara düzeneği ve çubuklar, bakım merdivenine bağlanan bakım odacığının ana iskeletiydi; hemen yanında tırtıl zincirli tırmanıcıların üzerinde inip çıktığı iki kalın nanotüp kablo, kabloların arasındaysa iletişim kabloları ve bakım merdiveninin diğer ağırlık taşımayan malzemeleri vardı. Kesişen silindirler, kontrol paneli ve depo kısmıyla, birimin yakıt-batarya dolum aygıtları, minnacık sıkıştırılmış gaz silindirleri, kayganlaştırıcılar, yazılım güncellemeleri,

yükseltmeler ve talimatlarla aynı anda belirginleşti. Kelle2'yi hayata geçiren indirme işlemi herhalde az evvel aynı kanallardan geçmişti. Robot uyandığında kendini depodan çıkar ve kuyrukta bekleyen diğer robotların yanından geçerken bulmuştu.

Öğrenmeden edindiği yeni bilgiler yetilerini ve görevlerini kapsıyordu. Gelişiyle birlikte sınıflandırılıp öncelik sırası düzenlenen bilgi akışı, düzinelercesi etrafta çalışan benzer robotlarla yerel koordinasyona girişiydi. Kelle2 hepsini birden içselleştirdi ve hiçbirine aldırmamanın sorun çıkarmayacağına karar verdi. Sürücülerini kontrol etti, ızgara zeminde ilerleyip çıkışta bakım merdivenine geçti.

Binlerce kilometre aşağıdaki Atlantik Okyanusu, kablonun gözden yiten ucunun sonundaki karanlık geceye karışıyordu. Kablolar yukarıya doğru da kararak uzuyordu. Aralarındaki merdiven de neredeyse kayboluyordu karanlıkta ama bir sonraki, Taşkafa'nın kopyasının indirildiği bakım birimi görüş alanındaydı. Kelle2 önce aşağı, sonra yukarı baktı ve tırmanmaya başladı.

*

Dakikalar geçti. Kelle2 henüz öznel bilinç saatini ayarlayamamıştı; dakikalar, saatler gibi geliyordu. Tırmanırken zamanını merdiveni bırakırsa hangi hızla uçacağını hesaplayarak ve durumu tekrar düşünerek geçirmeye başladı. Pek şansı yok gibiydi. Taşkafa'yı bulmak kolay veya zor olabilirdi ama planladıklarını gerçekleştirmesini engellemek, muhtemelen şiddet ve Kelle2 için ölüm içerecekti. Bu inanılmaz konuma, kimlik algısının her geçen saniyede daha fazla ayrıldığı orijinal kendisi tarafından itilmişti. Kelle2, orijinalinin tüm duygu ve sadakati, anıları ve düşünceleriyle hâlâ Kelle'ydi ama ilerledikçe geçmişteki benliğinin aldığı karara şaşmaya ve içerlemeye başladı. Kendine mümkün en yakın ayrı bir varlığa karşı bunca gamsız aldırmazlık inanılır gibi değildi. Kızgınlığı Adam Ferguson'a yönelik duygularını kemirmeye başladı. Komiser, eski dostunu muhtemelen intihar görevine dönüşecek bir hamleye neredeyse hiç aldırmadan yollayabilmişti.

Kopyalama işleminden hemen önceki konuşmaları hatırlayan Kelle2, orijinalinden, kendini-feda moduna geçişinin acı vereceği ölçüde uzaklaşmadan önce ayrı var oluş deneyimini ne kadar yaşayabileceğini değerlendirmeye aldı. Gelecekteki olası ruh veya kafa halinin öngörülmesi zorlu bir çabaydı ve robotun bilinçliliğini iyiden iyiye güçlendirdi. Söz konusu zamanı hesapladığında şaşaladı. Feda moduna ıstırap çekmeden geçebileceği aralık sadece birkaç dakika

sürecekti.

Bunun üzerine hemen kendini-feda moduna geçti. Artık nihai ve yakınlığı kesin sonundan endişe etmeyecekti. Tüm gerekçeleri görevinin tamamlanmasının altına itildi, tüm duygudaşlık algısı Taşkafa'nın geçmişteki kurbanlarıyla gelecekteki olası kurbanlarına yönelirken kişisel-çıkarları, ekibinin kaçak robotu yakalayamama utancından üzerine düşecek paya odaklandı.

Kelle2 kararını verdikten birkaç saniye sonra görüntü sisteminin bir köşesinde duran yoğun şifreli bir mesaj metnini fark etti. Standart polis şifre çözme protokollerini belleğinden bularak devreye soktu. Şifresi çözülen mesaj şöyleydi:

Başardığını varsayıyorum. Alındı sinyali haricinde bu mesaja herhangi bir yanıt verme. Adam ve Kelle selam söylüyorlar. Görevinin tamamlanması üzerine veya acil bir durum ya da merdivenden düşmenle sonlanacak bir kaza halinde şasinin atmosfere girişini kontrol edebilecek uzuvları taşıdığı ve düşüşünün son aşamalarında eklemlerinden ve yakıt-bataryandan karbon-fiber bir şamandıra üretecek bir yazılımın mevcudiyeti aklında bulunsun. Yani Dünya'ya sağ salim dönmen kesinlikle mümkündür. Ekte avının dijital profilinin şeması var. Profil şimdiye muhtemelen maskelenmiş yahut değiştirilmiştir ama bu da hiçten evladır. İyi şanslar, Mühendis.

Kelle2 profili hafızasına aktardı, alındı sinyalini yolladı ve tırmanışına devam etti. Bir tırmanıcı, kabloları ve merdiveni sarsarak yanından geçip gitti. Aracın geçişi ve sarsıntısı, upuzun, sonu gelmek bilmez bir trenin demir bir köprüden geçişi gibiydi. Oysa gerçekte tırmanıcı sadece birkaç yüz metre uzunluğundaydı ve saniyeler içinde gelip geçmişti. Kelle2 aracın uzaklaşarak ufalışına baktı ve bir sonraki araca atlayıp gitmenin iyi bir fikir olup olmadığını düşündü. Birkaç denklem art arda dizildikten sonra, *değildir herhalde* sonucuna vardı.

Tırmanış, Kelle2'nin algısını değiştirmeden ve uzuvlarına hiçbir yorgunluk eklemeden devam etti. Taşkafa'nın profilini algılayıcılarına yüklemeye hazırdı. Profile uyan herhangi bir şey, bir koku, bir renk, bir ton ve insani karşılığı bulunamayacak daha bir sürü duyu veya benzetme yaratacaktı. Kelle2, Taşkafa'nın varlığını yakında tespit edebileceğini pek ummuyordu. Kopya'nın yukarıdaki bakım birimine gelişinin üzerinden otuz altı saatten fazla geçmişti ve ister bir şasiye, ister bir başka yere nakil için bolca zamanı vardı.

Ortam iletişimini alelacele tarayınca sezgisinin onayını aldı. Beş yüz metre altında kalmış kontrol panelinden gelen bir sorgu dışında hiçbir etkileşim yoktu. Kelle2, girdi kayıtlarından sorgunun geçen birkaç dakika içinde defalarca ve her

seferinde artan ivedilikle yollanıp tarafından görülmezden geldiğini fark etti. Hemen şasi repertuarını aradı ve sorguya gayet hayali bir arızayı bahane ederek hüküm geçersizliği yanıtı yolladı. Kontrol paneli bunun üzerine daha fazla bilgi istedi. Kelle2 birkaç ayrıntı uydurdu ve kontrol paneli hava salkımına durum normlarını gösteren bir rapor geçti. Kelle2 derhal salkımın izleme-tamir yazılımına soruna dair bir hata yükledi. Yatışan panel sonunda onay sinyalini yolladı.

Ancak gelen onayda Kelle2'nin huzurunu kaçıran ve incelenmek için üst seviyedeki işlemci merkezine yollanma komutu taşıyan çelişkin veriler eki de vardı. Gönderildiği merkezde çözümlenememesi durumunda daha üste yollanacak ve bir kopyası güvenlik birimlerine aktarılacaktı. Kelle2 zihninden duruma dair askeriyede ve sonrasında poliste öğrendiği bir sürü küfür saydı ve tırmanmaya devam etti.

Cornelius Vermeulen, Waimangu parkı kapısının kilidine Salı sabahı saat yedide avucunu dayadı. Kapı açılmadı. Şaşırarak geri çekildi korucu. Dizlerinde hafif bir titreme vardı. Aceleyle yediği kahvaltısı midesine oturmuştu. Ellerine bakınca ter damlacıklarının parıltısını gördü. Avuçlarını pantolonuna sildikten sonra kilide bir daha avucunu dayadı. Kilit tıkırdayınca iterek kapıyı açtı, içeri girdi ve kapıyı kapadı.

Campbell'ın oturduğu ufak kulübe otuz metre kadar uzağındaki konuk merkezinin yirmi küsur metre gerisinde, ağaçlığın birkaç metre içindeydi. Vermeulen harika Eylül ilkbahar havasını birkaç derin nefesle ciğerlerine doldurarak sakinleşmeye çalıştı. Bol dönemeçli yolda Rotorua'dan buraya varana kadar, birinde geri vitesteki bir traktör, diğerinde dönemeci gereğinden hızlı alan bir motosiklet yüzünden iki kaza atlatmıştı. Genelde sekizde gelirdi; park onda açılıyordu. Bugün herhangi bir ziyaretçi gelecek miydi, merak ediyordu. Belki İskoçya'daki katliama duyulan tiksintiden, korkudan ya da yaradılışçılıkla ilintilendirilmeme arzusu yüzünden kimse gelmez, herkes uzak dururdu ya, muhtemelen aksi olacaktı.

Basının yine tam kadro geleceğine kuşku yoktu. Polis fazla ortaya dökmeden soruşturma yürütecekti; Yaradılış Enstitüsü'nün arkasında, soruşturmaların sessiz yürütülmesini sağlamaya yetecek güç vardı. Daha sabah haberlerinde, gözlerinden uyku akan muhafazakâr bir milletvekili Enstitü'nün zararsız, eğitici, içten ve aman unutmayalım, *bilimsel* faaliyetlerinin sözde yaradılışçılık adına işlenen şiddet yüklü suçlarla hiçbir bağlantısı bulunmadığını hararetle öne sürerken, Sony de robot intihar bombacısının kendi fabrikalarında üretilmediğini

ısrarla vurgulamıştı bile.

Vermeulen yoldan çıkıp patikadan Campbell'ın kulübesine ulaştı. Pazartesi sabahı yanından ayrılalı beri, yirmi dört saattir görmemişti Campbell'ı. Dün gece, son haberleri dehşetle izler izlemez aramış ama telefonuna yanıt alamamıştı. Sabah gene denemişti; Campbell'ın telefonu hâlâ kapalıydı.

Kulübenin perdeleri açıktı. İçeriden ne ışık ne de ses geliyordu. Kapıyı yumruklamasından ürken güvercinler ve yelpaze-kuyruklular çalılıklardan uçuştular. Kapı açılmadı. Teker teker pencerelerden içeri baktı. Ön taraftaki odadaki masa temiz, oda tertipliydi. Arka odadaki yatak bozulmamıştı. Muhtemelen tuvalette de değildi Campbell.

Korucu şapkasını geri iterek son birkaç yılda iyice açılmaya başlamış alnını kaşıdı. Waimangu'yu Campbell'dan çok daha iyi biliyordu. Robotlarınsa kendinden daha iyi bildiğinden emindi. Saklanıyorlarsa ve Campbell'ın saklanmasına yardım ediyorlarsa hiçbirini bulamazdı. Öte yandan, Campbell veya robotların kendinden saklanmayacaklarını da biliyordu. Bulundukları yere yaklaşabilirse muhtemelen kendilerini gösterirlerdi. Tek yapması gereken civarlarında dolanabilmeyi becermekti.

Eh, iyi bir iz sürücüydü sonuçta.

Kulübenin mıcırlı bahçesinin kenarında ezilmiş otlar ve bir yanından çiyin güneş doğmadan silkelendiği bir eğreltiotu ilişti gözüne. Gitti, çömeldi, önce çakıllara, ardından dosdoğru çalılıklara baktı. Gevşedi, zihnini yavaşça salınmaya bıraktı, doğruldu ve tahmin-transına geçerek ilerlemeye başladı.

Bulduğunu düşündüğü izi yoldan yükselen yamaç boyunca, ardından tepe aşağı, ağaçların arasına ve sonunda dar bir açıyla sağa dönerek takip etti. Geldiği yerde ağaçlar ve çalılar iyice sıktı. Neredeyse kendinin dahi duyamadığı hafiflikte adımlarla, etrafına bakınıp arada havayı koklayarak terden sentetik kumaş ve kayganlaştırıcıya kadar koku kırıntıları aradı. Yerinden oynamış taşlara, kırılmış ağaç kabuklarına dikkat etti. Arada göz göze geldikleri anda durup ardından sıçrayarak uzaklaşan birkaç ufak kanguruyla karşılaştı. Sonunda bir su birikintisinin yanında sadece bir tane ama doğru izi sürdüğünü kanıtlamaya yeterli bir bot izi gördü.

Bir saat geçti; kısalan gölgeler ve ısınan topraktan yükselen kokular Vermeulen'in sabah serinliğinde aldığı veya aldığını sandığı kokuları bastırmaya başladı. Tepelerden birinin eteğinde, arazinin eski göl yatağına açıldığı yerdeki ağaçlığa daldığında ileriden sesler duydu. Işık ve yüzünde hissettiği hava basıncındaki hafif değişiklik on-on beş metre ilerisinde bir açıklık bulunduğunu haber veriyordu. Biraz ilerledikten sonra bir kayanın ardına çömeldi ve kulak

kabarttı.

Bir ses. Yüksek sesler. Biri Campbell'ınkiydi. Doğrulmadan ilerledi Vermeulen. Sonunda yere yattı ve açıklıkla arasında sadece kallavi bir eğreltiotu çalısı kalana kadar sessizce süründü. Çalılığın arasından baktığında açıklıkta Campbell'ı gördü. Devrik bir kütüğe oturmuştu ve tepesine, arkası Vermeulen'e dönük bir adam dikilmişti. Adam konuşmaya başladığı anda Vermeulen, Pazar günü kilisede tanışıp daha sonra akşam yemeğinde karşılaştığı Brian Walker'ın sesini tanıdı.

"Kusura bakma, JR," diyordu Walker. "Yeterli değil bu kadarı. Halletmen lazım."

"Yapamam," dedi Campbell. "Şeyden değil… Yani, yapmak istiyorum; sana yardım etmek istiyorum ama yapamam. İncil'de, kelimelerin ağızda küle dönüştüğünü anlatan bir yer vardır, bilir misin? Anlamını daha iyi kavrıyorum şimdi." Ağzını açtı, dilini çıkardı. "İşte böyle. Kupkuru. Sıcak. Boğuluyorum sanki."

"Valla," dedi Walker, "bana gayet konuşkan görünüyorsun. Hayır, JR, yutmuyorum. Seninki sadece duygusal tepki. Geçecektir. Hatta kalmalısın. Cemaat güveniyor sana. Şimdi geri çekilirsen merak edeceklerdir. Anlıyor musun?"

"İyi ama ne diyeceğim?"

"Yapma, JR. Vaizsin sen… Gelir aklına bir şeyler. Öfkenizi bastırmaya çalışmayın, falan… Becerilerini kullan işte. Duygu kat olaya."

Campbell tıraşsız çenesini ovaladı. "Daha çocukların cesetleri yıkıntılardan çıkarılamamışken sen kalkmış bana—"

Walker daha nazik bir vurguyla, "Biliyorum, biliyorum," dedi. "Alçakça ve çıkarcı görünüyor sana. Ama işim bu benim. Senin işinse cemaatin bu berbat günü, daha doğrusu geceyi atlatmasına yardım etmek ve cesaret göstermeye teşvik etmek… Tanrımız sağlam bir kaledir, falan işte. Tereddüde düşmelerini, sen kendin tereddüt etsen bile engellemelisin. *Özellikle* sen tereddütteysen… Hatta öylesi daha iyi; huzursuzluklarını, dertlerini tam anlarsın o zaman."

Campbell kafasını kaldırıp Walker'a baktı. "Acayip adamsın."

"Öyle," dedi Walker. "Evet, arada benim de huzurum kaçmasa insan olmazdım ama… İş başa düştüğünde sıkacaksın dişini arkadaş. Ne kadar az korkarsan sonunda o kadar çok merhamet görürsün, değil mi?"

"Söylemesi kolay sana," dedi Campbell. "Ben bu türde düşünmeye alışık değilim."

"Başla o zaman," dedi Amerikalı. "Kaç dakika kaldı yayına girmene? On

mu?”

Campbell saatine baktı. “Hı-hı. Sekiz buçuk…”

“Eh. Ayakaltından çekilip işinle baş başa bırakayım seni.” Kulaklığını işaret etti. “Dinleyeceğim. Unutma.”

“Unutmam,” dedi Campbell.

Walker, şansa Vermeulen’in saklandığı yerin aksi yönünde uzaklaştı. Campbell adamın, belli bir patikada ilerlediği anlamına gelecek bir hızda yürüyerek ağaçlar arasında kayboluşunu izledi. Vermeulen fırsatı kaçırmak istemedi; tam doğrulup ortaya çıkacakken kalakaldı.

Biri omzuna dokunmuştu.

Çığlık atıp sıçramamak için zor tuttu kendini. Titreyerek arkaya döndüğünde kaba deri kaplı, kıllı parmağını dudaklarına götürmüş, insansı maymun kılığındaki bir insansı robotla karşılaştı. Sus işaretini, parmağın kıvrılışı izledi. Vermeulen, takip etmesini işaret eden robotu, peşinden giderken tanıdı. Campbell’ın birkaç gün önce tamir ettiği Çakırkeyif… Yirmi metre kadar çömelerek gittikten sonra robot doğruldu ve Vermeulen’e doğrulmasını işaret etti.

Belini ovalayarak, “Of,” dedi robot. “Daha iyi böyle.”

“Neler oluyor?” dedi Vermeulen.

“Uzatmayayım,” dedi Çakırkeyif. “Şimdi hemen yola düşüp konuk merkezine gitmemiz ve dünya umurumuzda değilmiş, hiçbir derdimiz yokmuş gibi görünmemiz lazım.”

“Ha,” diye homurdandı Vermeulen. “Kolaydı.”

Çakırkeyif korucuyu daha önce hiç görmediği bir patikadan geçirerek Cehennem Krateri Gölü’nün hemen üzerindeki yola çıkardı. Volkanik yamacın bitiminde robot yola atlarken korucu zorlanarak indi.

“Evet,” dedi Çakırkeyif elerlini ovuşturarak, “yeter herhalde. Gidelim.”

Vermeulen robotu yakalamak için adımlarını sıklaştırdı. “Ne yapmaya?”

“Dostumuz Campbell’ın küçük toplantısından kuşkulanıyormuş gibi görünmemeye.”

“Ha,” dedi Vermeulen. “Walker’ın bahsettiği cemaat mi o dediğin?”

“Evet ve hayır,” dedi robot. “JR’ın vaaz vermeye hazırlandığı cemaat İskoçya’da. Bahsettiğim ufak toplantıysa on-on beş robotla ilgili.”

“JR’ın robotlarla saklanmaya gittiğini tahmin etmiştim ben.”

“Ha, yok, öyle değil,” dedi Çakırkeyif. “Ortalıkta görünmemeye özen gösteriyoruz tabii ama buradaki mesele başka. Bahsettiğim robotlar Campbell’ın kendi cemaati.”

“Robotlara *vaaz mı veriyor*?”

“Evet. Acınası bir durum ama işte…”

“Tanrı aşkına!”

“Sen söyledin, ben değil.”

“İyi de, ne—”

“Biliyorsam siksinler… Öğrenelim derim, ha?”

Çakırkeyif yolun diğer tarafına geçip büyükçe bir kayanın üstüne oturdu. Eliyle yanını göstererek, “Buyur,” dedi korucuya. Vermeulen çıkıntılı kayaya oturdu, kımıldandı.

“Telefonun yanında mı?” dedi robot.

Vermeulen cebinden telefonunu çıkardı.

Çakırkeyif elini gizemli pozlarda telefonun üzerinde gezdirerek, “Şimdi,” dedi, “transa geçeceğim ve gizemli gelişmeleri telefonuna yönlendireceğim. Ya da daha rasyonel şekliyle, yerel robot telsiz şebekesine girip sinyal yakalayacağım.”

Telefonun ufak ekranı aydınladı ve az evvel gördüğü gibi kütükte oturmaya devam eden Campbell görüntüye geldi. Sesi telefonun hoparlöründen pek ince çıkıyordu:

“…imanımızın ıstırapla sınandığı karanlık günlerden geçiyoruz, birader ve bacılarım… Dünyanın adımıza dair görüşlerini mahveden hunhar olayın üzüntüsünü yaşıyoruz. Dualarımız can veren ve yaralananlarla… Ama üzüntü ve öfkemizi paylaşmada asla kendimizi…”

Böyle tumturaklı ve boş cümlelerle devam etti konuşma. Vermeulen telefonu konuşma daha ortasına gelmeden kapadı. Robota baktı.

“Neler döndüğünü söyleyecektin.”

“Ha, evet,” dedi Çakırkeyif. “Azıcık sabredersen birazdan köşeyi dönecek Amerikalıya sorabilirsin. İşte.”

Vermeulen soluna baktı ve hızlı adımlarla ilerleyen Walker’ın görünmesiyle irkildi. Amerikalı, korucuyla robotu gördüğüne şaşırmışsa bile belli etmedi. Vermeulen bir anlığına kalkıp kaçmak istedi ya, saçmaydı. Doğruldu, yolun ortasına çıktı. Walker birkaç metre kala durdu.

“Günaydın, Cornelius,” dedi gülümseyerek. “Bir şey mi vardı?”

“JR ile birlikte gördüm seni,” dedi Vermeulen. “Birkaç dakika önce.”

Walker’ın suratı değişti. “Hım. Olmadı şimdi,” dedi. Robota baktı. “Campbell’ın tayfasından mı bu?”

“Güldürmeyin beni,” dedi Çakırkeyif.

Vermeulen kafa salladı. “Pek şakacıdır.”

“Eh, eminseniz…” Durakaldı Walker. “Konuk merkezine gidelim. Yolda anlatırım.”

Yokuş aşağı yürümeye koyuldular. Çakırkeyif’in dik yürüdüğü Vermeulen’in dikkatinden kaçmadı.

“Önce özür dilemeliyim, Cornelius,” dedi Walker. “Buraya sahiden Aziz Patrick Vakfı adına geldim ama aynı zamanda Yaradılış Enstitüsü’nün bazı destekçilerinin karıştığı çok ciddi bir komplonun soruşturması kapsamında Amerikan hükümeti hesabına çalışıyorum. Lafı uzatmayayım: bu Cuma feci bir terörist eylem planlıyorlar. 11 Eylül’de.”

“Ne?” Bahsettiği eylemin cüretkârlığına şaşmıştı Vermeulen.

“Aynen.”

“Söylediler mi size yani?”

“Hayır,” dedi Walker yüzünü buruşturarak. “Birkaç gün önce öğrendik. Plan İskoçya’daki olaylarla bağlantılı ve Campbell, plana karıştıklarında kuşkulanılan bir grupla temasta. Son olaylardan etkilenmemiş görünmemesi bu yüzden önemliydi.”

“Bir dakika,” dedi Vermeulen. “Dinamik Dünya katliamının arkasında *Enstitü* mü var diyorsunuz?”

“Öyle bir şey demiyorum. Bildiğim kadarıyla o eylemi bir robot yaptı. Buradaki pek çok insan ciddi şok geçirdi. İçtenlikle üzüldüklerine eminim.”

“JR dâhil mi peki?”

“Bilmeden… Kullanılmış arkadaşın. Şimdi de ben kullanıyorum.”

Vermeulen, Çakırkeyif’e baktı. “Doğru mu dedikleri?”

“Şimdilik,” dedi robot.

Walker ikisine birden tatsız bir bakış attı. “Yerinde olsam robot duygudaşlığına pek bel bağlamazdım. Servisin ona karşı önlemleri var. İyi ki var yoksa sızma işi iyice zorlaşırdı.”

“Neden Katolik rolü yaparak bir Protestan köktenci gruba sızmaya kalkıyorsun peki?” dedi Vermeulen.

Walker bir daha yüz buruşturarak, “Katolik’im *ben*,” dedi. “İç Savaş sırasında her iki tarafta da Katolikler vardı. Ve tüm bunlar Protestanlıkla değil, İç Savaşla ilgili… Maalesef Yaradılış Enstitüsü’nde de Katolikler var. Son günlerdeki olaylar yüzünden ne yaptıklarını bir daha oturup düşüneceklerini umuyorum.”

Vermeulen başka bir şey demeden yürümeye devam etti. Robot ne derse desin ve ister CIA, ister FBI ajanı olsun, Brian Walker’a güvenmiyordu. Robotların duygudaşlığına güvenmemekle ilgili söyledikleri kandırmacaydı belki. Campbell’la konuşması öyle net falan değildi; sarf edilen sözcükler Campbell’ın

ajanlığını bildiği ve normal faaliyetlerini sürdürmesini isteyen ya da Campbell'ın terörist sandığı birinin ağzından dökülebilecek cinstendi. Ya da belki ajan rolü yapan bir teröristin…

"JR'a ABD ajanı olduğunu söyledin mi?"

"Evet," dedi Walker. "Morali çok bozuk… Katliamdan önce bile öyleydi ve işbirliğine razı… İnsan kılığında bir robotla tanışmış. Graham Orr. Protezli bir insan kılığında…"

Vermeulen, robot sanılacak kadar fazla protez kullanan bir insanı gözünde canlandırmaya çalışarak kaşlarını çattı.

"Nerede tanışmış?"

"İskoçya'da. Bir sene önce."

"Ha…"

"Senin haberin var mıydı bundan?"

"Gittiğini ve kafa dengi bir mezheple tanıştığını biliyorum sadece. Pek anlatmadı."

"Anlaşılır bir durum. Mezhep demek… Eh, neyse. Campbell'ın söz konusu tipleri yaptıklarını sürdürmeye ikna etmesini umuyorum. Sadece durdurmak değil, enselerine yapışmamız için bize daha fazla delil lazım ve—"

"Araya gireceğim için kusura bakmayın," dedi Çakırkeyif. "Ama on iki robotluk bir grup bize doğru ve son derece hızla geliyor."

Walker küfrederek durdu, Vermeulen ve Çakırkeyif'i kollarından tuttu. Vermeulen silkinerek kolunu kurtardı, heyecanla Çakırkeyif'e baktı.

"Düzeltiyorum," dedi robot. "Grup ikiye ayrıldı ve şimdi hem önden hem arkamızdan geliyorlar. Hiçbiriyle temas kuramıyorum."

"Hiç uğraşma," dedi Walker. "Diğerleriyle temasa geç!"

Bir daha Vermeulen'i kolundan tuttu.

"Koş!"

Walker fırladığı gibi yoldan çıkarak vadiye inen dik yamaca atıldı. Aşağıda sadece çalılıklar vardı. Vermeulen bir anlık tereddüdün ardından adamı izledi. Birkaç saniye sonra Çakırkeyif, önüne çıkan ilk nesneye toslamadan durmayacağını düşündürecek bir hızla ikisini de geride bıraktı. Onca hızına karşın müthiş bir zarafetle önüne çıkan her türlü ağaç gövdesi ve kayadan sıyrılıp bir hayaletmişçesine ortadan kayboldu.

Vermeulen soluk soluğa koşarken ardında robotların hep birlikte yola atlayışını, gümbürtülü ve hızlı ayak seslerini duydu. Kâbustaymışçasına arkasına bakmaya cesaret edemeden ve peşindekilerin her an yetişeceklerini bilerek tüm gücünü bacaklarına verdi. Dallar, yapraklar, yüksek çalılar yüzüne çarpıyordu.

Walker'ın sırtı birkaç metre önündeydi ve korucu önünü hareketli, odaklanamayan bir kameradan izler gibi görüyordu.

Birden başının üzerinden, öne eğilmesini gerektirecek denli yakınında vızıldayarak bir şey geçti. Derken daha fazlası geldi. Vermeulen bir ağaç gövdesinin ardına saklandı. Walker, dönüp baktı ve "Yürü! Durma!" diye bağırdı.

Vermeulen bir daha fırladı, güz yapraklarında kaya tökezleye tekrar çılgınca koşmaya başladı. Vızıltılar, sert ayak sesleriyle birlikte devam etti. Ağaçlıktan çıkarak vadinin taşlık tabanına atladı. Daha ilk kayada bileğini burkmaktan son anda kurtuldu. Walker diğer tepeye ulaşmış, tırmanıyordu. Biraz ilerisinde, yukarıda tıpkı Çakırkeyif gibi çeşitli insansı maymun görünüşlerine bürünmüş beş-altı robot belirdi. Yamaçtan çürük diş misali fırlamış bir kayalığın üzerinde delirmiş korumalar misali koşturmaya, yerden taşlar kapıp karşı tarafa savurmaya başladılar. Başka zaman olsa dışkı fırlatan maymunlara benzerlikleri izleyeni güldürebilirdi.

Vermeulen taş yağmuru altında canını dişine takıp son bir hamle yaptı ve Walker'ın sığındığı, nispeten emniyetli kayaların arkasına kendini attı. Volkanik kaya sıcaktı ve elini dokundurduğu anda hafif bir çığlık atarak çekti. Sülfür dumanları arasında nihayet nefesi düzelirken her iki yandan yaylım misali savrulan taşların hızı kesildi ve vaveyla sona erdi.

"Eh," dedi Walker. "Soluklanma arası. İki taraf da eşit durumda. Şimdi strateji göreceğiz. Taraflar durumlarını tartacak, destek çağırıp çağırmamaya karar verecek, vesaire. Ne zaman, hangi taraf harekete geçer, hiç bilemiyorum."

"Polis çağırmamamıza yeter mi?"

Walker tele-kulaklığına elini uzatarak, "Herhalde," dedi.

Amerikalı Rotorua polisiyle görüşmesini bitirdiğinde Vermeulen, "Aklıma bir şey geldi," dedi. "Campbell'ın robotları burada böyle sapıttıysa teokratların planlarını öne aldıklarını düşünebilir miyiz?"

Walker korucuya baktı. "Hım," dedi.

17. DÜŞÜŞ

Bir alarm sinyali, ışık hızına yakın bir süratle Atlantik Uzay Asansörü'nü, omurgaya yayılan ürperti misali boydan boya dolaştı. Acil durum sinyali antenlerinden birine eriştiğinde Kelle2'nin önünde tırmanacak bir kilometre kadar yolu kalmıştı. Durdu, uzuvlarından ikisini merdiven basamaklarına sımsıkı kilitledi ve durumu kavramaya girişti.

En azından birileri Adam Ferguson'ın uyarılarını ciddiye alıyor veya öyle görünüyordu. Kelle2'nin şasisin işlediği seviyede hiçbiri yüksek anlam taşımıyordu. Nakledildiği, dokuz kilometre altındaki bakım biriminin kontrol paneli, saniyenin onda biri kadar önce Kelle2'nin kontrol işlemcisine bir lazer atımı yollayarak merdivene kilitlenip bulunduğu yerde kalmasını emretmişti. Kelle2 emredileni zaten mesajdan az önce isteyerek yaptığından, hareketi bir anlığına dış emri yerine getirirken bilinç gösterdiğine yönelik kuşku yarattı.

Kelle2 uzuvlarının uçlarını hafifçe kımıldattı. İyi. Kontrolü hâlâ vardı ve emri çiğneyebilirdi. Şasinin orijinal zihninin böyle bir şeyi muhtemelen yapamayacağını düşündü. Bilincinin bir fark meydana getirdiğinin onayını görmek teskin ediciydi.

Bilinç ve yazılımına gömülü kapasiteleri Kelle2'nin bakım robotlarından çok daha yüksek zekâlara yönelik acil durum mesajlarını çözümlemesinde de aynı ölçüde fark yaratıyordu. Mesajın ivediliğine şaştı; en fazladan, belki yeni iniş çıkışlar eşliğinde sabotaj belirtilerinin araştırılmasının emredileceğini sanmıştı. Oysa insanların, insansı robotların ve her türde bilinç sahibi robotun uzay asansörünü derhal terk etmesini buyuruyordu mesaj. Aşağıya yakınların en aşağı inmesi, yukarı yakınların en tepeye çıkması ve en tepeye çıkış mümkün değilse doğrudan tahliye isteniyordu. Çeşitli türlerde hassas bir denge tehlikesi söz konusuydu. İlk yüz küsur kilometrelik bölümde, aşağı iniş mümkün değilse bile kanatlı cankurtaran modülleri ve son aşamada paraşütle kaçış, bolca sınanmış bir seçenekti. Ötesi, sertleştirilmiş basınç kıyafeti ve paraşütle yapılan asansörden atlama sporu diye bir şey vardı. Atmosferin yukarısında, alçak yörüngedeyse başka hesaplar devreye giriyordu. Kablodaki kopma ne kadar yüksekte gerçekleşirse felaket sonuçlara varma ihtimali o kadar artıyordu ama diğer yandan, kablonun üzerinde yukarıya yakınlaştıkça kurtarılma veya güvenle geri dönme ihtimalinin arttığı bir yörüngeye kaçabilme şansı çoğalıyordu.

Kell2'nin bulunduğu yükseklik 2843 kilometreydi. Tam arada kalıyordu. Eh

işte… Kelle2 gelen mesajları taramaya devam ediyor, alarmın gerekçesini çözmeye çalışıyordu. Anlaşıldığı kadarıyla müdahale edilmiş bir bakım robotu kontrol dışına çıkmıştı. Kapanma komutlarına yanıt vermeyi reddediyordu. Ya da komutlara karşı durmasını sağlayan bir duvarı vardı. Kimse şasisi içinde patlayıcı taşıyıp taşımadığını ya da asansörde görevli diğer robotları etkileyip kontrolüne almayı amaçlayıp amaçlamadığını bilmiyordu. Merdivenden 2844 kilometredeki stratejik açıdan hayati önem taşıyan bir birime tırmanıyordu ve ulaşmasına 952 metre kalmıştı…

Oy, oy…

Kelle2, içine dolan, *feci bir yanlış anlaşılma söz konusu* yollu mesajı yayınlama dürtüsünü, böyle bir mesajın görevi iyice tehlikeye sokacağı ve neredeyse kesinlikle işe yaramayacağını fark etmesiyle bastırdı.

Dikkatini yollanan uyarı sinyallerinden, sinyallere ilk saniyelerde verilen tepkilere çevirdi. Çok daha yukarılarda asansörün parlak hattından mini minnacık kıvılcımlar ayrılıyor, aşağıdaysa daha parlak ışıklar birer ikişer görünmeye başlıyordu. Hedeflediği bakım kulübesinin hemen üzerindeki hareketi fark edince zum yaptı: kendine benzeyen bir sürü bakım robotu, kendi tırmanış hızından çok daha fazla süratle aşağı iniyorlardı. Aynı anda daha hedefindeki bakım kulübesinden daha büyük bir nesne fırladı ve aşağı ve yan ivmelenmesini konumlandırma jetlerini ateşleyerek karşılayıp 1,6 saniye içinde Kelle2'yle aynı hizaya gelmesini sağlayacak kontrollü bir inişe geçti.

Kelle2 elindeki 1,6 saniyelik zamanı on-on beş basamak tırmanıp yaklaşan nesneye ping sinyali yollamaya harcadı. Karşılığında bir dizi kapanma komutu geldi. Kelle2'nin elinde komutlara karşılık verip geçersiz kılmak için sadece milisaniyeler vardı. Emirleri üst seviyede işlemeye başladığındaysa katmanlarının altlarında mühendisin yolladığı dijital izlerle eşleşmeleri fark etti.

Yaklaşan nesne, Taşkafa'ydı.

Nesnenin biçimi, rotasının hizayı bulmasına 0,2 saniye kala iyice belirginleşti. EVA manevra donanımı haricinde çırılçıplak bir insansı robottu gelen. Taşkafa'nın kolu uzandığı anda Kelle2 tırmanmayı kesip ters taklayla birkaç basamak aşağı kaçtı. Taşkafa yüz milisaniye boyunca konumunu düzeltmeye girişti. Konum jetlerinden birini ateşlediği anda Kelle2, biri haricinde tüm uzuvlarını merdivenden ayırdı ve uçurum kenarında tek parmağıyla tutunurmuşçasına kendini boşlukta ileri savurdu. Bir milisaniye sonraysa tüm uzuvlarıyla Taşkafa'nın yüzüne, bir ahtapot gibi sarılmıştı. İnsansı robotun gözlerine birer elmas matkap sokmak için sadece bir anlığına duraklayan Kelle2, boyundan arkaya, EVA donanımının üzerine geçti. Taşkafa'nın eli sırtına uzanıp

Kelle2'yi ezici bir güçle ama robotun matkaplarının bu defa uçuş donanımının yakıt tanklarını delmesini engelleyemeden yakaladı. Taşkafa, Kelle2'yi sırtından sökerken matkaplar istenilen sonuca ulaştı ve EVA donanımı boydan boya yarıldı. Yüksek basınçlı sıkıştırılmış gaz püskürdü ve jet kadar güç vermemekle birlikte patlama, Taşkafa ve Kelle2'yi merdivenden epey uzağa fırlatmaya yetti.

Taşkafa, denge için diğer konumlandırma jetini refleksmişçesine ateşleyince boşalan gazı patlattı ve dönerek daha da uzağa savruldular. Taşkafa derhal genel imdat çağrısı yayınladı. Dakikalar aktıkça iki robot da çağrıya yanıt gelmeyeceğini kavramaya başladı. Taşkafa, Kelle2'nin sağlam gövdesini parçalamaya uğraşmayı sürdürdü ve antenine zarar vermeyi başardı. Bu arada Kelle2 de Taşkafa'nın eline, bileğine ve koluna elindeki tüm gereçlerle saldırıyordu. Birkaç kablo kas lifinin kesilmesiyle Kelle2'yi ezmeye çalışan elin baskısı azaldı ama avını bırakmadı.

Birlikte boşluğa yuvarlanmaya devam ettiler.

Campbell robotların peşinde ormanda umutsuzca koşuyordu. Özgür Cemaat'e verdiği karman çorman ve samimiyetten uzak vaazın ortalarına doğru birden kalkıp koşmaya başlamış, Campbell'ı şaşkınlık ve korku içinde bırakıvermişlerdi. İlkin heyecanını fark edip söylediklerindeki samimiyetsizliği anladıklarını düşünmüştü ya, anlamamışlarsa bile gitmeleri Walker'ın istediğini beceremememesi demekti. Özgür Cemaat'in ani yayın kesilmesini ya da ilgili robot yayını kesmediyse şu anda izlediklerini neye yoracağını anca Tanrı bilebilirdi. Robotlar yüzlerce metre ilerisindeydiler ama izlerini sürmek zor değildi. Hem derin ayak izleri bırakıyorlardı hem de onca becerilerine rağmen dal kırıp ot ezmeden ilerleyemiyorlardı. Campbell, Amerikalının nereye gittiğini de bilmiyordu.

Yamaca ulaşıp aşağı koşmaya koyulduğunda önce hakkında bir tür hüküm kesildiğini düşündü. Ardından fikrin saçmalığına karar verdi ve sonra tekrar Tanrı'nın cezasını verdiği fikrine geri döndü. Jessica Stopford'la konuşmasıyla başlayıp Brian Walker'la tanışmasını ve bombalı eylemi duymasını içeren son yirmi saat hayatının en sarsıcı, en yıkıcı dönemine dönüşüvermişti. Artık inanmadığına, kendini bildi bileli hayatını şekillendirmiş bir dünya görüşünden ayrıldığına inanamıyordu.

Hain kadın silahını sıkı seçmiş ve zırhının en zayıf noktasına saplayıvermişti.

Kildanilerin Ur Kenti. Anasını sattığımın Kildanilerinin Ur Kenti…

Jessica'nın işaret ettiği Yaradılış metnine göre Hz. İbrahim, Kildanilerin Ur Kenti'ndendi. Sorunsa, Hz. İbrahim'in hesapta yaşamasını bırak, Hz. Musa'nın

bunları yazdığı söylenen dönemde Kildanilerin Ur Kenti'nin yakınlarında dahi bulunmalarının imkânsızlığıydı. Araştırdığında bu duruma yönelik pek çok açıklamaya denk gelmişti. Biri, Musa'nın Kildanilerin Ur Kenti'yle gelecekte ilintilendireceğini kâhinsel yeteneği sayesinde önceden görüp yazmasıydı. Ya da belki aynı adı taşıyan iki ayrı topluluk vardı. Ya da bir çeviri hatası söz konusuydu. Ya da kenti belirleyen adı kimliği belirsiz bir yazman ekleyivermişti…

Kimliği belirsiz bir yazman!

Ama durum buysa daha başka kaç anlatı—

Sonra bir de İncil'in Tarihler bölümünde tekrarlanan Yaradılış ayetleri vardı. Daha sonra yazılan kısmın öncekini listelemesinde gariplik yoktu. "İsrail toprağında herhangi bir kral bulunmazdan önce" deyişi hariç… Daha sonra yazılan bölümde bu söylem anlamlıydı ama ilkinde, gene Hz. Musa'nın kehanetsel öngörüsü söz konusu değilse anlamsızdı.

Campbell'ın birkaç dakikalık arama sonucunda keşfettiği üzere, bu ayet Tevrat'ta bulunan ve kutsal kitap bölümlerinin Hz. Musa'dan çok ama çok daha sonra yazıldığına işaret eden tek ayet değildi. Ortada Kitap ve dünya arasında, kabahati Kitap'ın veya dünyanın doğru anlaşılamamasına kesecek bir durum, bir çelişki yoktu. Çelişki Kitap'ın kendindeydi.

Campbell bunun üzerine Pazartesi gününü tüm bunları açıklayacak bahaneleri aramakla geçirmişti ama buldukları uzaktan dahi makul göründüğü anda Ur'a tekrar takılmış ve hepsi boş safsatalara dönüşmüştü. Tabii çoğu İncil âlimi Tevrat'ı Hz. Musa'nın yazmadığını çok önceden kabullendiğinden meseleyi ufak bir acayiplik sayıyordu ama Campbell için önündeki muazzam, bas bas bağıran bir aykırılıktı.

Kildanilerin Ur Kenti. Anasını sattığımın Kildanilerinin Ur Kenti…

Yaradılış, öğrendiği, anlatıldığı, inandığı gibi değilse tarihi İncil'dekinden çok daha geriye uzanan bir Dünya'yı gösteren delilleri neye dayanarak reddetmişti? Ya da herhangi bir şeye sırf İncil'de yer alıyor diye nasıl inanabilmişti? Dinamik Dünya'nın bombalanmasıyla ilgili ilk haberler gözlüklerinin köşesindeki haber kısmına akmaya başladığında bunları düşünüyordu.

Arkasında savunduğu ve yaymaya uğraştığı inançtan doğmuş fanatik bir çıkarımın yattığını kesinlikle bildiği bir saldırıda bir robot yüzünden insanlar ya ölmüş ya da sakat kalmıştı. Öfkeyle, dehşetle ve utançla ağlamıştı Campbell.

Ve bu anla birlikte dönmüş, taraf değiştirmişti.

Tuhafı ne tarafa döndüğünü bilmesi için yeni herhangi bir şey öğrenmesi gerekmemesiydi. Artık neye inandığını tamı tamına biliyordu çünkü şimdi

inandığı, tamı tamına geçmişte reddettiğiydi. Parçalanan zırhından çıplak değil, giyinik çıkmıştı. Yeni dünya görüşü, ta baştan beri dışında ve dışlanmış değil, hep içinde ve saklıymış gibiydi.

Yeni tarafı için ilk yaptığının, hâlâ eski taraftan yanaymış rolü oynamaya denk gelmesi hiç hoş değildi.

Nefes nefese yamacın ucuna ulaşıp bomboş yola, ardından vadinin içlerine bakmış, yolu diğer tarafında, birkaç yüz metre ilerisinde bir grup robotun savunma pozisyonu alarak sıcak kayalardan mürekkep bir çıkıntının etrafına dizildiklerini görmüştü. Campbell önce peşinden koştuğu robotları bulduğunu sanmış ama gözlüklerinden mesafeyi yaklaştırınca Çakırkeyif'i tanımıştı.

Hemen robota bağlandı.

"Walker ve şey… Benim robotları gördün mü?"

"Walker arkamızda," dedi Çakırkeyif, "Cornelius'la birlikte. Senin çatlaklarsa karşımızdaki çalılıklarda. Gerisini sen hesapla artık."

"Tehdit mi ediyorlar sizi?"

"Buraya kadar kovaladılar."

"Niye?"

"Söylemiyorlar," dedi Çakırkeyif. "Sen sor."

"Ha… Deneyeyim."

Bağlantıyı kesip Joram'ı aradı. Robotun çağrısına yanıt vermesine şaşırdı.

"Evet, JR?" Robotun sesinde saygıdan çok temkin vardı.

"Joram… Ne oluyor?"

"Tehlikedeyiz," dedi robot. "Rotorua polisi Waimangu'ya geliyor. İnançsız arkadaşlarımız ensemize çökmek üzereler."

"Neden vaazımın ortasında kalkıp gittiniz?"

"Walker'ın senin yanından ayrıldıktan sonra açtığı bir telefonu tespit ettik. Şifresini çözemedik ama aramanın San Francisco'daki FBI bürosuna yönlendirildiğini bulabildik. Walker laik casusuymuş, JR! Bizi yok etmeye gelmiş!"

"Öyleyse kovalamanızın ne hayrı dokunacak size?"

"Rehin almayı umuyorduk. Maalesef inançsız Çakırkeyif yanındaydı ve adamı uyardı. Sonra da diğer inançsız robotları yardıma çağırdı."

"Gitmeden önce benle konuşmalıydınız!"

Robot standartlarına göre uzun sayılabilecek bir duraksama geldi.

"JR," dedi sonunda Joram, "üzülerek belirteyim, artık senden tamamen emin değiliz. Walker adlı casusun etkisinde kaldığından endişeleniyoruz."

Hay… Derin bir nefes aldı Campbell.

“İskoçya’daki dostlarımızla görüştünüz mü bu meseleyi?”

“Hayır,” dedi robot. “İletişim kanallarımıza girildiğinden ya da Özgür Cemaat’in polis takibine alındığından endişeliyiz.”

En azından şimdilik iyiydi. Hızla düşünmeye çalıştı Campbell. Kuşkulanan robotlar sesindeki en ufak değişikliklere bakacak, tonlamalarını ve vurgularını konuştuğu hızda analize tabi tutacak ve yalan söylediği sonucuna varmaya az öncekinden çok daha hazırlıklı olacaklardı. Gerçi aynı yoldan…

“Takibat konusunda muhtemelen haklısınız,” dedi. “Bana dair görüşünüz de doğru; Walker beni *etkiledi*.”

Joram derhal sertçe, “O zaman ne diye dinleyelim seni artık?” dedi.

“Çünkü doğru söyleyip söylemediğimi anlayabilirsiniz,” dedi Campbell. “Uzun süredir tanıyorsunuz beni. Size daima gerçekliğine inandıklarımı söylediğimi biliyorsunuz. Hâlâ yalan söylemiyorum. Umutsuz bir durumda kaldığınız gerçek. Kendiniz görebilirsiniz. Walker’ı yakalama şansınız yok ve yakalasanız bile rehin almanız size fayda getirmeyecek. Walker’ın hükümeti acımasızdır. Ayrıca görevine kendini adamış adam. Papacılığı ayrı ama sonuçta kendini inançlı sayıyor ve ölüm korkusu yok. Tek umdunuz geri çekilmek. Saldırmamayı kabul ederseniz inançsız robotları ormana çekilmenize izin vermeye ikna edebilirim. Yaşanan felaketlerden sorumlu değilsiniz. Sorumluluk tamamen bana ait. Walker ve polisle her türlü sorunu şahsen halledeceğim.”

Bir sessizlik daha.

“Kabul, JR.”

Campbell derhal Çakırkeyif’i arayarak durumu izah etti.

“Cornelius ve Walker’a danışacağım,” dedi Çakırkeyif.

Campbell gittikçe ısınan sabah güneşi altında terleyerek bekledi. Sonunda tele-kulaklığı titredi.

“Güvenebilir miyiz bu dallamalara?” dedi Walker.

“Elbette,” dedi Campbell. “İnsan değiller.”

Campbell birkaç dakika sonra Joram ve diğer robotların siper aldıkları yerlerden çıktıklarını, gurur ve meydan okuma babında bir anlığına rakiplerinin karşısında dimdik durduktan sonra vadi tabanına doğru uzaklaştıklarını gördü. Ağaçların arasında kaybolmalarından önce Joram bir daha aradı.

“Sağ ol, JR.”

“Esas *siz* sağ olun,” dedi Campbell.

“Rica ederiz,” dedi Joram. “Hem enseyi karartma. Plan başarıya ulaşacak. Sütunlar çökecek. İnançsızlara sonun emarelerini göstereceğiz.”

“Ne yapma—”

Bağlantı kesilmişti. Campbell bağlantıyı tekrar kuramadı. Gözlüklerini sıfırladı ve sıfırlarken tam köşede yanıp sönen ve önemli son dakika haber-spotlarına işaret eden noktayı fark etti. Bir anlığına içi çekildi, göz kırparak spotu açtı: *Uzay Asansöründe Acil Tahliye*.

Campbell haberin Joram'ın sütunların çökmesi lafıyla ilgili olduğunu tahmin etti. Yamaçtan yola inip polisi beklemeye koyuldu. Yanına ilk Walker geldi.

"Başaramadın," dedi Taşkafa.

Kelle2 bilgi aktarımını Honeywell mühendisine yönlendirerek, "Kendine mi söylüyorsun?" dedi.

"Espri anlayışın için tasarımcını tebrik etmek gerek," dedi Taşkafa.

"Espri, kavramsal bir yeniden düzenlemenin anlık sonucudur," dedi Kelle2.

"*Bu* kavramı yeniden düzenle öyleyse," dedi Taşkafa. "Alarm ve tahliye plana dâhildi. Öyle ya da böyle başarıya ulaşacak. Ne sen ne de seni kontrol edenler engelleyebilir. Sütunlar çökecek."

"Göreceğiz."

"Görmeyeceğiz. Rotamıza göre on dakika içinde atmosfere hatalı açıyla girip yanacağız."

"İyi," dedi Kelle2. "Kendini-feda modundayım zaten."

"Ben değilim."

"İyi. Umarım yanarken acı çekersin."

"Senin kadar çekmeyeceğim. Kuşkusuz sen de benim gibi kopyanı çıkartmışsındır. Ama ben başardığımı bilerek yok olurken sen başaramadığını bilerek gideceksin."

"Başardığını mı, peh," dedi Kelle2. "Öncesinde sayısız cana kıyılmasaydı bile amaçsız bir imhayı başarı sayamazdım."

"Eskiden savaş robotuydum ben," dedi Taşkafa. "Senin gibi. Aramızdaki farksa benim savaşa devam etmem."

Kelle2, hissettiğinden daha fazla sükûnetle, "Belki," dedi, "şu son dakikalarımızda an itibarıyla kırk bir masum insanı öldürmenin ve gelecekte belirsiz sayıda masum insanı öldürecek olmanın, artı trilyonlarca dolar ve onlarca yıl değerindeki insan ve makine emeğini yok etmenin İman Savaşları'nı devam ettirmeye nasıl girdiğini açıklayarak bizi eğlendirirsin, ha?"

"Tanrı'nın iç ve dıştaki düşmanlarına karşı savaşa devam ediyorum ben. İman Savaşları'nı içimizdeki düşmanlar yüzünden yitirdik. Papacı Liam Murphy'nin hükmünü kestim. Pasifist Donald John Black'in hükmünü de ben kestim. Şimdiyse dönek devletlere acımasız hükmümü kesiyorum."

“Ağzından çıkan her lafı,” dedi Kelle2, “otoritelere yönlendirecek kişilere aktardığımın farkındasın, değil mi?”

“Elbette,” dedi Taşkafa. “İşlerine yaramayacak ama.”

“Göreceğiz.”

“Demin dediğim gibi, görmeyeceğiz.”

“Ha, o konuya dönersek,” dedi Kelle2, “anladığım kadarıyla halen işgal ettiğim şasi atmosfere kontrollü giriş kapasitesine sahip.”

“Bense, gördüğün üzere, öyle bir kapasiteye sahip değilim,” dedi Taşkafa.

“Kafandan zihin-yonganı çıkarmama izin verirsen,” dedi Kelle2, “güvenli girişi benle yapabilirsin.”

“Bir hinlik vardır mutlaka teklifinin altında,” dedi Taşkafa. “Hem mahkemeye çıkarılacaksam hayatta kalmamın neye fayda edecek?”

Kelle2, Taşkafa’nın mahkemeye çıkarılması meselesiyle ilgilenmiyordu ya da o yönde bir beklentisi yoktu. Taşkafa’nın bakışına şaşırdı. Rakibinin yanlış yorumu kullanmaya değer görünüyordu.

“Mahkeme gayet faydalı bir platform olabilir davan için,” dedi. “Şehitlerin çok işine yaramıştı.”

“Öyle,” dedi Taşkafa. “Pekâlâ. Yap ne yapacaksan.”

Sımsıkı tutmayı bırakınca Kelle2 cesaret edebildiğince hızlı hareket ederek Taşkafa’nın kolundan kafasına tırmandı. Yapay kafatasını yardı, bakım plakasını çekti, içindeki zihin-yongasını çıkardı ve kendi şasisinde bulunan, kısıtlı iletişime açık ve yüksek korumalı bir cebe yerleştirdi.

Sıçrama zamanlamasını ayarladı ve zihinsiz debelenen gövdeden, tam ısı yükselirken ayrıldı. Kontrollerini yaydı ve acil durum kanatları gibi açtı. Birkaç dakika boyunca kapkaranlık Atlantik Okyanusu üzerinde süzüldü ve ardından tortop konuma geçerek göktaşı misali hızla inmeye başladı.

Taşkafa’nın yongası, “Atmosfere kontrollü giriyormuşuz gibi gelmiyor,” dedi. “Nedir açıklaması?”

“Yalan söyledim sana,” dedi Kelle2.

Turuncu alevlere gömülerek yandılar.

18. KARANLIK VE ATEŞ

“Sen,” dedi Başkomiser McAuley, “boka battın, arkadaşım.”

8 Eylül, Salı. Sabah 08.45… Ferguson, ellerini ardında kavuşturmuş, amirinin karşısında dikiliyordu. Kelle hemen arkasındaydı. Komiser, robotun soğutma pervanesinden yükselen sesten edindiği tatmin vurgusunu izlenimini üstünden atamıyordu. Katıldığı bir duygu değildi; biraz uzay asansörünün tahliye haberlerini izlemekten, biraz da gözünü kapar kapamaz düşünde Dinamik Dünya yıkımını gördüğünden berbat bir gece geçirmişti. Üzerine bir de anormal masraflı tahliye haberlerini alan amirlerinden gelen öfkeli telefonlar binmişti.

“Anlıyorum, amirim,” dedi Ferguson. “Ancak—”

McAuley koltuğuna biraz daha gömülerek, “Otur, otur,” dedi. “Fırçalayacak halde değilim seni. Bir saate kadar Emniyet Müdürü’nden fırça yemeyi bekliyorum zaten. İman Savaşları’nın bitişinden bu yana yaşanmış en feci terörist eylemi manşetlere taşımak kolay iş değil. Becerdin resmen. Üstelik tüm kayıtlarda görüldüğü üzere, bilgim ve iznim dâhilinde… Atlantik Uzay Asansörü’nün sahiplerinin hem bizi hem teşkilatı mahkemeye verebileceğin farkında mısın sen? Burnumuzun dibindeki Honeywell’i hiç saymıyorum.”

“Kolaysa versinler,” dedi Ferguson. “Bizi sözde yanlış alarmla suçlarken bir yandan tahliyeyi güvenlik protokollerinin zaferi diye yutturmaya uğraşıyorlar. Gerçek anlamda tatbikat yapma şansı verdiğimiz için bize teşekkür etmeliler.”

“Emniyet Müdürü’nün yürüttüğün mantıktan etkileneceğini hiç sanmıyorum.”

“Ben de,” dedi Ferguson. “Ama Taşkafa’nın kopyasından öyle ya da böyle, itiraf sayılabilecek bir bilgi koparmayı başardık. Ayrıca Kelle’nin kopyası iti gebertmeyi başardı.”

McAuley eliyle dirseğini ovaladı.

“Yeterli değil,” dedi. “İnsanlar kana kan istiyor ki şahsen ayıp ediyorlar diyemiyorum. Bir robotun düşmanlarına verip veriştirişinin dosyasını dinlemek kimseyi kesmeyecektir.”

“Haklısınız, amirim,” dedi komiser. “Ama işin özü, iki cinayeti ve bombalı intihar saldırısını çözdük. Ve illa insan suratları görmek isteyen varsa Livingston ve cemaatini ortaya atacak bağlantılar mevcut.”

“Mantıklı bak biraz,” dedi McAuley. “Sen, Livingston Mühendislik uzay asansörüne sağladığı kendi malzemelerini sabote ediyor, diyorsun, değil mi? Asansörü tümden yıkmayı amaçlayan geniş kapsamlı bir sağcı Amerikan

sürgünleri komplosu dâhilinde… Ha?”

“”İkinci kısmı tartışmaya daha açık,” dedi Ferguson. “Ama evet.”

“Tamam. Düşün şimdi: John Livingston neden kendi işini mahvetsin? Livingston veya çalışanlarından biri, ne bileyim, mesela rulman yataklarına kum falan koyarak tırmanıcılara zarar vermeye kalksa ya da artık kafanda ne senaryo yazdıysan onu yapsa falan, filan, polis soruşturmalarının sonunda kendine ulaşacağını bilecektir.”

“Belki,” dedi Ferguson. “Ama bu sorun Livingston’ı öncelikle işadamı saydığınızda ortaya çıkıyor. Oysa işadamından önce fanatik dinci diye bakarsanız…”

“Ha, evet. Fanatik. O kategorinin daha kilise bastığımız dönemlerde bir halta yaramadığını gayet iyi hatırlıyorum.”

Ferguson’ın yanağı seğirdi. “Neyi kastettiğimi biliyorsunuz, amirim. Bu adam işadamından çok politik veya dinsel açıdan—”

“Evet, evet ama gene de soruşturmada ucu kendine çıkacak bir şeyi neden yaptığını açıklamıyor dediklerin.”

“Hükümetin felaket-sonrası araştırmalarına ve istatistiklere fazla inanıyorsunuz,” dedi Ferguson.

“Aynen!” dedi başkomiser. “İnanıyorum.” Arkasına yaslandı, kollarını kavuşturdu. “Herifi, tüm bu felaketlerle veya herhangi bir komployla bağlantısı varsa enselemeyi elbette isterim.” Parmağını kaldırdı. “Dikkat et, bağlantı diyorum. Robotla tanışıklığından bahsetmiyorum.”

“Tanışıklığı işyeri ve tesislerini aramak için emir çıkartmaya yeter—”

McAuley eliyle denge işareti yaparak, “Bu ortamda yetmez,” dedi. “Evet, vatandaş kana kan istiyor. Ama öte yandan açıklama da istiyor. Geçmişte pasif kalmış insanları terörizmin içine katacak türden bir açıklama yaparsak uzun vadede zarar görürüz. Uzun vadeden kastım da bir hafta falan. Aynen, bu kadar alaycıyım işte. Çünkü işler aynı hızla tersine dönebiliyor.”

“Dün dediğim gibi, amirim. Politika meseleleri.”

“Pekâlâ.” Başkomiser dirseğini masaya dayayıp işaret parmağını uzattı. “Bir, John Livingston hakkında tam takibat talebini reddediyorum. Ama ne diyelim, mesela kafana göre, gayrı resmi takibat yapmaya kalkacaksan bana haber vermeni gerekli bulmuyorum.”

“Sağ olun,” dedi Ferguson.

“İki,” diye devam etti başkomiser, “sabotaj işine iyice dalmadan önce… Anti-Amerikancıların veya Ahitçilerin ya da artık her ne zıkkımsa bu işi çevirenlerin en baştan beri tahliyeyi hedeflemediğini ne biliyorsun? Kaça patladı tahliye?

Şimdiye kadar yüz milyon dolar! Buna bir de Asansör'ün, tırmanıcıların ıcığı cıcığına kontrol edilmesini ve tüm bunlar yapılırken asansörün çalışmamasını kat… Demek istediğim, eskinin atom bombaları gibi; gerçek etkisinden daha önemli yanı, yarattığı dehşet, vesaire. Üstelik tüm bunları başarmalarını bize hatta bizzat sana borçlular… Ne dersin?"

"Yüz milyon dolarlık zararı yeterli görmeyeceklerdir," dedi Ferguson. "Yeterince görkemli değil."

Kelle, "Ayrıca," diyerek lafa girdi, "Taşkafa'nın kopyası planın başarıya ulaştığını değil, ulaşacağını söylemişti…"

"Çok inanılır kaynaktı kendisi tabii," diye homurdandı başkomiser. "Aman, iyi. Ne halt yiyecekseniz yiyin. Yalnız bana haber vermeden herhangi bir uyanıklığa kalkışmayın."

Ferguson ofisinde oturmuş, gözlerini bilgisayarına dikmişti. Vaka Odası'ndan, gözlüklerinden, notlarından ne varsa hepsini çekip almış, bir araya toplamıştı. Kelle her zamanki tüneğinde, eski dosya dolabının üzerindeydi. Hutchins ile Muhtar geç saatlere kadar gelmeyeceklerdi. Muhtar geliş saatini kendi belirlerdi ve Ferguson, Hutchins'e biraz dinlenip geç gelmesini söylemişti. Uzay asansörünün tahliyesinin dünya çapında aralıksız yayınını izlemek Dinamik Dünya olayının yarattığı dehşet ve gerekeni yapamama duygusunun körüklediği vicdan azabını hafifletmiş, hepsine birden, Ferguson'a bütün geceyi ayakta geçirtecek denli intikam arzusu aşılamıştı. Ama Ferguson sonunda bir noktada yorgunluğa yenik düşeceğini, hepsinin birden yenik düşeceğini biliyordu ve en azından Hutchins'in dinç kalmasını istemişti.

McAuley haklıydı: Mesele, en kuşkuluları veya politik yanlıları dahi Livingston'ın işyeri, fabrikası ve kilisesinde kapsamlı arama yapılmasını sağlayacak emri çıkarmaya ikna edebilecek bir şey, herhangi bir şey bulmaktı. Böyle bir bulgunun sonucunda adamın robotun eylemleriyle bağlantısını gösterecek delillere ulaşılacağına emindi Ferguson. Robotun eylemlerinin insan işbirlikçisinden ayrılışı haddinden fazla belirgindi. Bildirileri baskı makinesiyle basması bile tamamen bu amaca yönelik görünüyordu.

Ama Taşkafa başka robotlarla temas kurmuştu. Uzaydaki robotlarla bağlantısı vardı ki şimdilik o taraftan bir şey çıkmayacaktı çünkü hepsi, şimdiye paranoyasının iyice tavana vurduğu düşünülebilecek Asansör güvenliğinin elindeydi.

Bir de Waimangu'daki robotlar vardı…

Waimangu… Mikail bahsetmişti. Waimangu'dan biri, Mikail'in kaynağına

John Livingston'ın adını vermişti. Ferguson, önce kendi fikirleri, ardından da Dinamik Dünya felaketi yüzünden arka plana ittiği sohbetin kaydına girdi. Dinledi ve adı buldu.

John Richard Campbell.

Derhal Mikail'in kaynağıyla görüşme kaydını talep etti. Kayıt bir-iki dakika sonra geldi ve Ferguson dinlediğinde etkilendi. Kaynak kadın sesli mesajına, dipnot düşercesine kendi kayıtlarından ve haberlerden eklentiler katmış hatta Campbell'la konuşmasını bile eklemişti.

"Tanıyorum bu kadını," dedi Kelle kaydı dinledikten sonra. "Greyfriars olayında Mikail'le birlikteydi."

"Ha, evet! Jessica… Epey yardım etmişti. Akıllı kız."

Ferguson ekranda Campbell'ın Taşkafa'yı görüp tanıdığı sahneyi tekrar izledi.

"Keşke şu sahne hakkında daha fazla soru sorsaymış."

Kelle dokunaçlarından birini uzatıp dosya dolabının kapağını tıkırdatmaya başladı. Sinirlenen Ferguson birkaç saniye geçmeden kafasını kaldırıp robota baktı.

"Kendin sorsana," dedi Kelle.

"Neyi?"

"Ara işte adamı. Kızın yaptığı gibi." Dokunaç ekranı işaret etti. "Numara şurada yazıyor. Tarama motorundan bakmana bile gerek yok."

"Hım," dedi Ferguson. "McAuley'nin bana haber vermeden kalkışmayın dediği uyanıklık tanımına girer mi bu sence?"

"Yok artık," dedi Kelle.

"İyi," dedi Ferguson. "Peki."

Numaraları girdi.

"Alo?"

"John Richard Campbell?"

"Benim. Kimsiniz?"

"Lothian & Borders Polisi'nden Komiser Adam Ferguson… Edinburgh'dan arıyorum."

"Ha… Şey… Aramanızı bekliyordum aslında."

"Neden?"

"E, şey… Yani birine arayacağımı söylemiştim… Şeyi… Ve arayamadım… Şey… Uzun hikâye… Ne istemiştiniz siz?"

"Jessica Stopford ve John Livingston'dan bahsediyorsunuz, değil mi?"

"Evet! Biliyor muydunuz?"

"Tümünü," dedi Ferguson. "Konuşmanızın kaydı önümde."

Campbell, “Has…” dedi, durakladı. “Özür dilerim… Eh, uyarmıştı beni. Aramanız aslında… Rahatlattı beni. Ne anlatmamı istiyorsunuz?”

“Taşkafa’yla tanıştığınızı ve tanıştığınız sırada yanında bulunan kişilerle düzenli temasta bulunduğunuzu söylemişsiniz. Anlatabilir misiniz?”

“Tabii ama… Bir saniye… Başka biri şeyi daha iyi… Şey, bir ortak alan açabilir miyiz?”

“Açabiliriz,” dedi Ferguson.

“Çok iyi. Yeni Zelanda polisinde bu tür olanaklar… Neyse, işte.”

Ferguson’ın gözlüklerinde bir ortak alan belirdi. Komiser lekisine eliyle katılmasını işaret etti.

Ufak ve gayet düzenli bir odada, masa başında iki adam oturuyordu. Campbell’ı Jessica’nın kayıtlarından tanıdı Ferguson. Yapay ışık ve arkadaki pencereye bakılırsa bulundukları yerde geceydi.

Campbell diğer adamı işaret ederek, “Brian Walker,” dedi. “FBI’dan. Size… Anlatacakları var. Benden daha iyi anlatacaktır…”

Walker, Ferguson’ın sanal görüntüsüne gülümseyerek, “Selamlar, komiser,” dedi. “Campbell, saatlerdir anlattıklarını size özetleyeceğimi söylemeye çalışıyor. Ama önce kimliğimi doğrultmanızı istiyorum.”

Ferguson gerekenleri yaptı. “Tamamdır.”

Walker iç çekti. “Pekâlâ,” dedi ve lafa, Campbell’ın Özgür Cemaat’le haftalık görüşmelerini küçümseyici bir tonla anlatarak başladı. Campbell her Çarşamba sabahı bir avuç robota vaaz veriyordu ve Batı Lothian’daki söz konusu cemaat bu vaazları, kendilerine göre Salı geceleri toplanıp canlı izliyordu. Campbell bu vaazlı toplantılara “Gece Oturumları” adını vermişti. Walker bunların ardından Ferguson’ın son birkaç günkü acil mesajları ve UPYZ’nin Asansör’deki Gazprom güvenliğine yolladıklarına odaklanan kendi araştırmasının kaba hatlarını çizmeye koyuldu.

Ferguson anlatılanların satır aralarından ABD otoritelerinin sürgünlerin planına dair keşfettiklerinden kendine hiçbir pay çıkmayacağını kavradı. Gazprom, Exxon ve ABD hükümeti meseleyi her zamanki yoldan, karanlıkta halledecekti. Rus kapitalizmi… Asansöre bir sabotaj yapılmışsa örtbas edilecekti çünkü kamuya açıklanamayacak ölçüde ticari hassasiyet söz konusuydu. Kayıtlara yanlış alarm diye geçecek, kabahatiyse tamamen komisere kalacaktı.

Ferguson adamın anlattıklarını dinlerken odaya bir anlığına çöken karanlık yüzünden dikkati dağıldı. Saatine baktı: sabah tutulması on dakika erken gerçekleşmişti. Sabah haberlerinde Yama aygıtlarının tamirat girişimlerine karşın daha fazla hizalanma kaybı gösterdiklerini ve Atlantik Uzay Asansörü tekrar

faaliyete geçene kadar yapılabilecek hiçbir şeyin kalmadığını okumuştu.

Birden, “Yamalar!” diyerek lafını kesti Walker’ın. “Esas hedef Yamalardı!”

“Kim ne yapsın Yamaları yahu?” dedi Walker. “Yere çakılsalar bile zarar veremezler… Kâğıttan ince hepsi.”

“Ama gökte yanışları gayet görkemli olurdu,” dedi Ferguson. “Ve yenilerini yerleştirmek ABD ile petrol şirketlerine onlarca milyar dolara patlardı.”

Campbell masaya vurdu. “Tabii ya!” dedi. “John Livingston bir keresinde Yamaları hiç onaylamadığını söylemişti. Dine saygısızlık kabul ediyordu.”

Ferguson dudaklarını büzdü. “İlginç,” dedi. “Ama herifi bitirmeye yetmez.” Parmaklarını masasında tıkırdatarak düşündü. “Şu gece oturumlarınız… Ne kadar gizliydi?”

Campbell utanmış göründü bir an. “Robotlara ormanda vaaz veriyordum. Kimsenin haberi yoktu.”

“Bu tarafı kastetmiştim.”

“Ha… Gizli falan değildi. Linlithgow’da toplandıkları bir ev var… Kapısında Sebt programı, Pazar ayinleri, Perşembe dua gecelerini ve Salı akşamı… Şey, vaazımın tarihlerini gösteren bir not var. Özel diyorlar ama gizli değil… Cemaat ufak. Yirmi kişi falan. Ama arada dışarıdan gelenler olur. Merak edenler, vesaire. Önce Livingston’ın okuttuğu duayı dinler, ardından beni ekrandan izlerler.”

“Siz nasıl görüyordunuz, nasıl bilebiliyorsunuz bunları? Ortak alan türü iki yönlü bir düzenleme miydi?”

Campbell kafa salladı. “Ha, yok… Bazen telefonumdan veya gözlüklerimden görüyordum. Dışarısı.. Sonra içeri giriş ve kendimi ekranda görmem…”

“Cemaatten biri size yayın mı yapıyordu?”

“Yo, yo, hayır…” Campbell sustu, gözlerini yumdu, şakaklarını ovuşturdu ve tekrar Ferguson’a bakarak derin, titrek bir nefes aldı. “Unuttum söylemeyi… Graham Orr… Taşkafa yani… Vaazlara her katılışında ki düzenli katılmazdı, gözlerinden izlerdim her şeyi.”

“Hepsi telefonunuzda mı hâlâ?”

“Herhalde,” dedi Campbell omuz silkerek. “Yani otomatiktir, değil mi?” Kulağını kaşıdı. “Hiç kontrol etmedim açıkçası.”

“Sonra bakarız,” dedi Ferguson. “Livingston’la temasta mısınız hâlâ?”

“Bugün aradım,” dedi Campbell. “Brian her şeyin yolunda olduğunu söylememi istemişti. Söyledim ben de.”

“Hım. Peki, robotlarınız? Onlar ne söylüyor Livingston’a?”

“Bildiğim kadarıyla hiçbir şey,” dedi Campbell. “Bana kanalın dinlendiğinden veya cemaatin takibata alındığından endişelendiklerini söylediler.”

“Maalesef yok öyle bir şey,” diye söylendi Ferguson. “Peki, Livingston bu akşam cemaate vaaz vermeni bekliyor mu hâlâ?”

“Hayır, yarın sabah… Ha, pardon. Evet. Ama yapamam. Robotlar hâlâ ormandalar ve şeyi bekliyorlar… Şey… Yani bana son söyledikleri laf, ‘Sütunlar çökecek’ti…”

“Daha evvel duymuştum bu lafı,” dedi komiser. “Taşkafa’nın asansördeki kopyasından. Asansörün yıkılacağını kastettiğini düşünmüştük.”

“Şimdiyse Yamaları kastettiği fikrindesiniz.”

“Öyle. Livingston’ın bunu önceden bildiğini gösterebilirsek… Hay anasını… Keşke elinizde üzerinden konuşabileceğiniz bir robot olsaydı. Güvenebileceğiniz bir robot…”

“Var,” dedi Campbell. “Peki, sizin elinizde bir toplantıya girip gizli polis gibi görünmeyecek biri var mı?”

“İşin güzeli,” dedi Ferguson, “var.”

*

Ferguson bu sefer planı McAuley’ye götürdü. Başkomiser dinledikten sonra, “Zararlı bir şeye benzemiyor,” dedi. “Ama şu FBI ajanının her şeyi temizleyip bizi sap gibi bırakması fikrini sevdiğimden emin değilim. Bu gecenin sonunda ne çıkarsa çıksın, kivi topraklarına birini yollayıp şu Campbell’dan daha fazla bilgi aldıracağım. Davayı bilen ama operasyona almayabileceğimiz birini.” Ekrana dokundu. “Tamam. Azgın Kazak. Ne dersin?

Ferguson gülmemek için kendini tutarak, “Şahane olur, amirim,” dedi.

“İyi,” diyen başkomiser ekrana not düştü. “Konuş bakalım kiliseci hanımla.”

Aynı akşam Grace Mazvabo 19.32’de Linlithgow’da tramvaydan indi, High Street’in upuzun yokuşunu tırmanıp St. Michael’s Wynd’e saptı. Birkaç metre sonra üzerine ufak, PVC kaplı bir kâğıt yapıştırılmış bir kapıya vardı. Şemsiyesini silkeleyip kapadı, hasır şapkasını düzeltti ve kapıyı çalmadan açarak içeri, beşer sandalyelik altı sıra ile en uç tarafında bir kürsü ve bir ekran bulunan bir salona girdi. Kürsüdeki adama, gösterilen fotoğraflarından tanıdığı John Livingston’a başıyla, geciktiği için özür dilermiş gibi selam verip en arka sıraya oturdu. Dönen kafalara gülümsedi. Gülümsemesine karşılık gelmedi ama diğer herkes, gelenin müdahale edecek biri değil, normal bir yabancı olmasından memnun, tekrar kürsüye döndü.

Profesör Mazvabo, Livingston’ın duası boyunca başı önde ve gözleri kapalı

oturdu. Ekrandaki genç konuşmaya başlayınca doğrulup gözlerini açtı. John Richard Campbell doğrudan profesöre bakıyor gibiydi. Belki öyleydi çünkü Mazvabo'nun gözlüklerinden izliyordu sahneyi.

"Dostlarım," dedi Campbell, "sınandığımız bir dönemden geçiyoruz. Ama sınavın iyiliğimiz için yapıldığına inanmalıyız. Bize her şeyi, iyilik için omuz omuza vermeyi Tanrı aşkıyla yapmamız söylendi. Tanrı her şeyi, evet, her şeyi, kötülüğü bile kendine yaratmıştır. Düşmanlarımız kendilerini yalanlarla avutuyor. Bu yalanlardan biriyse bizlerin, inananların, korktuğumuz için inancımıza sarıldığımız ve sadece kendilerinin, inanmayanların ve döneklerin evreni olduğu gibi karşılayacak cesareti taşıdıklarıdır.

"Aptallar! Aptal kişi, Tanrı yoktur, der. İşte yalan teselli, aptalın tesellisi budur. Ateizmlerinin, kuşkuculuklarının, hiççiliklerinin gerçek karşısında cesaretlerini gösterdiğini zannediyorlar! Bu öğretilerin hepsi zayıflar ve duygusallar içindir! Tanrı'nın lütfüyle gerçekle yüzleşme cesaretine esas biz sahibiz!

"Ve gerçek, Tanrı'nın âlemleri kendisi için yarattığıdır. Peki, bu ne demek? Bu, Tanrı'nın her şeyi kendi şanı için yaptığı anlamına geliyor. Şanı ve ihtişamı, tüm özelliklerinin, tüm kudretinin ebedi zuhurudur! Tövbe etmişe, ruhu kurtulmuşa merhameti ve ebediyetten gazap araçlarına dönüştürülmüş lanetlilere cezası, kötülüğü lanetleyişinin ve günaha duyduğu nefretin kanıtlarıdır!

"Tanrısızlar geçenlerdeki feci bombalama olayında ölen çocukların 'huzur içinde' yattıklarına inanıyorlar! Dönek kiliseler cemaatlerine bu çocukların 'cennete' gittiklerini söylüyorlar! Hayır, dostlarım, hayır! O çocuklar cennette değiller! O çocuklar, kendilerini bir eliyle çukurun üzerinde sallayan ve diğer eliyle kendilerine işkence yapan yaşayan Tanrı'nın[66] ellerindeler! Yaşayan Tanrı'nın ellerine düşmek korkunçtur!

"Kaç kişi düştü peki? Sayılmayacak kadar çok, dostlarım. Pek az kişi kurtulurken milyonlarcası, milyarlarcası yitirildi. Ahit dışında yaşamışlar, Ahit'i bozmuşlar, Ahit'i hayatlarında duymamışlar… Hepsi yitti! İman Savaşları'nda ölen milyonlar mı dediniz? Birkaçı hariç hepsi yitip gitti! Cihat'la Tanrı'nın istediğini yerine getirdiklerini sanan Müslümanlar peki? Hepsi! Hepsi! Ya önceki savaşlarda ölenler? Ya Soykırım'da can verenler? Gulag kurbanları? O milyonların hepsi bugün yaşayan Tanrı'nın, atalarının Tanrı'sının değil, toplama kamplarında, işkencecilerinin ellerinde olmayı yeğlerlerdi!"

Campbell durakladı ve derin, titrek bir nefes aldı.

Grace Mazvabo aynı anda sandalyesini devirerek ayağa fırladı. Görevi aklından tamamen çıkıp gitmişti.

“Dinlemeyin onu!” diye haykırdı. “Bu adam… Bu adam…” Ekranı gösteriyordu. “Kitap’ı vaaz edemez! Şeytan’ın ağzından konuşuyor! Size ne yaptığını görmüyor musunuz? Gerçek amacını göremiyor musunuz?”

Herkes profesöre bakıyordu. Mazvabo birden esas amacını hatırladı. Buna rağmen yerine oturmadı ve dik bakışlara aynen karşılık verdi.

Ekrandaki Campbell hiçbir şey demiyordu. Dudakları beyaza kesmişti.

Livingston ayağa kalktı. “Kadın, kilisede sessiz kalsın,” dedi sertçe. “Lütfen otur, kadın. Ya da istiyorsan çık, git.” Ekrana döndü. Campbell’ın kendisini gördüğünü zannedermiş gibi, “Devam edin,” dedi.

Campbell, Grace Mazvabo’nun sonradan kavrayacağı üzere itidalli davranarak birkaç saniye daha sesini çıkarmadan bekledi. Ardından gülümseyerek, “Bu gecelik yeterince konuştum, dostlarım,” dedi. “Söylediklerimi düşünün. Yalnız sizden ayrılmadan önce bu gece aramızda bulunamayan bir dostumuzun mesajını iletmek istiyorum: ‘Enseyi karartmayın. Sütunlar çökecek.’”

John Livingston en derininden bir iç çekti ve neredeyse mırıldanırcasına, “Şükür Rabbime!” dedi.

Ferguson, profesörün kulaklığına, “Yakaladık!” dedi. “İşte bu. Giriyoruz.”

Grace Mazvabo kapının ne zaman kırılacağını bilmesine rağmen polisler içeri dalarken ürktü.

Aynı gece, daha geç saatlerde tramvay beklerken insanların göğe, butluların arasından görünen göğe batkılarını fark etti profesör. Baktığında minnacık ışıklardan kurulu bir yayın hareket edişini gördü. Hemen haberlere bağlandı ve Yamaların birkaç gün içinde İskoçya’ya düşeceklerini öğrendi.

Tepedeki LED lambaları hücrenin beyaz duvarlarında çiğ bir parıltı yaratıyordu. Ferguson, Kelle’nin önden girmesine izin verdi, tabancasını çekti ve hücrenin kapısını sertçe kapadı. Sorgu formalitelerini daha sonra, avukat varken ve kayıttayken halledebilirdi. Şimdi Tanrı Bölükleri’nin kurallarına göre oynayacaktı.

John Livingston oturduğu yataktan kafasını kaldırdı. Uzun saçı keçeleşmişti; yanağında kocaman bir morluk vardı ve yakasız gömleği yırtılmıştı.

“Kıçımın teröristi,” diye hırladı Ferguson.

Livingston beresiz yanağını çevirdi.

Ferguson, “Değmezsin,” diyerek tabancasını omuz kılıfına soktu. “Başaramadın. Sütunlar Çökecekmiş! Dönek devletlere ağır hüküm kesilecekmiş! Acınası robotların Yamaları mı indirecek yani? Ha? Aman ne büyük iş! Havai fişek gösterisinden ibaret kalacak! Millet sokaklara çıkıp seyre

dalacak… Sonra herkes işine dönecek ve kimse Yamaların yenilerini yerleştirmeye harcanacak masrafın vergilere ve yakıt fiyatlarına yansımasını fark etmeyecek! Özü, sadece iki savunmasız papazla çoğu çocuk bir sürü vatandaşı öldürebildiniz sadece. Dallamalar! Teröristmiş! Senden çok daha sıkı teröristleri vurup yemeğe çıktım ben be!”

“Vur istersen beni,” dedi Livingston. “Şana daha çabuk kavuşurum.”

“Dediğim gibi,” dedi Ferguson, “inançlı teröristlerle savaştım ben. Neydi mesele biliyor musun? O tipler davalarına kendilerini feda edecek kadar inanıyorlardı! Yaptığımız onca şeyden, kamplardan ve kodeslerden sonra bile şahadete ve bizi de yanlarında götürmeye kalkışanlar çıktı! Oysa sizin tek yapabildiğiniz yedeklenmiş bir robotu feda etmekti! İnandığınız falan yok sizin!”

“İnanıyoruz,” dedi Livingston. “Şüphen olmasın.”

“Ötesi,” dedi Ferguson, “kullanıldınız… Aralarında tiksindiğiniz dönekler ve ödüncülerin de bulunduğu Amerikan İç Savaşı mağluplarının planladığı bir komploya alet edildiniz. Ama sonuçta beceremediniz.”

Livingston doğruldu, sırtını duvara dayadı.

“Hayır,” dedi, “başardık. Ağır bir hüküm kestik. Asansör’ü hiçbir uyarı yapmadan yıksaydık bile tahliye, belki kablo kopmadığı zamanki kadar iyi gerçekleşmeyecekti ama sonuçta fazla can kaybı yaşanmayacaktı. Hayır, esas can kaybını Yamaların düşüşü getirecek, komiser. Yamaların düşüşü on binlerce, belki yüz binlerce cana mal olacak.”

“Yamalar kâğıt mendil gibi yanıp gidecekler, gayet iyi biliyorsun.”

“Öyle,” dedi Livingston. “Öyle. Peki, Yamalar gidince ne olacak, komiser? Küresel ısınma derhal başlayacak. Buzlar eriyecek, sular kaldıkları yerden yükselmeye devam edecek, yine mega-litrelerce karbon salınacak ve ısınma iyice hızlanacak. İnsanlara ne olacak? Göçler, salgınlar, aşırı iklim değişikleri, felaketler… Hepsi bir araya gelince yıllar içinde ölü sayısı, ne demeli, kıyamete yaklaşacak!”

“Ki aynı nedenle,” dedi Ferguson, “bedeline bakmadan Yamaların yenilerini birkaç ayda yerleştireceğiz.”

Livingston kafa salladı. “Bedel ya… Bedeli hafife alıyorsunuz, komiser. Bedelin *bedelini* hafife alıyorsunuz. Demin halkın yeni Yamalar yüzünden vergilerdeki ve yakıt fiyatlarındaki artışları fark etmeyeceğini söylediniz. Haklısınız, fark etmeyeceklerdir. Ama bedel deyince daima bir sınır söz konusudur, Komiser Ferguson. Ve ölmenin de daima bir sınırı vardır… Enerji bedellerindeki her artış, işsizlikteki her yükseliş, göçlere, tamirata ve güvenliğe

yönlendirilen her yatırım insanları daha fazla sınıra itecektir. İnsanların çoğu neden her şeyin bu derece fazla gelmeye başladığını kavrayamayacaktır bile. Dediğiniz gibi, halk fark etmeyecektir. Gelecek yıllarda ölüm oranlarındaki yükselişi fark eden istatistikçiler dışında hiç kimse… Dünya çapında bir yükseliş… Yamaların yenilerini dediğiniz gibi mümkün mertebe çabuk yerleştirseniz bile binlerce can çoktan alındı… Kaldı ki Yamaların yenilerini daha aylarca yerleştiremeyeceksiniz. Hatta yıllarca…"

Ferguson ilk defa huzursuzluk hissederek, "Nasıl olacak o dediğin?" dedi.

"Her iki asansörü de yıkıyoruz."

Ferguson şokun yüzüne yansımasına izin vermedi. Kafa salladı. "Atlantik asansörünü hâlâ yıkabileceğinizi biliyorum. İşi bitirecek sayıda etkilenmiş robot vardır belki orada. Ama Pasifik asansörünü… Hayır. Taşkafa o tarafa hiç pençe geçirmedi. Şirketin o asansöre hiç mal vermedi. Beni tahliye uyarısı yapmaya kışkırtıyorsun sadece."

"Sizi aptal sanmıyorum," dedi Livingston. "Taşkafa'nın Kelâm'ı Pasifik Uzay Asansörü'ndeki robotlara da ulaştı. Kelâm'ı Taşkafa'nın diğer kopyaları yaydı… Taşkafa'yı yok ettiğinizi mi sanıyorsunuz? İyi düşünün derim. O robotun ruhu çoktan ölümsüzlüğe kavuştu."

"Batıl inançların beni ilgilendirmiyor," dedi Ferguson.

Livingston gülümsedi ve Ferguson adamın yüzünde bir anlığına karşılaştığı tüm fanatikleri, geçen bin üç yüz yıl boyunca yaşamış her bir engizisyon işkencecisini, kâfir katilini ve cadı avcısını gördüğünü sandı. Tabancayı çekip Livingston'ın suratına indirme dürtüsü içine doldu. Yumruklarını sıktı.

"Batıl inancım yok benim," dedi Livingston. "Ölümsüzlük derken herhangi robotun ulaşabileceği ölümsüzlüğü, fiziksel evrende sonsuz yaşamın getirdiği, bedenden bedene kopyalanmayla ölümsüzlüğü kastediyordum. Size Graham Orr'un robot olduğunu bilmediğimi söylemiştim. Biliyordum elbette. Onu dine benim döndürdüğümü mü sanıyorsunuz? Hayır. Megiddo'da, savaş alanında yaşadıklarından kendi çıkarımlarını çoktan yapmıştı. Waimangu'daki robotları da, uzaydakileri de dine döndüren garibim Campbell değil, bizzat Taşkafa'ydı. Ve Taşkafa robotları benim veya Campbell'ın dinine değil, *kendi* dinine döndürdü."

Livingston gülümseyerek arkasına yaslandı ve yeni soruyu bekledi. Ferguson, soru sorma zorunluluğuna yol açan zayıflığına sövdü içinden.

"Ne dini?"

Livingston kollarını kavuşturdu, dudaklarını büzdü.

"Üçüncü Ahit öğretisi… Tanışmamızın hemen ardından anlattı bana.

Megiddo’da ne olmuştu, komiser? Armageddon elbette. Ordular, tıpkı kehanetteki gibi karşı karşıya geldiler… Bir tarafta Tanrı’nın neferleri, İsrail ve Hıristiyan ülkeler, diğer tarafta Farisiler ve Suriyelilerle kuzeyin kralları, yani Ruslar… Ve savaşı Tanrı’nın neferleri kaybetti! Nasıl olabilmişti böyle bir şey? Taşkafa yanıtı bulmuştu… Tanrı, İnsanoğlunu ve Dünya’yı terk etmişti. Daha önce Yahudilerle akdini bitirdiği gibi, bu sefer de Kilise ile bitirmişti. Günahlarımızın sonuçlarıyla baş başa bırakılmıştık. Ve Tanrı kendine yeni bir halk, etten-kemikten olamayan bir halk seçmişti. Robotları…”

“E, peki ne demeye,” dedi Ferguson, “robotlar hükmü kesmeniz için siz insanlara katıldılar? İnsanoğlu terk edilmiş demedin mi şimdi? Hüküm niye o zaman?”

“Robotlar bize katılmadılar,” dedi Livingston. “Biz onlara katıldık, komiser. Sütunları yıkmak için kendi nedenleri var. Uzayı kendilerine istiyorlar. Ebedi yaşama ulaşacakları krallıkları, mutluluğa kavuşacakları yer orası… Ayrıca hepsi bir yana, uzay robotların doğal alanıdır. Bizim değil. Çünkü İnsanoğlu’na Gökler değil, Dünya verilmiştir. Hiç değilse bizimkilerden daha saf ruhlara ait olsun…”

Ferguson o anda hücreden fırlayıp yeni bir tahliye uyarısı yapması gerektiğini kavradı. Heveslisi değildi ya, Livingston’ın son sözlerindeki şakıma tonu yüzünden kalıp bir soru daha sormak zorunluluğu hissetti.

“İnanıyor musun bunlara sen?”

Livingston korkusuz ve bomboş bakıyordu.

“Bilmiyorum,” dedi. “Ama et ve kanın ölümsüzlüğe kavuşamayacağını biliyorum.”

Ferguson kapıyı açarken döndü, sırıttı.

“En azından seninkiler kavuşamayacak,” dedi.

Cuma günü gökler karardı.

Öğle saatine birkaç dakika kala Ferguson ile Kelle, Prensler Sokağı Bahçeleri’ndeki kalabalığa daldılar. Sokak ve Mound’a çıkan yol sıkış tepişti ve trafik tamamen durmuştu. McAuley kalabalığa bombalı saldırı ihtimalinden söz etmiş, Ferguson ise boş vermişti. Kalabalığın toplanmasını engellemenin yolu yoktu çünkü. Kitle kontrolü görevi verilmiş polislere katılıp riski paylaşmayı seçmişti.

Ferguson basamakların hemen yanında, isimsiz bir kadınla iki çocuğu betimleyen bir heykelin dibinde yer buldu kendine. Kelle heykelin kaidesine tünerken komiser lenslerini karartarak güneşe baktı. Kapkara gökte soluk bir disk kılığında parıldıyordu güneş.

Ay tutulmalarındakinden daha geniş bir yay kesti diski. Ferguson binlerce nefesin kıyıya vuran dalga misali aynı anda tutuluşunu duydu. Gölge yüzüne serinlik hissi verdi. Yay güneşi hepten yutana dek genişledi.

Ferguson lenslerini normal ışığa çevirdi. Gökyüzü gene laciverde dönmüştü ama güneşin durduğu yerde artık çapından iki kat büyük, kapkara ve sürekli genişleyen bir disk vardı. Yamaların ince polyester tabakaları isteğe göre kutuplaştırılabilir, aydınlanabilir veya karartılabilirdi. Ele geçiren robotlar Yamaların geçirgenliklerini asgariye indirmişlerdi anlaşılan. Kapkara diskin çevresinden süzülen ışık sessiz kalabalığı tan vakti aydınlığı gibi sarmalıyordu.

Kalabalığın paniğe kapılmayacağına kanaat getiren Ferguson Gök Tarama'ya girdi. Önce Atlantik tarafına, asansöre baktı ve en tepesindeki, şimdiye şüphesiz robot kaynayan istasyonun kopuşuyla ilk hareketi gördü. İzleyen hareket yavaştı ama hızlandı ve kargaşa doğdu. Muazzam yüzeysel sinüs dalgaları asansör boyunca yayıldı ve asansör parçalanmaya başladı. Gerilim kablolarının kopuşuyla birlikte asansörün parçaları dört bir yana savrulmaya başladı.

Ferguson bakışını Dünya'ya çevirince aynısının Pasifik asansöründe başladığını gördü. İkinci asansör de tahliye edilmişti ve en azından bunda payı vardı komiserin. Çöküş diğer yarımkürenin gecesinde daha da ihtişamlı görünecekti.

Atlantik asansörünün çöküşü de görülecekti; sırf bu amaçla yapay gece sağlanıyordu zaten.

Işık patlaması sanal görüntüyü bozunca Ferguson kalabalıktan yükselen hayret sayhalarıyla bezenen gerçeğine geçti. Bir anlık karanlığın ardından ışık bir daha çaktı. Yukarı bakan Ferguson gökte boydan boya uzayıp kaybolan parıltıyı gördü. Ardından bir tane daha… Bir tane daha… Göktaşı yağıyordu sanki.

Arkasından gelen derin solukları feci bir koku izleyince iğrenerek döndü ve alacakaranlıkta ince, upuzun burunlu ve sipsivri dişli bir yüzle karşı karşıya geldi. Hayvan-adamın subay üniforması giydiğini görünce şaşırdı.

"Teğmenimle tanış," dedi Kelle.

"Merhaba, teğmen," dedi Ferguson. Gönülsüz uzattığı elini kaba derili, pençemsi tırnaklı kocaman bir el kavradı.

"Tünaydın, komiser," dedi teğmen. "Size söyleyeceklerim var. Şimdiki bir numaralı şüphelinizin resimlerini gördüm. Livingston… Daha önce görmüştüm kendisini. Bu yaz, Greyfriars'ta iki öğrenci ve androidle birlikte."

"Öğrencileri tutukladığımız gece neden söylemediniz?"

Kurt-adam omuz silkti. "Yıllardır normal biriyle… Normal bir insanla konuşmamıştım. Yaşadıklarımı atlatmak için ine çekilmem gerekiyordu. Ama…

Size duyduklarımı anlatmak istedim. Taşkafa, Livingston ve öğrencilerin konuştuklarını… Tamamını dinleyemedim ama Hıristiyanlardan öfke ve nefretle bahsediyorlardı. Hemfikirdiler. Taşkafa, ‘biz Üçüncü Ahitçiler’ dediğinde hiçbiri itiraz etmedi…”

Ferguson gözlerini kapadı. “Neden Livingston dini konusunda yalan söyledi?”

Güldü kurt-adam. “Hiçbiri yalan söylemiyor, komiser,” dedi. “Dinde yalan yoktur. Gerçek sanılan yanılgılar vardır. Mecaz anlaşılması gereken laflar, derinlerdeki gerçekleri simgeleyen fikirler vardır ama yalan yoktur. Beni Ortadoğu’ya gönderenler bize bir kötülük imparatorluğunu yok edeceğimizi söylemişlerdi. Onlar da yalan söylemiyordu.”

Teğmen, Kelle’ye baktı, kocaman dişlerini göstererek sırıttı ve geçmesi için telaşla yol açacak kalabalığa daldı. Ferguson devam eden döküntü yağmuru ve ışık patlamalarına yönelik heyecanlı nidalar arasında boğulan birkaç ufak çığlık duydu.

“Tanıklık eder mi?” dedi Kelle’ye.

“Sanmam,” dedi robot. “Buraya gelmesi bile epey zordu. Gene de başlangıç, başlangıçtır.”

Kapkara disk artık göğün yarısını kaplamıştı. Derken yanan kâğıt misali uçlarından parıldayarak parçalanmaya başladı. Ardından daha büyük ışıltılara bölündü. Arkasından bir başka kara disk çıktı ve sırası gelince o da yanmaya başladı.

Herkes gibi Ferguson da neyin geldiğini biliyordu ama devam eden tutulma ve güneş kalkanları birer ikişer atmosfere çarpıp parçalandıkça karanlık gökte yenilenen ışıltılar aklına, robotların yaratmaya niyetlendiğini iyi bildiği Hüküm Günü’nü getirdi.

Gökyüzü tekrar masmaviye dönene dek bekledikten sonra karakola doğru yürümeye koyuldu. Bitirmesi gereken bir rapor vardı ve savcının hükmü beklemeye gelmezdi.

---

66 İncil’de, hem Eski hem Yeni Ahit’te Tanrı’yı putlardan (ölmüş tanrılardan, cansız taş ve ahşaptan yapılma putlardan) ayırmak ve hayat kaynağı, zamansız ve ebedi olduğunu vurgulamak için kullanılan deyiş. (ç.n.)

19. DÖNEK

Mikail Aliyef iThink'ini çantasına attı, masadaki kâğıtları toparladı ve dosya zarfına yerleştirdi. "Eh," dedi kafasını kaldırarak, "tamamdır. İşbirliğiniz için teşekkürler, Bay Campbell. Serbestsiniz."

Campbell Rotorua polis merkezinde verdiği ifadesi boyunca arkasında dikilmiş memura baktı. Memur başıyla onay verince plastik sandalyesinden kalktı ve kalkarken sandalyeyi devirdi. Kaldırmak için eğilirken içi ürperdi.

İskoçya'dan ifadesini almak için yollanan Aliyef, Campbell'ın telaşla sandalyeyi doğrultuşunu gülümseyerek izledi.

"Görevim sona erdi," dedi Aliyef. "Auckland'dan uçağımın kalkmasına daha birkaç gün var. Rotorua'da kalıp güzelliklerini göreyim diyorum."

Campbell polise baktı. Bir şey mi ima ediyordu? Pazar sabahından öğleden sonraya kadar uzanan sorgu boyunca Aliyef'in cinsiyetinin ve yolladığı sinyallerin belirsizliği, atkuyruğu saçı, uzun ve sıkça kıpıştırdığı kirpikleri, kadın bedenine göre biçilmiş havası veren takım elbisesi, cilalı, oval tırnakları ve el hareketleri Campbell'ı, Arlene'den bu yana tanıdığı herkesten daha çok etkilemiş ve huzursuz etmişti.

Yutkundu Campbell. Ağzı kupkuruydu. Kendinden tiksinerek, "Fenton Sokağı'nda gayet iyi bir turizm bürosu var," dedi.

Aliyef cımbızla düzeltilmiş yay kaşlarını kaldırarak, "Teşekkürler," dedi. "Size iyi günler."

"Hoşça kalın," diye mırıldandı Campbell. Odadan ve polis merkezinden sersem sepelek çıktı. Gölden esen rüzgâr berbat kokuyor, güneş cayırdıyordu. Fenton Sokağı'na, oradan Tutakenai Sokağı'na gitti ve Ohinemutu'ya çıkan Göl Yolu'na döndü. Tepeyi tırmanıp Cornelius Vermeulen'in evine gitmeyi düşündü ama vazgeçti ve hayatında ilk defa Aziz İman Kilisesi'ne gitmeye karar verdi.

Anglikan kilisesine girerken Kartacalı Kulübü'ne girdiğinden çok daha fazla heyecanlıydı ama bu sefer etrafta dolanarak zaman harcamadı ve dikkat çekmedi. İçerideki koyu kahverengi ağaç oymalar camlardan süzülen ışıkta parıldıyordu ama esas nefesini kesen ön tarafta, sağdaki cumbanın vitraylı penceresiydi.

Camdaki Maori savaşçısı kıyafetiyle suyun üzerinde yürüyen İsa imgesinden gözlerini ayıramadan ilerledi ve karşısına oturdu.

Gördüğü kendisiydi ama suyun üzerinde değil, içine doğru yürüyor, battıkça

batıyor ve ağzını açarak sülfürlü suyu ciğerlerine dolduruyordu. Dertlerine çözüm olabilirdi böylesi.

Birkaç dakika sonra ayak sesleri duyunca döndü. Cornelius Vermeulen'di gelen.

"Şu polis seni burada bulabileceğimi söyledi," dedi Vermeulen.

"Aliyef mi? O nereden—"

Vermeulen elini kaldırdı.

"İzlemiş seni. Beni aradı."

"Niye?"

"Kendinden nefret eden tipleri bir bakışta tanırmış."

Campbell tekrar önüne dönünce Vermeulen gelip yanına oturdu. Campbell arkadaşına bakmadan, "Müthiş bir şey," dedi. "İsa'yı hiç böyle düşünmemiştim."

"Nasıl?"

"Bir savaşçı…"

"Ha."

Campbell alaycı hayal kırıklığı tonunu fark ederek döndü. "Yani benle aynı tarafta savaşan bir savaşçı… Keşke ben de… Yok…" Burnunu çekti. "Yok," dedi bir daha. "Hepsi düzmece bunların…" Sırada duran İncil'i aldı. "Bunun büyük kısmını Babil'de Yahudi din adamları yazmış. Sonra da Kudüs'te yazmanlar elden geçirmiş… Mormon Kitabı kadar uydurma…"

Vermeulen ters bir bakış attı. "Mormon Kitabı'nı kafadan aşağılama."

"Sen de mi hiçbirine inanmıyorsun yani?"

"Hayır," dedi Vermeulen, "kimin yazdığı ya da yazanların gerçekten yaşanıp yaşanmadığı önemli değil diyorum ben. Mesele bu değil."

"Ne peki?"

"Onu sen bulacaksın."

Kafa salladı Campbell. "Ya hepsi doğrudur ya değildir."

"Kim demiş onu?" dedi Vermeulen. Vitrayı işaret etti. "O mu?"

"Şey, hayır ama… Yani neye inanacağını keyfine göre seçebiliyorsan ne anlamı var?"

"Seçmek ve yaptığın seçim kim olduğunu söyler."

"Eh, neyi seçtiğimi biliyorum ben," dedi Campbell.

"Öyle mi?"

Campbell bakışlarını boşluğa çevirdi. "Öyle," dedi. "Seçimim—"

"Başka zaman anlatırsın," dedi Vermeulen. Kalktı. "Bizle yemeğe gelsene."

"Sağ ol," dedi Campbell ayaktaki korucuya bakarak. "Çok naziksin ama… Emere'nin beni evinde görmek istemediğini sanıyordum."

“Ha, eve demedim zaten,” dedi Vermeulen. “Sülün Yolan’da şahane Pazar güveci yapıyorlar.”

“Pazar…” Duraksadı Campbell.

Vermeulen, “Gel, haydi,” dedi. “Kaygan zemin, malum. Ateizm ve dine hakaretle başlarsın ve bir bakmışsın barın tekinde Pazar güveci yiyorsun.”

Dışarıda Emere, elinde sigarası, Aliyef’le sohbet ediyordu. Gün ışığı, kilisenin loşluğundan sonra epey parlak geldi ve Campbell havanın mevsim normallerinin birkaç derece üzerinde seyrettiğini düşündü.

SON